Møteinnkalling

Utvalg:	**Kommunestyret**
Møtested:	Kommunestyresalen, Skjervøy rådhus
Dato:	26.10.2016
Tidspunkt:	09:15

Eventuelt forfall må meldes snarest på mail. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utv.saksnr	Sakstittel	U.Off	Arkivsaksnr
O	Kort informasjon om budsjett		
PS 50/16	Økonomirapportering høst 2016		2015/1353
PS 51/16	Investeringsrapport høst 2016		2015/1353
PS 52/16	Eierskapsmelding Skjervøy kommune		2016/495
PS 53/16	Søknad om selvskyldnergaranti for lån		2015/1353
PS 54/16	Søknad om selvskyldnergaranti for lån		2015/1353
PS 55/16	Regulering av skolekretsgrenser i Skjervøy kommune - behandling av pkt 2 i rådmannens innstilling fra k-styremøtet i juni 2016.		2016/138
PS 56/16	Politisk behandling: Plan for forvaltningsrevisjon		2016/107
PS 57/16	K-sekretariatet IKS - Endring av selskapsavtale pr. 1.1.2016		2016/107
PS 58/16	Juridisk vurdering av styreansvar ift Skjervøy Sjømat AS		2015/936
PS 59/16	Kommunal planstrategi 2016-2019 - prosessplan		2016/475
PS 60/16	Oppføring av flytebrygge i indre havn til bruk for redningsskøyta/andre		2016/46
PS 61/16	Økning av husleiesatsen ved ny inngåelse av husleiekontrakter		2016/2
PS 62/16	Samarbeidsavtale med Nord-Troms Studiesenter om studiebibliotek		2016/511
PS 63/16	Stortingsvalget og sametingsvalget 2017 - Fastsetting av valgdag		2016/211
PS 64/16	Valg av medlemmer til Skjervøy eldreråd		2015/722
PS 65/16	Politisk behandling: Fratredelse fra verv i kommunestyret		2015/722
PS 66/16	Interpellasjoner		
PS 67/16	Referatsaker		
RS 17/16	Referat fra møte i Skjervøy ungdomsråd 13.10.16		2015/85
RS 18/16	Protokoll fra møte Nord-Troms Regionråd 22.-23.09.16		2015/65
RS 19/16	Plan mot vold i nære relasjoner - revidert august 2016		2016/199

Kort informasjon om budsjett

Skjervøy kommune

Arkivsaknr: 2015/1353 -20
Arkiv: 150
Saksbehandler: Espen Li
Dato: 30.09.2016

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
56/16	Formannskap	12.10.2016
50/16	Kommunestyret	26.10.2016

Økonomirapportering høst 2016

Henvisning til lovverk:

Vedlegg
1 Skjema 1A
2 Skjema 1B
3 Endringer i bemanningsplanen

Saksprotokoll i Formannskap - 12.10.2016

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Formannskapet anbefaler at kommunestyret gjør følgende vedtak:

1. *Økonomirapporten tas til etterretning og budsjettreguleringer vedtas i tråd med skjema datert 30.09.2016.*
2. *Rammeøkningen til etatene godkjennes i tråd med skjema 1A og 1B.*
3. *Endringer i bemanningsplan godkjennes i tråd med fremlagte oversikt.*

Rådmannens innstilling

4. Økonomirapporten tas til etterretning og budsjettreguleringer vedtas i tråd med skjema datert 30.09.2016.
5. Rammeøkningen til etatene godkjennes i tråd med skjema 1A og 1B.
6. Endringer i bemanningsplan godkjennes i tråd med fremlagte oversikt.

Saksopplysninger

I tråd med innarbeidet rutine har etatene foretatt en gjennomgang av sin virksomhet og laget en økonomirapport hver. Rådmannen lager denne sammenfatningen av behovene samt en vurdering av mulighetene for å imøtekomme de innmeldte behov.

Vurdering

Under følger etatssjefenes økonomirapporter, før behovene til slutt oppsummeres.

Sentraladministrasjonen

100 Politisk virksomhet
Det har vært økt møteaktivitet i kommunestyret med 3 ekstra møter i år og vi derfor om økt bevilgning til møtegodtgjørelse med **kr 27 000**. Utover dette holder budsjettet.

101 Valg
Det er gjennomført folkeavstemming i forbindelse med kommunereformen. Påløpt ekstra kostnader til lønn til valgstyre og tellekorps på kr 22 518,-. Det var ikke satt av penger til dette. Ber om økt bevilgning på **kr 5000**,- til dette.

102 Kontroll og tilsyn
Behov for å tilføre **kr 106 000**,- med bakgrunn i økte kostnader i forbindelse med Kommunestyrets vedtak om juridisk vurdering av Skjervøy fiskeriutvikling.

120 Administrasjon
Som budsjettert i hovedsak.

121 Tiltak flyktninger
Behov for interne regulere mellom postene.

130 Kommunekassa
Økt aktivitet i år, men prøver å regulere innenfor egne rammer.

140 EDB
Behov for noen interne reguleringen mellom postene. Det er noe usikkerhet til det vil være behov for å be om tilføring av midler siden interkommunal tiltak er underbudsjettert.

160 Felles utgifter
Behov for interne reguleringer mellom postene. Det har vært økte portoutgifter på grunn av utsendinger i forbindelse med kommunereformen og økte portotakster. Dette kan føre til at vi må be om mer penger til denne posten. Gjøres ikke nå.
Det har påløpt ekstra kostander i forbindelse markering av ansatte som har vært ansatt i 25 år i kommunen med kr 94 000,- utover budsjett. Kostnader til Regionrådet med kr 376 000,- og

merkostnader til tilskudd til Skjervøy ASVO med kr 213 000,-. Dette er beløp som ikke ligger i budsjettet og det må derfor reguleres fast. Det bes derfor om ekstrabevilgning på **kr 683 000**,- til dette ansvaret.

Oppsummert ber vi om kr 821 000,- i skjema 2 på grunn av:

- Økt møteaktivitet med 3 ekstra kommunestyremøter.
- Ekstra utgifter til tellekorps i forbindelse med folkeavstemmingen.
- Økte utgifter i forbindelse med juridisk vurdering Skjervøy fiskeriutvikling i forhold til vedtak i kommunestyret.
- Utgifter til regionrådet- lå ikke inn i budsjettet.
- Kommunens tilskudd til Skjervøy ASVO er på mer enn budsjettet.

Kultur og undervisning

200 Administrasjon
Som budsjettert
Fastlønna skal reguleres mot refusjon Kom Opp, - 50 % stilling.

203 PPT
Som budsjettert

210 Felles grunnskole
Største økning ligger i utgifter til fosterhjemsplasserte barn i andre kommuner med kr 80000,-
Budsjettposten er etter regulering på kr 915000,-

211 Skjervøy barneskole
Samme tendensen som i vår med svikt i sykepengerefusjoner. I 2015 fikk vi 1.052.469 i sykepengeref. Så langt i år har vi fått 221.254,-. Samtidig er betaler vi ut like mye til sykevikarer. Det kan bety at langtidsfraværet er gått ned mens fraværet under 16 dager er økt. Vi tilførte kr 200 000 i vår og ber om ytterligere 200 000 i denne reguleringen.

212 Skjervøy ungdomsskole
Forbruket stort sett som budsjettert. Fikk 100 000 i vår til svikt sykepengeref.

213 Arnøyhamn skole
Lønn og drift stort sett som budsjettert

221 Kino
Lønn og drift stort sett som budsjettert

222 Kulturhuset
Budsjettet ser ut til å holde, økte utgifter reguleres mot økte inntekter

224 Svømme og idrettshall

Merforbruk på lønnsposter og svikt i bill salg, samlet kr 42 000,-

270 Felles barnehager
Den største posten her er tilskudd til private barnehager. Det som påvirker denne posten er: Antall barn i den private barnehagen og hvor my penger vi bruker på å drifte de kommunale barnehagene. Vi har også tatt opp barn født i september oktober 2015, etter regelendring. Det er nå 50 barn i den private barnehagen. De kommunale har pr 26/9: Solstua: 17 Eidekroken: 25 Vågen: 24 Akutten:9 Arnøyhamn: 2 Årviksand: 5 (Tils 132)
Tilskuddet til ØNB baserer seg på regnskapstallene i de kommunale barnehagene for 2014. Budsjettet er kr 9.610.000 mill, ble regulert opp med 450 000 i mai til 10 060 000, og vi ber om ytterligere kr 557 000,- i denne reguleringen. Samlet budsjett for 2016 blir da 10.617.000.-

271 Solstua
Økning på lønnsposter som skyldes store spes ped tiltak inneværende barnehageår. Budsjettet styrkes med kr 115000,-

272 Eidekroken barnehage
Økning på lønnsposter pga spes ped og svikt sykepengerefusjon. Budsjettet styrkes med kr 196000

273 Vågen barnehage
Justering av budsjett fastlønn ned, og div refusjoner gjør samlet budsjett reduseres med kr 185.ooo,-

274 Årviksand barnehage
Stort sett som budsjettert, tilføres kr 15000,-

275 Arnøyhamn barnehage
Som budsjettert, inntektsfører kr 99000,- på sykepengerefusjoner

276 Akutten barnehage
Nyopprettet avdeling fra 1/8-16 p.g.a. økning av barnetallet. Budsjettet i mai var satt til kr 768 000,- for 5 mnd. Ber om økning på kr 24 000,-

281 SFO Skjervøy
Barnetallet på SFO ligger på rundt ca 65 er økt i høst til 84. Økte inntekter på egenandeler salderes mot økt budsjett til mat og aktivitetsmateriell.

282 SFO Årviksand
Fastlønn reguleres mot barnehagen Årviksand.

283 SFO Arnøyhamn
Budsjettet ser stort sett ut til å holde, økte utgifter reguleres mot økte inntekter.

290 Kulturskolen
Økte kostnader fastlønn pga lærere tilsatt med høyere lønn kr 57000 og økt lønn organist kr 30 000,- styrkes samlet med kr 87000,-

293 Folkehelse
Budsjettet ser ut til å holde.

294 Voksenopplæringa

Økte inntekter pga flere refusjonsberettige elever gir en liten samlet pluss på kr 49 000,-

Det store bildet er at vi ber om kr 996 000 i skjema 2 på grunn av:

- Økt tilskudd til privat barnehage (pga utvidet rett til barnehageplass 2 mnd sept-okt)
- Økt spesialpedagogisk hjelp til barnehagene
- Økte utgifter til fosterhjemsplasserte barn i andre kommuner
- Mindre i sykepengerefusjoner

Helse og omsorg

300. Administrasjonen

- Det er negativt avvik i forhold til fastlønn, ser ut til å bli kr. 63.000,- gjennom året. Dette skyldes timer samt tillegg som ble utbetalt i februar samt lønnsstigning.
- Det er ellers foretatt noen små interne reguleringer.
- Avviket utenom fastlønna dekkes gjennom interne reguleringer.
- **Skjema 2.** Ut fra overstående bes det om ekstramidler med kr. 63.000.

310. Helsestasjonen

- Det er positivt avvik i forhold til fastlønn på kr. 79.000. Dette skyldes at vi kun har hatt en helsesøster fast.
- På grunn av sykemelding og at det har vært bare en helsesøster har det vært behov for å leie inn helsesøster gjennom året. Dette for å ta det mest prekære i tjenesten så som vaksinasjoner, spedbarnskontroller og kontroll av førskolebarn.
- Det er foretatt noen interne reguleringer innenfor ansvaret.
- Mindre forbruk med kr. 104.000 er med på å dekke etatens behov.

320. Legestasjonen

- Det er negativt avvik i forhold til fastlønn, som ser ut til å bli kr. 463.000,- gjennom året. Dette skyldes delvis at det har vært overlapp på legestillinger og at vi ikke fikk turnuslege på våren og måtte da bruke vikarleger.
- Det er foretatt mange interne reguleringer uten behov for å be om tilleggs bevillinger.
- Det viser seg at det er svært vanskelig å skaffe vikarer ved sykemeldinger og ferietid. Det blir da en økning i bruk av vikarbyråer.
- **Skjema 2.** Ut fra overstående bes det om ekstramidler med kr. 263.000.

321. Fysioterapitjenesten

- Det er negativt avvik på fastlønn med kr. 52.000,- som skyldes lønnsstigning.
- Noen små reguleringer av budsjettet internt uten behov.
- **Skjema 2.** Ut fra overstående bes det om ekstramidler med kr. 52.000.

350. Sosialtjenesten

- Barneverntjenesten har to stillinger som får øremerkede midler fra staten. Det har vært en del sykemeldinger i tjenesten. Det er kommet en ny fast tilsatt medarbeider, og en i vikariat.
- Det er gjort en del andre interne reguleringer uten behov.
- Mindre forbruk på kr. 148.000 er med på å dekke etatens økte behov.

351. Tilskudd eldre og uføre

Ingen kommentarer

354. Forebyggende tiltak

- Det er startet et BPA tiltak der en assistent lønnes over konto 10100. Tidligere var dette tiltaket lønnet under lønn forebyggende tiltak.
- Konto 10504 forebyggende tiltak har et økende behov på kr. 700.000. Dette har sammenheng med at den brukeren som det ble varslet om på reguleringen i vår enda ikke har flyttet i egen bolig, og det har heller ikke lykkes å bemanne opp boligen med det varslede personellet.
- Mindre forbruk på kr. 227.000 er med på å dekke etatens økte behov.

355. Edruskapsvern

- Ingen kommentarer.

360. Barnevern

- Det er foretatt en del interne reguleringer uten ekstra behov.
- Behov for kjøp av institusjonsplasser justeres ned med kr. 345.000,-
- Div. kjøp fra andre justeres opp med kr. 118.000,-
- Behovet for frivillige hjelpetiltak er høyt og justeres opp med kr. 329.000,-
- Det er høy reiseaktivitet i barneverntjenesten for å følge opp brukerne. Dette gjenspeiles i postene 11223, 11600 og 11705.
- Det er foretatt en del interne reguleringer med behov for kr. 127.000 på konto 14707 hjelpetiltak.
- **Skjema 2.** Ut fra det ovenstående bes det om kr. 127.000 til hjelpetiltak.

370. Hjemmetjenesten

- Mindre forbruk på fastlønn med kr. 214.000. Dette kommer av at det ikke har vært tilsatt i stillingen på dagsenteret.
- Det leies fremdeles inn 40% ekstra for å få gjort det som skal gjøres gjennom dagen.
- Vikarpostene har blitt justert opp.
- Lønn ferievikarer justeres opp med kr. 200.000 her ligger også de ekstra sommervikarene som kommunestyret ba om i sommermøtet.
- Fra Fylkesmannen fikk vi kr. 90.000 til delvis dekning av vikarutgifter i forbindelse med etterutdanning.
- Det er for øvrig gjort en del interne reguleringer i budsjettet.
- Behov utover det som er i skjema 2 dekkes av mindre forbruk ellers i etaten.
- **Skjema 2.** Ut fra det ovenstående bes det om kr. 200.000 til lønn ferievikarer og kr. 100.000 lønn andre vikarer.

372. Hjemmehjelpstjenesten

- Gjort en del interne reguleringer.
- Mindre forbruk med kr. 32.000 er med på å dekke etatens økte behov.

375. Omsorgs- og avlastningsboligen for barn/unge

- Fast lønn har et merforbruk på kr. 227.000 som har sammenheng med avlønning på manuelle timelister.
- Lønn sykevikar tatt ned med 100.000 og regulert med samme sum inn på lønn andre vikarer andre vikarer og overtid. Avviket skyldes i stor grad vanskelighetene med å få rekruttert vernepleiere. Dette medfører større vikarutgifter og mye overtid.
- Overtid må oppjusteres med kr. 500.000 der vi må be om kr. 48.000 fra skjema 2.

- Lønn andre vikarer må også oppjusteres med kr. 470.000 fra skjema 2.
- Det er videre gjort en god del interne reguleringer.
- I sommer var en resurskrevende bruker fra en annen kommune på Skjervøy på ferie. I følge loven har brukere krav på det samme tilbudet i vår kommune som i hjemkommunen. Da vi ikke hadde resurser selv å sette inn måtte det leies folk fra Tromsø.
- For dette ansvaret har det flyttet inn en ny beboer i løpet av september. Det har og vil medføre at bemanningen må tas opp en del. Hvor mye har vi ikke oversikten over nå. En del av bemanningen er allerede på plass til brukeren da det er et avlastningstiltak allerede.
  Når brukeren flytter inn vil dette utløse refusjon for ressurskrevende bruker.
  Det er behov for 2:1 bemanning på bruker. Helse- og omsorgssjefen har allerede som et forebyggende tiltak satt inn 2:1 bemanning i avlastningstiltaket. Dette for å unngå sykemeldinger.
  Som en start nå i høst har vi beregnet at det vil påløpe kostnader på bemanning med kr. 230.000. Endelig beregning av dette vil bli lagt inn i økonomiplanen.
- **Skjema 2.** Ut fra det ovenstående bes det om kr.227.000 til lønn i faste stillinger, kr. 470.000 lønn andre vikarer kr. 48.000 til overtid og kr. 40.000 til tjenestekjøp fra andre kommuner.

377. Rus og psykiatritjenesten

- Mindre forbruk fastlønn med kr. 100.000.
- Mer forbruk på vikarpostene samt overtid.
- Det er gjennom NAV inngått et lønnssamarbeid rundt en 50% stilling der NAV dekker 75% av utgiftene. I utgangspunktet er det ikke budsjettdekning for dette men verdien for virksomhetens brukere er stor.
- Er gjort en mengde med interne reguleringer, da det ikke ble regulert noe i vår.
- Økt behov med kr. 106.000 dekkes internt i etaten.

378. Omsorgsboliger Malenaveien 2 & 4

- Det har blitt merforbruk på vikarpostene da det er vakanse i nattevaktstillingene. Dette på grunn av et gap mellom oppsigelse og tilsetting.
- Lønn andre vikarer må oppjusteres med kr. 41.000 fra skjema 2
- Lønn annen ekstrahjelp oppjusteres med kr. 73.000 der en må be om kr. 59.000 fra skjema 2.
- Det er beboere som ikke kan benytte trappene for å komme opp på fellesarealet. Det er derfor behov for å montere trappeheis. Denne vil ifølge tilbud koste kr. 90.000. Dette må dekkes gjennom skjema 2.
- Er gjort en del interne reguleringer der økt behov dekkes internt i etaten.
- **Skjema 2.** Ut fra det ovenstående bes det om kr. 190.000,- til lønn andre vikarer, lønn annen ekstrahjelp og inventar og utstyr.

379. Aktivitetssenteret

- Økt forbruk lønn har sammenheng med sykelønnsutbetalinger.
- En del reguleringer på driftsbudsjettet.
- Kr. 20.000 i mer forbruk dekkes internt i etaten.

380. Skjervøy sykestue og sykehjem

- Lønn svangerskap økes med kr. 533.000 og sees i sammenheng med refusjon foreldrepenger.
- Lønn sykevikarer oppjusteres med kr. 500.000 da sykefraværet har gått opp.
- Det var satt opp en økning på kr. 140 000 på medisinske forbruksvarer, da budsjettet gjennom flere år har vært for lavt.
- Div. kjøp fra andre er oppjustert med kr. 192.000. Dette fordi det gjennom året har vært nødvendig å leie inn sykepleier vikarer fra vikarbyrå.
- Det er utenom dette gjort en del interne reguleringer uten ytterligere behov.
- Lønn lærlinger må dekkes gjennom skjema 2.
- Mer forbruk med kr. 141.000 dekkes internt i etaten.
- **Skjema 2.** Ut fra det ovenstående bes det om kr. 153.000,- til lønn lærlinger.

390. NAV

- Mindre forbruk på lønn i faste stillinger med kr. 46.000
- Det ser ut til å være mindre forbruk på kvalifiseringsstønad med kr. 100.000.
- Mindre forbruk tilskudd boutgifter med kr. 150.000.
- En del andre mindre interne reguleringer uten ekstra behov.
- Mindre forbruk med tilsammen kr. 509.000 er med på å dekke etatens økte behov.

Vurdering av helse og omsorg

Situasjonen er beskrevet detaljert under hver virksomhet og det fremgår også her på hvilke områder etaten ikke kan dekke merutgifter innenfor egne rammer, og dermed må be om midler på skjema 2.

Etaten ber om tilførsel på skjema 2 med kr. 1.933.000

Legekontoret fikk ingen turnus vinteren/våren 2016. En var derfor nødt til å bruke vikarer som har en større kostnad. Det har også vært overlapping på kommunelegene da vi har fått en vikar inn som skal være 1 år.

Helse- og omsorgssjefen tok i rapporteringen i vår ut av skjema 2 en mengde tiltak som var helt nødvendige med et håp om at dette kunne inndekkes gjennom året.
Det viser seg nå at det ikke lar seg gjøre.

Lønn lærlinger er ikke budsjettert og må dermed bli tilført gjennom skjema 2.

Det ble i rapporteringen i vår meldt fra om at det ville flytte inn en ny beboer i Solsikken avlastnings- og omsorgsbolig. Det ble varslet en oppbemanning på 5,5 stilling.
Det er tatt med en del i denne rapporteringen og det eksakte blir tatt med i økonomiplanen.

Det er all grunn til å tro at det vil være vanskelig på flere områder å klare seg med dagens budsjett i årene som kommer:

- Vikarutgiftene/overtid i pleie- og omsorg – tendens til høyere utgifter enn budsjettert over flere år.
- Øvrige driftsutgifter er jevnt over for lavt budsjettert og har ikke vært tatt opp i forhold til prisstigning på 10 – 15 år.
- Økte utgifter i omsorgstiltakene.

Teknisk

Ansvar 600 Administrasjon
Byggesakskontoret har hatt stor pågang av byggesaker dette år. Det er igangsatt flere store byggeprosjekter som indikerer større inntjening på byggesaksgebyret. En ser at landbruk tar mer tid til saksbehandling dette indikerer da at landbruksforvalteren må kurses i de forskjellige områdene. Ansvarsområdet er i balanse

Ansvar 605. Kart og oppmåling.
Det har vært en større inntjening på festeavgiftene og det ser ut til at gebyret for kart og oppmåling blir større enn budsjettert. Serviceavtaler og lisenser for kartprogrammet er blitt større, det er budsjettert med 20.000 for lite i lønn, det bes om kr. 20.000,- på skjema 2.

Ansvar 606 Arealplanlegging
Det er igangsatt et Nord – Troms prosjekt som omhandler å få laget til et planarkiv der alle reguleringsplaner blir digitalisert og mangfoldiggjort dette har en kostnad på 80.000,-
Ansvarsområde er i balanse.

Ansvar 610 Anleggsseksjonen
Ansvarsområde er i balanse

Ansvar 620 vannverk
Det har blitt inngått kontrakter på henholdsvis tilstandsvurdering/tiltaksplan ledningsnett og forprosjekt SD anlegg VA til en pris av kr. 140.000,-
Det må skiftes en overvannsledning (v/Rash bygget) med estimert pris på kr 150.000,-
Ansvarsområde anses å være i balanse.

Ansvar 630 Kloakkanlegg
Det har blitt inngått kontrakter på henholdsvis tilstandsvurdering/tiltaksplan ledningsnett og forprosjekt SD anlegg VA til en pris av kr. 140.000,-
Det ser ut til at ansvarsområde vil gå i balanse.

Ansvar 640 Renovasjon
Ansvarsområde står oppført med en inntekt på 50.000,-. Det er ikke inntjening på dette område og det bes om tilført midler stort kr. 50.000,- over skjema 2.
Ansvarsområde bør tas bort og inntjeningen belastes ansvarsområde 670.

Ansvar 650 Brannvern
Kommunen har inngått samarbeidsavtale med Nord-Tromskommunene om et interkommunalt selskap. Utenom dette må kommune drifte lokal avdeling. Det er budsjettert med for lite lønn/utrykninger, det bes om tilførte midler på kr, 192.000,- på skjema 2

Ansvar 651 Oljevernberedskap
Saken om dieselutslippet er anket og saken skal opp til ny behandling i uke 43, ansvarsområdet vil bli belastet teknisk sjefs boutgifter da han representerer Skjervøy kommune i saken. Det ser ikke ut til at ansvarsområde vil bli belastet med advokatutgifter i år og ansvarsområde vil derfor gå i balanse. Dette må sees i forhold til sakens utfall. Skjervøy kommune har utestående ca. 3.000.000,- som det på sikt skal søkes inndekt av Bunker Oil/Kystverket. I denne prosessen må kommunen ha advokat for å handtere saken, dette er det imidlertid ikke budsjettert med.

Ansvar 652 Feiing
Feiertjenesten vil gå med et lite overskudd i år som brukes til å betale ned fjorårets underskudd.

Ansvar 660 Utleieboliger
Ansvarsområde har personer inne på tiltak slik at vedlikeholdet av boligene øker noe. Økningen kunne har vært større men grunnet at område har fått flere arbeidsoppgaver i forbindelse med psykiatri og vanskeligstilte i forbindelse flytting tilrettelegging mm flates dette ut. Årets budsjett skal holde.

Ansvar 670 Kommunale bygg
Ansvarsområde har hatt mange store oppgaver i år. Men med forsiktig bruk ser det ut til at ansvarsområde vil holde.

Ansvar 671 Park/idrettsanlegg
Ansvarsområde ser ut til å holde.

Ansvar 675 Renhold
Ansvarsområde har budsjettert for mye lønn, dette fordeles på andre ansvarsområder som har for lite lønn.

Ansvar 676 Vaskeri
Vaskeriet ble tilbakeført til Teknisk etat i 2015, det er imidlertid budsjettert med for lite lønn det bes om overføring av kr. 16.500 på skjema 2.

Ansvar 680 Havneforvaltningen
Det er igangsatt reparasjoner av noen av kaiene da det er oppdaget dårlig fendring. Båten Viljen vil koste ansvarsområde ca. kr 150.000 i år. Havnebetjenten har vært sykemeldt i perioder. Dette har medført at en har kjøpt inn noen tjenester. Med bruk av fondsmidler (tidligere års overskudd) ser det ut til at ansvarsområde vil holde.

Ansvar 681 Skjervøyterminalen
Ansvarsområde har mistet/er i forhandlinger om en kontrakt slik at det er usikkert om inntektene på ansvarsområde vil bli som budsjettert i år. En prøver å spare inn på driften slik at ansvarsområde skal kunne holde.

Ansvar 690 Kommunale veier
Ansvarsområde fikk investeringsmidler til asfaltering på kr. 650.000. - Det er brukt ca. 400.000,- av disse midlene til formålet. Grunnet mistolkninger kan ikke dette arbeidet dekkes inn under investeringsmidlene og må derfor belastes driften. Det er funnet å kunne bruke 100.000,- av ansvarsområde midler, resterende kr. 300.000,- bes dekt over skjema 2. Ansvarsområde er således i balanse.

INNMELDTE BEHOV

Sentraladministrasjonen:	821.000,-
Kultur og undervisning:	996.000,-

Helse og omsorg:	1.933.000,-
Teknisk:	580.500,-
Finans:	467.175,-
Sum:	**4.797.675,-**

INNDEKNING

Buffere

Lønnsoppgjøret for 2016 ble veldig lavt, og vi brukte derfor deler av potten avsatt til forventet lønnsøkning i økonomirapporteringen i mai. Vi bruker opp nesten hele denne nå, kroner 3.381.675,-. I behovene fra etatene ligger også lærlingelønn. Budsjettert lønn til lærlinger ligger sentralt, men fordeles nå ut med kroner 616.000,-.

Annen inndekning

Vi hadde budsjettert med en høy utbetaling av introduksjonsstønad, men da flere flyktninger er bosatt sent på året er det midler igjen her. Kroner 800.000,-.

OPPSUMMERING

Vi bruker det siste vi har av buffere nå. Det betyr at vi ikke har rom for flere budsjettsprekker. Skulle vi derimot få flere sprekker vil vi måtte bruke av disposisjonsfondet.

Etatene må fortsette den stramme budsjettdisiplinen og prøve å spare der det er mulig slik at vi ikke må bruke av disposisjonsfondet ved neste rapportering.

Regnskapsskjema 1A - Driftsregnskapet

Tall i 1 kroner	Regulert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regnskap 2015
FRIE DISPONIBLE INNTEKTER			
Skatt på inntekt og formue	-51 700 000	-51 700 000	-53 859 236
Ordinært rammetilskudd	-135 555 000	-135 555 000	-129 901 216
Eiendomsskatt verk og bruk	-1 050 000	-1 050 000	-960 015
Eiendomsskatt annen fast eiendom	-6 500 000	-6 500 000	-6 464 325
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	-11 171 000	-10 937 000	-8 240 832
Sum frie disponible inntekter	**-205 976 000**	**-205 742 000**	**-199 425 624**
FINANSINNTEKTER/-UTGIFTER			
Renteinntekter og utbytte	-1 994 000	-2 304 000	-3 385 343
Gevinst finansielle instrument (omløpsmidler)	0	0	0
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	7 642 248	7 988 748	8 829 784
Tap finsansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0
Avdrag på lån	8 452 000	8 102 000	7 238 347
Netto finansinntekter/-utgifter	**14 100 248**	**13 786 748**	**12 682 788**
AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER			
Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0	0	0
Til ubundne avsetninger	133 215	1 834 215	5 702 970
Til bundne avsetninger	0	0	4 364 612
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-825 000	-825 000	-925 915
Bruk av bundne avsetninger	-1 301 002	-1 109 000	-2 791 044
Netto avsetninger	**-1 992 787**	**-99 785**	**6 350 623**
FORDELING			
Overført til investeringsregnskapet	882 175	725 000	750 000
Til fordeling drift	-192 986 364	-191 330 037	-179 642 213
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	192 986 364	191 330 037	176 639 750
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	**0**	**0**	**-3 002 463**

30.09.16 Espen Li

Regnskapsskjema 1B - driftsregnskapet

Tall i 1 kr	Regulert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regnskap 2015
Netto driftsutgifter pr Etat			
Sentraladministrasjonen	26 015 090	32 420 765	20 861 337
Kultur og undervisning	62 464 714	60 718 714	56 116 194
Helse og omsorg	90 873 271	86 436 047	82 561 525
Prosjekter	679 278	259 000	-440 533
Investering	0	0	0
Teknisk	19 587 011	18 128 511	16 128 389
Finans	-6 633 000	-6 633 000	1 412 838
Netto for Etat	**192 986 364**	**191 330 037**	**176 639 750**

30.09.16 Espen Li

Endring i bemanningsplan 1.1.16-1.9.16

	Stillinger 1.1.2016		Stillinger 1.9.2016	
Ansvar	**Fast %**	**Midlertidig%**	**Fast%**	**Midlertidig%**
100: Politikk	120		120	
120: Adm	300		350	
121: Flyktninger	114		150	
130: Kommunekassa	500		500	
140: IKT	200		200	
160: Felles	70		70	
Lærling IKT		100		100
200: Kult. og und.Adm.	300		300	
203:PPT	122,32		150	
211: Skj.barneskole	2782,84	292,4	2716	494,43
212: Skj. Ung.skole	1953	54,28	1726	202,86
213: Arnøyhamn (skole)	355,7		200	125
220: Bibliotek	150		150	
221: Kino	35,33		30,33	
222: Kulturhus	70		75	
224: Svømmehall	24		24	
270: Felles barnehage	50		50	
271: Solstua barnehage	500		500	50
272: Eidekroken banehage	725	23,11	725	23,11
273: Vågen barnehage	750	23,11	750	23,11
274: Årviksand barnehage	225		225	
275: A.hamn barnehage	145		100	
281: Skjervøy SFO	266,47	75,5	266,47	181,26
282: Å.sand SFO	25		25	
283: A.hamn SFO	55		55	
290: Kulturskolen	242,24	35	242,24	35
293: Folkehelse	75		75	
294: Voksenoppl	150	20	190	20
420: Regionkontoret	100		100	
Lærlinger barne- og und.arb				0
300: Helse/omsorg adm	230		230	
310: Helsestasjon	330		360	
320: Legetjenesten	587,34		587,34	
321: Fysioterapi	275		275	
350: Sosialkontor	270	200	270	200
370: Hjemmesykepleien	2206,24		2206,24	
372: Hjemmehjelp	540,03		540,03	
375: Avlastninga	1210		1458	
377: Skoleveien 2	969,02		989,02	
378: Malenaveien 2/4	1050,73		1050,73	
379: Aktivitetssenteret	124,03		124,03	
380: Skj. Sykestue/sykehjem	4368,39		4318,39	200
390: NAV	215		215	
Lærlinger helse/omsorg		250		185
600: Teknisk adm.	350		550	
605: Kart og oppmåling	100		100	

606: Arealplanlegging	0		0	
610: Anleggsseksjonen	220		200	
620: Vannverk	210		195	
630: Kloakk	210		205	
650: Brann	85		20	
660: Boliger	253,85		153,85	100
670: Komm.bygg	620	100	700	
675: Renhold	1242		1242	
676: Vaskeri	0		175	
680: Havna	100		150	
681: Skjervøyterminalen	400		400	
Totalt	**26572,53**	**1173,4**	**26779,67**	**1939,77**

Sammendrag:	**Stillinger 1.1.2016**		**Stillinger 1.9.2016**	
Etat	**Fast %**	**Midlertidig%**	**Fast%**	**Midlertidig%**
Sentraladm	1304	100	1390	100
Kultur- og undervisning	9109,9	523,4	8375,04	1154,77
Helse og omsorg	12375,78	450	12623,78	585
Teknisk	3790,85	100	4090,85	100

Skjervøy kommune

Arkivsaknr: 2015/1353 -21
Arkiv: 150
Saksbehandler: Espen Li
Dato: 30.09.2016

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
57/16	Formannskap	12.10.2016
51/16	Kommunestyret	26.10.2016

Investeringsrapport høst 2016

Henvisning til lovverk:

Vedlegg
1 Reguleringsskjema høst 2016
2 Skjema 2A
3 Skjema 2B

Saksprotokoll i Formannskap - 12.10.2016

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Formannskapet anbefaler at kommunestyret gjør følgende vedtak:

Kommunestyret tar investeringsrapporten til etterretning og vedtar reguleringer i tråd med reguleringsskjema og budsjettskjemaer datert 30.09.16

Rådmannens innstilling

Kommunestyret tar investeringsrapporten til etterretning og vedtar reguleringer i tråd med reguleringsskjema og budsjettskjemaer datert 30.09.16

Saksopplysninger

Nedenfor gjennomgås alle investeringsprosjekter som vanlig på en kortfattet måte. Budsjettreguleringsbehovene oppsummeres i egen oversikt.

502 Aksjekjøp

Egenkapitalinnskuddet i KLP ble større enn budsjettert for 2016. Øker aksjekjøp med kroner 157.175,-.

505 U-skole/idrettshall

Ramma holder ikke. Med kroner 450.000,- fra 562 vil vi klare å få fullført det som er påbegynt i år. Det søkes imidlertid om nye midler i økonomiplanen for å få gjort flere ting med bygget enn det man rakk i denne omgangen.

511 Kiilgården

Arbeidet er forsinket og det kan se ut som at ramma ikke holder til å gjøre alt man ønsker. Dette vil man komme tilbake til i økonomiplanarbeidet.

519 Maskinparken

Leasingbiler: Alle leasingbilene er kjøpt ut til en lavere sum enn antatt.
Befalsbil brann: Levert i uke 38 innenfor budsjett.
Lastebil terminalen: Bilen ble levert i januar innenfor budsjett.

520 Vannverk

Mesta AS fikk anbudet og er i gang med arbeidet. Om ramma vil holde er usikkert da det viser seg at det er gjort en feil i prosjekteringen. Ny prosjektering pågår.

522 Utfylling Kollagerneset

KOFA-klagen ble avvist og Robertsen og Slotnes AS har fått oppdraget. Oppstart 15. oktober.

523 kommunale boliger og bygg

Skoleveien 2-4: Prosjektet er godt i gang og ramma ventes å holde.
Garderobeanlegg: Midlene er omdisponert til nytt kjøkken og inngangsparti på barneskolen. Regner med å bli ferdig i løpet av året.
Kjøp av boliger: En bolig er kjøpt og satt i stand. Totalkostnad på kroner 2.840.000,-. Dette formålet finansieres ved nytt låneopptak. Merkostnaden i drifta dekkes innenfor eksisterende ramme på årets budsjett.
Bad på helsesenteret: Da leasingbilene til hjemmetjenesten ble billigere å kjøpe ut omdisponeres resten til ombygging av bøttekottet ved pårørenderommet på helsesenteret til et bad. Når dette er gjort vil dette rommet fungere som et ekstra rom, og dermed en ekstra sykestueplass.

524 Ny fløy helsesenteret

Her er man kommet i gang med prosjekteringen.

525 Ny barnehage

I gang med prosjekteringen

542 Rivning kai

Anbudene åpnet og tildelt EN entreprenør AS. Oppstart i starten av oktober. Selve anbudet var på 2,3 mill, men ramma på 2,5 vil trolig ikke holde da det kun er gjort estimater på antall kilo avfall. I tillegg vil vi måtte fjerne en god del løsøre fra inne i bygget til en kilospris på kroner 4,50. Eventuelle overskridelser må dekkes av driftsmidler da prosjektet ikke kan lånefinansieres.

562 Kommunale veier

Veier: Det ble asfaltert i Nordveien og Klaus Dreyers vei i sommer. Det ble imidlertid ikke gjort store nok endringer/forbedringer til at det skulle kunne karakteriseres som en investering og kostnaden må derfor føres i driftsregnskapet. Det betyr at det er kroner 660.000,- til overs her og vi omdisponerer kroner 210.000,- til rekkverk. De resterende 450.000,- reguleres inn i prosjekt 505.
Veilys: Gjennomgang av tilstandsrapporten er akkurat gjort, slik at det kan prioriteres hvor man gjør ting først.

590 Startlån

Har vært liten aktivitet i sommer og så langt i høst. Totalt 14 saker så langt i år.

598 Udekket fra 2015

Underskuddet fra 2015 må dekkes inn med ubrukte lånemidler fra i fjor. Kroner 740.216,80

Reguleringsskjema investering høst 2016

Konto	Ansvar	Funksjon	Beløp	Beskrivelse
02351	562	332	-450000	Omdisponerer asfaltpenger
02350	505	222	450000	Omdisponerer asfaltpenger
02101	519	120	-200000	Rest utkjøp av leasing
02351	523	261	200000	Rest utkjøp av leasing
05290	502	180	157175	Ekstra egenkapitalinnskudd
09700	598	180	-157175	Ekstra egenkapitalinnskudd
05300	598	222	740217	Udekket fra 2015
09100	598	222	-740217	Udekket fra 2015
02350	523	265	2840000	Kjøp og istandsetting av bolig
09100	598	265	-2840000	Kjøp og istandsetting av bolig

30.09.16 Espen Li Sum: 0

Regnskapsskjema 2A - Investeringsregnskapet

30.09.16 Espen Li

Tall i 1 kroner	Regulert budsjett 2016	Reguleringer 2016	Opprinnelig Budsjett 2016	Regnskap 2015
FINANSIERINGSBEHOV				
Investeringer i anleggsmidler	42 125 000	12 165 000	29 960 000	37 627 435
Utlån og forskutteringer	3 000 000	3 000 000	0	3 620 000
Kjøp av aksjer og andeler	882 175	882 175	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	6 110 550
Dekning av tidligere års udekket	740 217	740 217	0	0
Avsetninger	0	0	0	627 214
Årets finansieringsbehov	**46 747 392**	**16 787 392**	**29 960 000**	**47 985 199**
FINANSIERING				
Bruk av lånemidler	-34 165 217	-15 905 217	-18 260 000	-30 535 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	0	0	0	-480 883
Tilskudd til investeringer	-4 100 000	0	-4 100 000	0
Kompensasjon merverdiavgift	-5 100 000	0	-5 100 000	0
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	0	0	0	-15 479 100
Andre inntekter	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	**-43 365 217**	**-15 905 217**	**-27 460 000**	**-46 494 983**
Overført fra driftsregnskapet	-882 175	-882 175	0	-750 000
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-2 500 000	0	-2 500 000	0
Sum finansiering	**-46 747 392**	**-16 787 392**	**-29 960 000**	**-47 244 983**
Udekket / Udisponert	**0**	**0**	**0**	**740 217**

Budsjettskjema 2B - Investeringsregnskapet

Tall i hele 1000	Regulert budsjett 2016	Reguleringer	Opprinnelig budsjett 2016
Til investeringer anleggsmidler	42 125		29 960
Fordelt slik:			
U-skole	9 850	2 350	7 500
Maskinparken	2 250	600	1 650
Vannverk	150		150
Kollagerneset	11 000		11 000
Riving kai	2 500		2 500
Ombygging Skoleveien 2-4	800		800
Inngangsparti og kjøkken	400		400
Ny fløy helsesenteret	5 000		5 000
Kommunale veier	510	-450	960
Ny barnehage	1 000	1 000	0
Inntaksdam	5 625	5 625	0
Kjøp av bolig	2 840	2 840	0
Bad helsesenteret	200	200	0
Sum fordelt	**42 125**		**29 960**

30.09.2016 Espen Li

Skjervøy kommune

Arkivsaknr: 2016/495 -1
Arkiv: 037
Saksbehandler: Espen Li
Dato: 11.10.2016

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
52/16	Kommunestyret	26.10.2016

Eierskapsmelding Skjervøy kommune

Henvisning til lovverk:

Vedlegg
1 Forslag eierskapsmelding Skjervøy kommune
2 Oversikt over selskap
4 Om eierstyring
5 Selskapsformer
6 KS anbefalinger eierstyring
6 Eksempelmal rapportering

Rådmannens innstilling

1. Skjervøy kommunestyre vedtar eierskapsstrategien med vedlegg som kommunens verktøy for aktiv eierstyring.
2. Eierskapsstrategien rulleres hvert 4 år.
3. Virksomheter kommunen har eierinteresser i skal rapportere om deres situasjon etter vedtatte mal innen 30.06 hvert år.

Saksopplysninger

Rådmannsutvalget i Nord-Troms besluttet under rådmannsmøtet 26-27. januar 2015 å få utarbeidet eierskapsmeldinger for regionen. Rådmannsutvalget fattet dermed følgende vedtak: *Einar Pedersen snakker med Gunn Andersen (leder Kåfjord kommune, saksanmerkning) som inviterer arbeidsgruppen (se nedenfor) til møte for å revitalisere denne saken. Innkalling til møte sendes arbeidsgruppen med kopi til RU. Arbeidsgruppen består av;*

- *Viggo Jørn Dahle, Lyngen*
- *Willy Ørnebakk, Storfjord*
- *Gunn Andersen, Kåfjord*
- *Magnar Solbakken, Skjervøy*
- *Rita Toresen, Nordreisa*

- *Frank Pedersen, Kvænangen*

Fra oppdraget ble gitt av rådmannsutvalget frem til forslag foreligger har arbeidsgruppen endret seg. Medlemmer har underveis blitt byttet ut, og noen av deltakerne har kortere fartstid enn andre som aktive samarbeidsparter i arbeidet. Sluttproduktet er som leveres mener vi er både informativ og strukturert, og den gir en start for oppdragsgiverne våre på hvordan kommuner kan utvikle seg til å bli strategiske og aktive eiere av virksomheter i regionen og omegn. Arbeidsgruppa som leverer sluttforslaget til eierskapsmeldinger har bestått av følgende;

- Rita Toresen, Nordreisa, Jan Inge Karlsen, Kvænangen, Espen Li, Skjervøy, Hilde Johnsen, Storfjord og Gunn Andersen, Kåfjord

Lyngen kommune vedtok sin eierskapsmelding desember 2015 og har etter den tid ikke deltatt i det avsluttende arbeid med å få frem sluttproduktet for eierskapsmeldinger i Nord-Troms.

Vurdering

Arbeidsgruppa har brukt vel 1 år på å ferdigstille et omforent utkast til eierskapsmelding for kommunen i regionen. Oppstartsmøtet for arbeidet ble ikke før 17.08.15, og avsluttende møte ble gjennomført 22.09.16.

Arbeidsgruppa har forsøkt å gi en grundig gjennomgang av tematikken rundt dette med offentlig eierskap, og vi leverer et arbeid som kan forstås som en folkevalgtopplæring i det å være en offentlig eier av ulike typer selskap. Arbeidsgruppa vil foreslå et eierskap bør inngå som et særskilt tema under folkevalgtopplæringen. KS har gode verktøy og juridisk kompetanse til gjennomføringen.

Det er viktig at kommunene tar stilling til sitt eierskap, og hva de vil oppnå med å eie et selskap/en organisasjon. Slik kommunen driver sin eierstyring i dag blir selskapene noe «privat», og hvor kommunene som eiere sjelden etterspør informasjon om utviklingen og framtidsutsikter for virksomhetene.

<u>Anbefalinger fra arbeidsgruppa</u>
Arbeidsgruppa er av den oppfatning av at eierskapsstrategien bør rulleres en gang per valgperiode, det vil si hvert 4. år.

Selve eierskapsmeldinga skal være enkel, kortfattet og oversiktlig. Det skal legges ved bilag som gir informasjon om ulike selskapsformer. Videre legges KS sine anbefalinger for offentlig eierskap som bilag, da dette kan være nyttig for våre folkevalgte å reflektere over.

Hver enkelt kommune skal ha egne oversikter over hvilke selskap de har eierinteresser i, og da fordelt på om dette dreier seg om aksjeselskap, interkommunalt selskap, delt ansvar eller begrensa ansvar, samvirkeforetak, eller stiftelser.

Det legges ved et eget forslag på rapporteringsskjema/mal som sendes de ulike virksomheter den enkelte kommune har eierinteresser i. Dette skjema skal den enkelte bedrift/virksomhet sende til kommunen hvert år innen 30.06. På bakgrunn av denne rapporteringen kan kommunestyre invitere inn bedrifter til informasjonsmøter/orientering, ut fra blant annet interesse for utvikling og framtidsutsikter, økonomiske situasjon eller kun for generell statusinformasjon.

Arbeidsgruppa anbefaler at eierskapsmeldinger skal fremlegges i kommunestyrenes høstmøter (oktober), etter at rapportene har kommet inn fra virksomhetene vi har eierinteresser i.

EIERSKAPSMELDING
Skjervøy kommune

Vedtatt i Skjervøy kommunestyre den 26.10.2016, sak XX/16

Eierskapsmelding Kommunenavn kommune

Innledning

Kommunene i Nord-Troms, i likhet med øvrige kommuner i landet, har stor frihet til å organisere sin virksomhet og sine tjenester slik de finner det hensiktsmessig. Dette kan de innenfor kommunen som juridisk person eller gjennom etablering av selvstendige selskaper, rettssubjekter.

Våre selskaper er innenfor et begrenset område, men spennvidden er stor. Hovedvekten av våre selskaper opererer innenfor eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting, kraft og en del annen virksomhet.

Kommuner er etter lovverket pålagt å ha ansvar for og utføre en rekke oppgaver knyttet til forvaltningen av offentlige tjenester, og ivaretakelse av allmennhetens behov. Men kommuner kan også være eiere av næringsdrivende foretak og drive slik virksomhet selv innefor kommunens rammer, så lenge kommunelovens og andre lovverks rettslige rammer overholdes. Så lenge ikke noe særskilt følger av lov, kan kommunene organisere virksomheten slik de finner det mest formålstjenlig.

Kommunene i Nord-Troms ønsker å ha en egen eierskapsmelding for å bedre legge til rette for å være en god forvalter av samfunnets verdier. Det har gjennom de siste tiåra vært en del negativ fokus på kommuner som forvaltere, gjennom mislighold og korrupsjonssaker. Det å ha fokus på eierskap synliggjør at politikerne må påta seg en annen rolle enn det som tradisjonelt har vært oppfattet som en politikerrolle. Dette med selskapsdannelse stiller store krav til samfunnsansvar både hos eierne og hos selskapene. For vår del vil det å bli mer bevisst utførelse av riktig eierskap og styring av og i selskap i seg selv medføre en gevinst. Kommunens ledelse, både politisk og administrativt, vil gis bedre grunnlag for refleksjon og meldingen vil gi informasjon og på sikt medføre bedre omdømme både for kommunen som tjenesteytre og forvalter og for de selskap vi eier eller er medeier i.

Nedenstående figur illustrerer graden av kommunestyrets mulighet for styring og kontroll ved ulike organisasjonsformer.

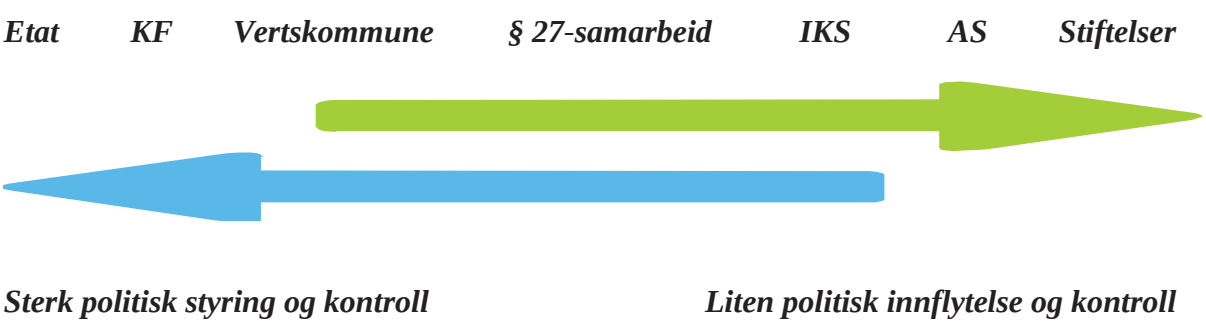

Nord-Troms kommunenes eierskapsstrategi

Folkevalgtopplæring
Det er viktig at våre folkevalgte får innsikt i de ulike roller man har som folkevalgt og i mange tilfeller også som styremedlem og representantskapsmedlem. Kommunens folkevalgte må ha en bevissthet om roller, styringslinjer og ansvarsfordeling. Ordfører har en særstilling som bindeledd mellom selskapene og kommunestyret, og dette bør derfor også inngå i folkevalgtopplæringen. I samme forbindelse bør rådmannen med sin rolle og funksjon klargjøres for kommunestyret. Våre kommunestyrer inkluderer denne opplæringen i sin folkevalgtopplæring i regi av KS.

For å styrke kompetanse og sikre informasjon til kommunestyrepolitikerne bør det årlig, helst gjennom gjennomføring av eiermøter, gis informasjon om status for selskapene, drift og nøkkeltall.

Eierskapsmeldinger
Vi definerer eierskapsmelding som et overordnet politisk styringsdokument for virksomheter som er lagt til annet rettsubjekt, eget styre eller en vertskapskommune eller til et annet interkommunalt organ. Vi inkluderer interkommunalt samarbeid i eiermeldingen (selv om den primært skal ha fokus på selskaper).

Eiermeldingen skal inneholde følgende momenter:
1. Oversikt over kommunes virksomhet som er lagt til selskaper og samarbeid
2. Kommunale prinsipper for eierstyring
3. Overordnet strategi for selskapene kan drøftes hvis behov, evt. revisjon av selskapenes vedtekter (særlig ved nye selskaper og dersom selskap skal endre formål).

Eierskapsmeldingen skal sikre våre lokalpolitikere nødvendig informasjon og tydeliggjøre deres ansvar. Kommunestyret skal ikke gjennom eierskapsmeldingen detaljstyre selskapene, men bidra til å sikre samhandling og kommunikasjon mellom kommunen som eier og selskapene og omverdenen.

Revisjon av vedtekter
Dersom kommunestyret skal ivareta strategisk drift av selskaper må ordfører og/eller kommunestyre bidra til en klar og presis formulering av forventninger til selskapet. Kommunen som eier bør klargjøre sine forventninger til styret og selskapet gjennom selskapsstrategiene.

Det er eiernes ansvar å sørge for at selskapet med begrenset ansvar har forsvarlig selskapskapital, og styrte har handleplikt dersom egenkapitalen blir for lav. Styret skal i henhold til aksjeloven foreslå utbytte innefor de begrensninger aksjeloven setter for adgangen til å utdele utbytte. Det er derfor viktig at eierne har forventninger om en utbyttepolitikk som gjør at selskapets formål kan realiseres. På den anen side skal ikke selskaper akkumulere høyere egenkapital enn det som er nødvendig for å drifte forretningsmessig og for å oppnå eiernes mål med virksomheten.

Vurdering av selskapsform
For kommunene er valg av selskapsform viktig i forhold til mulighet for politisk styring og kontroll. Videre vil selskapsform også ha betydning til markedsmessige forhold og evne til å ta risiko. Når en virksomhet skal yte tjenester til eierne i egenregi er ofte kommunale foretak og interkommunale selskap (IKS) hensiktsmessige organisasjonsformer.

Stiftelser som organisasjonsform bør kommunen være oppmerksom på. Kommune står fritt til å fastsette formål og stiftelsen er et selvstendig rettssubjekt. Men en stiftelse har likevel ingen eiere, og man kan derfor ikke fritt oppløse stiftelsen. Kommunen har heller ingen mulighet til å utøve eierstyring og opprette en økonomisk eierinteresse i de verdier som knyttes til en stiftelse.

Skille monopol og konkurransevirksomhet
Kåfjord kommune skal påse at selskaper vi har eierinteresse i skiller ut virksomheter som driver i konkurranse med private fra monopolvirksomhet for å unngå mistanke om rolleblanding. Unntak bør bare gjøres der det kan godtgjøres samdriftsfordeler som tilsier at man må ha felles organisering.

Innenfor energibransjen er selskapene pålagt å skille ut monopoldelen (nettvirksomhet) der selskapet har mer enn 100.000 nettkunder, jmf energiloven.

Ved å skille i egne selskaper bidrar kommunen til at selskapene er utsatt for samme driftsrisiko som private, og man unngår mistanke om ulovlig offentlig støtte, kryssubsidiering og annen misbruk av markedsmakt.

Mange offentlige selskaper er tildelt oppgaver i egenregi eller har enerett til å uføre visse oppgaver og har derfor monopol på noen tjenester samtidig som de konkurrerer på andre tjenester. Ett eksempel på slike monopolvirksomheter er kommunale renovasjonsvirksomheter. I utgangspunktet vil etterlevelse av selvkostprinsippet umuliggjøre kryssubsidiering og underprising av den del av virksomheten som konkurrerer med private. Slike selskaper er pliktig å føre eget selvkostregnskap. Kommunene bør ha et funksjonelt skille for å unngå mistanke om brudd på det relevante lovverket.

Tilsyn og kontroll
Kontrollutvalget skal på kommunestyrets vegne påse at det føres kontroll med kommunens eierinteresser i selskaper, og skal sikres gode rammebetingelser slik at de har mulighet til å utøve sin funksjon på en god måte.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll som skal vedtas av kommunestyret. Med utgangspunkt i planen skal kontrollutvalget avgi rapport til kommunestyret om gjennomførte kontroller samt resultatene av disse. Kommunestyret kan, innenfor kommunelovens bestemmelser, fastsette regler for selskapskontrollen, herunder hvilke dokumenter som uoppfordret skal sendes kontrollutvalget med angivelse av hvem denne plikten påhviler. Kontrollutvalget og kommunens revisor skal varsles når generalforsamling/representantskap og tilsvarende organer avholder møter, og de har rett til å være til stede på slike møter.

I kommentar til årsregnskapet skal kommunen opplyse om hvordan den samlede virksomheten i kommunen er organisert, med bl.a. om kommunen har opprettet kommunale

foretak, er deltaker i interkommunalt samarbeid eller deltakere i interkommunale selskaper eller har eierinteresser i aksjeselskaper.

Den enkelte kommune bør samen med øvrige eiere avtale hvordan selskapskontrollen best kan samordnes mellom eierkommunene. Som orientering til kommunene og deres kontrollutvalg, bør selskapene med flere kommuner som eiere, opplyse i årsmeldingen om de selskapskontrollene som er gjennomført i løpet av året.

Kontrollutvalgets oppgave i forbindelse med selskapskontroll er todelt; en obligatorisk del som benevnes eierskapskontroll og en frivillig del som kan omfatte forvaltningsrevisjon. Det er opp til kommunestyret å avgjøre om selskapskontrollen også skal omfatte forvaltningsrevisjon som innebærer systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut i fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Eierskapskontrollen har følgende to hovedfokus:

- Fører vår kommune kontroll med sine eierinteresser?
    - Har kommunen etablert rutiner for oppfølging og evaluering av sine eierinteresser?
    - Er rutinene gode nok, og blir de fulgt?

- Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?

Eierskapskontroll innebærer en vurdering av eierskapsutøvelsen og forhold knyttet til rapportering og informasjonsflyt fra et eierperspektiv.

Eierrepresentasjon

Eierstyringen skal skje gjennom eierorganet for selskapene (eks. generalforsamling) og ikke gjennom styrene. Kommunene etablerer forutsigbar kommunikasjonsform mellom kommunestyret og eierorgan for sine AS og IKS. Dette bidrar til å sikre engasjement og reell politisk avklaring av eierorganets myndighet.

Våre kommuner har som hovedregel oppnevnelse av ordfører til eierorganer. Dette bidrar til å forenkle samhandling og kommunikasjon mellom kommunestyrene og eierorganet. Aksjeloven sier ikke noe om hvem som skal møte som aksjonær. Dette vil etter kommuneloven være kommunestyret med mindre vedtektene sier noe annet. Ordfører eller andre kommunestyrerepresentanter kan møte etter fullmakt og stemme på generalforsamling. Dette er mest hensiktsmessig når det er flere aksjonærer.

Medlemmer av et representantskap (IKS) er personlig medlemmer og i motsetning til aksjeloven tillates det ikke at andre møter etter fullmakt. Det bør derfor utnevnes vara for representantskapsmedlemmene. Leder av representantskapet bør ikke sitte som observatør i styret i interkommunale selskaper da dette er en uheldig sammenblanding som kan svekke tilliten til representantskapet som opptrer på vegne av eierne.

Eiermøter
Styreleder og daglig leder har plikt til å delta på generalforsamlingen i aksjeselskap. Andre styremedlemmer har rett, men ikke plikt. Revisor har rett til å være tilstede og noen ganger plikt når de saker som skal behandles gjør dette nødvendig.

For de interkommunale selskapene har styrets leder og daglig leder plikt til å være tilstede på representantskapsmøte. Dette gjelder ikke for revisor, men det anbefales å følge aksjelovens regler på dette punkt. Det anbefales at denne retten varsles uavhengig av organisasjonsform. Kommunestyrene ber om at det er obligatorisk deltakelse for både daglig leder, styrets leder og revisjon uavhengig av organisasjonsform. IKS-loven regulerer ikke eksplisitt fullmaktsforhold, men departementet har i et rundskriv, sak 05/3032 kommet til at fullmaktsordning ikke kan benyttes i interkommunale selskap.

I tillegg til generalforsamling/representantskap kan det arrangeres andre eiermøter. Det enkelte kommunestyre vurderer selv behov for, og hvordan slike eiermøter skal gjennomføres.

Profesjonelle styrer
Vi skal etterstrebe profesjonalitet i sine styrer. Å påta seg et styreverv i et aksjeselskap eller interkommunale selskap, er et personlig verv. Det betyr at man ikke representerer verken partier, kommunen eller andre interessenter, men ivaretar bedriftens interesser på best mulig måte sammen med resten av styret og ut fra selskapets formål. Det følger naturlig av at profesjonelt eierskapet utøves gjennom eierorgan.

Kommunene støtter seg til anbefaling fra KS om at man skal etterstrebe at styret opptrer kollegialt og at styremedlemmene samlet har den nødvendige kompetanse på plass. Faglig forankret styreoppnevnelse skaper trygghet, og styret kan opptre både som generalist og fagspesifikt. Dette innbefatter følgende:

<u>Krav til kompetanse</u>
- Kunnskap om aksjeloven, IKS-loven, kommuneloven, andre relevante lover, forskrifter og avtaler som har betydning for selskapets drift.
- Kunnskap om selskapets formål, vedtekter, organisasjon og historie.
- Kompetanse om private og kommunale regnskapsprinsipper, evne til å lese økonomiske utviklingstrekk og foreta nødvendige grep når nødvendig
- Kompetanse på offentlig forvaltning og de politiske og samfunnsmessige utfordringene til enhver tid.
- Spesialistkompetanse og erfaring på et eller flere områder som for eks. juss, økonomi, markedsføring, forvaltning, kommunalkunnskap, teknikk, HMS, ledelse, organisasjon.
- Ha kunnskap om trender og utviklingstrekk innenfor bransjen.
- Ha kunnskap om konkurrerende virksomheter

<u>Krav til egenskaper</u>
- Glede av, og vilje til å jobbe for, å oppnå gode resultater.
- Ha motivasjon av å få tilført kontinuerlig kompetanse.
- Ha mot til å stille kritiske spørsmål til daglig leder og andre i styret.
- Ha evne til å finne fram til løsninger som styret samlet kan gå for.
- Ha evne til å stille spørsmål uten å ha svaret
- Ha evne og vilje til å prioritere tid til arbeidet i styret.
- Høy integritet, herunder evnen til å tie om forretningsmessige transaksjoner og strategiske beslutninger.

- Ha evne til å akseptere at en ikke alltid tilhører flertallet og dersom noe går galt, frafalle behovet for å påpeke ”Hva var det jeg sa"
- Ha evne til å gi selskapet et godt omdømme.
- Ha evne til å tilegne seg spesiell kompetanse om selskapet
- Akseptere at styreleder er styrets talsmann utad

Valgkomité for styreutnevnelse i AS og IKS
Kommunene har ansvar for å sikre et styre med nødvendig kompetanse til å lede selskapet i tråd med eiers formål. Kommunene velger sine styrer ut fra at styret er et kollegialt organ og ut fra formelle krav til kompetanse og selskapets egenart.
Bruk av valgkomité bidrar til fokus på komplementær kompetanse og skape skille mellom eirestyring og eierorgan på den ene siden og styrets rolle som ansvarlige for selskapet på den andre. Ved AS og IKS er det eireorgan som utnevner styre. Vi skal i lys av dette benytte valgkomiteer der det er hensiktsmessig.

Kompetansevurdering av selskapsstyrer
Nord-Troms kommunene anbefaler at de ulike styrene etablerer rutiner for å sikre utvikling av nødvendig kompetanse, herunder fastsette styreinstruks, gi nødvendig opplæring, foreta egenevaluering og fastsette årsplan for styrearbeidet.

Styresammensetning i konsernmodell
Vi fraråder at styret i morselskap sitter som styre for datterselskap. Dette fordi styret i morselskapet utgjør generalforsamling i datterselskap. Kommunestyret anbefaler videre at det i styrer for monopol-datterselskap sitter et flertall av eksterne styremedlemmer. Dette slik at man unngår rolleblanding, spesielt knyttet til anbud og habilitetsforhold.

Vararepresentanter i styrer
For å sikre kontinuitet og kompetanse skal det i selskap vi er medeiere, i så lang mulig ved vararepresentasjon i styrer, brukes numeriske vara (fremfor personlige vara).

Habilitet
Hvert kommunestyre har egen valgkomité som innstiller til kommunestyret ved valg av styrerepresentanter. Valgkomiteen skal ivareta habilitet ved vurdering av kandidater for styreverv.

Representasjon av begge kjønn i styrene
Kommunen skal tilstrebe balansert kjønnsrepresentasjon i styrene for å bedre utnytte eksisterende kompetanse i kommunen (regionen). Dersom vanskelig med slik rekruttering kan kommunen, gjerne sammen med samarbeidende kommuner, arrangere egne rekrutteringsseminarer.

Godtgjøring og registrering av styreverv
Godtgjørelsen for vervet bør reflektere styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet i og med at det er et personlig verv og dermed et personlig ansvar. Styreverv i aksjeselskap og IKSer kan i motsetning til i kommunale foretak vurderes i forhold til strafferettslig og/eller økonomisk ansvar og bør godtgjøres særskilt.
Styreleder bør godtgjøres særskilt i forhold til styremedlemmene. Kommunen anbefaler at selskapene særskilt tegner styreforsikring for alle styremedlemmene i selskaper med begrenset ansvar.
Generalforsamlingen har ansvar for å fastsette godtgjøring til styremedlemmene.

Det er representantskapet som fastsetter godtgjøringen til styremedlemmene i et IKS. Det er kommunestyret selv som fastsetter godtgjøringen til styret i kommunalt foretak.

Når det gjelder godtgjøring til representantskapet er det eierkommunene som bør fastsette og utbetale denne til sine medlemmer i representantskapet i interkommunale selskaper.

Dersom det blir gitt ut gaver jul eller ved andre anledninger fra selskapet til enkeltmedlemmer av representantskapet, bør en følge de regler som hjemkommunen har i sitt reglement vedrørende verdi ol. Styremedlemmer bør ikke omfattes av selskapets incentiv/bonusordninger da dette vil kunne påvirke deres uavhengighet.

Kommunene i Nord-Troms registrerer vervene for alle ansatte, også i frivillig sektor.

Kommunen er som folkevalgt organ avhengig av allmennhetens tillit når det gjelder både forvaltning og styring. Åpenhet rundt hvilke roller våre lokalpolitikere har i samfunnslivet er viktig for å unngå mistanke om rolleblanding. Registrering i styrevervregisteret vil i seg selv skape økt bevissthet om de ulike rollene en lokalpolitiker har og herunder være til nytte ved vurdering av representantenes habilitetssituasjon.

Arbeidsgivertilhørighet
Vi anbefaler selskaper å knytte seg til en arbeidsgiverorganisasjon der det er naturlig. Uten tilknytning til en arbeidsgiverorganisasjon står selskapene utenfor det faglige nettverk og fellesskap som er en del av det tilbudet som følger med medlemskap i en seriøs arbeidsgiverorganisasjon. Medlemskap viser seg nyttig der det kan være behov for juridisk eller forhandlingsmessig bistand.

Etiske retningslinjer
Etikk er en viktig del av de vurderinger som gjøres i forbindelse med det å drive et selskap samfunnsansvarlig fordi de etiske holdningene legger grunnlaget for hvordan man faktisk handler. Vi mener at etiske retningslinjer bør utarbeides i det enkelte selskap. Det har betydning for både virksomhetens og kommunens omdømme.

Rådmannens/administrasjonssjefens rolle i kommunale foretak
Saken er ikke aktuell for *Kommunenavn kommune* all den tid vi ikke har organisert virksomheter som Kommunale Foretak (KF).

Prinsipielt stiller Kommunenavn kommune seg bak tilrådningen fra KS til denne utfordringen.
De økonomiske rammene for foretakene er underlagt den ordinære kommunale budsjettvirksomhet som igjen ligger under rådmannens ansvar. Samtidig ledes foretaket av et styre og en daglig leder hvor førstnevnte utpekes direkte av kommunestyret. Daglig leder rapporter til styret og rådmannen har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet overfor daglig leders disponeringer. Rådmannens instruksjonsmyndighet omfatter kun retten til å instruere daglig leder om at iverksettelsen av en sak skal utsettes til kommunestyret har behandlet saken.

Rådmannens behov for styring i forhold til kommunes samlede virksomhet ligger dermed i en gråsone all den tid han formelt sett er avskåret fra foretakets drift. Det anbefales derfor at kommunestyrene ved opprettelse av foretak diskuterer administrasjonssjefens rolle og handlingsmuligheter overfor daglig leder.
Rådmannen, rådmannens stedfortreder og medlem av kommuneråd kan ikke velges til styret i kommunale foretak. Daglig leder er heller ikke valgbar til styret i det selskap han/hun er daglig leder for. Dette er for å styrke rådmannens kontroll med kommunale foretak.

Eierinteresser

En eierskapsmelding blir indirekte også et uttrykk for en eierstrategi. Eiermeldingen tar utgangspunkt i det at når kommunen etablerer eller er med på å etablere et selskap eller virksomhet er det for å oppnå noe, løse en oppgave eller skape et resultat.

Det er i all hovedsak to motiv for etablering av selskap:

Finansielt motivert/effektivisering/samfunnsøkonomisk
Når hovedformålet med eierskapet er å oppnå økonomiske resultater, defineres eierskapet som finansielt. Dette gjelder for selskaper som er forretningsmessig orientert og hvor eierne etterstreber bedriftsøkonomisk lønnsomhet. Et finansielt eierskap kan videre grupperes i to underkategorier. Selv om formålet er å oppnå høyest mulig avkastning kan to ulike strategier legges til grunn. Enten kan eier ha en utviklings og vekststrategi for selskapet. I denne situasjonen kan eier være innstilt på å holde tilbake overskudd i selskapet for på sikt å oppnå en samlet sett bedre økonomisk avkastning. En annen finansiell strategi kan være en høstningsstrategi. Dersom selskapet er ferdig med vekstfasen og kapitalbehovet fremover er mindre, kan det vurderes om eier tar ut et større utbytte.

Politisk motivert/regionalpolitisk posisjonert
I de tilfeller der formålet med eierskapet er å ivareta eller utføre kommunale tjenester under politisk ansvar eller å posisjonere kommunen, defineres eierskapet som politisk. Eksempler på slik virksomhet som i dag er skilt ut som egne selskaper er å finne innen renovasjon, og innen sysselsetting av personer som ikke på ordinære vilkår kan ta del i arbeidslivet.

Eierskapsstrategi versus virksomhets- og forretningsstrategi

Det er flere ulike måter å forankre en eierstrategi på i selskapet. For det første vil selskapets formålsparagraf tegne opp en ytre ramme. I tillegg vil generalforsamlingsvedtak kunne gi instrukser om eiers krav og forventninger. Den løpende kommunikasjon mellom eier og styre er også viktig. Som det er pekt på kan formålet med kommunens eierskap spenne fra et finansielt eierskap, basert på avkastningsbetraktninger, til et politisk eierskap, med fokus på politisk måloppnåelse. Eierstrategien må tydelig ta stilling til slike spørsmål.

Eierne:	**Eierstrategi: Skal vi eie virksomheten?**
Styret:	**Virksomhetsstrategi: Hvordan skal vi organisere/drifte virksomheten?**
Administrasjon:	**Forretningsstrategi: Hvordan optimalisere driften og skape vekst?**

En eierstrategi er en politisk viljeserklæring, og bør evalueres med jevne mellomrom. Det politiske flertallets tanker og vurderinger kan endres på samme måte som eksterne vilkår kan gi grunnlag for å endre eierstrategien. En grunnleggende forutsetning for en aktiv eierstyring er at en klar og presis eierstrategi formuleres for hvert enkelt selskap. Eierstrategien skal beskrive hva kommunen vil oppnå som eier.

Oversikt over selskaper

Selskap	Balanseverdi	Andeler	Eiere						
			1941 Skjervøy	1942 Nordreisa	1943 Kvænangen	1940 Kåfjord	1939 Storfjord	1938 Lyngen	Andre
Selskaper									
Ymber AS	100 000	16,66 %	x	x	x	x			Loppa, Kautokeino og Troms fylkeskommune
Avfallsservice AS	50 000	16,66 %	x	x	x	x	x	x	
Bredbåndsfylket Troms AS	16 000		x	x	x	x	x	x	Troms fylkeskommune m.f.
Nord-Troms Museum AS	30 000	16,66 %	x	x	x	x	x	x	
Skjervøy Arbeidssamvirke AS	1 000 000	100 %	x						
Tromsprodukt AS	10 500	4,04 %	x	x			x	x	Troms fylkeskommune m.f.
Halti Kvenkultursenter AS	10 000		x	x	x	x	x	x	Troms fylkeskommune
Arnøy og Laukøyforbindelsen AS	100 000	17,55 %	x						
Årvikbruket eiendom AS	100 000	100 %	x						
KomRev Nord IKS	59 615		x	x	x	x	x	x	Troms fylkeskommune m.f.
K-sekretariatet IKS	11 603		x	x	x	x	x	x	Troms fylkeskommune m.f.
Interkommunalt arkiv Troms IKS		3,50 %	x	x	x	x	x	x	Troms fylkeskommune m.f.
Nord-Troms Regionråd DA		16,66 %	x	x	x	x	x	x	
Bjarkøyforbindelsen	1 000								
Stiftelsen Krisesenter for Tromsø og omegn		Medlem	x	x	x	x	x	x	
Ideelle organisasjoner									
Nord-Troms Bedriftshelsetjeneste		Medlem	x	x	x	x		x	
KomOpp - Kommunenes opplæringskontor		Medlem	x	x	x	x	x	x	23 kommuner i Troms, noen private og fylkeskommunen
Kommunal landspensjonskasse	7 500 964	Medlem	x	x	x	x	x	x	Flere kommuner i hele landet

Om eierstyring

1.1 Innledning

1.1.1 Bakgrunn for eierskapsmeldingen

Det er betydelige verdier og samfunnsoppgaver som blir forvaltet i kommunens selskap, stiftelser, foretak og gjennom ulike samarbeidsformer. Målet med eierskapsmeldingen er å gi en systematisert oversikt over alle selskaper som Kåfjord kommune har eierinteresser i samt drøfte kommunens ulike motiv for å opprette eller delta i selskap. Videre skal eierskapsmeldingen gi retningslinjer for kommunens eierstyring. Kommunen har også et kontroll- og tilsynsansvar overfor eierinteressene i de ulike selskapene.

For enkelthetsskyld brukes "selskaper" som en samlebetegnelse for aksjeselskaper, interkommunale selskaper, kommunale foretak og samarbeidsløsninger etter kommunelovene §§ 27 og 28.

Selskapenes strategiske mål blir i stor grad utformet av styrene i selskapene. Derfor er det viktig at kommunestyret overfor selskap med kommunale eierinteresser aktivt definerer og revurderer motiv, mål og forventninger. Styrets oppgaver er å arbeide for å videreutvikle strategien samt å realisere selskapets mål

1.1.2 Oppbygning av eierskapsmeldingen

Eierskapsmeldingen er delt inn i 5 deler. Del I drøfter de ulike motivene for selskapsdannelse samt presenterer de ulike selskapsformene. I del II gis det en definisjon av eierskapspolitikk og det fastsettes noen prinsipper for godt eierskap. Del III gir en samleoversikt over de ulike selskapene, mens del IV gir en nærmere presentasjon av hvert enkelt selskap. I del V er det lagt inn en handlingsplan for oppfølging av det kommunale eierskapet.

Dokumentet bygger på tilsvarende eierskapsmeldinger fra andre kommuner i tillegg til at KS eierforum sine anbefalinger for godt eierskap forsøkt hensyntatt i dokumentet.

1.2 Å eie er å ville, motiver for selskapsdannelse

En eierstrategi for Kåfjord kommune sine selskaper vil gi retningslinjer for hva kommunen ønsker med selskapene. Strategien vil legge grunnlag for tydeligere retningslinjer til selskapet, for eksempel i forhold til utforming av vedtektene.

Denne eiermeldingen tar utgangspunkt i en alminnelig antakelse om at når kommunen etablerer et foretak eller selskap, eller går inn som medeier eller deltaker sammen med andre kommuner gjør kommunen det for å oppnå noe.

Hovedideen er at eierskapet deles inn i nedenstående motiv, og at kategoriene kan bidra til tydeliggjøre kommunens målsetning med selskapene.

1.2.1 Finansielt motivert

Dersom hovedformålet med eierskapet er å oppnå økonomiske resultater, defineres eierskapet som finansielt. Finansielt formål betyr ikke at eier har en kortsiktig horisont på sitt eierskap eller at eier ønsker å selge aksjene i selskapet. Finansielt formål er naturlig for selskaper som er forretningsmessig orientert og hvor bedriftsøkonomiske lønnsomhetskriterier ligger til

grunn for selskapenes arbeid. Avkastningsmålene for hvert enkelt selskap bør fastsettes ut fra selskapsspesifikke forhold.

Et aksjeselskap vil normalt være mest aktuelt når kommunen har et rent finansielt motiv for sitt eierskap. Er motivet politisk / strategisk må kommunen har tilnærmet full kontroll med selskapet.

1.2.2 Politisk motivert

Dersom formålet med eierskapet er å ivareta eller utføre kommunale kjerneoppgaver under politisk ansvar eller å posisjonere kommunen, defineres eierskapet som politisk. Ved politisk eierskap vil selskapet være et gjennomføringsorgan for politiske målsettinger, eierskapet vil ha karakter av en "strategisk" investering for kommunen. For offentlige eiere kan den samfunnsmessige verdiskapningen være formålet bak investeringen. Det er den samfunnsøkonomiske nytten som representerer det politiske elementet i eierskapet. Eksempelvis vil eierskap i en attføringsbedrift være politisk motivert.

1.2.3 Effektivisering

Selskapsdannelsen er motivert i at man ønsker å oppnå økt mengde av tjenester for de midler som er til disposisjon, og/eller høyere kvalitet på tjenestene. Eks. kan være interkommunalt samarbeid som gir muligheter for tjenester som enkelte kommuner ikke ville kunne klare like godt alene.

1.2.4 Samfunnsøkonomisk motivert

Selskapsdannelsen er samfunnsøkonomisk motivert dersom formålet med kommunens deltakelse i selskapet er å oppnå totalt sett mer samfunnsøkonomisk gunstige resultater/gjennomføring av oppgaver. Her vil offentlig engasjement og styring i oppgaveløsningen stå sentralt.

1.2.5 Regionalpolitisk motivert

Dersom eierskapet er motivert ut i fra at selskapet styrker regionens muligheter og posisjon til å gjennomføre oppgaver i forhold til andre regioner og nasjonalt kan vi si at det er regionalpolitisk motivert. Her kan også posisjonering for å utløse statlige midler være en del av begrunnelsen.

1.2.6 Blandingsformål

Det kan tenkes selskaper som er opprettet med en blanding av flere motivasjoner. Valg av selskapsform vil kreve særlig omtanke i selskaper med blandingsformål. Et utgangspunkt bør være at jo større politisk betydning er virksomhet har, dess større bør den politiske innflytelsen være. I tilfeller med blandingsformål er det svært viktig at eieren (kommunestyret) gir selskapet så klare styringssignaler som mulig.

1.3 Selskapsformer

I de tilfellene der selskapsdannelse er aktuelt står kommunene i prinsippet fritt til selv å velge selskapsform. Før det avgjøres hvilken selskapsform som er mest formålstjenlig i forhold til de motiver kommunen har lagt til grunn for selskapsdannelsen, må det gjøres en rekke avveininger. Vurderingen må gjøres med tanke på at selskapsformen står i forhold til de oppgaver og funksjoner selskapet er tenkt å utføre, og hvilke rammebetingelser selskapet trenger.

Nedenfor presenteres de mest brukte selskapsformene, samt stiftelse.

1.3.1 Kommunale foretak (KF)

Rettslig stilling og lovgivning:
Kommunale foretak er en del av kommunen som rettssubjekt og hjemlet i kommunelovens kapittel 11. Foretaket er ikke et eget selskap med rettslig eller økonomisk selvstendighet. Det kommunale foretaket er underlagt kommunestyret som øverste myndighet. Gjennom vedtektenes formålsbestemmelse fastsetter kommunestyret den virksomhet foretaket skal drive og den ytre rammen for styrets myndighet. Kommunestyret kan gjennom vedtektene eller andre typer vedtak gi bindende pålegg for foretaket. Både stifting og oppløsning av kommunale foretak vedtas av kommunestyret.

Et kommunalt foretak er en utskilt og ganske frittstående del av kommunens forvaltning, men det er altså ikke et eget rettssubjekt. En konsekvens av dette er at foretaket som sådant ikke selv kan ha rettigheter og plikter, men at det er kommunen som er part i foretakets avtaler og som hefter for de forpliktelser foretaket påtar seg. Foretaket som sådant kan heller ikke ha partsstilling overfor domstoler eller andre myndigheter.

Selskapsformens egnethet:
Der kommunen ønsker å gi virksomheten en noe mer selvstendig stilling enn det som gjelder i den tradisjonelle etatsmodellen kan det etableres et styre som kommunalt foretak.
Reglene om kommunalt foretak tar særlig sikte på å gi et alternativ for mer selvstendig organisering av kommunale oppgaver. Organisasjonsformen benyttes som regel når både forretningsmessige og samfunnsmessige hensyn skal ivaretas. Det er imidlertid ikke begrensninger i selve loven med henhold til hvilke oppgaver kommunen kan legge inn i et kommunalt foretak.

Styrende organ:
Foretaket ledes av et styre og daglig leder. Dette er obligatoriske organer. Dersom ikke kommunestyret har delegert til annet organ å velge foretakets styre, er det kommunestyret selv som velger styremedlemmene, jf. kommunelovens § 62, 2. ledd. Valg av styre skjer etter reglene om forholdstallsvalg og flertallsvalg i kommunelovens § 36 og 38, jf. § 35 nr. 4.
Styret har et overordnet ansvar for organiseringen av foretakets virksomhet. Ledelsesansvaret gjelder ikke bare den forretningsmessige siden av virksomheten, men generelt forvaltningen av de verdier og oppgaver kommunen har lagt til foretaket. Det er styret og daglig leder som opptrer utad på kommunens vegne. Forholdet mellom kommunestyret og styret er imidlertid i utgangspunktet det motsatte av det som ellers følger av kommuneloven; mens kommunestyret overfor kommunens øvrige nemder positivt må angi den myndighet som delegeres, innebærer bestemmelsene om kommunale foretak at det er innskrenkninger i den normalkompetansen som følger av loven og foretakets formål som positivt må angis. Etter kommunelovens § 69 kan styrets selvstendige myndighet begrenses ved vedtektsbestemmelse som fastsetter at nærmere angitte saker må være godkjent av kommunestyret for å være bindende for kommunen. Det er styret i foretaket som ansetter daglig leder. Daglig leder står i et direkte underordnings- og ansvarsforhold til styret som igjen er underlagt kommunestyret.

Arbeidsgiveransvaret:

Daglig leder har det overordnede ansvaret for de ansatte i kommunale foretak. Kommunens overordnede arbeidsgiverpolitikk legger rammene også for kommunale foretak. Dette gjelder

blant annet seniorpolitikk, likestilling, tariffområdet, kompetanseutvikling. Ved brudd i lønnsforhandlinger trer konserntankegangen inn, slik at et brudd oppstått i et foretak, får virkninger for hele det angjeldende området i kommunen. Foretaket kan være medlem av KS Bedrift.

Kommunens økonomisk ansvar og risiko:
Som en del av kommunen er foretaket underlagt kommunestyrets budsjettmyndighet. Dette betyr at de kommunale budsjettene setter rammer for foretakets virksomhet, og styret er bundet av kommunens budsjett. Foretakets forpliktelser er kommunens forpliktelser, og kommunen er kontraktsmotpart i de avtalene som foretaket inngår. Det vil ikke være snakk om å ta ut utbytte fra et KF. På dette området fungerer KF`et som en kommunal etat. Men i perioder med gode økonomiske resultater for foretaket vil det kunne overføres midler til å finansiere den øvrige virksomheten i kommunen.

Styring, tilsyn og kontroll:
Kommunens styrings- og kontrollmuligheter er flere og mer omfattende i kommunalt foretak enn i selvstendige selskaper. Av forskrift til Kommuneloven følger regler for årsbudsjett og økonomiplan, og krav til årsregnskap og årsberetning. Av forskriftene følger også regler om perioderapporter, samt krav om KOSTRA-rapportering. Kontrollutvalget skal behandle årsberetning og årsregnskap fra foretakene, før disse behandles av kommunestyret. Kommunelovens bestemmelser om behandling av regnskapsmessig overskudd eller underskudd legger til grunn en konserntankegang og omfatter således også foretakene. Kommunale foretak har en selvstendig stilling i forhold til kommunens administrasjon. Det innebærer at rådmannen ikke har instruksjons- eller omgjøringsmyndighet overfor daglig leder. Rådmannen kan imidlertid instruere daglig leder om ikke å iverksette et tiltak eller en sak før kommunestyret har behandlet saken. Rådmannen har således mulighet for legge en slik sak frem for kommunestyret. I saker som foretakene fremmer til kommunestyret har rådmannen i medhold av kommuneloven § 23 ansvar for fullstendig saksbehandling. Rådmannen skal følgelig også i disse sakene legge frem sin vurdering og innstilling til kommunestyret.

Etter en lovendring 1.7.2013 gjelder den alminnelige bestemmelsen om møteoffentlighet i kommunelovens § 31 også for styremøtene i kommunale foretak.

Tabell 1. Rammer for utøvelse av eierskap i kommunale foretak KF

EIERSTYRING	**KOMMENTAR**
Regulert	Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) Kapittel 11: Kommunalt og fylkeskommunalt foretak
Kommunestyret	Kommunestyret er overordnet til styret
Styret	Styret er underordnet kommunestyret. Styret påser at virksomheten drives i samsvar med foretakets formål, vedtekter, kommunens økonomiplan og
Rådmannen	Rådmannen kan instruere foretakets ledelse om at iverksettelsen av en sak skal utsettes til kommunestyret har behandlet saken. I saker som foretaket fremmer til kommunestyret har rådmannen i medhold
Vedtekter	Foretaket skal ha vedtekter som angir foretakets formål. I vedtektene kan det fastsettes at styrets vedtak i nærmere angitt saker må være godkjent av kommunestyret selv for å være bindende for kommunen.

Tabellen viser kommunens utøvelse av eierskap gjennom de formelle kanalene for eierstyring.

1.3.2 Vertskommunesamarbeid etter kommunelovens §§ 28 a-k

Rettslig stilling og lovgivning:
En kommune kan overlate utførelsen av offentlig myndighetsutøvelse til en vertskommune etter kommunelovens §§ 28 a-k hvis den aktuelle lov ikke er til hinder for det. Vertskommuneløsningen er en mulighet til å samarbeide om offentlig myndighetsutøvelse. Det opprettes ikke er nytt organ eller rettssubjekt, men oppgaven blir delegert fra egen kommune til den aktuelle vertskommunen. Bakgrunnen for at lovgiver åpnet for delegasjon av offentligrettslig myndighet var behovet for økt samarbeid om kompetansekrevende tjenester og spesielt rettet mot de mindre kommunene.
Det skilles mellom to typer organisasjonsstrukturer innenfor vertskommunesamarbeidet.

1. Ved delegasjon av kompetanse som kommunestyret anser å være av ikke-prinsipiell karakter, opprettes et administrativt vertskommunesamarbeid etter § 28 b. Hver av de samarbeidende kommunene delegerer likelydende kompetanse fra eget kommunestyre til egen rådmann som igjen delegerer til rådmannen i vertskommunen.

2. På områder der kommunestyret anser tjenesten å være av prinsipiell betydning, skal det delegeres likelydende kompetanse til en felles folkevalgt nemd, jfr § 28 c. Rådmannen i vertskommunen forholder seg til nemda som fungerer som et lokaldemokratisk organ for samarbeidet. Nemda kan igjen delegere til vertskommunens administrative myndighet å treffe vedtak i enkeltsaker eller type saker som ikke er av prinsipiell betydning. Vurdering av hvorvidt tjenesten er av prinsipiell eller ikke prinsipiell betydning, avgjøres av hvert enkelt kommunestyre.

For et vertskommunesamarbeid skal det opprettes en skriftlig samarbeidsavtale som vedtas av kommunestyret selv og vertskommunen skal orientere Fylkesmannen om etableringen av samarbeidet. Samarbeidsavtalen skal inneholde en rekke bestemmelser, jf. § 28 e, 2. ledd, herunder uttreden og avvikling av selskapet.

Vertskommunen står fritt til å organisere virksomheten den har fått delegert. Folkevalgte organer i vertskommunen har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet på områder som er underlagt samarbeidet.

1.3.3 Samkommune, kommunelovens kap. 5 B (*vil bli opphevet?? – jfr kommunereform)*

Kommuneloven har fått et nytt kapittel 5 B om en ny interkommunal samarbeidsmodell – samkommunemodellen. De nye bestemmelsene er tatt inn i §§ 28-2 a til 28-2 v. Lovendringene trådte i kraft fra 1. juli 2012. Lovendringen innebærer ikke noe krav til omorganisering av allerede etablerte interkommunale samarbeidsordninger. Disse kan fortsette som før.

Samkommunemodellen er som vertskommunemodellen utformet for å gjøre det forsvarlig å overlate kommunale kjerneoppgaver med innslag av offentlig myndighetsutøvelse til et interkommunalt samarbeid. Samkommunemodellen er likevel i større grad tilpasset samarbeid mellom flere kommuner og på et bredere og mer sektorovergripende oppgavefelt.

Samkommunen er et eget rettssubjekt, og ikke en del av deltakerkommunenes virksomhet. Samkommunens øverste organ er samkommunestyret som blir valgt av og blant kommunestyremedlemmene i deltakerkommunene. Hver kommune skal ha minst tre representanter i samkommunestyret. Samkommunestyret kan opprette underliggende folkevalgte organer. Samkommunen skal videre ha egen administrasjonssjef og egne ansatte.

Samarbeid i form av en samkommune innebærer at deltakerkommunene overfører oppgaver og avgjørelsesmyndighet til samkommunen. Loven legger ingen begrensninger på hvilke typer oppgaver og hvilken myndighet som kan overføres fra deltakerkommunene til samkommunen. Deltakerkommunene har ingen instruksjons- eller omgjøringsrett overfor vedtak som treffes i samkommunen. Det er samkommunen selv som vil være rettslig ansvarlig for sine faktiske handlinger og vedtak.

Samarbeidet skal bygge på en samarbeidsavtale. Loven stiller nærmere krav til hva en slik avtale som et minimum skal inneholde. Avtalen kan også regulere andre forhold enn de som er obligatoriske. Samkommunen blir indirekte finansiert av deltakerkommunene. Den enkelte deltakerkommunene hefter ubegrenset for en andel av samkommunens forpliktelser.

Kommuneloven § 28-2 b om overføring av myndighet til samkommunen inneholder en ny generell bestemmelse som åpner for å overføre enhver oppgave eller avgjørelsesmyndighet som ikke i lov er lagt til kommunestyret selv eller andre kommunale organer, til samkommunen. Samkommunemodellen kan i likhet med vertskommunemodellen benyttes til ethvert samarbeid, med mindre den enkelte særlov avskjærer det.

1.3.4 Interkommunalt samarbeid etter kommunelovens § 27

Rettslig stilling og lovgivning:
Lov om kommuner og fylkeskommuner § 27 har regler om samarbeidsavtaler mellom kommuner og/eller fylkeskommuner når samarbeidet er organisert med eget styre. Gjennom vedtektene kan det hjemles at et interkommunalt samarbeid gis ansvar og myndighet slik at det er et eget rettssubjekt.

Styrende organ:
Styret for interkommunalt samarbeid må tildeles en viss selvstendig avgjørelsesmyndighet, men den må begrenses til avgjørelser som angår virksomhetens drift og organisering. Styrets rolle og forhold til samarbeidskommunene må utformes i vedtektene.

At det er begrenset hva slags myndighet som kan legges til et samarbeid etter kommunelovens § 27, avgrenser hvilke type oppgaver det er aktuelt å samarbeide om etter denne lovhjemmelen, sammenlignet med vertskommunesamarbeid etter kommunelovens § 28.

Et samarbeid etter kommuneloven § 27 kommer i stand ved at to eller flere kommuner oppretter et eget styre til løsning av felles oppgaver. Kommunestyret gjør selv vedtak om opprettelse av et slikt styre.

Vedtektene for det interkommunale styre skal inneholde bestemmelser om:
a) Styrets sammensetning og hvordan det utpekes
b) Området for styrets virksomhet
c) Hvorvidt deltakerkommunene skal gjøre innskudd til virksomheten

d) Hvorvidt styret har myndighet til å ta opp lån eller på annen måte pådra deltakerne økonomiske forpliktelser
e) Uttreden fra eller oppløsning av samarbeidet

Det er forholdsvis snevre grenser for hva slags beslutningsmyndighet de deltakende kommuner kan tildele det interkommunale styret. Det skal være tale om "avgjørelser som angår virksomhetens drift og organisering".

Tabell 2. Rammer for utøvelse av eierskap i interkommunale samarbeid (IS § 27)

EIERSTYRING	**KOMMENTAR**
Regulert	Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 27: Interkommunalt og inter-fylkeskommunalt samarbeid
Kommunestyret	Kommunestyret gjør selv vedtak om opprettelse av styre. Til styret kan kommunestyret gi myndighet til å treffe beslutninger som angår virksomhetens drift og organisering. Interkommunalt samarbeid etablert i medhold av § 27 er ikke et eget rettssubjekt. Men det er adgang til å etablere interkommunalt samarbeid etter § 27 som eget rettssubjekt hvis deltakerkommunene har ansvaret for virksomhetens gjeld. Det interkommunale styre vil bare kunne handle på vegne av deltakerne i medhold av helt konkrete fullmakter som disse gav det, fullmakter som den enkelte deltaker kan trekke tilbake til en hver tid, om enn med mulig ansvar ovenfor andre deltakere hvis dette er i strid med inngåtte avtaler.
Vedtekter	Vedtektene inneholder bestemmelser om formål (område for styrets virksomhet), hvorvidt samarbeidsavtale deltakerkommunene skal gjøre innskudd, hvorvidt styret har myndighet til å ta opp lån eller på annen måte pådra deltakerne økonomiske forpliktelser. Bestemmelser om eierstyring kan innarbeides i vedtektene, for eksempel om at enkelte typer saker skal legges frem for deltakerkommunene før styret fatter vedtak i saken.

1.3.5 Interkommunale selskap (IKS)

Rettslig stilling og lovgivning:
Samarbeid mellom flere kommuner og/eller fylkeskommuner kan organiseres som interkommunalt selskap etter lov av 29. januar 1999 nr. 6. Loven hjemler at interkommunale selskap er egne rettssubjekt, som både rettslig og økonomisk er skilt fra deltakerkommunene. Selskapet har følgelig sin egen formue og sine egne inntekter, og svarer selv for sine forpliktelser. Det er selskapet selv som inngår og er part i avtaler og har partsstilling i rettssaker og overfor forvaltningsmyndighetene.

Selskapsformens egnethet:
I et interkommunalt selskap kan kun kommuner og fylkeskommuner være deltakere. Lovpålagte oppgaver, samt tjenester der det kan være regningssvarende og strategisk å løse oppgavene felles er eksempler på virksomhet som egner seg for denne selskapsformen. Tilsvarende gjelder regionale utviklingsoppgaver, prosjekter og anlegg. Myndighets- og forvaltningsoppgaver vil kreve overføring av myndighet dersom oppgavene legges til et interkommunalt selskap, og det kan være begrensninger i særlovgivning som gjør at

kommunestyret ikke kan delegere slik myndighet. Slike vurderinger må gjøres i forhold til at selskapet er eget rettssubjekt.

Styrende organ:
Selskapets øverste myndighet er representantskapet. Representantskapet er eiernes organ, og deltakerkommunenes eiermyndighet utøves av representantskapet. Dette innebærer at den enkelte deltakerkommune ikke kan utøve eiermyndighet direkte overfor selskapets styre eller administrasjon. Hver deltakerkommune skal ha minst ett medlem i representantskapet. Det er kommunestyret som velger representantskapsmedlemmene, og dette er en myndighet som ikke kan delegeres. Representantskapsmedlemmene behøver ikke være medlemmer av kommunestyret. Deltakerkommunene kan gjennom representantskapet treffe vedtak som binder styret, og det kan omgjøre vedtak som styret har truffet.
Gjennom en rekke bestemmelser legger loven om interkommunale selskaper særlige oppgaver til representantskapet. Dette gjelder fastsettingen av regnskap, budsjett, økonomiplan og valg av revisor, samt vedtak om salg eller pantsettelse av fast eiendom eller andre større kapitalinvesteringer, eller vedtak om å foreta investeringer som er av vesentlig betydning for selskapet eller en eller flere av deltakerne. Av loven følger at det skal utformes en selskapsavtale (vedtekter) og loven oppstiller minimumskrav til innhold. For de enkelte deltakere skal kommunestyret selv vedta avtalen. For deltaker som er interkommunalt selskap vedtas selskapsavtalen av representantskapet. Vedtaket krever tilslutning fra samtlige medlemmer av representantskapet med mindre annet er fastsatt for det deltakende selskap. I selskapsavtalen kan det dessuten fastsettes at visse saker som ellers hører innunder styrets forvaltningsmyndighet, må godkjennes av representantskapet.
Samlet sett gir disse bestemmelsene deltakerkommunene i utgangspunktet større innflytelse over styringen av selskapet enn det aksjeloven gir deltakerne i et aksjeselskap. Denne utvidede innflytelsen har først og fremst sammenheng med selskapsdeltakernes ubegrensede ansvar for selskapets forpliktelser. Når deltakerne påtar seg et større ansvar er det også naturlig at styringsmulighetene utvides. Det er imidlertid også slik at dette ikke er mer enn et utgangspunkt. Bakgrunnen for dette er at det også vil være mulig å øke eiernes styring og kontroll ved for eksempel å regulere i en eieravtale at nærmere angitte saker må behandles av representantskapet (eierorganet). I en eieravtale vil deltakerinteressene i selskapet kunne tydeliggjøres og det kan pålegges representantskapet å utføre og føre tilsyn med visse styringsoppgaver overfor styret. Eksempler på dette kan være krav om interne kontrollsystem, økonomistyringsregler, strategiutvikling og finansforvaltning.

Representantskapet kan, etter forslag fra styret, beslutte utdeling av selskapets midler. Dette kan skje etter at regnskapet for siste regnskapsår er fastsatt. Begrensninger knyttet til utdeling av midler er mindre strenge enn aksjelovens regler. Utdeling kan bare besluttes dersom midlene ikke trengs til betaling av selskapsforpliktelser eller til selskapets virksomhet.

Et interkommunalt selskap skal ha et styre og en daglig leder som står ansvarlig for forvaltningen av selskapet. Det hører under styret å forvalte selskapet på vegne av deltakerkommunene. Styret leder selskapets virksomhet og det har ansvar for de at verdier som deltakerne har i selskapet, brukes forsvarlig og i tråd med formålet for selskapet. I forvaltningen av selskapet er styret underlagt representantskapet, og det må følge vedtak og retningslinjer som dette fastsetter. Styrets forvaltningsmyndighet må videre utøves innenfor rammen av selskapsavtalen og selskapets årsbudsjett.

Arbeidsgiveransvaret:
Daglig leder ansettes av styret med mindre det er vedtektsfestet at daglig leder skal ansettes av representantskapet. Ansatte har selskapet som sin arbeidsgiver, med daglig leder som øverste administrative leder. Utvikling av arbeidsgiverpolitisk strategi for selskapet tilligger styret å påse, dersom ikke annet er bestemt i selskapsavtalen. Lov om interkommunale selskaper regulerer ansatte sin representasjon i styret.

Kommunens økonomiske ansvar og risiko:
Et særtrekk ved interkommunale selskaper er at hver av deltakerne har et ubegrenset ansvar for en prosent eller en brøkdel av selskapets samlede forpliktelser. Dette skiller interkommunale selskaper fra aksjeselskap, hvor deltakeransvaret er begrenset. Gjennom selskapsavtalen kan ansvaret begrenses. Samlet skal deltakernes ansvarsandeler utgjøre selskapets samlede forpliktelser. I Selskapsavtalen kan det hjemles muligheter for å bygge opp fond for gjennomføring av investeringer og til nødvendig driftskapital. Fondsoppbyggingen skal stå i forhold til selskapets oppgave og forpliktelser. Av Lov om interkommunale selskaper
§ 29 følger det at etter forslag fra styret eller med styrets samtykke kan representantskapet beslutte utdeling av selskapets midler. Det kan skje etter at regnskapet for sist regnskapsåret er fastsatt.

Styring, tilsyn og kontroll:
Av forskrifter til lov om interkommunale selskaper følger regler om årsbudsjett og økonomiplan, og krav til årsregnskap og årsberetning. Av forskriftene følger også regler om periodevis rapportering, samt krav om KOSTRA – rapportering. Av lov om interkommunale selskap § 18 følger det at selskap hvor deltakerne betaler tilskudd, er selskapets budsjett ikke endelig før deltakerkommunenes budsjetter er behandlet jf. kommunelovens § 45 nr. 4. Av dette følger det at representantskapet sitt budsjettvedtak ikke er endelig før deltakere har avsluttet sin økonomiplanbehandling ved utgangen av året.

Tabell 3. Rammer for utøvelse av eierskap i interkommunale selskaper IKS.

EIERSTYRING	**KOMMENTAR**
Regulert	Lov om interkommunale selskaper
Represetantskap	Deltakerne utøver sin myndighet i selskapet gjennom representantskapet. Representantskapet er selskapets øverste myndighet og behandler selskapets regnskap, budsjett og økonomiplan og andre saker som etter loven eller selskapsavtalen skal behandles i representantskapet. Representantskapsmedlemmene representerer sine respektive kommuner og fylkeskommuner i selskapsforholdet. Vedkommende kommune har instruksjonsrett overfor sine medlemmer i representantskapet. Dette innebærer at flertallet i kommunestyret eller det organ som har fått myndighet til det, kan gi sine representanter instruks om stemmegivning i representantskapet. Representantskapet har generell instruks- og omgjøringsmyndighet ovenfor styret. Representantskapets leder plikter å innkalle representantskapet til møte når en av deltakerne krever det for behandling av en bestemt angitt sak.

Vedtekter, Selskapsavtale	Selskapsavtalene fastsetter selskapets formål, deltakers innskuddsplikt og plikt til å foreta andre ytelser ovenfor selskapet. Bestemmelser om eierstyring kan innarbeides i vedtektene for eksempel kan det avtales en lengre frist for innkalling til representantskapet, eller at visse typer saker skal legges frem for deltakerkommunene (eierkommunene) før styre fatter vedtak i saken

1.3.6 Aksjeselskap (AS)

Aksjeselskap blir gjerne brukt i forhold til regional utvikling og i tilknytning til større prosjekter hvor tidshorisonten er langsiktig. Samferdsel, energi og næringsutvikling har vært de områdene det har vært vanligst å bruke selskapsformen.

Rettslig stilling og lovgivning:
Bestemmelsene om aksjeselskap er regulert i aksjeloven av 13. juni 1997 nr. 44. Selskapet er eget rettssubjekt. Det viktigste trekket ved aksjeselskapsformen er at aksjeeierne ikke er ansvarlig for selskapets forpliktelser annet enn for innskutt kapital. Aksjekapitalen i et aksjeselskap må være på minimum kr. 100.000,-. Et aksjeselskap som ikke er i stand til å oppfylle sine forpliktelser, kan tas under konkursbehandling. Et motstykke til ansvarsbegrensningen er at selskapets eiere ikke rår fritt over selskapets inntekter og formue.

Selskapsformens egnethet:
Et aksjeselskap er et eget rettssubjekt og kan ha en eller flere deltakere. Lovgivningen setter ingen grenser for hvem som kan være aksjeeier i et aksjeselskap. Selskapsformen kan derfor være tjenlig dersom man ønsker å ha ulike grupper av eiere eller legge til rette for at flere, både fysiske og juridiske personer, kan være eiere. Selskapsformen innebærer altså fleksibilitet på eiersiden.

Styrende organ:
Generalforsamlingen er selskapets øverste myndighet. Generalforsamlingen kan treffe vedtak i alle selskapssaker, med mindre loven forbeholder avgjørelsesmyndigheten for andre organer. Som selskapets øverste myndighet kan generalforsamlingen instruere andre selskapsorganer, omgjøre deres beslutninger eller direkte treffe avgjørelse i andre selskapsorganers saker med mindre lov på særskilte områder fratar generalforsamlingens dens myndighet. Det er gjennom generalforsamlingen aksjeeierne utøver den øverste myndighet i selskapet.

I generalforsamlingen møter kommunen normalt med èn representant. Dette kan være ordføreren, jf. kommunelovens § 9. Dersom ordføreren selv ikke møter, kan kommunen være representert med en fullmektig. Kommunestyret kan før generalforsamlingen avholdes treffe vedtak som binder opp representantens stemmegivning på generalforsamlingen. I selskaper hvor kommunen eier samtlige aksjer, kan kommunestyret beslutte at et samlet kommunestyre skal utgjøre generalforsamlingen. Det kan også besluttes at et annet utvalg skal utgjøre generalforsamlingen. Det vil allikevel være slik at det må stemmes samlet for selskapets aksjer når kommunestyret/formannskapet er generalforsamling. Aksjonæravtaler benyttes ofte for å detaljere forholdet mellom aksjonærene. Aksjonæravtalen kan regulere ulike eierspørsmål så som stemmerett, fordeling av styreplasser, innsynsrett, innskuddsplikt og forkjøpsrett. Styret har det overordnede ansvar for forvaltningen av selskapet. Som hovedregel er det styret som ansetter daglig leder og er dennes overordnede. Daglig leder skal styre selskapet etter de planer, retningslinjer og prinsipper styret har vedtatt.

Styring og kontroll:
En aksjonær har ulike rettigheter i et selskap beroende på hvor stor andel av selskapet vedkommende eier. For kommunen er det derfor viktig at eierandelen er tilpasset kommunes formål med eierskapet. Dersom kommunen har strategiske målsetninger for sitt eierskap bør kommunen ha kontroll med selskapet ved å eie 50% eller mer av de stemmeberettigede aksjene i selskapet. Dersom kommunen ønsker maksimal frihet over selskapet bør kommunen eie selskapet fullt ut, (helst 100 %). Dersom eierskapet er av mer finansiell karakter er det ikke så betydningsfullt hvor stor andel av selskapet kommunen eier.

Kommunens økonomiske interesser:
Økonomisk risiko i forhold til eierandel i aksjeselskaper er direkte knyttet til verdien av aksjekapitalen som kommunen har skutt inn. Selskapets midler disponeres av selskapets styre og daglig leder. Ønsker kommunen(e) som eier selskapet å ta ut midler, må dette skje etter aksjelovens regler om utdeling av utbytte eller fondsemisjon. Utdeling av utbytte til eierne kan bare foretas etter forslag fra styret og må vedtas av generalforsamlingen. Innenfor rammen av aksjeloven kan det gjennom aksjonæravtalen hjemles ytterligere handlingsregler for disponering av selskapets overskudd. Dette vil være bindende for styrets innstilling og generalforsamlingens vedtak.

Tabell 4. Rammer for utøvelse av eierskap i aksjeselskaper AS

EIERSTYRING	**KOMMENTAR**
Regulert	Lov om aksjeselskaper
Generalforsamling	Generalforsamlingen er selskapets øverste myndighet. I dette ligger det at generalforsamlingen kan treffe vedtak i alle selskapssaker, med mindre loven forbeholder avgjørelsesmyndigheten for andre organer. Dernest ligger det i generalforsamlingens stilling som selskapets øverste myndighet at generalforsamlingen kan instruere andre selskapsorganer, omgjøre deres beslutninger eller direkte treffe avgjørelse i andre selskapsorganers saker med mindre loven på særskilte områder fratar generalforsamlingens den myndighet. Generalforsamlingen godkjenner selskapets årsregnskap og årsberetning samt eventuelle andre saker som vedtektene har lagt til den ordinære generalforsamlingen å avgjøre. Utenfor generalforsamlingen har aksjeeierne ingen myndighet i selskapet. Styret skal innkalle til ekstraordinær generalforsamling når aksjeeiere som representerer minst en tidel av aksjekapitalen, skriftlig krever det for å få behandlet et bestemt angitt emne.
Vedtekter, aksjonæravtale	Vedtektene inneholder en del bestemmelser som identifiserer og konkretiserer selskapsforholdet. Bestemmelser om eierstyring kan innarbeides i vedtektene, for eksempel at andre saker enn de obligatoriske etter loven skal behandles på ordinær generalforsamling eller det kan fastsettes at visse saker skal forelegges generalforsamlingen, enten slik at de saker det gjelder, skal være godkjent av generalforsamlingen for at det skal foreligge et gyldig vedtak, eller slik at saken forelegges til informasjon før det treffes vedtak.

1.3.7 Allmennaksjeselskap (ASA)

Rettslig stilling og lovgivning:
Allmenn aksjeselskaper reguleres av lov om allmenn aksjeselskaper, lov 16.06.1997, nr 45. Et allmennaksjeselskap er et aksjeselskap med begrenset ansvar for deltakerne (eierne). At ansvaret er begrenset betyr at de ikke har plikt til å yte høyere innskudd i selskapet enn det som følger av aksjetegningen, og at de kun kan pålegges å betale noe av selskapets gjeld når dette er spesielt avtalt. Allmennaksjeselskap er beregnet på selskaper som har mange aksjeeiere, selskapet må ha en aksjekapital på minimum en million kroner. Aksjer kan tegnes av eller selges til en ubestemt krets, "allmennheten".

Selskapet må benevne seg "Allmennaksjeselskap" i vedtektene og registreres med samme betegnelse i foretaksregisteret. Da skal foretaksnavnet ha med forkortelsen ASA.

Styrende organ:
Selskapet er pålagt å ha et styre på minst tre medlemmer samt daglig leder. Medlemmene av styret velges av generalforsamlingen som også bestemmer om det skal velges varamedlemmer. Gjennom generalforsamlingen utøver aksjeeierne den øverste myndighet i selskapet.

1.3.8 Samvirkeforetak/andelslag

Med samvirkeforetak menes en sammenslutning med hovedformål å fremme medlemmenes økonomiske interesser ved at disse deltar i foretakets virksomhet enten som forbrukere, leverandører eller på annen lignende måte. Avkastningen, bortsett fra en normal forrentning av eventuell innskutt kapital, blir stort sett værende i virksomheten eller fordelt mellom medlemmene på bakgrunn av deres omsetning i foretaket. Ingen av medlemmene bærer personlig ansvar for foretakets forpliktelser.

Rettslig stilling og lovgivning:
Samvirkeloven trådte i kraft 1. januar 2008. Dette innebærer at samvirkelag/andelslag som stiftes etter dette tidspunkt, vil falle inn under den nye loven som helhet, mens det for samvirkelag/andelslag som er stiftet før loven trådte i kraft, vil gjelde enkelte overgangsregler.

Et samvirkeforetak må alltid stiftes av minst to personer og skal alltid ha minst to medlemmer. Både fysiske og juridiske personer kan være stiftere. Stifterne har plikt til å utarbeide stiftelsesdokument m/vedtekter. Loven stiller krav til hva stiftelsesdokumentet og vedtektene minst skal inneholde. Det stilles ingen krav til minstekapital ved stiftelse av et samvirkeforetak. Stifterne kan likevel bestemme at det skal betales innskuddskapital.

Styrende organ:
Et samvirkeforetak skal ha et styre på minst tre medlemmer, med mindre vedtektene bestemmer at det bare skal være to. Et samvirkeforetak skal ha en daglig leder, med mindre vedtektene sier noe annet.

1.3.9 Stiftelser

Rettslig stilling og lovgivning:

Stiftelser et regulert i stiftelsesloven av 15. juni 2001 (ikrafttredelse av 1. januar 2005). En stiftelse skiller seg fra de andre selskapsformene ved at den ikke har noen eiere eller deltakere. Stiftelsen er selveiende. Når stiftelsen først er opprettet har stifterne ikke lenger rådighet over formuesverdien som er overført stiftelsen.

Egnethet:
En stiftelse vil kunne være en egnet organisasjonsform for løsning av bestemte oppgaver som man ønsker å skille ut og gi full selvstendighet. Siden en stiftelse ikke kan ha eiere, kan en kommune ikke øve innflytelse i stiftelsen på grunnlag av eierskap. Dette kan fremstå som en betydelig ulempe, men samtidig gi mulighet for å sikre verdier under skiftende forhold. Lovverket for stiftelser er de siste årene blitt en del endret. Reglene for avvikling av stiftelser er komplekse. Både styret og stifterne må godkjenne avviklingen. I tillegg stilles det krav om godkjenning hos Stiftelsestilsynet før den formelle avviklingen kan finne sted.

Styrende organ:
Stiftelsen ledes av et styre oppnevnt i tråd med vedtektene i stiftelsen. Stiftelsen må ha et bestemt formål, og anses uegnet dersom kommunen ønsker noen form for styring, innflytelse eller kontroll.

1.3.10 Ansvarlig selskap (ANS) og Delt ansvar (DA)

Ansvarlige selskap (ANS) og selskap med delt ansvar (DA) er regulert i selskapsloven, sist endret 1.1.2008. Kommuner har i henhold til selskapsloven ikke anledning til å være deltaker i ANS eller DA

1.3.11 Sammendrag av de ulike organisasjonsformene

Etat KF Vertskommune §28 §27-samarbeid IKS AS ASA AL Stiftelser

Sterk politisk styring og kontroll Liten politisk styring og kontroll

KF	Vertskommune	§ 27 samarbeid	IKS	AS	ASA	AL/SV	Stiftelser

Vedlegg til eierskapsmelding

Selskaps- og foretaksformer for kommunal sektor

Det er i hovedsak tre muligheter som er aktuelle for kommunene og fylkeskommunene ved utskilling av virksomhet og som denne anbefalingen tar utgangspunkt i: Lov om aksjeselskap, lov om interkommunale selskaper og foretak etter kommunelovens kap 11.:

1. Et *aksjeselskap* kan eies av en kommune eller fylkeskommune alene sammen med andre kommuner og fylkeskommuner eller private rettssubjekter. I et AS har eierne begrenset økonomisk risiko for selskapets økonomiske forpliktelser. Selskapets øverste eierorgan er generalforsamlingen. 74,7 % av de totalt 2617 registrerte selskapene er organisert som hel og deleide aksjeselskaper.

2. Et *interkommunalt selskap* etter lov om interkommunale selskaper kan derimot bare eies av kommuner, fylkeskommuner eller andre interkommunale selskaper. Eierne har samlet sett et ubegrenset ansvar for selskapets forpliktelser. Selskapets øverste eierorgan er representantskapet. 8.8 % av de totalt 2617 registrerte selskapene er organisert som interkommunalt selskap.

For begge disse selskapsformene stilles det krav til styring gjennom etablering av formelle *styringsorgane*r som sikrer selskapene den nødvendige autonomi for å fungere som selvstendige rettssubjekter. Kommunestyret overfører myndighet til å utøve styringen til *eierorganet*. I tråd med denne delegasjon av myndighet skal kommunestyret gi eierorganet de nødvendige politiske fullmakter og rammebetingelser til å utøve eierskapet i tråd med det politiske flertallets ambisjoner.

3. *Kommunalt foretak etter kommuneloven kap. 11.* Der kommunen ønsker å gi virksomheten en noe mer selvstendig stilling enn det som gjelder i den tradisjonelle etatsmodellen kan den etablere et styre etter kommunelovens kapittel 11 som et kommunalt foretak. Foretaket er ikke en egen juridisk person men del av kommunen som rettssubjekt og kommunen hefter for foretakets forpliktelse. I motsetning til utskilling ved bruk av aksjeloven og lov om interkommunale selskaper innebærer ikke denne formen virksomhetsoverdragelse med dertil overføring av arbeidsgiveransvaret for de ansatte.

Foretaket ledes av et styre som et utpekt direkte av kommune og har dermed ikke et eierorgan på linje med virksomheter organisert etter selskapslovgivningen. Daglig leder står dermed i linje under styret som igjen er underlagt kommunestyret. Foretakene er på den ene siden underlagt kommunestyrenes budsjettmyndighet. Rådmannen har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet overfor foretakets daglige leder.

4. *Interkommunale samarbeid/ styre etter kommunelovens § 27.* Kommunene står fritt til å samarbeide på ulike områder uten at det er overdratt beslutningsmyndighet eller representasjonskompetanse ved bruk av kommunelovens § 27. Det kan også etableres egne styrer med kompetanse til å binde deltakerkommunene utad. Avhengig av hvor mye myndighet som overføres til styret, er enkelte av disse virksomhetene å regne som selvstendige rettssubjekter.

5. *Stiftelser*. Kommuner og fylkeskommuner står også fritt til å etablere stiftelser (Stiftelsesloven av 2001). Oppretterne (kommunen/fylkeskommunen) står fritt til å fastsette formålet, og stiftelsen er et selvstendig rettssubjekt. Stiftelser har til forskjell fra selskapene (IKS og AS), ingen eiere. Verken oppretteren eller andre kan med grunnlag i eiendomsretten utøve styring over stiftelsens virksomhet eller gjøre krav på andel i stiftelsens overskudd.

Eierne kan imidlertid få betydelig innflytelse på stiftelsen ved å etablere en "rådsforsamling" med oppgaver og myndighet som beskrevet i § 36 i stiftelsesloven. Eierne står ikke fritt til å løse opp stiftelsen og er ingen organisasjonsform hvis kommunen ønsker å utøve eierstyring og opprette en økonomisk interesse i de verdier som er knyttet til virksomheten.

Kommunene har også et kontroll- og tilsynsansvar overfor sine eierinteresser i selskaper. I 2004 ble det tatt inn bestemmelser om selskapskontroll i kommunelovens Kap. 12. Disse bestemmelsene gir kontrollutvalgene en selvstendig rolle i forhold til eierne og selskapsledelsen.

6. *Andre typer eierforhold og samarbeid*
I 2007 kom loven om samarbeid gjennom vertskommune. Dette er utviklet for samarbeid mellom kommunene på områder av forvaltningsmessig karakter. Et vertskommunesamarbeid har to varianter, enten administrativt vertskommunesamarbeid eller med felles folkevalgt nemnd.

Mange kommuner innleder samarbeid med private aktører gjennom blant annet selskapsdannelser. Slikt samarbeid kan skape utfordringer. Kommuner og private aktører kan ha ulike roller og formål. Det er da viktig å sikre godt samarbeid gjennom gode avtaler, og at gråsoner vedrørende ansvar og roller mellom kommunen og aktørene unngås. Det bør også, så langt det er mulig, være full åpenhet og diskusjon i kommunestyre/fylkesting i forkant av at avtaler inngås.

Vedlegg til eierskapsmelding

KS anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll

Nr. 1 Obligatorisk opplæring av og informasjon til folkevalgte
Kommuner bør som en del av folkevalgtopplæringen gjennomføre obligatoriske kurs og/eller eierskapsseminarer for samtlige folkevalgte i de ulike aspektene knyttet til eierstyring av utskilt virksomhet. Den første opplæringen bør gjennomføres i løpet av de første 6 månedene av valgperioden og senere med oppfølging etter 2 år. Det anbefales at kommunestyret etter gjennomføring av generalforsamling, får forelagt en oversikt over status for selskapene.

Nr. 2 Utarbeidelse av eierskapsmeldinger
Kommuner skal foreta en politisk gjennomgang av virksomhet som er organisert som selvstendige rettssubjekter eller interkommunale organer gjennom utarbeidelse av en eierskapsmelding. Eierskapsmeldingen bør gjennomgås og eventuelt revideres hvert år i kommunestyret. Eierskapsmeldingen skal følges av strategier og formål/selskapsavtale for det enkelte selskap. Alt eierskap i selvstendige rettssubjekter skal fremgå på en klar og instruktiv måte i kommunens årsberetning. Interkommunale eierskapsmeldinger kan også utarbeides.

Nr 3 Utarbeidelse og revidering av selskapsstrategi og selskapsavtale/vedtekter
Selskapets virksomhet skal tydeliggjøres i vedtektene/selskapsavtalen. Innenfor rammen av vedtektene/selskapsavtalen bør selskapet ha klare mål og strategier for sin virksomhet. Eierne skal ha et bevisst forhold til en eventuell forventet avkastning. For selskaper som opererer innenfor et marked skal prinsippene for en eventuell utbyttepolitikk klargjøres og deretter fremmes for eierorganet gjennom selskapsavtalen/vedtektene. Langsiktighet og samfunnsansvar bør legges til grunn for det kommunale/fylkeskommunale eierskap. Formålsangivelsen i selskapsavtale/vedtekter bør vurderes med jevne mellomrom for å se om det er behov for endringer.

Nr 4 Vurderinger og valg av selskapsform
Det er eiers ansvar å sikre en selskapsform som er tilpasset virksomhetens formål, eierstyringsbehov, markedsmessige forhold og konkurranseregelverket. Skal selskapet ta risiko og operere i et marked bør det etableres et selskap med begrenset ansvar. Der selskapet skal yte tjenester til eierne i egenregi kan både interkommunale selskap og foretak være hensiktsmessige former. Stiftelser er ikke anbefalt for virksomhet som krever eierstyring.

Nr. 5 Fysisk skille mellom monopol og konkurransevirksomhet
Selskaper som opererer med konkurransevirksomhet i tillegg til monopolvirksomhet, bør som hovedregel skille ut virksomheten for å unngå mistanke om muligheten for rolleblanding og kryss subsidiering. Organiseringen av konkurranseutsatt virksomhet bør så langt mulig være ledelsesmessig, personalmessig og fysisk atskilt fra monopolvirksomheten. Dette må være utgangspunktet, og oppfyller man ikke dette må det være en bevissthet om hvorfor.

Nr 6 Tilsyn og kontroll med kommunale foretak og med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper
Kommunestyret har både et tilsyns og kontrollansvar for å sikre at kommunen når sine mål, at regelverket etterleves og at etiske hensyn ivaretas. Kontrollen utføres blant annet gjennom regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Kontrollutvalget er delegert denne funksjonen fra kommunestyret og har derfor en spesielt viktig rolle i eierstyringen.

Nr 7 Sammensetning og funksjon til eierorgan
For aksjeselskap og interkommunale selskaper anbefales det at kommunestyret oppnevner politisk ledelse som selskapets eierrepresentanter i eierorganet. Eierutøvelsen skal speile kommunestyrets samlede/flertallsbeslutning. Det er sentralt at det opprettes en forutsigbar og klar kommunikasjon mellom eierorgan og kommunestyre i forkant av generalforsamling/ representantskapsmøte

Nr 8 Gjennomføring av eiermøter
De formelle eiermøtene er enten generalforsamling eller representantskap, men det kan også innkalles til eiermøter i tillegg til disse. Styret bør tilrettelegge for at flest mulig av eierorganets medlemmer kan delta i generalforsamling/representantskapet og at dette blir en effektiv møteplass for aksjeeierne og styret. Dette gjøres ved å følgelovens regler om innkalling, at saksdokumentene er utførlige nok til å ta stilling til sakene, at eierne som ikke kan møte skal kunne stemme ved bruk av fullmakt (gjelder ikke interkommunale selskaper), at styret, revisjon og valgkomité er tilstede samt rutiner for at eierorganet velger møteledelse.

Nr 9 Eiers krav til profesjonelle styrer i kommunal sektor
Det er eiers ansvar å sørge for at styret sammensettes og gis de nødvendige styringsrammene for å utøve sitt virke som et profesjonelt organ. Et profesjonelt styre som kollegium består av personer med egnede personlige egenskaper som utfyller hverandre kompetansemessig.

Nr 10 Valgkomité for styreutnevnelse i aksjeselskap og interkommunale selskaper
Ved valg av styre til selskaper organisert etter aksjeloven og lov om interkommunale selskaper bør det vedtektsfestes bruk av valgkomité hvor formålet er å sikre sammensetning av styre med komplementær kompetanse og i tråd med eiers formål med selskapet. Representantskapets/generalforsamlingens leder velger leder av valgkomiteen. I selskap med flere eierkommuner bør valgkomiteen sammensettes for å speile eierandel. Flertallet av valgkomiteen bør være uavhengige av styret og ansatte. Valgkomiteens innstilling bør begrunnes. Valgperioden kan vedtektsfestes men allikevel være fleksibel i forhold til eiers behov for kompetanse.

Nr 11 Rutiner for kompetansevurdering av selskapsstyrene
Eier har ansvar for å sikre at styret besitter den nødvendige kompetansen for å nå selskapets mål, jmf. punkt 9. I dette ligger det også at eier står fritt til å skifte ut styremedlemmer innenfor valgperioden. Men styret selv har også et selvstendig ansvar for å jevnlig vurdere egen kompetanse i forhold til eiernes formål med selskapet og det er derfor anbefalt en rekke rutiner for å sikre nødvendig kompetanse

Nr 12 Styresammensetning i konsernmodell
Styret i morselskap bør normalt ikke sitte i styret til datterselskap. Men det finnes unntak der kompetanseoverføring er viktig og der det er behov for kontinuitet i selskapsutviklingen. Konserndirektøren kan være representert i datterselskapenes styrer. Dersom datterselskap yter tjenester til morselskap i konkurranse med andre bør det være ledelsesmessig og funksjonelt skille mellom selskapene for å unngå inhabilitet og rolleblanding i anbudsprosesser. Dersom det i konsernet er et datterselskap som yter monopoltjenester til sine eiere eller innbyggerne i eiers kommuner bør det etterstrebes at eksterne kandidater ha flertall i datterstyret.

Nr 13 Oppnevnelse av vararepresentanter
Der det utpekes vara til styre bør ordningen med numerisk varabenyttes for å sikre kontinuitet og kompetanse i styret.

Nr 14 Habilitetsvurderinger og politisk representasjon i styrene
Det er opp til hvert enkelt eierorgan (representantskap/generalforsamling) å avgjøre hvilken type kompetanse et styre skal ha. I utgangspunktet anbefales det å unngå situasjoner der styrets medlemmer jevnlig blir vurdert i forhold til forvaltningslovens regler om habilitet og derfor kritisk vurderer bruken *av ledende politikere* i selskapsstyrene. Det anbefales at styrene etablerer faste rutiner for å håndtere mulige habilitetskonflikter, og at kommunestyret oppretter en valgkomité som innstiller til det organ som skal velge styrerepresentanter.

Nr 15 Kjønnsrepresentasjon i styrene
I loven er det nå krav om 40 % kjønnsrepresentasjon i styrene for både interkommunale selskap, aksjeselskap og aksjeselskap hvor kommuner og fylkeskommuner har eiermajoritet. Egne rekrutteringsseminar bør iverksettes der det er vanskelig å oppnå lik kjønnsrepresentasjon

Nr 16 Godtgjøring og registrering av styreverv
Kommunen bør i forbindelse med utarbeidelse og eventuell revidering av eiermelding gjennomføre en prinsipiell diskusjon om honorar som grunnlag for eierorganets fastsetting av styrehonorar, uavhengig av organisasjonsform. Alle som påtar seg styreverv for kommunale selskaper bør registrere vervene på www.styrevervregister.no

Nr. 17 Arbeidsgivertilhørighet i selvstendige rettssubjekter
Det anbefales at selskapene ved utskilling av virksomhet til selvstendige rettssubjekter søker medlemskap i en arbeidsgiverorganisasjon.

Nr. 18 Utarbeidelse av etiske retningslinjer
Det anbefales at eier påser at selskapsstyrene utarbeider og jevnlig reviderer etiske retningslinjer for selskapsdriften.

Nr. 19 Administrasjonssjefens rolle i kommunale og fylkeskommunale foretak.
Administrasjonssjefens rolle som budsjettansvarlig for kommunens samlede økonomiske virksomhet herunder foretakene kombinert med manglende instruksjonsmyndighet overfor daglig leders disponeringer bør være gjenstand for en samhandlingsdiskusjon ved opprettelse av foretak. Administrasjonssjefen, stedfortreder eller andre i ledende administrative posisjoner samt medlem av fylkes- og kommunalråd kan ikke sitte i styret. I kommuner med parlamentarisme kan *ikke* kommune- og fylkesråd velges til foretaksstyrene. Det samme gjelder administrasjonssjef/stedfortreder. Det anbefales at styrene etablerer faste rutiner for å håndtere mulige habilitetskonflikter.

Nord-Troms Nyskapning AS (eksempelmal)

1. Eiere og kommunens eierandel
Eiere og eierandel:

Norge kommune	25 %
Norge AS	25 %
Ola Nordmann	25 %
Kari Nordmann	25 %

Selskapet ble stiftet i 2010.

2. Formål
Selskapets formål er å drive forskning, utvikling og nyskapning i Nord-Troms i samarbeid med private og offentlige virksomheter.

3. Styret
Selskapets styre består av 4 – 7 medlemmer med personlig vara og velges av generalforsamlingen for 3 år av gangen. Generalforsamlingen velger også styrets leder.

Styrets leder Ola Nordmann
Styremedlem Kari Nordmann
Styremedlem Nord Nordmann
Styremedlem Sør Nordmann
Styremedlem Vest Nordmann

4. Årsverk og lokalisering
Selskapet har 4 ansatte og holder til i Nordreisa kommune.

5. Kommunens representasjon
Ordfører representerer kommunen på generalforsamlingen.
Kommentarer på hvordan styret oppnevnes og sammensettes.

6. Kommunens økonomiske engasjement
Kommunen har ikke noe direkte engasjement i selskapet utover eierskap eller medlemskap.
Selskapet er selv ansvarlig for sine disposisjoner.

7. Økonomiske nøkkeltall

Tall i 1000 kr	2015	2014	2013	2012
Sum driftsinntekter	10 000	9 000	8 000	7 000
Driftsresultat	1 000	900	800	700
Resultat før skatt	780	702	624	546
Sum eiendeler	100 000	110 000	120 000	130 000
Egenkapitalandel i %	10,0 %	9,1 %	8,6 %	7,9 %
Utbytte	100	100	100	100

8. Eierskapsstrategi
Politisk motivert eierskap

9. Selskapets vurderinger og framtidsutsikter
Status, utfordringer, muligheter, større prosjekter, og lignende

Skjervøy kommune

Arkivsaknr: 2015/1353 -23
Arkiv: 150
Saksbehandler: Espen Li
Dato: 11.10.2016

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
53/16	Kommunestyret	26.10.2016

Søknad om selvskyldnergaranti for lån

Henvisning til lovverk:
https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2001-02-02-144

Vedlegg
1 Søknad

Rådmannens innstilling

1. Skjervøy kommune garanterer med selvskyldnergaranti for lån kr. 3.030.000,- som Skjervøy menighetsråd tar opp til kjøp og ombygging av nye lokaler.
2. Garantien gjelder for lånets hovedstol maks kr. 3.030.000,- med tillegg av 10 % av til enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av eventuelle påløpte renter og omkostninger. Kommunens maksimale garantiansvar kan ikke overstige kr. 3.333.000,-.
3. Garantiansvaret reduseres i takt med nedbetalingen av lånet og opphører etter 30 år med tillegg av 2 år, jf. garantiforskriftens § 3.

Saksopplysninger

Skjervøy menighetsråd ønsker å komme seg inn i nye lokaler og har fått tilbud om å kjøpe nye lokaler. Med tillegg for ombygging og salg av eksisterende lokaler blir lånebehovet kr-3.030.000,-.

Vurdering

Høsten 2008 åpnet Kommunal- og moderniseringsdepartementet for at kommuner og fylkeskommuner kan stille selvskyldnergaranti for tredjepersons økonomiske forpliktelser. Før denne endringen ble simpel garanti benyttet, noe som innebærer at kreditor ved et eventuelt mislighold først må søke dekning hos virksomheten det garanteres for, og kommunens ansvar begrenses til det som ikke kan drives inn her. Selvskyldnergaranti innebærer at kreditor ved mislighold kan gå direkte på garantisten.

Lokalene til menighetsrådet er i meget dårlig forfatning og tilfredsstiller ikke kravene til offentlige kontorer i dag. De har derfor vært på banen for å finne andre, mer passende lokaler til sin virksomhet. De har fått tilbud om å kjøpe og bygge om lokaler på bakkeplan og søker derfor Skjervøy kommune om selvskyldnergaranti for lånet de trenger å ta opp.

DEN NORSKE KIRKE
Skjervøy menighetskontor
Postboks 49, 9189 Skjervøy

Dato : 05.10.2016
Jnr :

Skjervøy kommune
v/Ordfører
Postboks 146-G

VEDR. NYTT MENIGHETSHUS.

Vi søker Skjervøy Kommune om lånegaranti/finansiering til kjøp og ombygging av nytt menighetshus.

Det vises til tidligere henvendelse og behandling av nytt menighetshus.

Som kjent er kjøpskostnaden på kr. 2.mil og ombygningskostnadene på kr. 1.9. mil.
Samlet investeringskostnad utgjør kr. 3.9. mil.

Det er innhentet takst på nåværende bygg. Denne utfør kr. 870.000,-
Samlet behov vil etter dette utgjøre kr. 3.030.000,-.

Vennlig hilsen
SKJERVØY MENIGHETSKONTOR

Stig Nilsen
Fung. kirkeverge

Besøksadresse:
Idrettsveien 2
9180 Skjervøy
www.skjervoymenighet.no

Postadresse:
Postboks 49
9189 Skjervøy
E-post: post@skjervoymenighet.no

Bankforbindelse:
Sparebank 1 Nord-Norge
4787.07.06630

Telefon:
Menighetskontor 77 77 75 40
Prestegård 77 76 09 47
Telefax 77 77 75 49

Skjervøy kommune

Arkivsaknr: 2015/1353 -22
Arkiv: 150
Saksbehandler: Espen Li
Dato: 11.10.2016

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
54/16	Kommunestyret	26.10.2016

Søknad om selvskyldnergaranti for lån

Henvisning til lovverk:

Vedlegg
1 Søknad

Rådmannens innstilling

1. Skjervøy kommune garanterer med selvskyldnergaranti for lån på kr. 1.500.000,- som Skjervøy Arbeidssamvirke AS tar opp til ombygging av bedriften.,.
2. Garantien gjelder for lånets hovedstol maks kr. 1.500.000,- med tillegg av 10 % av til enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av eventuelle påløpte renter og omkostninger. Kommunens maksimale garantiansvar kan ikke overstige kr. 1.650.000,-
3. Garantiansvaret reduseres i takt med nedbetalingen av det nye lånet og opphører etter 35 år med tillegg av inntil 2 år, jf. garantiforskriftens § 3.
4. Skjervøy kommune garanterer med selvskyldnergaranti som avløser simpel garanti for eksisterende lån på kr. 7.408.330,- som Skjervøy Arbeidssamvirke AS ønsker bedre rente på. De øvrige betingelsene forblir uendret.

Saksopplysninger

Skjervøy Arbeidssamvirke har økende arbeidsmengde og trenger dermed å bygge om virksomheten sin. Dette innbefatter også nytt lagerbygg. Stipulert til kr. 1.500.000,- som skal lånefinansieres.

For å i det hele tatt få lån til dette i Kommunalbanken AS må Skjervøy kommune stille selvskyldnergaranti for hele lånebeløpet med tillegg på 10 %.

I tillegg ønskes det at den simple garantien Skjervøy kommune stiller for Skjervøy Arbeidssamvirke AS sine lån i dag omgjøres til selvskyldnergaranti. Totalt kr 7.408.330,-. Lånerenten vil da gå ned med 0,5 %. Her forblir nedbetalingstid og tillegg på 10 % det samme som da simpel garanti ble stilt.

Vurdering

Høsten 2008 åpnet Kommunal- og moderniseringsdepartementet for at kommuner og fylkeskommuner kan stille selvskyldnergaranti for tredjepersons økonomiske forpliktelser. Før denne endringen ble simpel garanti benyttet, noe som innebærer at kreditor ved et eventuelt mislighold først må søke dekning hos virksomheten det garanteres for, og kommunens ansvar begrenses til det som ikke kan drives inn her. Selvskyldnergaranti innebærer at kreditor ved mislighold kan gå direkte på garantisten.

For at Skjervøy Arbeidssamvirke AS skal kunne utvikle seg og bli den aktøren de ønsker må Skjervøy kommune stille med selvskyldnergaranti for det nye lånet.

Omgjøring av enkel garanti til selvskyldnergaranti for eksisterende lån vil gi Skjervøy Arbeidssamvirke AS en forbedret rente på 0,5 % og dermed gjøre de månedlige utgiftene lavere.

Skjervøy kommune
v/ Økonomisjef Espen Li

9180 Skjervøy

Skjervøy 22.09.2016

Søknad om garanti for lån pålydende Kr 1.500.000,-

Styret i Skjervøy Arbeidssamvirke as har besluttet å søke om lån i Kommunalbanken pålydende Kr 1.500.000.(kroner enmillionfemhundretusen). Begrunnelsen for lån er og oppgradere bedriften for å kunne utføre arbeid for industrien.

Utskrift av Møtebok Skjervøy Arbeidssamvirke as.

Beslutnings saker:

Sak 26/16 Søknad om lån i kommunalbanken

Bedriften gjennomgår en endring fysisk for å øke inntjeningen. Vi har fått gode avtaler med industrien, slik at vi må gjøre en del ombygging. Dette omfatter bygningsarbeid og materialer som må finansieres med lån. Kostnader er beregnet til Kr 1.500.000,-

Styret i Skjervøy Arbeidssamvirke as har besluttet å søke om lån pålydende Kr 1.500.000,- (enmillion femhundretusenkroner) i Kommunalbanken, med selvskyldnergaranti hos Skjervøy kommune.

Sak 27/16 Styret i Skjervøy Arbeidssamvirke AS har vedtatt å søke Skjervøy kommune om selvskyldnergaranti for tidligere lån som kommunen har garantert for.
Det er til sammen Kr 3.685.340,- i flytende lån til 2,15 % rente og et lån Kr 3.722.990,- som er fast frem til 20.04.2018 med rente 3,22
Med selvskyldnergaranti vil renten gå ned med 0,5%.

Vi har følgende lån i dag, alle i kommunalbanken:

lån nr	restlån	prosent	kom.
20080134	3.722.990,-	3,22	fast til 20.04.18
20050301	3.575.340	2,15	
20080140	110.000,-	2,15	

Lån fra kommunalbanken til AS skal nå være med selvskyldnergaranti. Med Selvskyldnergaranti så vil renten gå ned 0,5%.
Hvis dagens lån som vi har i kommunalbanken blir omgjort til Selvskyldnergaranti så vil disse gå ned med 0,5% - også lån som har fastrente avtale fram til 20.04.2018.

Begrunnelsen for søknaden er at bedriften skal bygge om lokalitetene for og kunne utføre oppdrag for industrien.
Vi har inngått samarbeidsavtaler med «Mørenot Fishery» , dette innebærer :

- Vi skal ha all garnmonteringen for bedriften .Mengden er de garn som bedriften selger i Lofoten , Troms og Finnmark.
- Vi skal kontrollere og sertifisere redningsflåter type «ARIMAR»s om eneste i landet.

Denne avtalen er kommet i havn etter forhandlinger lokalt , investeringene som det er behov for av maskiner og utstyr står Mørenot Fishery for , vi skal kun ha tjenestesalg, og tilrettelegge lokaliteter.

Videre så har oppdragsmengden på snekkeravdelingen økt med leveranser til industrien. Dagens snekkerverksted er for lite.

Sist vinter kollapset plasthallen som var kaldlager for oss. Vi fikk ingenting på forsikringen.
Og må bygge nytt lager.

Vi skal gjøre følgende ombygging..

- Når Sivilforsvaret flytter ca 31.12.2016 skal det rommet bli snekkerverksted, ca 150m2
- Dagens snekkerverksted deles horisontalt slik at det blir 2 rom. Nede blir det bruktbutikk og oppe blir det verksted for garnmontering. 65m2 x2
- Vi må bygge igjen en del av utelageret for ved – til lukket lager.
- I nye forskrifter/ krav fra Nav så har vi behov for et undervisningsrom dette kan vi få ved å bygge om dagens møterom.
- Vi må oppgradere gamle premieavdelingen til rom for redningsflåter.
- Vi lager et nytt møterom.

Dette medfører i tillegg oppgradering av ventilasjon- elektriske installasjoner- oppgradering av brannsentral - støyisolering mm.

Vi håper på en positiv behandling hos eieren vår.

Johan Pedersen
Daglig leder

Skjervøy kommune

Arkivsaknr: 2016/138 -21
Arkiv: A20
Saksbehandler: Arild Torbergsen
Dato: 17.10.2016

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
55/16	Kommunestyret	26.10.2016

Regulering av skolekretsgrenser i Skjervøy kommune - behandling av pkt 2 i rådmannens innstilling fra k-styremøtet i juni 2016.

Rådmannens innstilling

Rådmannens innstiller på at kommunestyret gjør flg vedtak i pkt 2 fra sak 38/16:

Arnøyhamn oppvekstsenter opprettholder dagens drift videre med 1 – 7 skole , SFO og barnehagetilbud.

Fra 1. august 2017 gjelder disse skolekretsgrensene i Skjervøy kommune:

Arnøy/Laukøy: 1. – 7. klasse, skolested Arnøyhamn

Skjervøy/Kågen/Uløy: 1. – 7. klasse, skolested Skjervøy tettsted
Skjervøy/Kågen/Arnøy/Laukøy/Uløy: 8. – 10. klasse, skolested Skjervøy tettsted

Saksopplysninger

Vedtak fra 15/6-16:

PS 38/16 Regulering av skolekretsgrenser i Skjervøy kommune 2016 og 2017 2016/138

Saksprotokoll i Kommunestyret - 15.06.2016

Vedtak:

1. Fra 1. august 2016 gjelder disse skolekretsgrensene i Skjervøy kommune:

Arnøy/Laukøy: 1. – 7. klasse, skolested Arnøyhamn

Skjervøy/Kågen/Uløy: 1. – 7. klasse, skolested Skjervøy tettsted Skjervøy/Kågen/Arnøy/Laukøy/Uløy: 8. – 10. klasse, skolested Skjervøy tettsted Ungdomstrinnet (8.-10. klasse) ved Arnøyhamn oppvekstsenter legges midlertidig ned fra 1. august 2016. Forslaget innebærer altså det vil være en ungdomsskolekrets (8-10) på Skjervøy tettsted for hele kommunen fra 01.08.16.

2. Behandlingen av punkt 2 i rådmannens innstilling utsettes og tas opp til ny behandling i kommunestyret den 26.oktober.

3. Det settes i gang drøftinger mellom kommunen, privatskolen og bygdene på Arnøya for å se på en løsning med én offentlig 1-10 skole på Arnøya.

4. Det settes i gang et arbeid med at bygningsmassen skredsikres i samarbeid med NVE/NGI. Kostnader til dette innarbeides i BØP 2017-2020.

Saken vedr skolestruktur på Arnøya har tidligere vært behandlet i kommunestyret:

- i mars 2015 (med høring)
- i desember 2015 (i forbindelse med BØP)
- juni 2016. (med høring)

Årsaken til forslagene om endring av skolestrukturen har vært lavt barne – og elevtall ved oppvekstsenteret.

- I mars 2015 foreslo rådmannen at ungdomstrinnet skulle legges ned ved Arnøyhamn oppvekstsenter med virkning fra 1. august 2015. Kommunestyret avviste forslaget og opprettholdt skolestrukturen, dvs fortsatt 1 – 10 skole i Arnøyhamn.

- I desember 2015 foreslo rådmannen i BØP 16 – 19 å legge ned hele oppvekstsenteret i Arnøyhamn fra og med 1. august 2016. Oppvekstsenteret består av skole, barnehage og SFO. Kommunestyret utsatte nedleggelsen ett år og forslaget ble sendt ut på ny høring.

-Nytt forslag fra rådmannen om nedleggelse fra 1. august 2017 ble fremmet i kommunestyret i juni 2016. Kommunestyret utsatte avgjørelsen og ba om å se på muligheten for en offentlig 1 – 10 skole på Arnøya. Samtidig ble ungdomstrinnet midlertidig lagt ned ved Arnøyhamn skole.

Rådmannen kalte inn til et møte mellom bygdene 15. september 2016. (se referat fra møtet i vedlegg)
Kort oppsummert ønsker begge bygdene skolen lagt til sin bygd. Kommunen oppfatter at privatskolen kan tenke seg nedleggelse dersom de får forsikringer om at den offentlige skolen legges til Årviksand. En slik garanti kan neppe gis, da skolekretsgrensene vil kunne settes av et til hver tid sittende kommunestyre. Likevel ønsker alle forutsigbarhet og ro rundt dette, og vi kan ikke hvert år foreslå skolenedleggelse i Arnøyhamn.
Arnøyhamn/Lauksletta ønsker at det fortsatt er skoletilbud i Arnøyhamn på grunn av forventet tilflytting som følge av utviklingsprosjekter i regi av bygdelaget og flere arbeidsplasser ved Arnøylaks. Videre fremholdes det at skolen ligger midt på øya, - at det er usikkerhet rundt rasfarlig skolevei og at skolemiljøet har vist ei positiv utvikling.

Elev- og barnetall
Elevtallet ved Arnøyhamn skole er i dag på 6 elever, barnehagen har 2 barn mens i SFO er det 2 plasser. De neste årene viser prognosene at en 1 – 7 skole i Arnøyhamn vil ha 5 – 8 elever. Elevtallet i Årviksand er på 18 elever, mens prognosene viser 15 – 20 elever. Barnehagen i Årvik (kommunal) har 6 barn, mens SFO har 3 plasser.
I vedlagte elevtallsprognoser er det forutsatt at alle ungdomsskoleelevene på Arnøya velger privatskolen.

Økonomi
Å beregne kostnadene for ulike skolestrukturer kan være vanskelig, fordi det er en del variabler som spesialundervisning og skoleskyss. Dette må kommunen dekke, også i privatskolen. Tallene vil også påvirkes av hvor mange elever som velger privatskolen.

1. Løsning med bare privatskoletilbud i Årviksand og med kommunal SFO og barnehage. I tillegg drift svømme og gymsal Arnøyhamn.

Dvs elever som skal ha offentlig skoletilbud må reise til Skjervøy, mens barnehage kan velge mellom Skjervøy og Årviksand
Kommunen vil trekkes ca kr 80 000 over ramma pr elev minus et korreksjonstilskudd. På ca 20 elever i Årviksand vil dette utgjøre 0,6 mill. Dersom flere velger privatskolen blir trekket større.

Rammetrekk ca 0,6 mill.
Spesialundervisning ca 0,5 mill
Skoleskyss, - ca kr 0,1 mill
Utgifter barnehage og SFO i Årviksand ca kr 1,3 mill
Drift svømme/gymsal Arnøyhamn: 0,5 mill

Samlet ca kr 3,0 mill

2. Løsning med en privatskole i Årvik og en offentlig skole 1-7 i Arnøyhamn (dagens ordning)
Utgifter Årvik (rammetrekk, spes ped, barnehage og SFO): ca kr 2,5 mill
Drift Arnøyhamn oppvekstsenter:
Skole: 2,2 mill
Barnehage: 0,5 mill
SFO: 0,250 mill
+ tekniske kostnader Arnøyhamn: renhold, oppvarming++: 0,7 mill

Samlet ca kr 6,1 mill

3. Løsning med en offentlig skole, SFO og barnehage 1-10 skole

Tar utgangspunkt i 6,5 stillinger (5,5 ped og en ass)
Skole/SFO ca kr 4,3 mill i lønns- og driftsutgifter
Barnehage ca kr 1,5 mill
Teknisk drift Arnøyhamn eller Årviksand? Kr 0,7 mill

Samlet ca kr 6,5 mill
Denne løsningen forutsetter en avtale om at privatskolen opphører.

Skolemiljø
Kommunen mener at det ideelle vil være om de ca 25 barna som er på Arnøy får gå på samme skole av hensyn til elev- og læringsmiljøet. Det er satt inn tiltak med økt bemanning og miljørettet arbeid fra kommunen sammen med lærere og foreldre i Arnøyhamn og hvor alle har sett ei bedring vår/høst 2016. Som nevnt i tidligere saksfremlegg mener vi at det bør være minst 10 elever på barnetrinnet.

Skredsikring av bygningsmassen
Iht pkt 4 fra k-styrevedtaket i juni har teknisk sjef kontaktet NVE (se vedlegg)
Det foreslås å bruke 2,5 mill i kommunale midler i BØP 17-20 til å skredsikre bygningsmassen. Se vedlagte skriv til NVE. Dette kan også gi nye muligheter til å utvikle internatdelen, bl.a. til overnatting.

Vurdering

Forskjellen på kostnadene med dagens ordning mot én kommunal 1-10 skole på Arnøya er liten. Den store innsparingen vil ligge i alternativet med privatskolen som eneste skoletilbud på Arnøya. Kommunestyret har bedt om å se på en kommunal 1-10 løsning, men den vil trolig være dyrere enn dagens ordning. Effekten kan ligge i styrket elevmiljø og større pedagogisk miljø for lærerne. Fra og med 2014 kreves 60 stp i hovedfagene på u-trinnet og 30 stp på barnetrinnet for å få fast tilsetting i skoleverket. Små pedagogiske miljø vil kunne få problem med rekruttering samt dekke fagfeltene, særlig på u-trinnet.
Saken har som nevnt ovenfor vært fremmet tre ganger for kommunestyret uten at rådmannens forslag er fulgt. Etter helhetsvurdering tilrår kultur- og undervisningssjefen at Arnøyhamn oppvekstsenter fortsetter som 1 – 7 skole med SFO og barnehage. Følgende momenter er vektlagt i vurderingen:

- Foreldre og lærere melder om bedring i skolemiljøet det siste halvåret. Skolen vil også i fortsettelsen se på ulike samarbeidsmodeller med andre opplæringsmiljø.
- Kommunen bruker midler på skredsikring av bygningsmassen, og Arnøyhamn skole er i relativ god stand med svømme- og gymnastikksal. Likevel bør taket utbedres og det bygges en ekstra rømningsvei iht brannforskrift.
- Skoleveien til et offentlig tilbud med transport gjennom skredfarlig område og ferge vil være krevende, særlig for de minste barna.
- Bygdeutviklingsprosjekt i Arnøyhamn og positiv utvikling med arbeidsplasser på Lauksletta bør gis bedre tid for å se på om barnetallet øker.

Vedlegg:
K-sak juni 2016
Referat fra møte mellom bygdene på Arnøya
Skriv fra bygdelaget
Skriv fra SU – Arnøyhamn
Skriv fra Skjervøy kommune til NVE vedr skredsikring
Elevtall pr 17.10.16

PS 38/16 Regulering av skolekretsgrenser i Skjervøy kommune 2016 og 2017 2016/138

Saksprotokoll i Kommunestyret - 15.06.2016

Behandling:

Utsettelsesforslag fra AP, SV og KrF/KP fremmet av Øystein Skallebø (AP):
1. Fra 1. august 2016 gjelder disse skolekretsgrensene i Skjervøy kommune:

Arnøy/Laukøy: 1. – 7. klasse, skolested Arnøyhamn
Skjervøy/Kågen/Uløy: 1. – 7. klasse, skolested Skjervøy tettsted Skjervøy/Kågen/Arnøy/Laukøy/Uløy: 8. – 10. klasse, skolested Skjervøy tettsted Ungdomstrinnet (8.-10. klasse) ved Arnøyhamn oppvekstsenter legges ned fra 1. august 2016. Forslaget innebærer altså det vil være en ungdomsskolekrets (8-10) på Skjervøy tettsted for hele kommunen fra 01.08.16.
2. Behandlingen av punkt 2 i rådmannens innstilling utsettes og tas opp til ny behandling i kommunestyret den 26.oktober.

3. Det settes i gang drøftinger mellom kommunen, privatskolen og bygdene på Arnøya for å se på en løsning med én offentlig 1-10 skole på Arnøya.

4. Det settes i gang et arbeid med at bygningsmassen skredsikres i samarbeid med NVE/NGI. Kostnader til dette innarbeides i BØP 2017-2020.

5. Det opprettes beredskap ved Arnøyhamn oppvekstsenter for undervisning i ungdomstrinnet ved hjelp av fjernundervisning for de dagene av skoleåret skyss til annen skole ikke lar seg gjennomføre. Oppvekstsenteret har teknisk utstyret for dette.

Forslag til endring av punkt 1 i forslaget fra posisjonen på vegne av SP fremmet av Rolf Egil Larsen (SP):
1. Fra 1. august 2016 gjelder disse skolekretsgrensene i Skjervøy kommune:

Arnøy/Laukøy: 1. – 7. klasse, skolested Arnøyhamn
Skjervøy/Kågen/Uløy: 1. – 7. klasse, skolested Skjervøy tettsted Skjervøy/Kågen/Arnøy/Laukøy/Uløy: 8. – 10. klasse, skolested Skjervøy tettsted Ungdomstrinnet (8.-10. klasse) ved Arnøyhamn oppvekstsenter legges midlertidig ned fra 1. august 2016. Forslaget innebærer altså det vil være en ungdomsskolekrets (8-10) på Skjervøy tettsted for hele kommunen fra 01.08.16.
Votering:
Punkt 1 i forslaget fra AP, SV, KrF/KP mot forslag til punkt 1 fra SP:
Forslag om punkt 1 fra SP vedtatt mot 7 stemmer.
Punkt 2 i forslaget fra AP, SV KrF/KP:
Forslag til punkt 2 enstemmig vedtatt.
Punkt 3 i forslaget fra AP, SV KrF/KP:
Forslag til punkt 3 enstemmig vedtatt
Punkt 4 i forslaget fra AP, SV KrF/KP:
Forslaget til punkt 4 enstemmig vedtatt.
Punkt 5 i forslaget fra AP, SV KrF/KP:
Forslaget til punkt 5 enstemmig vedtatt.

Vedtak:
1. Fra 1. august 2016 gjelder disse skolekretsgrensene i Skjervøy kommune:

Arnøy/Laukøy: 1. – 7. klasse, skolested Arnøyhamn
Skjervøy/Kågen/Uløy: 1. – 7. klasse, skolested Skjervøy tettsted Skjervøy/Kågen/Arnøy/Laukøy/Uløy: 8. – 10. klasse, skolested Skjervøy tettsted Ungdomstrinnet (8.-10. klasse) ved Arnøyhamn oppvekstsenter legges midlertidig ned fra 1. august 2016. Forslaget innebærer altså det vil være en ungdomsskolekrets (8-10) på Skjervøy tettsted for hele kommunen fra 01.08.16.
2. Behandlingen av punkt 2 i rådmannens innstilling utsettes og tas opp til ny behandling i kommunestyret den 26.oktober.

3. Det settes i gang drøftinger mellom kommunen, privatskolen og bygdene på Arnøya for å se på en løsning med én offentlig 1-10 skole på Arnøya.

4. Det settes i gang et arbeid med at bygningsmassen skredsikres i samarbeid med NVE/NGI. Kostnader til dette innarbeides i BØP 2017-2020.

5. Det opprettes beredskap ved Arnøyhamn oppvekstsenter for undervisning i ungdomstrinnet ved hjelp av fjernundervisning for de dagene av skoleåret skyss til annen skole ikke lar seg gjennomføre. Oppvekstsenteret har teknisk utstyret for dette.

Rådmannens innstilling
Kommunestyret gjør flg vedtak:
1. Fra 1. august 2016 gjelder disse skolekretsgrensene i Skjervøy kommune:

Arnøy/Laukøy: 1. – 7. klasse, skolested Arnøyhamn
Skjervøy/Kågen/Uløy: 1. – 7. klasse, skolested Skjervøy tettsted
Skjervøy/Kågen/Arnøy/Laukøy/Uløy: 8. – 10. klasse, skolested Skjervøy tettsted
Ungdomstrinnet (8.-10. klasse) ved Arnøyhamn oppvekstsenter legges ned fra 1. august 2016.
Forslaget innebærer altså det vil være en ungdomsskolekrets (8-10) på Skjervøy tettsted for hele kommunen fra 01.08.16.

2. Fra 1/8 -17 gjelder disse skolekretsgrensene:

Skjervøy/Arnøy/Kågen/Uløy: 1. - 7. klasse, skolested Skjervøy tettsted

Skjervøy/Kågen/Arnøy/Laukøy/Uløy: 8. - 10. klasse, skolested Skjervøy tettsted

Barnetrinnet (1.-7.) ved Arnøyhamn oppvekstsenter legges ned fra 1. august 2017.

Forslaget innebærer altså det vil være én skolekrets (1-10) på Skjervøy tettsted for hele kommunen fra 01.08.17.

1. Dersom det for ettertiden blir over 10 elever ved Arnøyhamn 1. – 7. klasse så vil kommunestyret gjør ei ny vurdering på å opprette skolen igjen.

Ungdomstrinnet vil ha én skolekrets i fortsettelsen.

2. Det settes i gang et arbeid med at bygningsmassen skredsikres i samarbeid med NVE/NGI. Kostnader til dette innarbeides i BØP 2017 - 20

Referat fra møte ang skolestruktur på Arnøya

Tid: 15.9.16., 17.30-19.30

Til stede:
Fra Årviksand Montessoriskole: Ståle Andersen, Roy A. Albrigtsen, Tor Arne Jørgensen, Jorun Jørgensen og Tine T. Sørensen
Fra Skjervøy kommune og bygdene på Arnøya: Tor Nygaard og Hugo Lorentzen (Lauksletta bygdelag), Bengt Simonsen og Dag Hugo Lorentzen (Arnøyhamn bygdelag), rektor ved Arnøyhamn skole, Kari Mathiassen og foreldrerepresentant Gøril Isaksen, varaordfører Irene Toresen, tillitsvalgt for Utdanningsforbundet Håvard Paulsen og rådmann Cissel Samuelsen

Tema for møtet: Hvilke muligheter ser partene for å etablere én offentlig skole på Arnøya?

Rådmannen innleda med en kort informasjon om bakgrunnen for møtet, med fokus på tema – én offentlig skole på Arnøya – og tidspunkt for politisk vedtak i saken: 26. oktober. Ulike modeller for én offentlig skole ble også presentert:
a) én offentlig skole på ett fysisk sted: Årviksand pga elevtall eller Arnøyhamn pga geografisk beliggenhet, idretts- og svømmehall og bygg som rommer et helt oppvekstsenter. Det ble presisert at det ikke er gjort ei teknisk vurdering av de to skolebyggene ift behov for renovering.
b) én offentlig skole lagt til stedet (Årviksand el Arnøyhamn) med flest elever. Denne løsninga åpner for at ei endring av elevtall fra dagens status (Årviksand 19 elever og Arnøyhamn 6 elever) kan også endre valg av skolested
c) én offentlig skole fordelt på Årviksand og Arnøyhamn. Dette alternativet innebærer at elever og ansatte har ei viss fordeling av undervisninga/arbeidstida i hhv Årviksand og Arnøyhamn, f-eks. 1-2 dager i Arnøyhamn og 3-4 dager i Årviksand

Styreleder i Årviksand Montessoriskole, Ståle Andersen, refererte til foreldremøte i Årviksand, der det er gitt klare føringer for hva som skal til for at den private skolen legger ned: én offentlig skole skal ligge i Årviksand. Det kan være mulig å gå for én dag i Arnøyhamn, først og fremst for å bruke fasiliteter som idretts- og svømmehall. Gruppa som representerte Årviksand Montessoriskole refererte til tidligere års kamp for skolen og de siste åras erfaring med privatskole som grunnlag for å fortsette privatskolen. Det er også åpna for foreldrebetaling for å styrke det økonomiske fundamentet for skolen. Pr nå vurderes grunnlaget for å opprettholde privatskolen som tilfredsstillende, både ift elevtall (varierer mellom 16 og 19) i kommende 5 års periode og kompetanse. Det ble også pekt på at dugnadsarbeidet, som skolen også er avhengig av, har bidratt positivt, både ift skolen og bygda.

Fra Arnøyhamn ble det pekt på at en skolenedleggelse nå var særdeles ugunstig i forhold til at det arbeides både med rekruttering til bygda/bygdene (inkl Lauksletta), og at en satser på boligbygging (Arnøyhamn og Lauksletta). Gøril Isaksen, som representerte foreldregruppa ved Arnøyhamn skole, mente prosjektet burde få prøve seg i 2 år. Hun framholdt også at en nedlegging av skolen i bygda ville føre til at de vurderte flytting. Flytting som konsekvens av skolenedleggelse ble nevnt av flere fra Arnøyhamn.

Fra Arnøyhamn og Lauksletta kom det ingen synspunkt på hvor lite et elev- og læringsmiljø kan være før det kan betegnes som «for lite». Både representanter fra Årviksand og Arnøyhamn mente skolene samarbeidet mer nå enn tidligere, og at det lå muligheter for et enda større samarbeid for å kompensere for små læringsmiljø. Det ble også påpekt at læringsmiljøet ved Arnøyhamn Oppvekstsenter var bedre nå enn forrige skoleår.

Tor Nygaard la vekt på samferdsel i forhold til utvikling av samfunnsstrukturen på Arnøya. Skredfaren har vært trukket fram som et hovedmoment i forhold til at elever fra Arnøyhamn skulle kunne gå på skole på Skjervøy. Samtidig skulle skredfaren ved Singla tilsi at eventuelle elever bosatt på Lauksletta burde gå på skole på Skjervøy. Dette var ikke aktuelt for representantene fra Lauksletta. Et siste moment som ble nevnt ift pendling fra Arnøyhamn- Lauksletta til Skjervøy var regulariteten på fergesambandet. Ved dårlig vær risikerer en at ferga blir liggende ved kai.

Oppsummering:

- Årviksand Montessoriskole er ikke villig til å legge ned privatskolen om ikke den offentlige skolen legges til Årviksand. Max 1 dag pr uke kan legges til Arnøyhamn pga fasiliteter idretts-/svømmehall
- Arnøyhamn er i gang med et bygdeutviklingsprosjekt som vil få ha dårligere odds om skolen legges ned neste høst. Det bør gis tid til å se om prosjektet gir uttelling ift barnetall. Bygdeutviklingsprosjektet har sammenheng med behov for arbeidstakere, først og fremst ved Arnøy Laks AS.
- Ingen av møtedeltakerne uttrykker at en ser utfordringer ift elev- og læringsmiljø eller rekruttering av kompetanse til skolene

SKJERVØY KOMMUNE VED SKOLESJEFEN

STRUKTURERING AV SKOLETILBUDET PÅ ARNØYA.

Vi har hatt et folkemøte i Arnøyhamn i dag, 01.09.2016, og diskutert vår holdning til den framtidige skolestrukturen på Arnøya. Det var enighet om følgende:

Vi opprettholder vårt tidligere vedtak om at oppvekstsentret i Arnøyhamn ikke må legges ned. Det vises her til det arbeidet som er i gang når det gjelder å få småbarn-familier til å flytte til bygda. Avvik fra dette må i tilfelle bare være en midlertidig løsning.

Når det gjelder arbeidet med å få småbarnfamilier til bygda så er status som følger:

Selskapet «Kystbolig AS» skal etableres ut på høsten i år og vi mener å bygge 2 boliger i 2 etg. med 3 soverom i hver etg. Skal ha et møte med representanter for kommunen og Husbanken 08.09.2016 for å bestemme finansieringsløsning.

Vi har fått fradelt/godkjent 2 boligtomter på Draugnes slik at disse er klar.

Vi har bestemt oss for å bygge fordi vi tror at boligproblemet er det største hinderet for å få småbarnfamilier til bygda.

Arnøyhamn Bygdelag, 01.09.2016

Kolbein Simonsen

Leder i bygdelaget

Fra
Samarbeidsutvalget og FAU ved Arnøyhamn oppvekstsenter

Til
Skjervøy kommune
Kultur og undervisning

5. september 2016
Tidligere sendt 4. mai 2016

Skolekretsgrenseregulering på Arnøya

Svar på høringsskriv fra Kultur og Undervisning datert 15. april 2016

Arnøya har en bekymringsfull utvikling når det gjelder befolkningsutvikling og barnetall. Samtidig har øya en rekke industriarbeidsplasser og tilnærmet ingen arbeidsledighet. For å få en framtidig stabil arbeidskraft og tro på at det lar seg gjøre å beholde de serviceinstitusjoner vi har i dag, som butikk, skole og barnehage, har bygda tatt initiativ til etablering av barnefamilier og boligbygging. Regulering av skolekretsene slik det foreslås fra kultur-og undervisningsetaten, er det siste man trenger i denne situasjonen.

SU ved Arnøyhamn oppvekstsenter kan ikke se at det praktisk lar seg gjøre å regulere kretsgrensene som foreslått. I månedene desember til mars er veien og været så usikkert at det uansett må etableres et ungdomsskoletilbud. Dagens fergeruter er ikke tilpassa skoleskyss for grunnskolen. Rassikring på de aktuelle strekningene er ikke på plass. Foreldrene tilknyttet Arnøyhamn krets kan heller ikke tvinges til å betale skolepenger evt. være med på innsamlinger for å drifte en privatskole. I tillegg mister elevene fra Årviksand et offentlig alternativ for de som ikke vil gå på privatskolen.

SU og FAU mener at ordning med hospitering på annen skole kan utvides de månedene det lar seg gjøre. Skolen har også investert i utstyr som muliggjør fjernundervisning.

Dersom foreldrene til de elevene som i dag går i barneskolen velger en løsning med en annen skole når eleven kommer i ungdomsskolen, blir det et fritt valg som den enkelte foreldre tar for sin elev. Med den foreslåtte kretsgrensereguleringen blir det en tvangssituasjon. I verste fall kan en slik tvangssituasjon medføre flytting og utarming også av barnetrinnet og barnehagen. Dessuten er antall elever i grunnskolen vanskelig å forutsi fra ett år til et annet. Arnøyhamn oppvekstsenter har tidligere opplevd å få innmeldt nye elever rett før skolestart.

Når tunnelen og rassikringa blir en realitet, blir situasjonen med avstand, skyss og sikkerhet en helt annen, og saken kan tas opp igjen til ny vurdering.

Inntil det skjer, går SU og FAU ved Arnøyhamn oppvekstsenter inn for å beholde de nåværende kretsgrenser.

For FAU: Line Simonsen, sign

Line M. Simonsen

For SU: Gøril Isaksen, sign

Gøril Isaksen

Skjervøy kommune
Teknisk etat

NVE Region Nord
Kongensgate 14-18
8514 NARVIK

Deres ref:	Vår ref:	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2016/404-1	4595/2016	614	01.09.2016

Søknad om bistand til skredsikring, Arnøyhamn skole

Viser for øvrig til samtale med Deres Odd Arne Mikkelsen omkring forhold som omhandler søknaden om bistand skredsikring Arnøyhamn skole.

For belysning av skredsituasjonen ligger det vedlagte rapporter fra NGU 1. Skredvurdering Arnøyhamn skole datert 13april 2012 og 2. Mulig sikringsløsning Arnøyhamn skole datert 13 april 2012, disse 2 rapporter utgjør til sammen et forprosjekt av situasjonen på Arnøyhamn skole.

Skjervøy kommune søker om bistand over kap.1820 post 60.

Det er pr i dag en skredvoll ved Arnøyhamn skole, den ble bygget midten av 70 tallet som en plogformet voll, denne beskytter skolen, men er vurdert som for lav til å stoppe store skred.

Da dagens plogformende voll ikke er å anse som sikker ble NGU engasjert for utarbeide et forprosjekt i 2012 som konkluderte med at ny S-formet ledevoll må bygges for å sikre skolen og område rundt på en forsvarlig måte. Estimerte kostnader ligger på 6,6 – 10 millioner kroner + utgifter til drenssystem, håndtering av overflatevann, kraftlinje mm.
(kostnadene er i 2012 kroner)

Skjervøy kommune har utarbeidet en beredskapsplan for Arnøyhamn skole ved varsel om skredfare. Med bakgrunn i denne hadde Skjervøy kommune kontakt med Fylkesmannen i Troms om eventuell lovlighet med denne og drift på skolen.

Fylkesmannen i Troms utalte seg senest via epost datert 23.11.15 ang videre drift på skolen, utdrag fra denne sitat: *I utgangspunktet så anbefaler Fylkesmannen på det sterkeste at dersom skolen skal drives videre, at den sikres etter sikkerhetsklassene i Teknisk forskrift (TEK 10) for skred, hvor skole skal sikres etter klasse S3 med største årlige nominelle sannsynlighet 1/5000. En evakueringsplan for skolen er kun ett midlertidig tiltak og ingen permanent løsning. Nå er det*

Postadresse:
postboks 145 G
9189 SKJERVØY
E-post:
skj-teknisk@skjervoy.kommune.no

Besøksadresse:
Skoleveien 6

Internett:
www.skjervoy.kommune.no

Telefon: 77775500
Orgnr:

Bankkonto:
4740.05.04578

også slik at dersom kommunen planlegger ett søknadspliktig tiltak knyttet til skolen, vil dette måtte behandles etter plan- og bygningsloven og dermed utløse eventuelle skredsikringstiltak etter PBL § 28-1. Sitat slutt. (E-posten vedlegges i sin helhet.)

Skjervøy kommunestyre behandlet spørsmålet om skredsikring av Arnøyhamn skole den 15.06.16 med følgende vedtak: *Det settes i gang et arbeid med at bygningsmassen skredsikres i samarbeid med NVE/NGI. Kostnader til dette innarbeides i BØP 2017-2020.* (saken vedlegges i sin helhet) Sitat slutt.
Med dette forstås at Skjervøy kommune sitt bidrag (egenandel) blir 20 % av totalkostnaden som da er ihht regelverket (kap. 1820 post 60)

Oppvekstsenteret (skole og barnehage i samme bygning) har i dag 8 barn/elever og 7 ansatte. Oppvekstsenteret er dimensjonert for 30 barn/elever og 10 ansatte.

Skolen er i dag forsikret for en sum lik kr. 53.794.000,- og hybelbygget for kr. 11.652.000,- i tillegg er det 3 bygninger til boligformål i rasområde som representerer en nyverdi på ca. kr. 9.000.000,- til sammen representerer bygningene en verdi lik kr. 74.446.000,-

I tillegg kommer bygninger på nedsiden av veien som butikk, fiskebruk og kaianlegg, det er vanskelig å estimere en nypris for dette.

Utfra ovenstående og i samsvar med regelverket søker Skjervøy kommune om bistand for oppføring av S-skredvoll ved Arnøyhamn skole (oppvekstsenter) og da ihht kap. 1820 post 60.

Med hilsen

Kjell Ove Lehne
Teknisk sjef
77775520

Vedlagt ligger:

1. Skredvurdering Arnøyhamn skole datert 13april 20012
2. Mulig sikringsløsning Arnøyhamn skole datert 13 april 2012
3. Beredskapsplan for Arnøya skole ved varsel om skredfare
4. Epost fra Fylkesmannen i Troms datert 23.11.15
5. Kommunestyrevedtak sak 38/16 datert 15.06.2016

ELEVTALLSUTVIKLING I SKJERVØY KOMMUNE

Pr. 17.10.16

Skoleår	Skjervøy barneskole	Skjervøy ungd.skole	Arnøyhamn skole	Årviksand skole	Sum
1999-00	248	100	39	17	404
2000-01	283	98	42	16	439
2001-02	286	100	41	19	446
2002-03	292	111	42	18	463
2003-04	294	116	44	19	473
2004-05	279	123	45	18	465
2005-06	285	117	49	15	466
2006-07	294	115	47	16	472
2007-08	272	112	40	12	436
2008-09	254	127	31	15	427
2009-10	247	137	28	17	429
2010-11	237	119	27	13	396
2011-12	224	116	18	15	373
2012-13	226	114	12	19	371
2013-14	211	111	9	18	349
2014-15	194	110	6	19	329
2015-16	195	95	5	19	314
2016-17	196	91	6	19	312
2017-18	192	84	7	15	298
2018-19	194	81	5	17	297
2019-20	180	91	5	19	295
2020-21	182	85	4	19	290
2021-22	185	91	5	14	295
2022-23	198	72	5	13	288

ELEVTALL PÅ DE ULIKE KLASSETRINN I GRUNNSKOLENE I SKJERVØY 2016/2017 - 2022/2023

2016/2017

Skole	1.kl.	2.kl.	3.kl.	4.kl.	5.kl.	6.kl.	7.kl.	8.kl.	9.kl.	10.kl.	Sum
Skjervøy b.sk	33	20	28	24	39	22	30	-	-	-	196
Skjervøy u.sk	-	-	-	-	-	-	-	29	25	37	91
Arnøyhamn	2	0	0	1	1	1	1				6
Årviksand	3	2	1	1	2	3	0	2	1	4	19
Totalt	38	22	29	26	42	26	31	31	26	41	312

2017/2018

Skole	1.kl.	2.kl.	3.kl.	4.kl.	5.kl.	6.kl.	7.kl.	8.kl.	9.kl.	10.kl.	Sum
Skjervøy b.sk	26	33	20	28	24	39	22	-	-	-	192
Skjervøy u.sk	-	-	-	-	-	-	-	30	29	25	84
Arnøyhamn	0	2	0	0	1	1	1				5
Årviksand	0	3	2	1	1	2	3	1	3	1	17
Totalt	26	38	22	29	26	42	26	31	32	26	298

2018/2019

Skole	1.kl.	2.kl.	3.kl.	4.kl.	5.kl.	6.kl.	7.kl.	8.kl.	9.kl.	10.kl.	Sum
Skjervøy b.sk	24	26	33	20	28	24	39				194
Skjervøy u.sk								22	30	29	81
Arnøyhamn	1	0	2	0	0	1	1				5
Årviksand	1	0	3	2	1	1	2	4	1	2	17
Totalt	26	26	38	22	29	26	42	26	31	31	297

2019/2020

Skole	1.kl.	2.kl.	3.kl.	4.kl.	5.kl.	6.kl.	7.kl.	8.kl.	9.kl.	10.kl.	Sum
Skjervøy b.sk	25	24	26	33	20	28	24				180
Skjervøy u.sk								39	22	30	91
Arnøyhamn	1	1	0	2	0	0	1				5
Årviksand	3	1	0	3	2	1	1	3	4	1	19
Totalt	29	26	26	38	22	29	26	42	26	31	295

2020/2021

Skole	1.kl.	2.kl.	3.kl.	4.kl.	5.kl.	6.kl.	7.kl.	8.kl.	9.kl.	10.kl.	Sum
Skjervøy b.sk	26	25	24	26	33	20	28				182
Skjervøy u.sk								24	39	22	85
Arnøyhamn	0	1	1	0	2	0	0				4
Årviksand	0	3	1	0	3	2	1	2	3	4	19
Totalt	26	29	26	26	38	22	29	26	42	26	290

2021/2022

Skole	1.kl.	2.kl.	3.kl.	4.kl.	5.kl.	6.kl.	7.kl.	8.kl.	9.kl.	10.kl.	Sum
Skjervøy b.sk	26	26	25	24	26	36	20				185
Skjervøy u.sk								28	24	39	91
Arnøyhamn	1		1	1		2					5
Årviksand	1		3	1		3	2	1	1	2	14
Totalt	28	26	29	26	26	41	22	29	26	42	295

2022/2023

Skole	1.kl.	2.kl.	3.kl.	4.kl.	5.kl.	6.kl.	7.kl.	8.kl.	9.kl.	10.kl.	Sum
Skjervøy b.sk	35	26	26	25	24	26	36				198
Skjervøy u.sk								20	28	24	72
Arnøyhamn		1		1	1		2				5
Årviksand	1			4	1		3	2	1	1	13
Totalt	36	27	26	30	26	26	41	22	29	25	288

Skjervøy kommune

Arkivsaknr: 2016/107 -17
Arkiv: 033
Saksbehandler: Kathrine Kaasbøll Hanssen
Dato: 14.10.2016

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
56/16	Kommunestyret	26.10.2016

Politisk behandling: Plan for forvaltningsrevisjon

Henvisning til lovverk:
- Kommuneloven § 80
- Kontrollutvalgsforskriften

Vedlegg
1 Skjervøy - overordnet analyse 2016-2020 (2)

Kontrollutvalgets innstilling

Kontrollutvalget rår kommunestyret til å fatte følgende vedtak:

1. Kommunestyret viser til overordnet analyse for gjennomføring av forvaltningsrevisjon i Skjervøy kommune 2016-2020.

2. Kommunestyret vedtar følgende plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 - 2020:

Prioritering	Prosiekt:
1	Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg.
2	Kvalitet i grunnskolen - med spesielt fokus på tilpasset opplæring og spesialundervisning.
3	IKT-sikkerhet
4	Saksbehandling og saksutredning i saker om større investeringer.
5	Kvalitet i flyktningetjenester
6	Kvalitet i hjemmetjenester
7	Kommunalt boligtilbud/kommunens boligsosiale arbeid
8	Økonomisk intenkontroll
9	Elevenes psykososiale miljø i skolene/forebygging og bekjemping av mobbing.
10	Vann og avløp - tjenestesikkerhet og -kvalitet (og ev. etterlevelse av selvkostbestemmelser)

11	Kirke - kommunens overholdelse av forpliktelsene overfor kirkelig fellesråd
12	Selskapskontroll i Avfallsservice AS (renovasjon - tjenestesikkerhet og -kvalitet og ev. etterlevelse av selvkostbestemmelser

3. Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden, jf forskrift om kontrollutvalg §10, 1. ledd.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget vedtok i møte den 29.09.2016 i sak 24/16 sitt forslag til vedtak med prioritering, som gjengitt i innstillingen.

Vurdering

Rådmannen anbefaler kontrollutvalgets forslag.

Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon

Skjervøy kommune
2016 – 2020

K-Sekretariatet

PS 56/16

Innhold

Innhold 2
Forord 3
Forvaltningsrevisjon – definisjon og formål 4
Tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner i Skjervøy kommune 5
Framgangsmåte og metode 6
Nærmere om metodene og datagrunnlaget 6
Risiko- og vesentlighetsvurderinger 8
Overordnet analyse for Skjervøy kommune 9
Helse og omsorg 12
Grunnskoleopplæring 15
Administrasjon og styring 17
Barnehage 19
Barnevern 20
Sosialtjenester 22
Kultur og kirke 24
Tekniske tjenester og bygg- og eiendomsforvaltning 25
Sammendrag: Aktuelle forvaltningsrevisjonstema 27
Referanser: 28
Vedlegg: Plan for forvaltningsrevisjon – kontrollutvalgets prioriteringer 28

Forord

I henhold til kontrollutvalgsforskriftens § 9 skal kontrollutvalget påse at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon. I følge forskriftens § 10 skal utvalget minst én gang i løpet av valgperioden – og senest innen utgangen av året etter kommunestyrets konstituering – utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen, som skal vedtas av kommunestyret, skal være bygget på en overordnet analyse av kommunens virksomhet. Analysen har som siktemål å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon innen de ulike tjeneste- og forvaltningsområdene i kommunens virksomhet – ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger. Foreliggende analyse er utarbeidet av K-Sekretariatet IKS på vegne av kontrollutvalget i Skjervøy kommune.

Tromsø, 23. september 2016

Martin Sollund Krane
Seniorrådgiver
K-Sekretariatet IKS

Forvaltningsrevisjon – definisjon og formål

Forvaltningsrevisjon innebærer at det gjennomføres undersøkelser som gir de folkevalgte i kommunen informasjon om administrasjonens oppfølging av vedtak og forutsetninger i kommunestyret, og resultatet av disse. Når det utføres forvaltningsrevisjon rettes fokus mot økonomi og måloppnåelse i vid forstand. Formålet med forvaltningsrevisjon er blant annet å bidra til en bedre og mer effektiv kommunal forvaltning.

Den formelle definisjonen av forvaltningsrevisjon finnes i forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 7. Ifølge denne bestemmelsen innebærer forvaltningsrevisjon *å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger. Herunder om*

a) forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger,
b) forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,
c) regelverket etterleves,
d) forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,
e) beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav,
f) resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets eller fylkestingets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.

Forvaltningsrevisjon ble lovfestet ved endringer i kommuneloven i 1992. Bakgrunnen for at forvaltningsrevisjon ble innført som en del av revisjonen av kommunene og fylkeskommunene var økte krav om effektivitet og måloppnåelse. Forvaltningsrevisjon fungerer som et viktig verktøy for kommunens øverste politiske organ for å føre tilsyn og kontroll med kommunens totale forvaltning og resultatene som oppnås.

Identifisering og utvelgelse av forvaltningsrevisjonsprosjekter ut fra overordnede risiko- og vesentlighetsanalyser er viktig – slik at ressursene settes inn på de riktige områdene, og kommunen får prosjekter som har god nytteverdi. På den måten kan forvaltningsrevisjon i størst mulig grad gi effekter i form av organisasjonsmessig læring og utvikling i kommunen.

Tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner i Skjervøy kommune

I løpet av perioden 2004-2016 (som dekker de tre siste planperiodene) har følgende sju forvaltningsrevisjoner av Skjervøy kommunes virksomhet vært gjennomført (forvaltnings-revisjonene gjennomført i løpet av siste planperiode er uthevet).

- *Offentlige anskaffelser (2004)*
- *Iverksetting av politiske vedtak (2006)*
- *Byggesaksbehandling og tilsyn (2007)*
- *Arbeidsmiljø og sykefravær i skolesektoren (2010)*
- *Ressursbruk og kvalitet i eldreomsorgen (2012)*
- ***Skjervøy kommunes inntektsskapende virksomhet (2013)***
- ***Barneverntjenesten (2016)***

Framgangsmåte og metode

Som grunnlag for den overordnede analysen vi presenterer nedenfor har vi benyttet metode- og datatriangulering, hvilket vil si at vi har forsøkt å belyse kommunens virksomhet fra ulike hold, ved hjelp av flere ulike metoder og datakilder – for på den måten å kunne gi et helhetlig og balansert bilde av kommunens virksomhet på et overordnet nivå. Figur én nedenfor viser en oversikt over de ulike kildene som er brukt for å vurdere og synliggjøre innenfor hvilke av kommunens tjeneste- og forvaltningsområder forvaltningsrevisjon bør iverksettes.

Figur 1: Overordnet analyse – oversikt over kilder og metoder

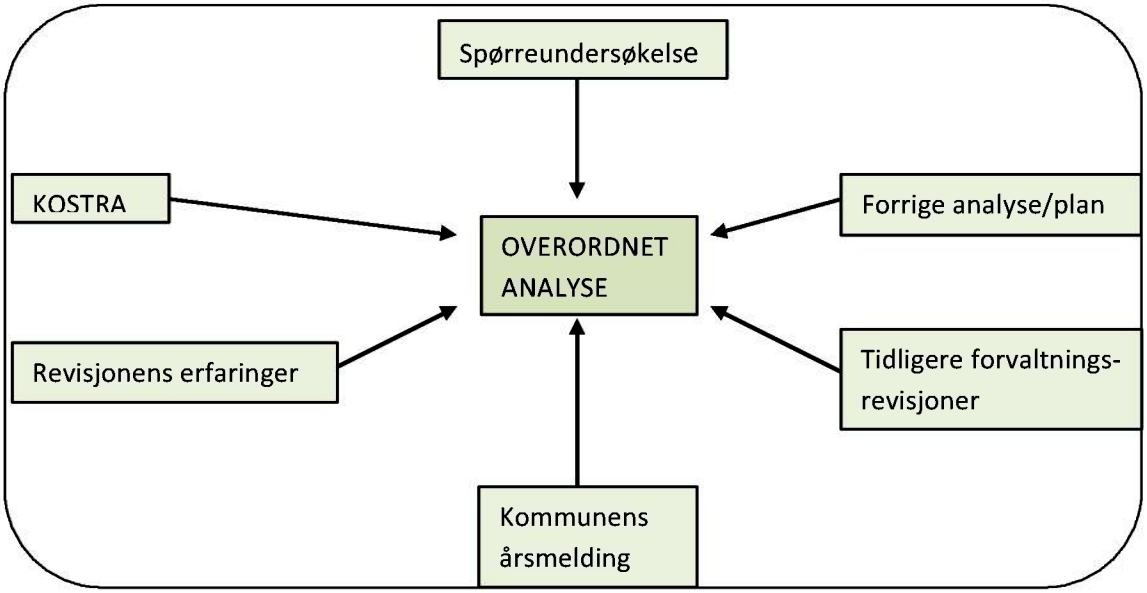

I kildematerialet inngår Skjervøy kommunes årsmelding for 2015, den forrige analysen og planen for forvaltningsrevisjon (for perioden 2012-2016), rapporter fra tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner i Skjervøy, revisjonens erfaringer, data fra Statistisk Sentralbyrås (SSB) KOSTRA-publisering 15. juni 2016 for Skjervøy kommune og sammenligningsgrupper gjeldende for årene 2014 og 2015, i tillegg til resultatene fra en spørreundersøkelse K-Sekretariatet gjennomført i Skjervøy kommune i juli og august 2016.

Nærmere om metodene og datagrunnlaget

Skjervøy kommunes årsmelding for 2015[1] gir informasjon om hvilke utfordringer kommunen har hatt, på overordnet nivå og innenfor kommunens ulike områder, samt om eventuelle forventede framtidige utfordringer. Årsmeldingen kan dessuten indikere mulig forbedringspotensial innenfor ulike områder.

[1] Skjervøy kommune (2016): *«Skjervøy kommune. Årsmeldinger 2015»*

Skjervøy kommunes overordnede analyse og plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2012-2016[2] gir god informasjon om hvilke prioriteringer når det gjelder gjennomføring av forvaltningsrevisjon som har blitt gjort i nær fortid, og om bakgrunnen for disse.

Rapporter fra tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner (og tilsyn) – sammen med en gjennomgang av kommunens oppfølging av disse – gir informasjon om hvilke deler av kommunens virksomhet som har vært gjenstand for forvaltningsrevisjon tidligere, funn og resultater etter forvaltningsrevisjonene, og hvordan kommunen har fulgt opp revisjonens funn og anbefalinger. En gjennomgang av disse rapportene kan bidra til å gi informasjon om nåværende risikobilde innenfor de tidligere reviderte virksomhetene. I tillegg gjennomgås også enkelte rapporter fra relevante statlige tilsyn/systemrevisjoner i regi av Fylkesmannen som har vært gjennomført i løpet av de tre siste årene. Disse benyttes som supplerende datakilder i analysen.

Revisjonens erfaringer – både fra utøvelse av regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon – er brukt i analysen fordi revisjonen, gjennom sitt arbeid skaffer seg inngående kjennskap til kommunens virksomhet, og dermed har gode forutsetninger til å gi relevante og nyttige innspill til hvilke temaer og områder som – ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger – vil kunne være aktuelle med hensyn til forvaltningsrevisjon kommende planperiode.

KOSTRA-data benyttes også i analysen. KOSTRA[3] er et nasjonalt rapporteringssystem der alle landets kommuner og fylkeskommuner rapporterer regnskaps- og tjenestedata til SSB. Utvalgte KOSTRA-indikatorer på overordnet nivå fra 2014 og 2015 for Skjervøy kommune er sammenlignet med gjennomsnittene for kommunegruppe 3 i KOSTRA (KG06) som er en gruppe kommuner sammenlignbare med Skjervøy når det gjelder innbyggertall og økonomiske rammebetingelser, alle kommunene i Troms fylke og alle kommunene i landet unntatt Oslo.[4] Indikatorene som er benyttet i denne analysen er av to typer – prioriteringsindikatorer og produktivitetsindikatorer. Prioriteringsindikatorer kan si noe om hvor stor andel av egne ressurser kommunen prioriterer å bruke på de enkelte tjenesteområdene. En tjeneste kan sies å være høyt prioritert hvis en kommune bruker en relativt stor andel av sine ressurser på den. Produktivitetsindikatorene kan si noe om hva det koster å produsere hver enhet av tjenesten. Produktiviteten kan sies å være høy dersom ressursbruken er lav sett i lys av produksjonen.

[2] K-Sekretariatet (2012): *«Skjervøy kommune. Overordnet analyse – plan for forvaltningsrevisjon 2012-2016»*

[3] «KOSTRA» er et akronym for «kommune-stat-rapportering».

[4] Det innhentede tallmaterialet er reviderte tall fra KOSTRA-publiseringen 15.6.2016. SSB publiserer ureviderte tall for kommunene 15. mars, og opprettede (reviderte) tall 15. juni. Før publiseringen 15. juni har kommunene hatt anledning til å rette feil og mangler i sine data, og SSB har gjennomført kvalitetskontroller og revisjon av datamaterialet (jf. http://www.ssb.no/offentlig-sektor/kostra/).

Spørreundersøkelsen som er benyttet som kilde i analysen ble gjennomført blant medlemmene i kontrollutvalget, formannskapet, gruppelederne i kommunestyret, administrasjonssjefen, samt hovedverneombudet. Til sammen ble spørreundersøkelsen sendt ut til 14 personer, og ble besvart av ti (heretter kalt «respondentene») – noe som utgjør en svarandel på 71 %.[5] I undersøkelsen ble respondentene bedt om å peke ut *fem av kommunens tjeneste-/forvaltningsområder* – i prioritert rekkefølge – innenfor hvilke respondenten anså det som viktigst å gjennomføre forvaltningsrevisjon i løpet av kommende planperiode. Det var også mulig å gi utfyllende kommentarer om valgt prioritering i et åpent felt. Respondenten hadde i undersøkelsen også muligheten – i et spørsmål med åpne svaralternativer – til å utdype hva de nærmeste bestemt mente forvaltningsrevisjonen innenfor de utpekte områdene mer spesifikt burde rettes mot.

Vi er av den oppfatning at de metodene og kildene som er benyttet til sammen gir et relevant og tilstrekkelig datamateriale for å utarbeide en *overordnet* analyse av Skjervøy kommune – med den hensikt å kunne identifisere aktuelle områder eller tema for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2020. Vi har ingen holdepunkter for å anta at datamaterialet inneholder vesentlige feil, selv om slike selvfølgelig ikke kategorisk kan utelukkes (for eksempel kan det forekomme feil i tallmateriale som framkommer i KOSTRA eller kommunens årsmelding). Datagrunnlaget analysen bygger på betrakter vi ut fra det ovennevnte som både gyldig og pålitelig.

Risiko- og vesentlighetsvurderinger

Vurderinger av risiko innebærer å identifisere, og vurdere betydningen av, relevante trusler mot oppnåelse av bestemte målsettinger. Med «målsetninger» menes i denne sammenhengen både kommunale vedtak og forutsetninger, krav i sentralt og lokalt regelverk, omforente mål for den kommunale tjenesteproduksjonen og generelle hensyn til effektiv og hensiktsmessig drift. En kommune vil vanligvis ha en rekke målsetninger.

For en kommunes vedkommende vil risiko- og vesentlighetsvurdering i denne sammenhengen innebære å gjøre en vurdering av innenfor hvilke områder av kommunens virksomhet det er risiko for vesentlige avvik fra de vedtak, forutsetninger og øvrige mål som er satt for virksomheten i kommunen. En overordnet analyse er rettet mot å synliggjøre – ut fra vurderinger av sannsynlighet for avvik og alvorlighetsgraden ved eventuelle avvik – områder i kommunen der det vil være mest hensiktsmessig å gjennomføre forvaltningsrevisjon.

Kapittelet nedenfor inneholder en overordnet analyse for Skjervøy kommune – basert på kildene som er vist til i kapittelet *«Framgangsmåte og metode»* over.

[5] Undersøkelsen var åpen for besvarelse i perioden 1.7.2016 til 31.8.2016. Fire påminnelser ble sendt.

Overordnet analyse for Skjervøy kommune

Skjervøy kommunes administrative organisering framgår av figur to nedenfor.

Figur 2: Organisasjonskart – administrativ organisering, Skjervøy kommune

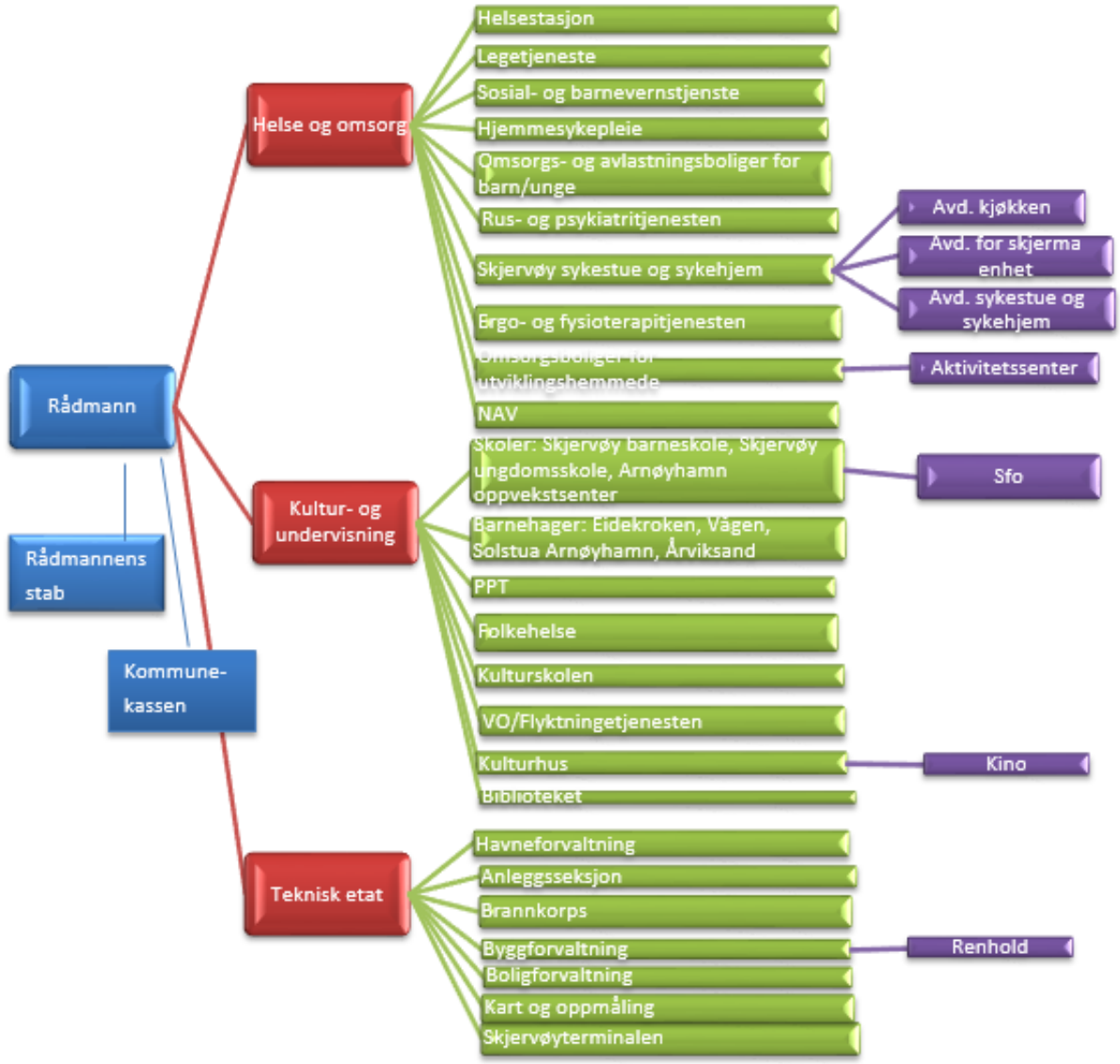

I det følgende beskrives K-Sekretariatets funn og vurderinger når det gjelder de ulike tjeneste-/forvaltningsområdenes aktualitet i forbindelse med plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2020.

Diagram 1: Sammensetning av totale netto driftsutgifter i 2015, Skjervøy kommune[6]

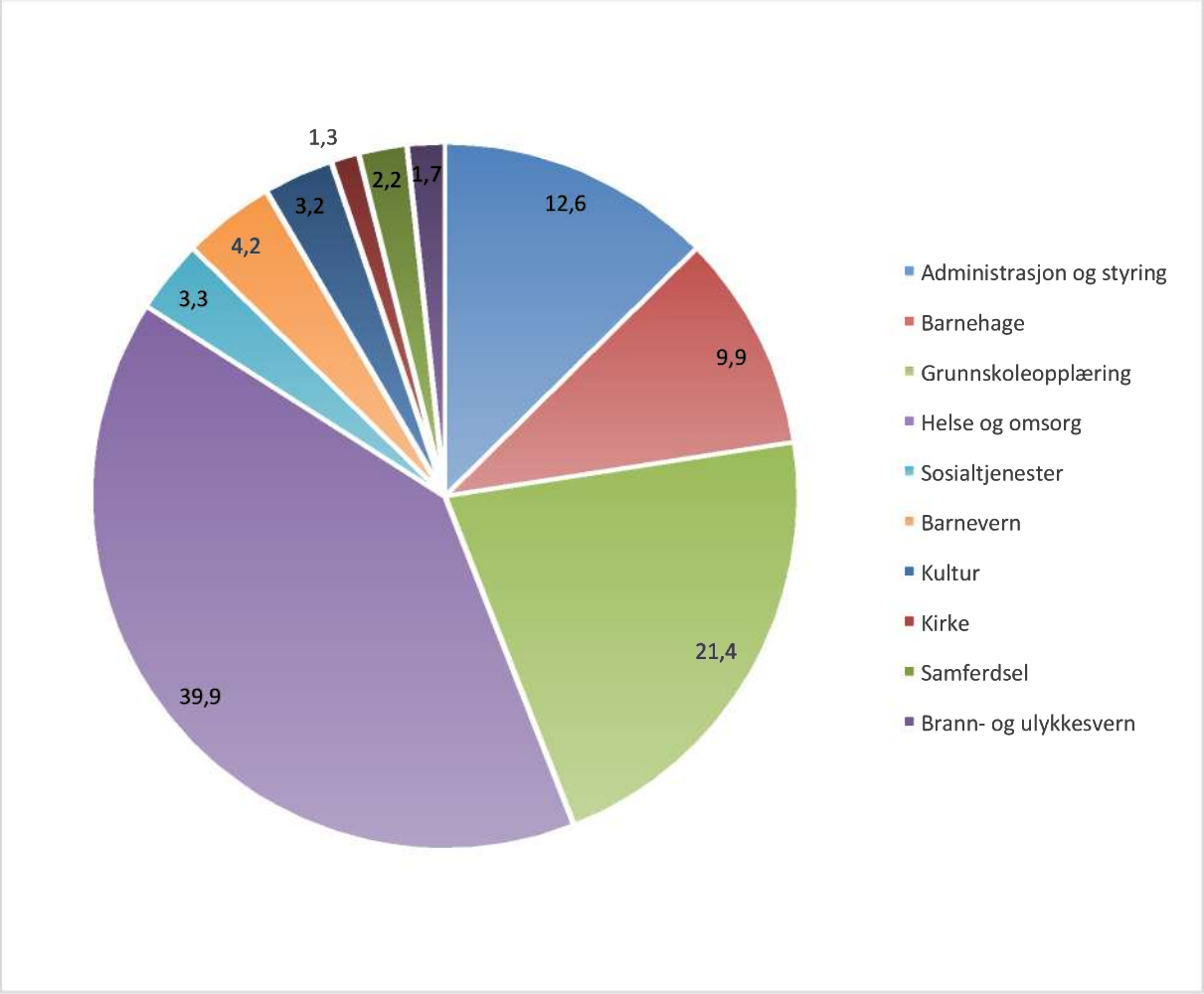

Diagram én over gir en framstilling av sammensetningen av Skjervøy kommunes totale netto driftsutgifter fordelt på tjenesteområder. Diagrammet viser størrelsesforhold som er typiske for norske kommuner: Tjenesteområdene *helse og omsorg* (39,9 %), *grunnskoleopplæring* (21,4 %), *administrasjon og styring* (12,6 %) og *barnehage* (9,9 %) utgjør de fire største andelene av kommunens totale netto driftsutgifter.

[6] Kilde: SSBs KOSTRA-publisering 15.6.2016 (www.ssb.no/kostra)

Diagram 2: Resultater fra spørreundersøkelsen[7] (spørsmål 1: «Innenfor hvilke fem kommunale tjenesteområder/forvaltningsområder anser du det som viktigst å igangsette forvaltningsrevisjon i inneværende valgperiode?») (N=10)[8]

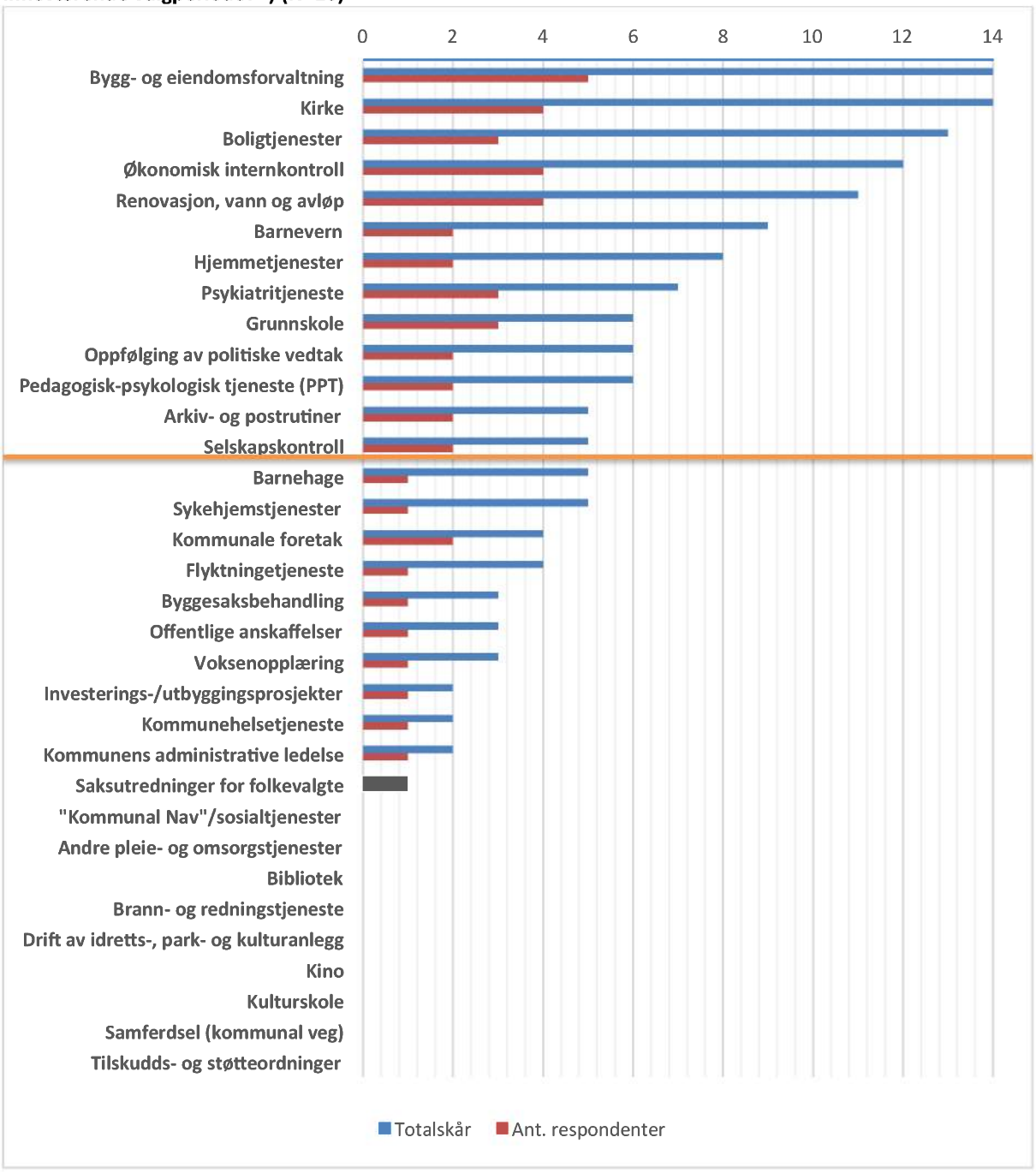

[7] Kilde: Questback/K-Sekretariatet IKS.

[8] Respondentene ble også bedt om å *prioritere* mellom de fem tjeneste-/forvaltningsområdene de valgte ut – fra mest til minst viktig. Resultatene framstilles her slik at områdenes totalskår baserer seg på plassering på hver respondents prioriteringsliste, der høyest rangering tilsvarer fem poeng, nest høyest fire poeng, osv. (et område som er ført opp på en eller flere respondenters prioriteringslister kan dermed oppnå fra ett til fem poeng per oppføring). Hvert områdes poeng har deretter blitt summert for hver (eventuelle) oppføring og *denne summen utgjør totalskåren for det aktuelle området*. I denne undersøkelsen varierte områdenes totalskår mellom null og 14 poeng. De 13 områdene over den gule delelinjen er de som her er vurdert som «vesentlig framhevet» av respondentene.

Av diagram to på forrige side framgår at tjeneste-/forvaltningsområdene *bygg- og eiendomsforvaltning*; *kirke*; *boligtjenester*; *økonomisk internkontroll* og *renovasjon, vann og avløp* var de fem områdene som i størst grad ble pekt ut – og prioritert høyest – av respondentene i spørreundersøkelsen[9] på spørsmål om hvilke fem tjeneste-/forvaltningsområder de anså som viktigst å igangsette forvaltningsrevisjon innenfor i løpet av inneværende valgperiode. Av de totalt 33 svaralternativene i spørreskjemaet kan etter vår vurdering bare de 13 områdene som sammenlagt ble rangert over gjennomsnittlig høyt i undersøkelsen[10] – og som samtidig ble valgt ut av mer enn én respondent – betraktes som i vesentlig grad framhevet av respondentene i denne sammenhengen.

Helse og omsorg

Helse- og omsorgstjenester betegner en rekke ulike tjenester.[11] Området utgjør samlet sett - med en andel på 39,9 % av kommunens totale netto driftsutgifter – Skjervøy kommunes klart største driftspost (jf. diagram én). Tjenesteområdene definert av SSB som «helse og omsorg» er i Skjervøy kommune organisert under helse- og omsorgsetaten.

Tabell 1: Overordnede prioriterings- og produktivitetsindikatorer for pleie- og omsorgstjenestene og kommunehelsetjenesten, 2014 og 2015[12]

HELSE OG OMSORG	Skjervøy 2014	SKjervøy 2015	KG03 2014	KG03 2015	Troms 2014	Troms 2015	Landet uten Oslo 2014	Landet uten Oslo 2015
Ressursbruk i *pleie- og omsorgstjenestene*								
Netto driftsutgifter i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (konsern)	34,7	35,1	34,4	32,6	32,4	32,2	31,5	30,9
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgtjenesten (konsern)	22 965	22 680	22 046	21 229	18 092	18 231	16 385	16 198
Korr. brutto dr.utg. pr. mottaker av komm. pleie- og omsorgstjenester (konsern)	342 256	337 112	391 988	387 158	419 437	421 905	394 612	392 369
Ressursbruk i *kommunehelsetjenesten*								
Netto dr.utg. kommunehelsetjenesten i % av samlede netto dr.utg. (konsern)	4,6	4,4	5,9	5,9	4,6	4,9	4,5	4,6
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten (konsern)	3 076	2 823	3 813	3 855	2 578	2 755	2 318	2 383
Brutto driftsutgifter pr. innbygger til funksjon 232, 233 og 241 (konsern)	4 256	4 637	5 157	5 219	3 639	3 858	2 923	3 014

Av tabell én over framgår det at den klart største andelen av utgiftene innen helse og omsorg i Skjervøy kommune, som i andre kommuner, går til pleie- og omsorgstjenestene. Av tabellen framgår videre at Skjervøy kommunes prioritering av pleie- og omsorgstjenestene – ut fra indikatoren *netto driftsutgifter per innbygger* til pleie- og omsorgstjenester – i 2014 og 2015 var om lag på samme nivå som gjennomsnittlig i gruppen av sammenlignbare kommuner (KG03) – og høyere enn gjennomsnittlig i Troms fylke og hele landet uten Oslo. Når det gjelder produktivitet, kan indikatoren *brutto driftsutgifter per mottaker av pleie- og omsorgstjenester* tyde på at Skjervøy kommune har høyere produktivitet i pleie- og omsorgstjenestene enn alle de tre referansegruppene. I tillegg til pleie- og omsorgstjenester

[9] Her er trukket fram de områdene som fikk totalskår på *mer enn ti*.

[10] Gjennomsnittlig skår for de 33 områdene i spørreundersøkelsen var 4,5.

[11] SSB definerer følgende tjenestetyper som «helse- og omsorgstjenester»: Forebygging; helsestasjons- og skolehelsetjeneste; annet forebyggende helsearbeid; aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelser; diagnose, behandling og (re-)habilitering; helse- og omsorgstjenester i institusjon; helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende; medfinansiering somatiske tjenester; akutthjelp helse- og omsorgstjenester; og institusjonslokaler.

[12] Kilde: SSBs KOSTRA-publisering 15. juni 2016 (www.ssb.no/kostra)

knyttes også kommunehelsetjenesten til området «helse og omsorg». Slik det er definert av SSB rommer begrepet «kommunehelsetjeneste» forebygging, skolehelse- og helsestasjonstjeneste, helse og sosial, samt diagnose, behandling og (re-)habilitering (Statistisk sentralbyrå, 2016). I tabell én over framgår overordnede prioriterings- og produktivitetsindikatorer også for dette området for Skjervøy kommune, og gjennomsnittene for referansegruppene (KG03, kommunene i Troms fylke og alle kommunene i landet utenom Oslo). Når det gjelder prioritering viser tabellen at Skjervøy kommunes *ressursbruk per innbygger til kommunehelsetjenester* både i 2014 og 2015 var noe lavere enn gjennomsnittlig i KG03, men høyere enn gjennomsnittlig i Troms fylke og hele landet utenom Oslo. Videre indikerer tabellen – basert på indikatoren *brutto driftsutgifter per innbygger til funksjonene 232, 233 og 241*[13] – at Skjervøy kommune hadde høyere produktivitet enn gjennomsnittlig i KG03, men lavere enn gjennomsnittlig både i Troms fylke og landet uten Oslo.

I spørreundersøkelsen vi gjennomførte i forbindelse med denne analysen oppnådde tjenesteområdet *hjemmetjenester* høyere enn gjennomsnittlig skår[14]; området ble samlet sett prioritert på syvendeplass av respondentene blant de 33 tjeneste-/forvaltningsområdene nevnt i undersøkelsen med tanke på viktigheten av å gjennomføre forvaltningsrevisjon inneværende periode (jf. diagram to).

I Skjervøy kommunes forrige plan for forvaltningsrevisjon (for perioden 2012-2016) var forvaltningsrevisjon innenfor helse og omsorg rettet mot innføringen av samhandlingsreformen prioritert på sjetteplass av totalt seks forvaltningsrevisjonsprosjekter i planen. Forvaltningsrevisjon av samhandlingsreformens implementering ble imidlertid ikke gjennomført i løpet av perioden. Kontrollutvalget i Skjervøy kommune bestilte våren 2011 en nokså omfattende forvaltningsrevisjon av kvalitet og ressursbruk innen pleie- og omsorgstjenestene. I rapporten[15] etter ferdigstilt prosjekt oppsummerte og konkluderte KomRev NORD – på bakgrunn av funn og vurderinger – *blant annet* med at pleie- og omsorgssektoren i kommunen hadde en økning i kostnadene fra 2008 til 2010, at kommunen «(..) ikke har utarbeidet et system av prosedyrer som sikrer at beboerne på kommunens sykehjem får tilfredsstilt enkelte grunnleggende behov, jf. forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene § 3», og at «81 % av pårørende til beboere på Skjervøy sykestue og sykehjem svarer at de alt i alt er fornøyd eller svært fornøyd med sykehjemmet.» (KomRev NORD, 2012). Basert på oppsummeringer og konklusjoner ga revisjonen Skjervøy kommune følgende fem anbefalinger:

[13] I KOSTRA-funksjon 232 inngår "forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste", i funksjon 233 "annet forebyggende helsearbeid", og i funksjon 234 "aktivisering og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelser".

[14] Området ble valgt ut av to respondenter og oppnådde en totalskår på åtte.

[15] KomRev NORD (2012): *«Forvaltningsrevisjon: Ressursbruk og kvalitet i eldreomsorgen. Skjervøy kommune»*

(1) «Skjervøy kommune bør gjennomgå sin KOSTRA-rapportering knyttet til pleie- og omsorgssektoren.»
(2) «Antallet eldre i Skjervøy kommer til å stige i løpet av de neste årene. Kommunen bør derfor være bevisst på tjenestetilbudet sitt og ta hensyn til prognosene når de planlegger den fremtidige driften av sektoren.»
(3) «Skjervøy kommune bør sikre at internkontrollsystemet ved Skjervøy sykestue og sykehjem oppfyller alle kravene i forskrift om internkontroll i helse- og sosialtjenesten § 4 og at dokumentasjonen på internkontrollsystemet til enhver tid er oppdatert og tilgjengelig, jf. § 5 i nevnte forskrift.»
(4) «Skjervøy kommune bør se til at sykehjemmenes system av skriftlige prosedyrer for sikring av brukernes grunnleggende behov, dekker alle områdene som angis i forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene § 3.»
(5) «Skjervøy kommune bør følge opp områder som har fått en lav gjennomsnittsskåre i revisjonens kartlegging av opplevd kvalitet, og se nærmere på de forbedringspunktene som er blitt påpekt av en høy andel respondenter» (KomRev NORD, 2012).

Kommunestyret påla rådmannen, gjennom vedtaket i sak 49/12, som var i tråd med kontrollutvalgets innstilling, å følge opp de fem anbefalingene gitt i rapporten. Kommunestyret vedtok i sak 39/13 – i tråd med innstilling fra kontrollutvalget – å ta til orientering rådmannens tilbakemelding til kontrollutvalget[16] om hvilke tiltak som enten var iverksatt eller skulle iverksettes for å imøtekomme anbefalingene i gitt av revisjonen i forbindelse med forvaltningsrevisjonen, og å forutsette at planene for å imøtekomme anbefalingene skulle bli tatt med i det videre arbeidet, samt be rådmannen orientere kontrollutvalget når alle tiltakene nevnt i tilbakemeldingen hadde blitt iverksatt.[17]

På bakgrunn av at det så sent som i 2012 ble gjennomført en nokså omfattende forvaltningsrevisjon innenfor sykehjemstjenestene (og sykestuen) i pleie- og omsorgsområdet – og denne revisjonen ikke ennå blitt fulgt opp i henhold til vedtaket i kommunestyresak 39/13, anbefaler sekretariatet å avvente igangsetting av nytt forvaltningsrevisjonsrevisjonsprosjekt innenfor dette området til det forrige prosjektet har blitt fulgt opp som forutsatt.[18] På bakgrunn av at området *hjemmetjenester* fikk høy skår i spørreundersøkelsen, og at hjemmetjenesten ikke var gjenstand for undersøkelse – utover kartlegging av ressursbruk – i forvaltningsrevisjonen som ble ferdigstilt i 2012, kan kontrollutvalget vurdere å bestille forvaltningsrevisjon av **kvalitet i hjemmetjenestene** i løpet av perioden. En slik forvaltningsrevisjon kan innrettes mot å undersøke hvorvidt kommunen har systemer og rutiner som i tilstrekkelig grad sikrer brukerne tjenester som

[16] Rådmannens tilbakemelding ble gitt i brev av 4.1.2013 fra helse- og omsorgssjefen.

[17] Orientering fra rådmannen iht. vedtaket i sak 39/13 synes i skrivende stund ikke å ha vært gitt utvalget.

[18] Kontrollutvalget bør anmode om at vedtaket i kommunestyresak 39/13 vedrørende orientering til kontrollutvalget om status når det gjelder kommunens oppfølging av anbefalingene i KomRev NORDs forvaltningsrevisjonsrapport av 5.6.2012 «Ressursbruk og kvalitet i eldreomsorgen» blir fulgt opp av administrasjonen.

kvalitetsmessig er i henhold til krav og føringer i regelverket, samt eventuelle lokale målsetninger.

Grunnskoleopplæring

Grunnskoleopplæring[19] utgjorde i 2015 den nest største andelen (21,4 %) av Skjervøy kommunes totale netto driftsutgifter (jf. diagram én). I Skjervøy kommune sorterer tjenesteområdet grunnskoleopplæring under kultur- og undervisningsetaten. Tabell to nedenfor viser overordnede prioriterings- og produktivitetsindikatorer for grunnskoleopplæring/-sektoren i Skjervøy kommune, gruppen av sammenlignbare kommuner (KG03), gjennomsnittet for kommunene i Troms fylke og landsgjennomsnittet (sett bort fra Oslo).

Tabell 2: Overordnede prioriterings- og produktivitetsindikatorer for grunnskoleopplæring, 2014 og 2015[20]

GRUNNSKOLEOPPLÆRING	Skjervøy 2014	Skjervøy 2015	KG03 2014	KG03 2015	Troms 2014	Troms 2015	Landet uten Oslo 2014	Landet uten Oslo 2015
Ressursbruk i grunnskolen								
Netto driftsutg. grunnskolesektor i % av saml. netto driftsutg. (konsern)	22	21,5	24,2	23,9	23,4	23,2	24	24,1
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor i kr per innbygger 6-15 år (konsern)	130 306	128 633	130 263	131 044	111 177	112 436	100 976	102 261
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskolesektor i kr per elev (konsern)	137 455	140 806	136 913	139 949	122 004	125 200	111 852	114 713

Som det framgår av tabellen over hadde Skjervøy kommune marginalt lavere netto driftsutgifter i grunnskolesektoren per skolepliktig innbygger i 2015 enn gjennomsnittlig i KG03 (i 2014 var ressursbruken marginalt høyere), men høyere enn gjennomsnittlig i kommunene i Troms fylke og i hele landet utenom Oslo. Basert på indikatoren *korrigerte brutto driftsutgifter per elev* framstår Skjervøy kommune disse årene med om lag tilsvarende produktivitet i grunnskolesektoren[21] som gjennomsnittlig i gruppen av sammenlignbare kommuner (KG03), og noe lavere enn i de to øvrige referansegruppene.

I vår spørreundersøkelse ble området *grunnskole* prioritert over gjennomsnittlig høyt av respondentene; området ble samlet sett vurdert som det niende viktigste[22] blant de 33 kommunale forvaltnings-/tjenesteområdene i undersøkelsen når det gjaldt viktigheten av å igangsette forvaltningsrevisjon inneværende periode. Også *pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)* ble sammenlagt prioritert over gjennomsnittlig høyt[23] (jf. diagram to).

[19] I begrepet «grunnskoleopplæring» inngår, slik det er definert av SSB, tjenesteområdene grunnskole, voksenopplæring, skolefritidstilbud, skolelokaler og skoleskyss.

[20] Kilde: SSB (KOSTRA) (www.ssb.no/kostra)

[21] I SSBs definisjon av begrepet "grunnskolesektoren" inngår tjenesteområdene grunnskole, skolefritidstilbud, skolelokaler og skoleskyss (tjenesteområdet *voksenopplæring* inngår altså ikke, i motsetning til i definisjonen av "grunnskoleopplæring").

[22] Området ble valgt ut av tre respondenter og oppnådde en totalskår på seks.

[23] Området ble valgt ut av to respondenter og oppnådde en totalskår på seks.

I Skjervøy kommunes forrige plan for forvaltningsrevisjon (for perioden 2012-2016) var forvaltningsrevisjon av grunnskoleopplæring innrettet mot undersøkelser av kvalitet og ressursbruk i grunnskolen – med et spesielt fokus på tilpasset opplæring og spesialundervisning. Et slikt forvaltningsrevisjonsprosjektet ble imidlertid ikke gjennomført i løpet av perioden. Siste forvaltningsrevisjon innenfor grunnskoleområdet ble ferdigstilt av KomRev NORD i 2010, og omhandlet arbeidsmiljø og sykefravær i skolesektoren.[24] På bakgrunn av sine erfaringer har revisjonen[25] gitt innspill om at aktuelle områder for forvaltningsrevisjon i Skjervøy kommune inneværende periode kan være *kvalitet i grunnskolen* og *spesialundervisning*. Når det gjelder spesialundervisning viser tall hentet fra KOSTRA-rapporteringen at Skjervøy de to siste årene har hatt en høyere andel elever som får spesialundervisning enn gruppen av sammenlignbare kommuner (KG03), fylkesgjennomsnittet for Troms og landsgjennomsnittet (utenom Oslo).[26] Forskjellen var spesielt stor når det gjaldt elever i 5.-7. trinn.[27] På bakgrunn av det overnevnte anbefaler vi kontrollutvalget å bestille forvaltningsrevisjon innenfor grunnskoleopplæring – rettet mot **kvalitet i grunnskolen – med spesielt fokus på tilpasset opplæring og spesialundervisning** inneværende periode. En slik forvaltningsrevisjon kan innrettes mot å undersøke hvorvidt Skjervøy kommune gjennom sitt opplæringstilbud etterlever krav i henhold til sentralt regelverk, knyttet til for eksempel timetall og pedagogisk kompetanse, hvorvidt kommunens tildeling av, og håndtering av saker knyttet til, spesialundervisning er i tråd med krav i regelverket, samt i hvilken grad kommunen sørger for tilstrekkelig tilpasset opplæring i grunnskolene, særlig på lavere trinn – for slik å kunne forebygge behovet for spesialundervisning senere i elevenes skoleløp. Kontrollutvalget kan i løpet av planperioden også vurdere bestilling av forvaltningsrevisjon av kommunens systemer og rutiner for å ivareta **elevenes psykososiale miljø i skolen** – med sikte på å **forebygge og bekjempe mobbing** i skolene. Dette fokusområdet har – etter det sekretariatet kjenner til – ikke vært lagt til grunn for forvaltningsrevisjon i Skjervøy kommune tidligere. Det kreves et kontinuerlig arbeid for å forebygge mobbing og sikre elevene et godt psykososialt miljø i skolene. En forvaltningsrevisjon kan bidra til å rette oppmerksomhet mot dette arbeidet, og sikre at kommunens rutiner og systemer knyttet til arbeidet fungerer etter hensikten.

[24] En nærmere beskrivelse av problemstillingene i denne forvaltningsrevisjonen, samt revisjonens funn, vurderinger, konklusjoner og anbefalinger etter gjennomført revisjon finnes i revisjonens rapport, jf. KomRev NORD (2010): *"Forvaltningsrevisjon: Arbeidsmiljø og sykefravær i skolesektoren. Skjervøy kommune. Rapport 2010"*

[25] KomRev NORD IKS v/oppdragsansvarlig regnskapsrevisor for Skjervøy kommune.

[26] Andelen elever som i 2015 fikk spesialundervisning var 11,6 % i Skjervøy, 10,1 % i KG03, 8,7 % i Troms og 7,9 % i landet uten Oslo.

[27] Andelen elever med spesialundervisning i 5.-7. trinn i Skjervøy i 2015: 19,8 % (økning fra 10,8 % året før) (KG03: 12 %, Troms fylke: 10,2 %, landet uten Oslo: 9,2 %).

Administrasjon og styring

Av Skjervøy kommunes totale netto driftsutgifter i 2015 utgjorde administrasjon og styring[28] 12,6 % (jf. diagram én). De fleste av oppgavene definert som «administrasjon og styring» sorterer i Skjervøy kommune under sentraladministrasjonen (Skjervøy kommune, 2016). I tabell tre nedenfor framgår overordnede prioriteringsindikatorer for administrasjon og styring for årene 2014 og 2015 i Skjervøy kommune, KG03, kommunene i Troms fylke og landet uten Oslo.

Tabell 3: Overordnede prioriteringsindikatorer for administrasjon og styring, 2014 og 2015[29]

ADMINISTRASJON OG STYRING	Skjervøy 2014	Skjervøy 2015	KG03 2014	KG03 2015	Troms 2014	Troms 2015	Landet uten Oslo 2014	Landet uten Oslo 2015
Ressursbruk på administrasjon og styring								
Netto driftsutg. til adm. og styring i % av totale netto driftsutg. (konsern)	12,5	12,6	11,8	11,2	8,6	8,4	8,2	8,2
Netto driftsutg. til administrasjon og styring i kr. pr. innbygger (konsern)	8 302	8 109	7 586	7 283	4 824	4 763	4 257	4 266

Av tabellen framgår at Skjervøy kommunes netto driftsutgifter til administrasjon og styring per innbygger både i 2014 og 2015 var noe høyere enn gjennomsnittlig i KG03, og høyere enn gjennomsnittet for kommunene i Troms og landsgjennomsnittet (utenom Oslo).

Kontrollutvalget i Skjervøy kommune vedtok høsten 2012 å få utført forvaltningsrevisjon av kommunens inntektsskapende virksomhet. Hensikten med prosjektet var å undersøke kommunens rutiner knyttet til å sikre utnyttelse av inntektsmuligheter – herunder hvorvidt kommunen hadde rutiner for (a) å sikre at mulighetene for reduksjon av nettoutgiftene til sykepenger ble utnyttet, (b) å kreve dekning fra Husbanken ved tap av startlån i tråd med retningslinjene, samt (c) fakturering og innfordring av husleieinntekter, eiendomsskatt, betaling for sykehjemsplass, barnehage og SFO. KomRev NORD ferdigstilte i august 2013 forvaltningsrevisjonsprosjektet. I rapporten[30] etter gjennomført prosjekt konkluderte revisjonen, basert på sine funn og vurderinger, blant annet med at kommunen (a) hadde rutiner som på noen områder sikret at mulighetene for reduksjon av nettoutgiftene til sykepenger ble utnyttet, men at rutinene på enkelte områder burde ha blitt forbedret for å sikre dette enda bedre, (b) tidligere ikke hadde krevd dekning fra Husbanken ved tap av startlån, men at kommunen nå hadde blitt oppmerksom på retningslinjene for å kreve erstatning, og (c) hadde etablerte rutiner for fakturering og innfordring av husleieinntekter, eiendomsskatt, betaling for sykehjemsplass, barnehage og SFO – men sett bort fra rutinebeskrivelser ved kommunekassa, var kommunens rutinene for fakturering og innfordring ikke skriftliggjort (KomRev NORD, 2013). På bakgrunn av konklusjonene ga revisjonen Skjervøy kommune følgende anbefaling: «Med grunnlag i funnene og vurderingene som framkommer i rapporten, anbefaler vi at Skjervøy kommune går igjennom

[28] Slik dette tjenesteområdet er definert av SSB inkluderer det politisk styring, kontroll og revisjon, administrasjon, forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen, samt administrasjonslokaler.

[29] Kilde: SSB (KOSTRA) (www.ssb.no/kostra)

[30] KomRev NORD (2013): *«Forvaltningsrevisjon: Skjervøy kommunes inntektsskapende virksomhet. Skjervøy kommune. Rapport 2013»*

sine rutiner for sykepengerefusjon med det mål å sikre at det ikke er områder hvor kommunen risikerer å miste inntekter» (KomRev NORD, 2013). Kontrollutvalget vedtok (i sak 22/13) å tilrå kommunestyret vedta å be rådmannen sette i verk tiltak for å imøtekomme revisjonens anbefaling, og i tillegg få på plass skriftliggjorte rutiner for den inntektsskapende virksomheten og etablere rutiner for å kreve dekning fra Husbanken ved tap av startlån. I kontrollutvalgets innstilling til vedtak framgikk også at rådmannen skulle gi tilbakemelding til kontrollutvalget om iverksatte og planlagte tiltak. Kommunestyret vedtok i sak 43/13 kontrollutvalgets innstilling. Rådmannens tilbakemelding til kontrollutvalget om iverksatte og planlagte tiltak for å imøtekomme anbefalingene ble gitt i februar 2014. I tilbakemeldingen var framgikk at tiltak var gjennomført for å få på plass skriftliggjorte rutiner, men det framgikk ikke – slik sekretariatet vurderte det – informasjon om hvorvidt kommunen hadde iverksatt eller planla iverksettelse av gjennomgang og etablering av rutiner knyttet til de øvrige anbefalingene (vedrørende sykepengerefusjon og dekning fra Husbanken). Kontrollutvalget vedtok (i sak 5/14) å tilrå kommunestyret å ta de iverksatte og planlagte tiltakene til orientering, og videre forutsette at fokus på å følge opp anbefalingene i rapporten skulle bli tatt med i det videre arbeidet, samt be rådmannen rapportere tilbake til utvalget når tiltak for å imøtekomme alle punktene i kommunestyrets vedtak i 43/13 hadde blitt iverksatt. Kommunestyret vedtok kontrollutvalgets innstilling (sak 24/14).[31]

I spørreundersøkelsen kan tre av de 13 områdene som her anses å ha blitt framhevet i vesentlig grad av respondentene knyttes til administrasjon og styring. Forvaltningsområdet *økonomisk internkontroll* ble samlet sett vurdert som det fjerde viktigste blant de 33 kommunale tjeneste-/forvaltningsområdene nevnt i undersøkelsen med tanke på gjennomføring av forvaltningsrevisjon inneværende periode.[32] I Skjervøy kommunes forrige plan for forvaltningsrevisjon (for perioden 2012-2016) var forvaltningsrevisjon innenfor et forvaltningsområde knyttet til administrasjon og styring prioritert, nærmere bestemt *økonomistyring og økonomisk internkontroll*. Slik forvaltningsrevisjon ble imidlertid ikke gjennomført i løpet av perioden, og det har heller ikke – så vidt sekretariatet kjenner til – vært gjennomført forvaltningsrevisjon av økonomistyring og økonomisk internkontroll i Skjervøy kommune tidligere. Vi anbefaler kontrollutvalget i løpet av inneværende periode vurdere å bestille forvaltningsrevisjon av kommunens **rutiner og systemer for økonomisk internkontroll** (eventuelt kan også kommunens rutiner/systemer for **økonomistyring** inngå).

I spørreundersøkelsen ble området *oppfølging av politiske vedtak* samlet sett av respondentene vurdert som det tiende viktigste området[33], mens *arkiv- og postrutiner* havnet på tolvteplass[34] (jf. diagram én). På bakgrunn av sine erfaringer har revisjonen[35] gitt

[31] Tilbakerapportering i henhold til vedtaket synes ikke å ha blitt gitt. Sekretariatet er imidlertid av den oppfatning at kontrollutvalget i realiteten har fulgt opp forholdene gjennom oppfølging av andre saker.

[32] Området *økonomisk internkontroll* ble valgt ut av fire respondenter og oppnådde en totalskår på tolv.

[33] Området *oppfølging av politiske vedtak* ble valgt ut av to respondenter og oppnådde en totalskår på seks.

[34] Området *arkiv- og postrutiner* ble valgt ut av to respondenter og oppnådde en totalskår på fem.

innspill om at et aktuelt område for forvaltningsrevisjon innenfor administrasjon og styring i Skjervøy kommune kan være undersøkelse av *IT-sikkerhet i lys av personvern i kommuneorganisasjonen*, nærmere bestemt om kommunen gjennom driften av sine IT-systemer etterlever personopplysningslovens bestemmelser. å vurdere bestilling av forvaltningsrevisjon av **kommunens håndtering av IKT-sikkerhet – med spesielt fokus på personvern** inneværende periode. Videre kan kontrollutvalget også i løpet av perioden – på bakgrunn av høy skår i spørreundersøkelsen – vurdere å bestille forvaltningsrevisjon av administrasjonens **oppfølging av politiske vedtak**.

Barnehage

Som illustrert i diagram én utgjorde barnehager 9,9 % av Skjervøy kommunes totale netto driftsutgifter i 2015. Tjenesteområdet barnehage sorterer i Skjervøy kommune under kultur- og undervisningsetaten (Skjervøy kommune, 2016). Tabell fire under viser overordnede prioriterings- og produktivitetsindikatorer for barnehagesektoren i Skjervøy kommune, KG03, kommunene i Troms fylke og landsgjennomsnittet uten Oslo.

Tabell 4: Overordnede prioriterings- og produktivitetsindikatorer for barnehagesektoren, 2014 og 2015[36]

BARNEHAGE	Skjervøy 2014	Skjervøy 2015	KG03 2014	KG03 2015	Troms 2014	Troms 2015	Landet uten Oslo 2014	Landet uten Oslo 2015
Ressursbruk i barnehagesektoren								
Netto driftsutg. bhg-sektor i % av komm.s totale netto driftsutg. (konsern)	10,4	9,9	11,3	11	13,7	13,3	14,9	14,7
Netto driftsutgifter til barnehager i kr per innbygger (konsern)	6 915	6 402	7 234	7 154	7 668	7 557	7 749	7 699
Korrigerte brutto driftsutg. i kr per barn i kommunal barnehage (konsern)	218 390	157 938	181 446	183 969	178 797	179 525	174 920	178 464

Som det framgår av tabellen var Skjervøy kommunes ressursbruk til barnehagesektoren, målt i *netto driftsutgifter per innbygger*, i 2014 og 2015 lavere enn gjennomsnittet både i KG06 og de to andre referansegruppene. Når det gjelder produktivitet viser tabellen, basert på indikatoren *korrigerte brutto driftsutgifter per barn i kommunale barnehage*, at Skjervøy i 2014 framsto som betydelig mindre produktiv, men i 2015 betydelig *mer* produktiv, enn gjennomsnittlig i alle de tre referansegruppene. En nærmere undersøkelse av KOSTRA-tall på mer detaljert nivå indikerer at barnetallet i barnehagene økte – basert på indikatoren *andelen barn som gikk i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage,* som økte betydelig fra 2014 til 2015.[37] I kommunens årsmelding for 2015 framgår at en tidligere privat barnehage (Årviksand barnehage) ble kommunalisert i løpet av året (Skjervøy kommune, 2016).

I spørreundersøkelsen fikk området barnehage ikke over gjennomsnittlig skår (én respondent hadde valgt ut området på sin prioriteringsliste) med tanke på viktigheten av å igangsette forvaltningsrevisjon inneværende planperiode. I Skjervøy kommunes forrige plan for forvaltningsrevisjon (for perioden 2012-2016) var forvaltningsrevisjon innenfor

[35] KomRev NORD IKS v/oppdragsansvarlig revisor for Skjervøy kommune.

[36] Kilde: SSB (KOSTRA) (www.ssb.no/kostra)

[37] Andelen økte fra 47,2 % i 2014 til 59,1 % i 2015.

barnehageområdet ikke prioritert. Forvaltningsrevisjon innen barnehagene ble ikke gjennomført i løpet av perioden, og etter det sekretariatet kjenner til har det heller ikke tidligere vært gjennomført forvaltningsrevisjon innen barnehageområdet i Skjervøy kommune. Fylkesmannen i Troms gjennomførte imidlertid i desember 2015 tilsyn med Skjervøy kommune som barnehagemyndighet. I tilsynet ble det undersøkt om Skjervøy kommune gir veiledning til og påser regelverketterlevelse i barnehagene i kommunen.[38] I tillegg ble det i tilsynet sett spesielt på kommunens håndtering av opplysningsplikten til barneverntjenesten,[39] samt kommunens håndtering av regelverk om pedagogisk bemanning.[40] Fylkesmannen avdekket følgende tre lovbrudd i forbindelse med tilsynet: (1) «Skjervøy kommune påser ikke at barnehagene i kommunen etterlever kravene i barnehageloven, jf. barnehageloven § 8 jf. § 16,» (2) «Skjervøy kommune påser ikke at barnehagene oppfyller forskrift om pedagogisk bemanning,» og (3) «Skjervøy kommune oppfyller ikke forvaltningslovens krav til saksbehandling av og innhold i enkeltvedtak med pålegg om retting etter barnehageloven § 16, jf. forvaltningsloven kapittel IV og V.» Fylkesmannen satt frist for retting av de avdekkede lovbruddene til 15. mars 2016 (Fylkesmannen i Troms, 2015). På bakgrunn av informasjonskildene (på et overordnet nivå) sekretariatet har tilgang til, sammenholdt med Fylkesmannens relativt nylig gjennomførte tilsyn innen sektoren, finner vi ikke grunn til å anbefale kontrollutvalget å få utført forvaltningsrevisjon av barnehageområdet i løpet av den nærmeste framtiden.

Barnevern

I 2015 utgjorde barneverntjenestens andel 4,2 % av Skjervøy kommunes totale netto driftsutgifter (jf. diagram én). I Skjervøy kommune er barneverntjenesten organisert under helse- og omsorgsetaten. I tabell fem under framgår overordnede prioriterings- og produktivitetsindikatorer for barneverntjenesten i Skjervøy kommune, KG03, Troms fylke og landet utenom Oslo.

Tabell 5: Overordnede prioriterings- og produktivitetsindikatorer for barneverntjenesten, 2014 og 2015[41]

BARNEVERN	Skjervøy 2014	Skjervøy 2015	KG03 2014	KG03 2015	Troms 2014	Troms 2015	Landet uten Oslo 2014	Landet uten Oslo 2015
Ressursbruk på barnevern								
Netto driftsutgifter til sammen til barnevern per innbygger (konsern)	3 253	2 732	2 006	2 109	2 030	2 002	1 759	1 825
Brutto driftsutgifter per barn (funksjon 244) (konsern)	34 320	29 897	:	:	:	:	43 810	43 159
Brutto driftsutg. til tiltak (funksjon 251, 252) pr barn med tiltak (konsern)	166 694	141 264	:	:	:	:	141 696	150 755

Av tabellen over framgår det at *netto driftsutgifter per innbygger til barneverntjenesten* i Skjervøy de to siste årene var høyere enn gjennomsnittlig i KG03, Troms fylke og

[38] Jf. barnehageloven §§ 8, jf. 16.

[39] Jf. barnehageloven § 22.

[40] Jf. barnehageloven § 18 med tilhørende forskrifter.

[41] Kilde: SSB (KOSTRA) (www.ssb.no/kostra)

landsgjennomsnittet (sett bort fra Oslo). For produktivitetsindikatorene[42] foreligger ikke tall for KG03 og Troms fylke for 2014 og 2015. Sammenlignet med landsgjennomsnittet (utenom Oslo) framstår Skjervøy totalt sett med høyere produktivitet i 2015 (og noe lavere produktivitet i 2014). Det var en nedgang i brutto driftsutgifter til tiltak per barn med tiltak fra 2014 til 2015 i Skjervøy. I spørreundersøkelsen ble området barnevern samlet sett vurdert som det sjette viktigste blant de 33 kommunale tjeneste-/forvaltningsområdene i undersøkelsen med hensyn til forvaltningsrevisjon inneværende periode[43] (jf. diagram to).

KomRev NORD ferdigstilte i januar 2016 forvaltningsrevisjon innen barneverntjenesten i Skjervøy kommune, etter en bestilling fra kontrollutvalget i desember 2013. Forvaltningsrevisjonen var rettet mot å undersøke barneverntjenesten i kommunen, og nærmere bestemt hvorvidt barn med hjelpe- og omsorgstiltak følges opp i tråd med regelverket, og hvorvidt kommunen har system for forebyggende arbeid blant barn og unge som er i tråd med regelverk og anbefalinger på området. Revisjonens konklusjoner i rapporten[44] basert på funn og vurderinger etter gjennomført forvaltningsrevisjon, var at Skjervøy kommune ikke fullt ut følger opp barn med hjelpetiltak i henhold til regelverket[45], at kommunen ikke følger opp barn med omsorgstiltak i tråd med regelverket[46], og at Skjervøy kommune i stor grad – men ikke fullt og helt – har et system for forebyggende arbeid blant barn og unge i tråd med anbefalinger og regelverk på området. Basert på konklusjonene ga revisjonen følgende to anbefalinger i rapporten: (1) «Kommunen bør iverksette tiltak for å sikre korrekt saksbehandling i saker som gjelder hjelpe- og/eller omsorgstiltak etter barnevernloven, og sørge for at denne saksbehandlingen dokumenteres,» og (2) «[k]ommunen bør videreutvikle sitt system for forebyggende arbeid blant barn og unge, for å sikre at systemet tilfredsstiller regelverk og anbefalinger på området» (KomRev NORD, 2016). Kommunestyret vedtok, i tråd med tilråding fra kontrollutvalget, å be rådmannen gi tilbakemelding til kontrollutvalget om hvilke tiltak som iverksettes eller planlegges iverksettes for å imøtekomme revisjonens anbefalinger. Kontrollutvalget mottok i mai 2016 tilbakemelding fra rådmannen. Utvalget vurderte

[42] I produktivitetsindikatorene i tabellen refereres det til tre funksjoner (244, 251 og 252). Det er disse tre KOSTRA-funksjonene utgifter og inntekter knyttet til barnevern rapporteres på av kommunene. På funksjon 244 rapporteres utgifter til drift av barneverntjenesten, saksbehandling, barnevernberedskap/-vakt, sakkyndig bistand og tolk. På funksjon 251 rapporteres utgifter til barneverntiltak i de tilfellene der barnet ikke er plassert av barnevernet, og på funksjon 252 føres utgifter til tiltak i de tilfellene der barnet er plassert av barnevernet – altså utgifter til fosterhjem, akuttplasseringer, institusjoner, bofellesskap, tilsynsførere o.l.

[43] Området *barnevern* ble valgt ut av to respondenter og oppnådde en totalskår på ni.

[44] KomRev NORD (2016): *«Forvaltningsrevisjon: Barnevern. Skjervøy kommune. Rapport 2016»*

[45] Revisors gjennomgang av mapper avdekket avvik fra utledete revisjonskriterier vedrørende tiltaksplaner (KomRev NORD 2016).

[46] Konklusjonen er basert på at barneverntjenesten, slik revisjonen vurderer det, ikke har overholdt revisjonskriteriet om at det skal utarbeides foreløpig omsorgsplan (ved omsorgsovertakelse) og endelig omsorgsplan (KomRev NORD, 2016).

tiltakene nevnt i rådmannens redegjørelse som i tilstrekkelig grad egnet for å imøtekomme revisjonens anbefalinger, og tok den til orientering (gjennom vedtak i sak 16/16).

På bakgrunn av alvorlighetsgrad for brukere av tjenesten ved eventuelle avvik fra regelverk og målsetninger, bør tjenesteområdet barnevern etter vår vurdering fortløpende vurderes med hensyn til forvaltningsrevisjon. Siden forrige revisjon innen barneverntjenesten i Skjervøy ble ferdigstilt i 2016, og datakildene vi har undersøkt i forbindelse med denne analysen ikke gir indikasjoner på noen umiddelbar risiko for alvorlige avvik i tjenesten, tilrår vi kontrollutvalget å vie oppmerksomhet til mulige indikasjoner på avvik som måtte oppstå i løpet av planperioden – og vurdere bestilling av forvaltningsrevisjon innen barneverntjenesten bare dersom slike indikasjoner på vesentlig økt avviksrisiko skulle oppstå.

Sosialtjenester

Tjenesteområdet sosialtjenester utgjorde i 2015 3,3 % av Skjervøy kommunes totale netto driftsutgifter (jf. diagram én). Slik dette tjenesteområdet er definert av SSB inkluderer det råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid; tilbud til personer med rusproblemer; arbeidsrettede tiltak i kommunal regi; introduksjonsordningen; kvalifiseringsordningen og økonomisk sosialhjelp. Disse oppgavene sorterer i Skjervøy kommune under helse- og omsorgsetaten, kultur- og undervisningsetaten og Nav Skjervøy. I tabell seks under framgår overordnede prioriterings- og produktivitetsindikatorer for sosialtjenesten i Skjervøy kommune, KG03, Troms fylke og landet utenom Oslo.[47]

Tabell 6: Overordnede prioriterings- og produktivitetsindikatorer for sosialtjenester, 2014 og 2015[48]

SOSIALTJENESTER	Skjervøy 2014	Skjervøy 2015	KG03 2014	KG03 2015	Troms 2014	Troms 2015	Landet uten Oslo 2014	Landet uten Oslo 2015
Ressursbruk på sosialtjenester								
Netto driftsutg. til sosialtjenesten i % av saml. netto driftsutg. (konsern)	1,4	2,1	2,4	2,5	2,9	3,2	3,7	3,8
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten i kr. pr. innbygger (konsern)	907	1 358	1 515	1 624	1 623	1 824	1 907	1 966
Korrigerte driftsutgifter til sosialtjenesten pr. mottaker (konsern)	12 645	17 530	:	..	:	..	40 318	40 931

Av tabellen over framgår at når det gjaldt *netto driftsutgifter til sosialtjenester per innbygger* lå Skjervøy kommune – til tross for en økning fra 2014 til 2015 – begge årene under gjennomsnittet i KG03, Troms fylke og landet utenom Oslo. Videre viser tabellen at Skjervøy kommunes *korrigerte driftsutgifter utgifter per mottaker av sosialtjenester* økte fra 2014 til 2015. Begge disse årene var imidlertid de korrigerte brutto driftsutgifter per mottaker av sosialtjenester i Skjervøy betydelig lavere enn landsgjennomsnittet (sett bort fra Oslo).[49]

[47] I indikatorene tabellen viser er det imidlertid lagt til grunn en snevrere definisjon av «sosialtjenester» enn i den ovennevnte. Indikatorene viser utgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid; tilbud til personer med rusproblemer og økonomisk sosialhjelp.

[48] Kilde: SSB (KOSTRA) (www.ssb.no/kostra)

[49] Det foreligger ikke tall for KG03 og Troms fylke for denne indikatoren for 2014 og 2015.

I Skjervøy kommunes forrige plan for forvaltningsrevisjon (for perioden 2012-2016) var forvaltningsrevisjon innenfor sosialtjenester ikke prioritert. Det har ikke tidligere – så vidt sekretariatet kjenner til – vært gjennomført forvaltningsrevisjon innenfor området sosialtjenester i Skjervøy kommune.

I spørreundersøkelsen vi gjennomførte ble området boligtjenester prioritert høy samlet sett av respondentene;[50] området ble rangert som det tredje viktigste med tanke på gjennomføring av forvaltningsrevisjon inneværende periode (jf. diagram to). I Skjervøy kommunes årsmelding for 2015 framgår det at det er behov for flere rimelige, små kommunale leiligheter, og at det for å bøte på dette etterslepet ble inngått samarbeidsavtale med privat utbygger i 2015, og i tillegg vedtatt at kommunen skal bygge 6-8 leiligheter i egen regi (Skjervøy kommune, 2016).

Til tross for at tallene for *flyktningetjeneste* ikke inngår i tabell seks over, regnes området i vid forstand av SSB som tilhørende området «sosialtjenester». I Skjervøy kommune er flyktningetjenesten organisert under sentraladministrasjonen og voksenopplæring under kultur- og undervisningsetaten (Skjervøy kommune, 2016). For 2016 har Skjervøy kommune gjort vedtak om å bosette 20 flyktninger (i samsvar med anmodningen fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi)). Kommunen bosatte i 2015 18 flyktninger (åtte flere enn anmodet fra IMDi, i 2014 fem flyktninger (fem færre enn anmodet fra IMDi), i 2013 og 2012 ble det til sammen bosatt to flyktninger (13 færre enn anmodet totalt).[51] Økt bosetting av flyktninger stiller krav til omfang av og kvalitet på tjenester for mottak og oppfølging, både i form av praktisk bistand og gode introduksjonsprogram (herunder opplæring i norsk og samfunnsfag, samt annen arbeidslivs- eller utdanningskvalifisering). Blant annet har introduksjonsprogrammets kvalitet betydning for hvorvidt de bosatte kommer ut i arbeid eller ordinær utdanning, og slik unngår å bli sosialhjelpsmottakere. I Skjervøy kommunes årsmelding for 2015 meldes det om at en utfordring framover er at det per dags dato ikke er nok boliger til rådighet for årlig bosetting av tjue flyktninger (Skjervøy kommune, 2016). Sekretariatet anbefaler derfor kontrollutvalget å vurdere bestilling av forvaltningsrevisjon rettet mot undersøkelse av **kvalitet i flyktningetjenesten** inneværende planperiode. Aktuelle områder for undersøkelse kan være kommunens regeletterlevelse i henhold til introduksjonsloven, herunder introduksjonsprogrammets innhold og/eller grad av måloppnåelse når det gjelder andelen deltakere på introduksjonsprogrammet som etter deltakelsen kommer ut i arbeidslivet eller i ordinær utdanning. Forvaltningsrevisjon av **kommunalt boligtilbud/kommunens boligsosiale arbeid** kan etter sekretariatet også vurderes igangsatt i løpet av perioden. Fokus i en slik forvaltningsrevisjon kan være

[50] Området ble valgt ut av tre respondenter og oppnådde en totalskår på 13.

[51] Informasjon om anmodning om bosetting og bosetting av flyktninger er hentet fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet: http://www.imdi.no/tall-og-statistikk/steder/K1936 [sist besøkt 22.9.2016].

kvaliteten på det boligsosiale tilbudet kommunen gir mennesker med behov for slikt tilbud.[52] Etter sekretariatets vurdering kan slik forvaltningsrevisjon gjennomføres enten som et selvstendig forvaltningsrevisjonsprosjekt, eller som del av en eventuell forvaltningsrevisjon innen flyktningetjenesten som nevnt over – der det vil være kommunens boligsosiale arbeid overfor denne gruppen spesielt som undersøkes.

Kultur og kirke

Tjenesteområdet kultur utgjorde i 2015 3,2 % av Skjervøy kommunes totale netto driftsutgifter (jf. diagram én). Slik SSB definerer kulturområdet inkluderer det bibliotek, kino, muséer, kunstformidling, idrett og tilskudd til andres idrettslag, aktivitetstilbud til barn og unge, kultur- og musikkskoler, kommunale idrettsbygg og –anlegg, kommunale kulturbygg og andre kulturaktiviteter. I Skjervøy kommune sorterer disse tjenestene under kultur- og undervisningsetaten (Skjervøy kommune, 2016). Etter det sekretariatet kjenner til har det ikke tidligere vært gjennomført forvaltningsrevisjon innenfor kultursektoren i Skjervøy kommune.

Tabell sju nedenfor viser overordnede prioriteringsindikatorer for tjenesteområdet «kultur» i Skjervøy kommune, KG03, Troms fylke og landet utenom Oslo for årene 2014 og 2015.

Tabell 7: Overordnede prioriteringsindikatorer for kultur, 2014 og 2015[53]

KULTUR	Skjervøy 2014	Skjervøy 2015	KG03 2014	KG03 2015	Troms 2014	Troms 2015	Landet uten Oslo 2014	Landet uten Oslo 2015
Ressursbruk på kultur								
Netto driftsutg. kultur i % av kommunens totale netto driftsutg. (konsern)	3,1	3,2	4,2	4,4	3,7	3,6	3,8	3,8
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (konsern)	2 053	2 098	2 721	2 849	2 063	2 013	1 991	1 991

Av tabellen over framgår at Skjervøy kommune i 2014 og 2015 lå noe under gjennomsnittet for sammenlignbare kommuner (KG03), og om lag på linje med Troms fylke og landet utenom Oslo når det gjaldt netto driftsutgifter til kultur per innbygger. I spørreundersøkelsen var det ingen respondenter som valgte svaralternativer knyttet til kulturområdet (inkludert idrett) på spørsmål om hvilke områder som burde prioriteres med hensyn til forvaltningsrevisjon denne perioden (jf. diagram 2).

Området kirke fikk (sammen med området bygg- og eiendomsforvaltning) samlet sett høyest skår[54] blant de 33 kommunale tjeneste-/forvaltningsområdene nevnt i spørreundersøkelsen når det gjaldt viktigheten av å gjennomføre forvaltningsrevisjon inneværende periode (jf. diagram to). Kommunens oppgaver på området kirke framgår av kirkeloven, og begrenser seg til økonomiske forpliktelser overfor kirkelig fellesråd, samt valg av medlem til rådet. Tjenesteområdet utgjorde 1,3 % av kommunens totale netto driftsutgifter i 2015. Kirkelig

[52] Eksempler kan være personer med sammensatte problemer knyttet til rus og/eller psykiatri og flyktninger.

[53] SSB (KOSTRA) (www.ssb.no/kostra)

[54] Området ble valgt ut av fire respondenter og oppnådde en totalskår på 14.

fellesråds oppgaver er å ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av kirkesoknene, utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomhet i kommunen, fremme samarbeid mellom menighetsrådene og ivareta soknenes interesser overfor kommunen. Kommunen utreder følgende utgifter etter budsjettforslag fra kirkelig fellesråd (a) utgifter til bygging, drift og vedlikehold av kirker, (b) utgifter til anlegg og drift av gravplasser, (c) utgifter til stillinger for kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og til daglig leder av kirkelig fellesråd, (d) driftsutgifter for fellesråd og menighetsråd, herunder utgifter til administrasjon og kontorhold, (e) utgifter til lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring, og (f) utgifter til kontorhold for prester. Fellesrådets budsjettforslag skal også omfatte utgifter til kirkelig undervisning, diakoni, kirkemusikk og andre kirkelige tiltak i soknene. Utgiftsdekningen skal gi grunnlag for at det i soknene kan holdes de gudstjenester biskopen forordner, at nødvendige kirkelige tjenester kan ytes, at arbeidsforholdene for de kirkelig tilsatte er tilfredsstillende og at menighetsråd og fellesråd har tilstrekkelig administrativ hjelp.[55] Etter sekretariatets vurdering kan kontrollutvalget på bakgrunn av det overnevnte vurdere å bestille forvaltningsrevisjon rettet inn mot **kommunens overholdelse av forpliktelsene overfor kirkelig fellesråd**. Undersøkelsestema kan være hvorvidt Skjervøy kommune overholder (økonomiske) forpliktelser overfor kirkelig fellesråd i tråd med regelverket, herunder relevante bestemmelser i kirkeloven.

Tekniske tjenester og bygg- og eiendomsforvaltning

På bakgrunn av at kommunens netto driftsutgifter til tekniske tjenester og bygg- og eiendomsforvaltning til dels inngår i andre tjenesteområders netto driftsutgifter, eksempelvis driftsutgifter til kommunale formålsbygg innenfor barnehage, grunnskole og helse og omsorg, presenteres ikke KOSTRA-indikatorene for de tekniske tjenesteområdene her. I tillegg til utgifter til drift og vedlikehold av eiendom kan de tekniske tjenestene sies å inkludere selvkosttjenester (VARF-området), fysisk planlegging, byggesaksbehandling, samferdsel, samt brann- og ulykkesvern. Samlet sett utgjør ikke de tekniske tjenestene en stor andel av de totale netto driftsutgiftene i kommunen.[56] I Skjervøy kommune ivaretas disse tjenestene og oppgavene primært av teknisk etat (Skjervøy kommune, 2016). Siste forvaltningsrevisjon innenfor disse tjenestene omhandlet byggesaksbehandling, og ble ferdigstilt i 2007.[57]

---

[55] Kilde: Lov om den norske kirke (kirkeloven) §§ 14 og 15 (https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1996-06-07-31/KAPITTEL_2#§12) [sist besøkt 22.9.2016].

[56] I 2016 utgjorde utgifter til samferdsel 2,2 %, brann- og ulykkesvern 1,7 % og fysisk planlegging, kulturminner, natur og nærmiljø 0,8 % av Skjervøy kommunes samlede netto driftsutgifter. Utgifter til bygg- og eiendomsforvaltning inngår i stor grad i andre tjenesteområders netto driftsutgifter, og selvkosttjenestene (VARF) skal i prinsippet ikke innebære netto driftsutgifter for kommunen.

[57] En nærmere beskrivelse av problemstillingene i denne forvaltningsrevisjonen, samt revisjonens funn, vurderinger, konklusjoner og anbefalinger etter gjennomført revisjon finnes i revisjonens rapport, jf. KomRev NORD (2007): *"Forvaltningsrevisjon: Byggesaksbehandling og tilsyn. Skjervøy kommune. Rapport 2007"*

I spørreundersøkelsen bar forvaltningsområdet bygg- og eiendomsforvaltning det området som totalt sett (sammen med området kirke) ble rangert høyest blant alle de 33 områdene i undersøkelsen. Området ble pekt på av fem av ti respondenter (og fikk en totalskår på 14). I Bygg- og eiendomsforvaltning var et prioritert område i Skjervøy kommunes forrige plan for forvaltningsrevisjon (for perioden 2012-2016). Her var forvaltningsrevisjon av kommunens *forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg* prioritert på fjerdeplass av totalt seks områder i planen. Det ble imidlertid ikke gjennomført forvaltningsrevisjon av områder knyttet til tekniske tjenester eller bygg- og eiendomsforvaltning i løpet av perioden. Det har ikke - så vidt sekretariatet kjenner til – tidligere vært gjennomført forvaltningsrevisjon av kommunens bygg- og eiendomsforvaltning. Av kommunens årsmelding for 2015 framgår at store deler kommunens bygningsmasse er gammel, og at vedlikeholdsbehovet er stort og krevende. Videre opplyses at avdeling for bygg- og anleggsforvaltning har anmodet om økte midler på bakgrunn av økt behov for vedlikehold uten å ha fått gjennomslag (Skjervøy kommune, 2016). På bakgrunn av det overnevnte anbefaler vi kontrollutvalget å prioritere forvaltningsrevisjon av kommunens **forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg** i løpet av inneværende periode. Et slikt forvaltningsrevisjonsprosjekt vil kunne bidra til å rette fokus mot de store verdiene som kommunens bygg og eiendommer utgjør, og at eventuelle kortsiktige innsparinger på vedlikehold kan medføre langt større kostnader på sikt. Undersøkelsestema vil kunne være kommunens rutiner og systemer for drift og vedlikehold av eiendom – og i hvilken grad disse sikrer tilfredsstillende ivaretakelse av eiendommene og byggene.

Området *renovasjon, vann og avløp* fikk også høy skår i spørreundersøkelsen.[58] Dette er også et område kontrollutvalget kan vurdere å bestille forvaltningsrevisjon innenfor i løpet av inneværende periode. Så vidt sekretariatet kjenner til har det heller ikke innen dette området vært gjennomført forvaltningsrevisjon tidligere. Aktuelle undersøkelsestema kunne være hvorvidt kommunens sørger for en **drift av vann-, avløps- og renovasjonstjenestene** som sikrer kvalitet og leveringssikkerhet til innbyggerne. Forvaltningsrevisjon innenfor dette området vil også kunne undersøke hvorvidt kommunen etterlever bestemmelsene om **selvkost**. Når det gjelder renovasjonstjenestene ivaretas disse av selskapet Avfallsservice AS. Dette selskapet er kommunalt heleid selskap eid av kommunene de seks kommunene Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvænangen. En eventuell forvaltningsrevisjon av renovasjonstjenestene (som undersøker forhold knyttet til etterlevelse av selvkostbestemmelsene og/eller andre forhold knyttet til driften) vil med fordel kunne samordnes med (kontrollutvalgene i) de øvrige fem eierkommunene i

[58] Området renovasjon, vann og avløp ble valgt ut av fire respondenter og fikk totalskåren elleve (jf. diagram to).

Avfallsservice AS. På den måten kan ressurser avsatt til forvaltningsrevisjon utnyttes på best mulig måte.[59]

Sammendrag: Aktuelle forvaltningsrevisjonstema

Basert på framstillingene og drøftingene over legger sekretariatet fram følgende *forslag* til tema – i prioritert rekkefølge – for forvaltningsrevisjon i Skjervøy kommune for perioden 2016-2020:

1. *Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg*
2. *Kvalitet i grunnskolen – med spesielt fokus på tilpasset opplæring og spesialundervisning*
3. *Kvalitet i flyktningetjenester*
4. *Kvalitet i hjemmetjenester*
5. *Kommunalt boligtilbud/kommunens boligsosiale arbeid*
6. *Økonomisk internkontroll*
7. *Elevenes psykososiale miljø i skolene/forebygging og bekjemping av mobbing*
8. *IKT-sikkerhet*
9. *Vann og avløp – tjenestesikkerhet og -kvalitet (og ev. etterlevelse av selvkostbestemmelser)*
10. *Kirke – kommunens overholdelse av forpliktelsene overfor kirkelig fellesråd*
11. *Selskapskontroll i Avfallsservice AS (renovasjon – tjenestesikkerhet og -kvalitet og ev. etterlevelse av selvkostbestemmelser)*[60]

[59] En slik undersøkelse kan gjennomføres som selskapskontroll som omfatter forvaltningsrevisjon , jf. kontrollutvalgsforskriften §14, 2. ledd. Kontrollutvalget bør derfor se plan for forvaltningsrevisjon i sammenheng med plan for *selskapskontroll* som også skal vedtas innen utgangen av 2016.

[60] Jf. plan for selskapskontroll 2016-2020 i Skjervøy kommune.

Referanser:

Fylkesmannen i Troms (2015): *«Endelig tilsynsrapport. Kommunens virkemidler for å påse etterlevelse av kravene i barnehageloven jf. barnehageloven § 8. Skjervøy»,* URL: https://www.fylkesmannen.no/nb/Troms/Tilsyn/Barnehageloven-Skjervoy-2015/ [sist besøkt 22.9.2016]

KomRev NORD (2007): *"Forvaltningsrevisjon: Byggesaksbehandling og tilsyn. Skjervøy kommune. Rapport 2007"*

KomRev NORD (2010): *«Forvaltningsrevisjon: Arbeidsmiljø og sykefravær i skolesektoren. Skjervøy kommune. Rapport 2010»*

KomRev NORD (2013): *«Forvaltningsrevisjon: Skjervøy kommunes inntektsskapende virksomhet. Skjervøy kommune. Rapport 2013»*

KomRev NORD (2016): *«Forvaltningsrevisjon: Barnevern. Skjervøy kommune. Rapport 2016»*

K-Sekretariatet (2012): *«Skjervøy kommune. Overordnet analyse – plan for forvaltningsrevisjon 2012-2016»*

Skjervøy kommune (2016): *«Skjervøy kommune. Årsmeldinger 2015»*

Statistisk sentralbyrå (2016): *«KOSTRA-publisering 15. juni 2016 – Faglig veiledning til bruker»*, URL: http://www.ssb.no/offentlig-sektor/kommune-stat-rapportering/_attachment/269821?_ts=15552dd4db8 [sist besøkt 25.8.2016]

Vedlegg: Plan for forvaltningsrevisjon – kontrollutvalgets prioriteringer

Kontrollutvalget i Skjervøy kommune har i møte den 29. september 2016 utarbeidet følgende plan for forvaltningsrevisjon basert på en overordnet analyse:

Tabell 8: Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020.

Nr.	Prosjekttittel
1	
2	
3	
4	
5	
6	

Skjervøy kommune

Arkivsaknr: 2016/107 -18
Arkiv: 033
Saksbehandler: Kathrine Kaasbøll Hanssen
Dato: 14.10.2016

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
57/16	Kommunestyret	26.10.2016

K-sekretariatet IKS - Endring av selskapsavtale pr. 1.1.2016

Vedlegg
1 Selskapsavtale

Rådmannens innstilling

Skjervøy kommune godkjenner ny selskapsavtale pr. 1.12016 for K-Sekretariatet IKS

Saksopplysninger

K-Sekretariatet IKS eies av flere fylkes-/kommuner i Troms og nordre Nordland. Selskapet skal ivareta kommunelovens krav om at kontrollutvalgene til enhver tid har sekretariatsbistand som tilfredsstiller utvalgenes behov. Kontrollutvalgets sekretariat skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalgene er forsvarlig utredet, og at utvalgenes vedtak blir iverksatt. Selskapet har tilgang på en bredt sammensatt kompetanse.

Kommunestyret i Ibestad kommune har vedtatt å gå inn som deltaker i K-Sekretariatet IKS fra 1.1.2016. som følge av denne endringen må deltakerkommunene vedta ny ajourført selskapsavtale pr. 1.1.2016 jf. vedlegg.

K-Sekretariatet

SELSKAPSAVTALE

for K-Sekretariatet IKS

§ 1 Selskapet

K-Sekretariatet IKS er en interkommunal virksomhet som er opprettet med hjemmel i lov av 29.01. 1999 nr. 06 om interkommunale selskaper.

Selskapet har følgende deltakere pr. 1.1.2016:

Troms fylkeskommune
Kvæfjord kommune
Harstad kommune
Berg kommune
Lenvik kommune
Målselv kommune
Sørreisa kommune
Torsken kommune
Tranøy kommune
Balsfjord kommune
Karlsøy kommune
Tromsø kommune
Gáivuona suohkan/Kåfjord kommune
Kvænangen kommune
Lyngen kommune
Nordreisa kommune
Skjervøy kommune
Storfjord kommune
Bø kommune
Sortland kommune
Lødingen kommune
Hadsel kommune
Øksnes kommune
Ibestad kommune

§ 2 Rettslig status

K-Sekretariatet IKS er et eget rettssubjekt, og styret har arbeidsgiveransvaret.

§ 3 Hovedkontor

K-Sekretariatet IKS har sitt hovedkontor/forretningsadresse i Tromsø kommune.

§ 4 Formål og ansvarsområde

K-Sekretariatet IKS:

- skal utføre sekretariatsfunksjonen for deltakernes kontrollutvalg og hva dermed står i naturlig forbindelse

§ 5 Innskuddsplikt og eierandel

Deltakernes eierandel og ansvarsdel samsvarer med deltakernes innskudd til selskapets frie egenkapital etter følgende fordeling:

	Selskaps-kapital	**Eierandel i prosent**
Troms fylkeskommune	216 000	25,17
Harstad	89 526	10,43
Tromsø	239 248	27,88
Kvæfjord	11 851	1,38
Målselv	26 048	3,03
Sørreisa	12 848	1,50
Tranøy	6 432	0,75
Torsken	4 198	0,49
Berg	4 031	0,47
Lenvik	42 935	5,00
Balsfjord	21 684	2,53
Karlsøy	9 288	1,08
Lyngen	12 264	1,43
Storfjord	7 386	0,86
Gaivuotna - Kåfjord	9 006	1,05
Skjervøy	11 603	1,35
Nordreisa	18 221	2,12
Kvænangen	5 388	0,63
Sortland	36 673	4,27
Bø	11 762	1,37
Lødingen	8 724	1,02
Hadsel	30 562	3,56
Øksnes	17 100	1,99
Ibestad	5 450	0,64
Sum	858 228	100,00

Endringer i eierandeler kan skje ved inn- og uttreden av deltakere i selskapet.

§ 6 Organisering av selskapet

Selskapet har tre nivå:

- Representantskapet
- Styret
- Daglig leder

§ 7 Representantskapet

Representantskapet er selskapets øverste myndighet. Samtlige deltakerkommuner og fylkeskommunen velger sin representant med personlig vararepresentant.

Representantskapet velger selv leder og nestleder.

§ 8 Representantskapets møter

Representantskapets leder innkaller til representantskapsmøte. Innkalling til ordinært representantskapsmøte skal skje skriftlig, innen utgangen av mai måned og minst fire uker før møtet. Tilsvarende frist gjelder for varsling av deltakerne i selskapet. Innkallingen skal inneholde en saksliste.

Ordinært representantskapsmøte skal behandle:

1. Årsmelding og regnskap
2. Valg til styret
3. Valg av revisor
4. Godtgjørelse til tillitsvalgte
5. Overordnede mål og retningslinjer for driften
6. Budsjettforutsetninger og – rammer
7. Rammer for låneopptak
8. Tilskuddsordning fra deltakerne
9. Andre saker som er forberedt ved innkallingen

Møtelederen skal sørge for at det føres protokoll fra møtene. Protokollen underskrives av møtelederen og to av representantskapets medlemmer som velges ved møtets begynnelse.

Spørsmål om kjøp av aksjer i andre selskap og inngåelse av langsiktige samarbeidsavtaler avgjøres av representantskapet.

Ekstraordinært representantskapsmøte til behandling av særskilt angitte spørsmål skal innkalles med to ukers varsel når to styremedlemmer eller 1/3 av representantskapets medlemmer ber om det eller om representantskapets leder finner behov for dette.

Daglig leder og styrets leder har møteplikt i representantskapet, og alle styremedlemmene og daglig leder har møte og talerett.

Representantskapets leder og nestleder er valgkomité til styret.

§ 9 Styret

Styret i selskapet består av 3 medlemmer med personlige varamedlemmer som velges av representantskapet.

Daglig leder eller representantskapsmedlem kan ikke være medlem av styret.

Representantskapet velger styreleder og nestleder.

§ 10 Styrets møter

Styremøtene ledes av styrets leder. Styret fatter vedtak med alminnelig flertall. Ved votering i styret skal hver stemme telle likt. Ved stemmelikhet teller møteleders stemme dobbelt.
Styret er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er til stede, inkludert møtende varamedlemmer. Styrets leder sørger for at det blir ført protokoll fra styremøtene.
Protokollen underskrives av styrets medlemmer.

De ansattes representant har ikke rett til å være til stede i saker som gjelder arbeidsgivers forberedelse til forhandlinger med arbeidstakerne, arbeidskonflikter, rettstvister med arbeidsgiverorganisasjoner eller oppsigelse av tariffavtaler.

§ 11 Daglig leder

Daglig leder administrerer virksomheten, og har ansvaret for at enhver arbeidsoppgave utføres i overensstemmelse med gjeldende bestemmelser og i henhold til de vedtak som er fattet av styret og representantskapet.

Daglig leder er styrets sekretær og saksbehandler. Vedkommende har tale- og forslagsrett i styrets møter, dersom ikke styret i enkeltsaker vedtar at vedkommende ikke skal kunne møte.

§ 12 Organisering av tilsynsfunksjoner

Daglig leder skal til enhver tid holde styret orientert om alle forhold av betydning for virksomheten og om økonomi og personalforhold. Vedkommende skal rapportere til styret på en slik måte og så ofte som situasjonen tilsier det og styret for øvrig måtte bestemme. Styret skal sørge for at representantskapet til enhver tid har nødvendig oversikt og i tide kan forberede nødvendige disposisjoner. Representantskapets møtebøker skal fortløpende sendes til deltakerne.

§ 13 Arkiv, personvern og offentlighetsloven

De lovbestemte rutiner og saksbehandlingsregler som er etablert for ivaretakelse av personvern skal gjelde for selskapet.

Selskapet skal følge offentlighetsloven bestemmelser.

Selskapet skal ivareta arkivfunksjonen i henhold til arkivlovens bestemmelser for deltakerkommunenes kontrollutvalg. Dersom en deltakerkommune trer ut av selskapet, overføres arkivet for dette kontrollutvalget til den kommunen dette gjelder.

§ 14 Økonomiforvaltning

Virksomheten skal følge et vedtatt økonomireglement.

§ 15 Låneopptak og garantistillelse

Representantskapet vedtar rammer for virksomhetens låneopptak - begrenset til kr 400.000.
Låneopptak skal godkjennes av departementet; jf. kommuneloven § 50 nr. 1.
Virksomheten kan ikke stille garanti eller pantsette sine eiendeler til sikkerhet for andres økonomiske forpliktelser. Virksomheten kan ikke selv låne ut penger.

§ 16 Arbeidsgiveransvar

Styret har arbeidsgiveransvaret for de personer som til enhver tid er ansatt i virksomheten. Arbeidstakernes rettigheter etter arbeidsmiljøloven skal i sin helhet ivaretas av styret. Selskapet er medlem av pensjonsordning.

§ 17 Lokale lønnsforhandlinger

Styrets leder og/eller daglig leder ivaretar selskapets interesser under lokale forhandlinger. Styret vedtar forhandlingsresultatet.

Styret fastsetter rammene og daglig leders lønn.

§ 18 Møtegodtgjørelse

Godtgjørelse for møter mv. til medlemmer av styret og representantskapet utbetales i henhold til de til enhver tid gjeldende satser og reglement for virksomheten.

§ 19 Regnskap og revisjon

Styret har plikt til å se etter at det føres lovmessige regnskap og at det foretas revisjon av selskapet.

Regnskapet føres etter kommuneloven.

Regnskap skal fastsettes av representantskapet. Selskapets regnskap skal revideres av statsautorisert, registrert eller kommunal revisor. Revisor velges av representantskapet.

§ 20 Endring av selskapsavtalen

Selskapsavtalen kan endres. Ved avstemning gjelder reglene i § 4 i lov om interkommunale selskaper av 29.01. 1999 nr. 06.

§ 21 Uttreden og oppløsning

Den enkelte deltaker kan ensidig si opp sin deltakelse. Oppsigelse må varsles av deltakeren minimum ett år før uttredelse.

Ved uttreden fra selskapet skal deltakeren tilbakebetales sin andel av egenkapitalen på uttredelsestidspunktet – jf § 5.

Forslag til oppløsning av selskapet må vedtas enstemmig av representantskapet. Vedtak om oppløsning må godkjennes av samtlige deltakere og av departementet. Jf Lov om interkommunale selskaper § 30 og 32.

Styret plikter å melde fra om avviklingen til Foretaksregisteret.

§ 22 Voldgift

Eventuell tvist om forståelsen av selskapsavtalen og om fordeling av utgifter eller i forbindelse med det økonomiske oppgjøret etter oppløsning, avgjøres endelig av en voldgiftsnemnd på tre medlemmer som oppnevnes av fylkesmannen, om ikke annen ordning følger av lov eller forskrift.

§ 23 Øvrige bestemmelser

For øvrig gjelder den til enhver tid gjeldende lov om interkommunale selskaper.

NN Kommune

Utvalg:	Saksnummer:	Møtedato:	Saksbehandler:
Kommunestyret			

K-SEKRETARIATET IKS – ENDRING SELSKAPSAVTALE PR. 1.1.2016

Innstilling til v e d t a k:

NN kommune godkjenner ny selskapsavtale pr. 1.1.2016 for K-Sekretariatet IKS.

Saken gjelder:

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg: K-Sekretariatet IKS - selskapsavtale pr. 1.1.2016
B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

K-Sekretariatet IKS eies av flere fylkes-/kommuner i Troms og nordre Nordland. Selskapet skal ivareta kommunelovens krav om at kontrollutvalgene til enhver tid har sekretariatsbistand som tilfredsstiller utvalgenes behov. Kontrollutvalgets sekretariat skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalgene er forsvarlig utredet, og at utvalgenes vedtak blir iverksatt. Selskapet har tilgang på en bredt sammensatt kompetanse.

Kommunestyret i Ibestad kommune har vedtatt å gå inn som deltaker i K-Sekretariatet IKS fra 1.1.2016. Som følge av denne endringen må deltaker(fylkes-) kommunene vedta ny ajourført selskapsavtale pr. 1.1.2016, jf. vedlegg.

Skjervøy kommune

Arkivsaknr: 2015/936 -36
Arkiv: 217
Saksbehandler: Cissel Samuelsen
Dato: 18.10.2016

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
58/16	Kommunestyret	26.10.2016

Juridisk vurdering av styreansvar ift Skjervøy Sjømat AS - videre behandling

Henvisning til lovverk:

Vedlegg
1 Påtegning - Skjervøy Fiskeriutvikling AS - Klage over henleggelsesbeslutning
2 201606131650

Rådmannens innstilling

Kommunestyret gjør slikt vedtak:

Den juridiske vurderinga som er gjort i forhold til styreleders og styrets ansvar for kommunens tap ved konkursen i Skjervøy Sjømat AS, tas til etterretning. Da et erstatningsansvar juridisk sett vurderes som tvilsomt, går ikke Skjervøy kommune videre med saken.

Saksopplysninger

Saken sto på sakskartet til kommunestyret 15. juni (sak 46/16), men kommunestyret vedtok å utsette den til neste møte, og saken fremmes herved.

Den juridiske vurderinga som foreligger fra advokat Harald Pleym, har sin bakgrunn i vedtak i Skjervøy kommunestyre, sak 52/15. Denne saken var kommunestyrets behandling av KomRev Nords forvaltningsrapport «Undersøkelse i Skjervøy Fiskeriutvikling AS». Vedtaket i saken hadde tre punkter, og det er punkt 2 i saken som det nå skal tas stilling til. Ordlyden i punkt 2: *«Kommunestyret ber ordfører eller rådmann om å få foretatt en juridisk vurdering av om tidligere styreformann eller det øvrige styret i Skjervøy Fiskeriutvikling AS kan holdes helt eller delvis erstatningsansvarlig for eventuelt tap kommunen har lidt ved konkursen i Skjervøy Sjømat AS. Resultatet av den juridiske vurderinga bes rapportert til kommunestyret.»*

Saken ble behandla i Skjervøy kommunestyre den 21.10.15, og oppdraget til advokat Harald Pleym ble sendt 29.10.15. Den juridiske vurderinga ble mottatt 13.6.16.

Det framgår av advokatens redegjørelse at han har følgende grunnlag for si vurdering: Forvaltningsrapporten inklusive vedlegg, Kontrollutvalgets behandling av rapporten inkl saksbehandlers vurdering, notat/opplysninger fra advokaten Skjervøy kommune benytta i saken «Skjervøy Sjømat AS» (Kenneth Mikkelsen) og styreleder Roy Waages svar på konkete spørsmål fra Pleym.

Pleyms redegjørelse konsentrerer seg om forhold rundt ansvar og foreldelse. Ansvarsvurderinga, som hviler på ulike bestemmelser i aksjeloven, skiller mellom styrets og styreleders ansvar. Sentralt i vurderinga står spørsmålet om informasjon til styreleder fra kjøper Godø om at utstyr skulle leases i stedet for kjøpes, ble gitt videre til styret og til kommunens advokat Kenneth Mikkelsen. Informasjonen var vesentlig, da leasing av utstyr ikke var i samsvar med forutsetninga for lånet på kr 4,5 mill, som var vedtatt av styret i Skjervøy Fiskeriutvikling AS. Advokat Pleym har ikke funnet opplysninger som tilsier at styret fikk denne informasjonen, og han vurderer derfor at styret ikke har ansvar. Det foreligger heller ingen klare opplysninger om at advokat Mikkelsen, som skulle sørge for at forholdene rundt utbetalinga av lånet ble riktige, fikk informasjon om leasinga. Signering av låneavtalen med Godø uten at forhold rundt leasingavtalen ble avklart, vurderer Pleym «..at det for styreleder foreligger ansvarsgrunnlag.» Pleym uttrykker likevel en viss forståelse for styreleders oppfatning om at leasing ikke var ei permanent løsning, men noe som ville endres til et eieforhold når lånet ble utbetalt. Med tanke på at lånebeløpet var stort og at det hefta usikkerhet rundt forholdet eie-lease, mener Pleym at noe av lånet burde vært holdt tilbake, slik at styret (eventuelt formannskapet) kunne gjort sine vurderinger.

TROMS OG FINNMARK STATSADVOKATEMBETER

Postboks 2503
9267 TROMSØ
Telefon 77 66 00 70
Telefax 0
13350898 2275/15-117/THE010

Dok nr.: 01,08

PÅTEGNINGSARK

SKJERVØY FISKERIUTVIKLING AS – KLAGE OVER HENLEGGELSESBESLUTNING

Sendes med vedlegg **Troms politidistrikt, Postboks 6132, 9291 TROMSØ**, under henvisning til klage av 29.01.2016 fra Skjervøy kommune.

Den 30.10.2015 mottok Troms politidistrikt brev fra Skjervøy kommune med anmodning om å foreta en granskning av eventuelle straffbare forhold rundt forvaltningen av midlere fra Skjervøy Fiskeriutvikling AS, på grunnlag av en rapport utarbeidet av 02.10.2015 fra KomRev NORD IKS .
Skjervøy kommunestyre vedtok den 21.10.2015 å be ordfører eller rådmann om å oversende rapporten og øvrige dokumenter til påtalemyndigheten til videre etterforskning og til vurdering av eventuelt straffeansvar.

Politiet besluttet den 15.12.2015 å ikke iverksette etterforskning, og henlagt saken som avgjort utenfor straffesak.

Politiet har i påtegning av 18.05.2016, jf. dok. 01,07, i anledning klagen vist til at de forhold som fremholdes i rapporten tidligere er etterforsket av politiet med bistand fra ØKOKRIM, og uttaler at en ikke kan se at det fremkommer nye opplysninger i dokumentene som tilsier en omgjøring av henleggelsesbeslutningen. Politiet har imidlertid ikke kommentert anførslene i klagen og heller ikke begrunnet hvorfor innholdet i revisorrapporten ikke tilfører saken nye opplysninger av vekt, etter påtaleavgjørelsen i 2012.

I forbindelse med henleggelsen etter etterforskningen i 2012 begrunnet politiet i brev av 29.02.2012 til Årvikbruket Eiendom AS påtaleavgjørelsen blant annet slik: "Årvikbruket AS har fakturert Årvikbruket Eiendom AS for vedlikeholdsarbeid mv. etter inngått avtale om dette. Fakturaen er akseptert av Årvikbruket Eiendom AS. Også i dette tilfellet er det åpenhet mellom partene på hva det betales for, og om grunnlaget for det. Politiet har dog ikke gått nærmere inn og vurdert konkret hvilke vedlikeholdsoppgaver som er utført, men har basert seg på beskrivelse gitt fra virksomhetens side. Politiet oppfatter det dermed slik at det er søkt og innvilget tilskudd, som så i hvert fall i det vesentlige er benyttet til det formål det er opplyst å skulle benyttes til."

Statsadvokaten har etter en samlet vurdering funnet å omgjøre politiets henleggelsesbeslutning, idet en bl.a. på bakgrunn av nye opplysninger i revisorrapporten om undersøkelser rundt tilskuddet til Årvikbruket Eiendom AS på kr 3,1 mill. finner at det er rimelig grunn til å undersøke om det foreligger straffbare forhold.

Klagen tas til følge.

Statsadvokaten har vurdert, men ikke funnet grunn til å oppnevne settepolitimester til å foreta etterforskning av saken.

Anmeldte og klager bes underrettet om avgjørelsen.

Troms og Finnmark statsadvokatembeter, 3. oktober 2016

Torstein Hevnskjel

ADVOKATFIRMAET

REKVE PLEYM

Advokatfirmaet
Rekve Pleym & Co DA
Org. nr. NO 888 414 312 MVA

Driftskonto nr. 5081 07 92407
Klientkonto nr. 5082 06 88217

Medlemmer av:
Den Norske Advokatforening
Advocatia

Besøksadresse:
Grønnegata 76
(Inngang Fr. Langesgate)

Postadresse:
Postboks 520, 9255 Tromsø

Tlf. 77 75 12 00
Faks 77 75 12 01/02

post@advrp.no
www.rekve-pleym.no

Partnere
Tor N. Rekve (H)*
Harald Pleym
Thor Hager Thorkildsen
Kristoffer Dons Brøndbo
Bjørn A. Jakobsen

Ansatte advokater
Håkon Eskildsen Pleym
Håvard Utstøl Jakobsen

Advokatfullmektig
Tora Ellingsen
Aasta Bjørnsdatter Pettersen

I kontorfellesskap
Advokat Sølvi Wold
Org.nr. NO 983 523 323 MVA

Driftskonto nr. 8245 02 04893
Klientkonto nr. 8245 40 43312

* (H) = Høyesterettsadvokat / møterett for Høyesterett

ADVOCATIA
Deltakende advokatfirmaer:

Oslo:
Kvale & Co Advokatfirma
Bergen/Førde:
Advokatfirmaet Harris
Trondheim:
Advokatfirmaet Bjerkan Stav
Stavanger/Bryne:
Advokatfirmaet Haver
Kristiansand:
Advokatfirmaet Kjær
Tromsø:
Advokatfirmaet Rekve, Pleym
Lillehammer:
Advokatfirmaet Thallaug
Molde:
Advokatfirmaet Øverbø, Standal
www.advocatia.no

Skjervøy kommune
Ordføreren
Postboks 145
9189 SKJERVØY

Att: Rådmann Cissel Samuelsen

Vår ref: 10683/HP/AES Deres ref: Dato: 13.06.2016

SAK: SKJERVØY FISKERIUTVIKLING AS - VURDERING AV STYREANSVAR

Jeg viser til oppdrag mottatt pr epost 29.10.2015.

Oppdraget er angitt i kommunestyrets vedtak datert 21.102.2015 i sak nr 52/15:

> *«2. Kommunestyret ber ordfører om å få foretatt en juridisk vurdering av om tidligere styreformann eller det øvrige styret i Skjervøy Fiskeriutvikling AS kan holdes helt eller delvis erstatningsansvarlig for eventuelt tap kommunen har lidt ved konkursen i Skjervøy Sjømat AS. Resultatet av den juridiske vurderingen bes rapportert til kommunestyret."*

Vurderingen knytter seg til vedtak i Skjervøy Fiskeriutvikling AS (heretter **SFU)** om innvilgelse og utbetaling av ansvarlig lån med kr 4 500 000,- der både vedtak og utbetaling fant sted i februar 2010. Mottaker av lånet – Skjervøy Sjømat AS (heretter **SS**) - ble tatt under konkursbehandling i november 2013, og det legges til grunn at lånebeløpet er tapt i sin helhet for långiver – nå Skjervøy kommune.

SFU var et heleid kommunalt selskap spesielt opprettet for å administrere og fordele kr 15 000 000,- som kommunen mottok fra Nergård-konsernet da dette selskapet nedla sin virksomhet på Skjervøy.

Skjervøy kommune har gjennom Kontrollutvalgets behandling fått gjennomført en betydelig saksutredning knyttet til alle bevilgninger som ble gjort av Nergård-midlene i SFU. Det er denne saksutredning, samt Kontrollutvalgets og kommunestyrets behandling av denne som har gitt grunnlaget for min vurdering i henhold til det foran gitte vedtak.

I samsvar med vedtaket legger jeg til grunn at det er tidligere styreformann Roy Waage og det styret som han var leder for, som omfattes av mitt vurderingsmandat.

Jeg legger til grunn at det som skal vurderes er hvorvidt styreleder/styret opptrådte erstatningsbetingende i forhold til Skjervøy kommune som eneaksjonær gjennom den utbetaling på kr 4 500 000,- som ble foretatt den 19.02.2010, eventuelt at styret etter dette tidspunkt opptrådte erstatningsbetingende ved ikke å sikre utbetalingen bedre.

1.0. Saksbehandling og vurderingsgrunnlag.

Min vurdering bygger i all hovedsak på følgende:

1. Rapport datert 02.10.2015 fra KomRev Nord 2 (heretter **FR**).
2. Vedlegg til FR.
3. Kontrollutvalgets rapport datert 06.10.2015.
4. Notat fra advokat Kenneth Mikkelsen datert 11.04.2014 m/ vedlegg (148 sider).
5. Tilleggsopplysninger fra advokat Kenneth Mikkelsen – dels muntlig – dels pr epost.
6. Epost ultimo april 2016 m/ svar fra Roy Waage på spørsmål fra undertegnede.

Mine spørsmål til Roy Waage var særlig foranlediget av det notat m/ vedlegg, jfr punkt 4 foran som jeg i mars d.å. mottok fra advokat Kenneth Mikkelsen. Dokumentet inneholdt en del ytterligere detaljopplysninger i forhold til FR-rapporten. Notatet var en saksutredning til kommunen for vurdering av søksmål fra kommunen mot SS.

Nevnte epost fra Roy Waage fremkom etter at han først hadde akseptert å komme til møte på mitt kontor for å gi opplysninger i saken, hvoretter han kort etter avtalen om dette meddelte at han bare ville gi skriftlige svar på mine spørsmål.

2.0. Ansvarsvurderingen.

2.1. Innledning.

Ansvarsvurderingen knytter seg til styreleder og øvrige styremedlemmers mulige økonomiske erstatningsansvar for styrets beslutninger i forhold til SS.

Det er styrets ansvar i forhold til selskapets eneaksjonær som skal vurderes, og da under anvendelse av aksjeloven § 17-1, jfr § 17-6. Det legges i den forbindelse til grunn at SFU som selskap ikke har fremmet ansvarskrav mot noen i styret.

For ansvarsvurdering under nevnte bestemmelser i aksjeloven vil styrets plikter etter samme lov med hensyn til forvaltning av selskapets midler og administrasjon av selskapet mv være sentrale. Jeg kan være enig med det jeg oppfatter som fremkommet i FR, at man kan stille seg undrende til at kommunen valgte aksjeselskap som fordeler av midlene. Jeg har likevel ikke gått nærmere inn på i hvilken grad styret i sin fordeling har overholdt de selskapsrettslige begrensninger som følger av loven, eksempelvis at Nergård-midlene i det alt vesentlige ble tilført selskapet som overkurskapital ved aksjetegningen, uten at man ved fordelingen hensyntok de begrensninger som etter dagjeldende aksjelov § 3-2 gjaldt for utdeling av slike midler.

For den konkrete ansvarsvurdering vil de alminnelige ulovfestede regler om culpa-ansvar være retningsgivende.

For styreansvar følger det av nevnte ansvarsregler at;

- det må foreligge ansvarsgrunnlag hos styremedlemmene,
- Skjervøy kommune må som aksjonær ha lidt et økonomisk tap,
- det må være nødvendig årsakssammenheng mellom styrets forsømmelse og det økonomiske tapet,
- det må ikke foreligge bortfallsgrunner for et eventuelt ansvar/tap, herunder at erstatningskravet ikke er foreldet.

2.2. Konkret vurdering.

Jeg vurderer først styreleders ansvar.

Jeg gjør vurderingen med utgangspunkt i at kommunen som mottaker av Nergård-midlene, innenfor formålsbeskrivelsen i selskapets vedtekter, hadde gitt styret vide fullmakter i fordelingen av midlene, herunder at styret etter egen beslutning avgjorde om midlene skulle gis som tilskudd eller lån.

Beslutningsprosessen med hensyn til den konkrete fordeling kan likevel synes uklar, jfr at det noe vagt var angitt at styret i det jeg oppfatter som i nødvendige tilfeller, skulle konsultere formannskapet også i konkrete saker.

Når det gjelder de mer formelle sider av styrets plikter i henhold til aksjelovens bestemmelser, viser jeg til FR-rapporten, herunder at styrets vedtak og protokollføring i all hovedsak har vært overholdt. Dette er konklusjoner trukket på grunnlag av nøye gjennomgang av relevante dokumenter, samt intervjuer av aktuelle personer. Jeg har ikke funnet grunnlag for noen annen vurdering utover det som fremkommer ovenfor under punkt 2.1.

Det som kan medføre ansvar for styreleder er at han den 10.02.2010 mottok informasjon fra lånemottaker om at mottaker i strid med forutsetningene for bevilget vedtak, ville lease et driftsmiddel til oppgitt kostpris – kr 2 500 000,- - i stedet for å erverve driftsmiddelet til eie slik det var forutsatt ved bevilgningen av lånet.

Jeg legger til grunn at nevnte låneforutsetning i tillegg til styrevedtaket, også var klarert med formannskapet gjennom det informasjonsmøtet styreleder hadde med dette organ den 10.02.2010, herunder med utdeling av vedtak og låneavtale, samt muntlig informasjon om disse forhold.

For min vurdering legger jeg videre til grunn at styreleder før utbetalingen av bevilget beløp den 19.02.2010, ikke informerte verken styret, advokat Kenneth Mikkelsen eller formannskapet om avviket i grunnlaget for det bevilgede beløp - leasing i stedet for kjøp. Jeg oppfatter at styreleder på spørsmål om sine vurderinger av den informasjon han mottok om forholdet, har gitt noe ulike forklaringer. Advokat Mikkelsen opplyser i sitt notat datert 11.04.2014 til Skjervøy kommune (side 7) at:

> *«Vi er ikke kjent med om Roy Waage svarte på mailen. På direkte spørsmål opplyser Waage at han forsto det slik at Godø kun opplyste om en midlertidig løsning i forbindelse med at maskinen var på vei til å bli solgt til en annen kjøper, og at han ikke har akseptert at maskinen skulle leases på permanent basis.»*

Med *«Vi»* i det siterte forstår jeg at det menes advokat Kenneth Mikkelsen.

Ifølge FR side 5 og 86 forstår jeg rapporten slik at styreleder skal ha opplyst at han etter 10.02.2010 overlot til kommunens advokat å føre videre diskusjon med lånemottaker og at han – når han fikk låneavtalen tilbake i signert stand - la til grunn at lånevilkårene slik de var angitt i låneavtalen i sin helhet ville bli overholdt.

Advokat Mikkelsen har i mail datert 17.03.2016 til undertegnede opplyst at:

> *«Mailen av 10. februar 2010 som det vises til var ikke kjent for oss på dette tidspunkt. Denne mener jeg først vi fikk kjennskap til i forbindelse med pågangen som ble iverksatt mot Skjervøy Sjømat noen år senere.»*

Styreleder har i mail datert 30.04.2016 til undertegnede opplyst at:

> *«Jeg klarer ikke å huske i dag om jeg orienterte advokat Mikkelsen om den omtalte eposten som sådan på dette tidspunktet, men jeg orienterte han om at SSM ønsket pengene som tilskudd og ikke som lån, jfr det jeg har skrevet i avsnittet ovenfor.»*

Om innholdsforståelsen i mailen fremgår at den gir varsel til styreleder om at SS *«blir»* nødt til *«å kjøpe/lease maskinen ..... for så å fremleie den til Skjervøy Sjømat»*. Videre at *«maskinen må betales i dag og siden det trekker ut i tid å få på plass pengene fra Nergård-fondet ser jeg på dette som eneste mulighet»*.

Innholdet i mailen bekrefter etter min vurdering at SS var innforstått med lånevilkåret om kjøp til eie, men varsler om at bedriften ser seg nødt til å endre dette. Ut fra ordlyden i meldingen, sammenholdt med omstendighetene, herunder den *«gode tone»* som jeg forstår forelå mellom partene i kraft av samarbeidsavtale mm, så har jeg en viss forståelse for styreleders i etterhånd uttalte tro på at eie-alternativet ville bli etablert når lånebeløpet kom. Hensett til beløpets størrelse er det imidlertid min vurdering at det pålå styreleder minimum å forelegge opplysningen for sitt styre, noe jeg legger til grunn ikke fant sted, eventuelt også formannskapet før utbetaling av hele lånebeløpet skjedde.

Det må antas at det var tid til i hvert fall styrebehandling før utbetalingen fant sted.

Styreleder burde også straks ha overbrakt leasingopplysningen til kommunens advokat, som fikk i oppdrag å klargjøre vilkårene før utbetalingen.

Under henvisning til foranstående er det min vurdering at styreleder etter informasjonen om leasing den 10.02.2010, minimum pliktet å holde tilbake kr 1 250 000,- - 50 % av kostpris for det som ble leaset inntil dette spørsmål var vurdert av styret, eventuelt også formannskapet.

Styreleder kan etter min vurdering ikke høres med at han kunne se bort fra den konkrete leasing-opplysningen da han etterpå mottok låneavtalen i signert stand. Ut fra sine forpliktelser med å sørge for forsvarlig forvaltning av selskapets midler sammenholdt med det konkrete vilkår om kjøp til eie, er det min klare vurdering at styreleder minimum burde ha gjort nærmere under-søkelser, noe som enkelt kunne ha vært gjort med en telefon til vedkommende i SS før styreleder iverksatte utbetalingen.

Det er etter dette min vurdering at det for styreleder foreligger ansvarsgrunnlag.

Jeg har ikke opplysninger om at den kritiske leasingopplysningen ble forelagt det øvrige styret før utbetaling, og legger under den forutsetning til grunn at øvrige styremedlemmer ikke har ansvar.

For spørsmålet om nødvendig årsakssammenheng mellom styrelederes forsømmelse og det oppståtte tapet, vises det til at hele det utbetalte beløpet var klarert med eier som ansvarlig lån, hvor det vesentlige er at slikt lån må stå tilbake for alle andre kreditorkrav selskapet har.

Med førstehånds kjennskap til de vanskeligheter det hadde vært for en rekke fiskeribedrifter å få til økonomisk forsvarlig drift på Skjervøy, måtte det for kommunen være klart at ethvert lån til en ny bedrift som SS var forbundet med relativt stor risiko for tap. Det samme gjaldt selvsagt også tilskudd i den forstand at den nye bedriften kunne ende på samme måte som de tidligere til tross for tilskuddet og de vilkår om anskaffelse til eie som måtte være forutsatt for slik støtte.

Jeg har ikke funnet saksopplysninger om at kommunen som eneaksjonær og med utradisjonell nær kontakt med styret i SFU, hadde stilt krav til SFU/styret om spesiell sikring av tilskudd/ lån i form av krav om pant eller garantier/dokumentasjoner for egenkapital mv hos SS.

For spørsmålet om årsakssammenheng kan det være avgjørende hva som må antas å ha blitt det sannsynlige hendelsesforløp dersom utbetalingen i første omgang var blitt holdt tilbake eller redusert.

Svaret på dette spørsmålet er daværende medlemmer av formannskapet og kommunestyret samt styremedlemmene i SFU de nærmeste til å besvare. For meg som utenforstående kan jeg bare peke på at både kommunestyret og formannskapet samt kommunens administrasjon synes sterkt innstilt på en rask oppstart av SS, og dermed en rask fordeling av de aktuelle midlene til selskapet. Det vises i så måte til det betydelige arbeid som ble nedlagt fra kommunens side i løpet av meget kort tid fra fordelingsmidlene var avklart og frem til bevillingen til SS ble gitt, herunder med forutgående stiftelse av det kommunale selskapet, intense forhandlinger med eierne bak SS og flere avtaler i den forbindelse mm.

Hensett til det sterke behovet SS uttrykte for å få gjennomført utbetalingen av lånebevillingen, kan det fremstå som usikkert hva kommunen ville ha gjort dersom SS for å opprettholde hele bevillingen eksempelvis hadde argumentert med at leasing for bedriften var like kostnads-krevende som kjøp til eie, kanskje i tillegg til andre ytterligere momenter. Jeg vil ut fra foreliggende opplysninger anta at kommunen i hvert fall ville ha strukket seg langt for å unngå at oppstart av virksomheten i SS stod i fare eller kunne ha blitt utsatt.

Det er vel også mulig at SS som reaksjon på tilbakehold av minimum kr 1 250 000,- ville ha oppfylt lånevilkårene med omgjøring fra leasing til eie, hvorved kommunens tap ville blitt det samme. De fremlagte regnskapene fra SS for 2010 – 2012 viser at SS i praksis ikke på noe tidspunkt etter første mulige forfall for lånet i 2013 har hatt økonomisk evne til å tilbakebetale noe av lånet.

Under henvisning til foranstående er det min konklusjon for så vidt gjelder styreleders ansvar at dette i utgangspunktet er til stede, men at det likevel fremstiller seg som tvilsomt som følge av kravet til årsakssammenheng mellom forsømmelsen og kommunens tap.

Jeg tilføyer at det i et eventuelt søksmål vil være Skjervøy kommune som i medhold av vanlige erstatningsregler vil ha bevisbyrden for erstatningsgrunnlaget.

I tilknytning til mulig tilbakebetaling, er det også åpenbart – som fastslått i FR – at lånet som ansvarlig sådant ikke kunne sikres i form av tinglyst pant.

Sammenholdt med at lånebeløpet tidligst hadde forfall i 2013, kan jeg heller ikke se annet grunnlag for ansvar i styrets disposisjoner/unnlatelser etter 19.02.2010.

Dersom kommunen finner grunnlag for erstatningskrav mot styreleder, følger det av aksjeloven § 17-2 at ansvaret kan lempes etter lov om skadeserstatning § 5-2.

Det er antatt at lemping bare er aktuelt i unntakstilfeller. Rettspraksis viser likevel at unntakene er mange. Vurderingstemaet for lemping vil etter nevnte § 5-2 være hvorvidt lemping er rimelig ut fra skadens størrelse, skadevolders økonomiske situasjon, graden av utvist forsømmelighet og *«forholdene ellers»*. Lemping kan skje når man finner *«at ansvaret virker urimelig tyngende for den ansvarlige»*.

Dersom det blir aktuelt å fremme erstatningskrav, må det foretas en nærmere vurdering av de momenter som her angis.

3. Foreldelse.

Det gjelder her erstatningskrav fra aksjonær mot styreleder/styremedlem for erstatnings-betingende handling som fant sted den 19.02.2010.

Den alminnelige foreldelsesfristen er 3 år etter foreldelsesloven § 2. For krav i kontraktsforhold løper fristen fra misligholdet *«inntrer»*, hvilket i praksis for denne type sak vil si fra 19.02.2010. For krav utenfor kontraktsforhold fastslår loven § 9 at fristen løper fra den dag *«skadelidte fikk eller burde skaffet seg nødvendig kunnskap om skaden og den ansvarlige»*.

Selv om det lenge har hersket usikkerhet om spørsmålet, antar ledende juridisk teori på området at erstatningskrav fra aksjonær mot styremedlem reguleres av foreldelsesloven § 9 – hvorved det avgjørende blir når kommunen må sies å ha fått tilstrekkelig kunnskap om det erstatnings-betingende forhold – i utgangspunktet om skadens størrelse, ansvarsgrunnlaget og den ansvarlige for dette.

Høyesterett har blant annet i Rt 1967 side 1182 uttrykt slik forståelse av § 9;

> *«foreldelsesfristen begynner å løpe fra det tidspunkt da skadelidte hadde eller burde skaffet seg slike kunnskaper om skaden og skadevolder at han hadde en oppfordring til å gå til søksmål med utsikt til et positivt resultat.»*

Et særlig spørsmål i forhold til kunnskapskravet er hvem som må ha kunnskapen når skadelidte er en kommune. Ifølge veiledende juridisk teori, jfr A.C. Røed: *«Foreldelse av fordringer»* 2010 side 391 heter det om dette at:

> *«Problemstillingen er i liten grad berørt i juridisk teori og er i liten grad belyst i rettspraksis.»*

Kunnskap hos den som ellers kunne ha vært naturlig – ordføreren – kan vi i dette tilfellet se bort fra. Etter min vurdering vil det være spørsmål om når formannskapet, kommunestyret eller Kontrollutvalget har hatt slike opplysninger at søksmål burde ha vært iverksatt. Fra dette tidspunktet løper 3-års fristen.

Det følger av foranstående at foreldelsesfristens start beror på et skjønnsmessig spørsmål basert på det foran angitte fra lov og Høyesteretts dom. Jeg antar likevel at friststart i vår sak i hvert fall inntraff da formannskapet/kommunestyret ble kjent med styreleders manglende oppfølging av leasing-informasjonen.

Videre antar jeg at fristen senest har startet sitt 3-års løp fra det tidspunkt da FR-rapporten ble avgitt. Jeg ser av rapporten at KomRev Nord i sitt arbeid har hatt møter med Kontrollutvalget fra 16.09.2014, men jeg er ikke kjent med hvilke opplysninger som der fremkom og heller ikke i hvilken grad disse opplysningene på noe tidspunkt har vært lagt frem for formannskapet eller kommunestyret. Jeg nevner for ordens skyld at kjennskap til konkursåpningen hos SS i november 2013 etter omstendighetene ikke kan ses å ha betydning for fristen.

Hensett til nevnte skjønnsmessige momenter knyttet til foreldelsesfristen, vil jeg rimeligvis anbefale at et eventuelt søksmål uttas snarest mulig.

4. Konklusjoner.

Det følger av foranstående at jeg vurderer at styreleder, men ikke øvrige styremedlemmer, utviste erstatningsbetingende uaktsomhet ved ikke å informere og behandle opplysningen om leasing i stedet for kjøp til eie. Jeg konkluderer med at erstatningsansvar likevel er tvilsomt som følge av tvil om tilstrekkelig årsakssammenheng mellom forsømmelsen og det oppståtte tapet.

Med hilsen

Harald Pleym
advokat
pleym@advrp.no

Fra: Cissel Samuelsen (Cissel.Samuelsen@skjervoy.kommune.no)
Sendt: 16.06.2016 08:17:46
Til: Kathrine Kaasbøll Hanssen
Kopi:

Emne: FW: VURDERING AV STYREANSVAR
Vedlegg:

From: Roy Waage [mailto:roywaage@online.no]
Sent: Wednesday, June 15, 2016 11:05 AM
To: Cissel Samuelsen
Subject: VURDERING AV STYREANSVAR

Hei!

Jeg viser til brev av 13.06. 2016 fra advokat Pleym til Skjervøy kommune med vurdering av styreansvar i Skjervøy Fiskeriutvikling A/S :

Undertegnede fikk i går oversendt brevet til gjennomlesning. Brevets inneholder faktiske feil og er en dårlig begrunnet påstand om ansv

På side 2 i brevet fremstiller advokat Pleym det som undertegnede ikke ville møte på hans kontor for å gi opplysninger i saken, men "ba
Dette er ikke riktig!
I forkant av det avtalte møtet meddelte jeg Pleym på e-post at det hadde oppstått en utfordrende situasjon på jobben som gjorde at jeg

På side 4 i brevet til kommunen er det gitt en svært selektiv og mangelfull gjengivelse av mine skriftlige svar på hans spørsmål til me

Jeg ga blant annet følgende svar på spørsmål fra advokat Pleym:

"Jeg og styret i SFU forholdt oss til låneavtalen som var klar i forhold til bruken av lånemidlene.
Gjentatte ønsker fra SSM om at de ønsket bevilgningen som tilskudd ble ikke imøtekommet.

Før bevilgningsvedtaket i SFU ba vi om bistand fra advokat Mikkelsen om formen på støtte og formalisering av låneavtale.
Dette forholdt styret seg til.
Etter at styret hadde innvilget et ansvarlig lån ville ikke SSM skrive under låneavtalen. Begrunnelsen var at de ville ha dette som ti
Etter flere samtaler med SSM kontaktet jeg advokat Mikkelsen og orienterte han om situasjon og at SSM ikke ønsket dette som lån. Det va
Etter noen dager fikk jeg låneavtalen i retur ferdig signert fra SSM.
Dette var med andre ord helt i tråd med styrets vedtak og jeg utbetalte lånet."

Da jeg mottok låneavtalen i retur fra Skjervøy Sjømat AS den 19.02.2010, etter at advokat Mikkelsen som sagt hadde vært i kontakt med S

Forøvrig registrerer jeg at advokat Pleym er kommet til at det neppe kan anses å foreligge en adekvat årsakssammenheng mellom min hand

Ber om at denne e-post legges frem for kommunestyret under behandling av saken.

Med hilsen

Roy Waage

Skjervøy kommune

Arkivsaknr: 2016/475 -1
Arkiv: 109
Saksbehandler: Cissel Samuelsen
Dato: 04.10.2016

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
58/16	Formannskap	12.10.2016
59/16	Kommunestyret	26.10.2016

Kommunal planstrategi 2016-2019 - prosessplan

Henvisning til lovverk:
https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-27-71/KAPITTEL_2-4-1#KAPITTEL_2-4-1
(§10-1 i Plan- og bygningsloven)

Saksprotokoll i Formannskap - 12.10.2016

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Formannskapet anbefaler kommunestyret å gjøre følgende vedtak:

Forslag til prosessplan for utarbeidelse av kommunal planstrategi for Skjervøy kommune 2016-2019 vedtas.

Vedlegg

1 Veileder, kommunal planstrategi

Rådmannens innstilling:
Formannskapet anbefaler kommunestyret å gjøre følgende vedtak:

Forslag til prosessplan for utarbeidelse av kommunal planstrategi for Skjervøy kommune 2016-2019 vedtas.

Saksopplysninger:

Det vises til ordlyden i Plan og bygningsloven, § 10-1:

§ 10-1.*Kommunal planstrategi*

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om

det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Utarbeiding og behandling av kommunal planstrategi kan slås sammen med og være del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen, jf. kapittel 11.

Som det framgår av lovteksten, skal den kommunale planstrategien vedtas senest ett år etter konstituering. Det vil være vanskelig å kjøre en omfattende prosess med brei medvirkning når vi i utgangspunktet starter prosessen så sent. Det foreslås derfor at det ikke legges opp til brei medvirkning (lovteksten sier bør – ikke skal), men at slik medvirkning heller brukes når planer skal utarbeides. Det er viktig å presisere at en kommunal planstrategi ikke er en plan, men et politisk strategisk styringsdokument, som skal uttrykke hvilke planbehov som skal prioriteres i inneværende valgperiode. Det betyr også at planstrategien ikke har direkte rettsvirkning for kommunens innbyggere, og at det ikke kan rettes innsigelser mot en kommunal planstrategi. Når det gjelder innspill fra nabokommuner, statlige og regionale organer, gis disse mulighet for å komme med innspill når forslag til planstrategi legges på høring.

Hvilke føringer vil være styrende for prioritering av planbehov?

- Statusbildet for Skjervøy kommune – hvilke utviklingstrekk avtegner seg mtp demografi (og dermed endring i behov for tjenester), økonomi, næringsliv (mtp arealbruk, infrastruktur), boligbygging m fl
- Regional planstrategi og regionale fagplaner
- «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging», vedtatt juni 2015

Den kommunale planstrategien skal både omfatte de overordna kommuneplanene (areal- og samfunnsplan) og tverretatlige planer som er viktige i et samfunnsutviklingsperspektiv. I tillegg bør planstrategien omfatte revidering/rullering av fagplaner innen ulike tjenesteområder. Det er viktig at planer innen spesifikke fagområder henger sammen med overordna planer. Planene tilhører derfor et hierarkisk system der overordna planer setter premisser for planer nedover i hierarkiet. I Skjervøy kommune har vi en fersk arealplan (fra 2016 – vedtatt 11.05, men med meklingsplikt på ett punkt) og en kystsoneplan (vedtatt i 2015). Samfunnsplanen derimot er fra 1992. Det er samfunnsplanen som skal peke retning for framtidig utvikling av Skjervøy kommune. Revidering av samfunnsplan vil følgelig være et sentralt tema i den kommunale planstrategien.

Lovteksten i PBL §10-1 sier også noe om samråd med nabokommuner. Skjervøy samarbeider interkommunalt på flere felt, og det kan være behov for også å vurdere interkommunale planoppgaver i planperioden.

Tidsplan for utarbeidelse av kommunal planstrategi:

12. og 26. oktober	**Politisk behandling av planprogram i hhv formannskap og kommunestyre**
Oktober - November	**Administrasjonen utarbeider faktagrunnlag basert på bl a statusbilde (kommunereform), inkl vurderinger fra Fylkesmannen og annen relevant statistikk som viser utviklingstrekk og utfordringer.**
9. november	**Formannskapet behandler et forslag til kommunal planstrategi. Forslag til vedtak offentliggjøres i 30 dager.**
14. desember el første kommunestyre i	**Endelig vedtak.**

2017	

Hvorvidt endelig vedtak kan gjøres i desember, avhenger av mengde og type innspill som kommer inn i høringsperioden.

Vurdering:

Det pålegger kommunene en plikt til å utforme en kommunal planstrategi som skal angi kommunens planbehov i valgperioden. På grunn av dårlig kapasitet på plansida og en stram tidsplan, anbefaler rådmannen at prosessen fram mot et forslag til planstrategi gjøres internt med ledergruppe i administrasjonen og formannskapet, men at eksterne instanser trekkes med når forslaget til planstrategi legges ut på høring.

MILJØVERNDEPARTEMENTET

Veileder

Kommunal planstrategi

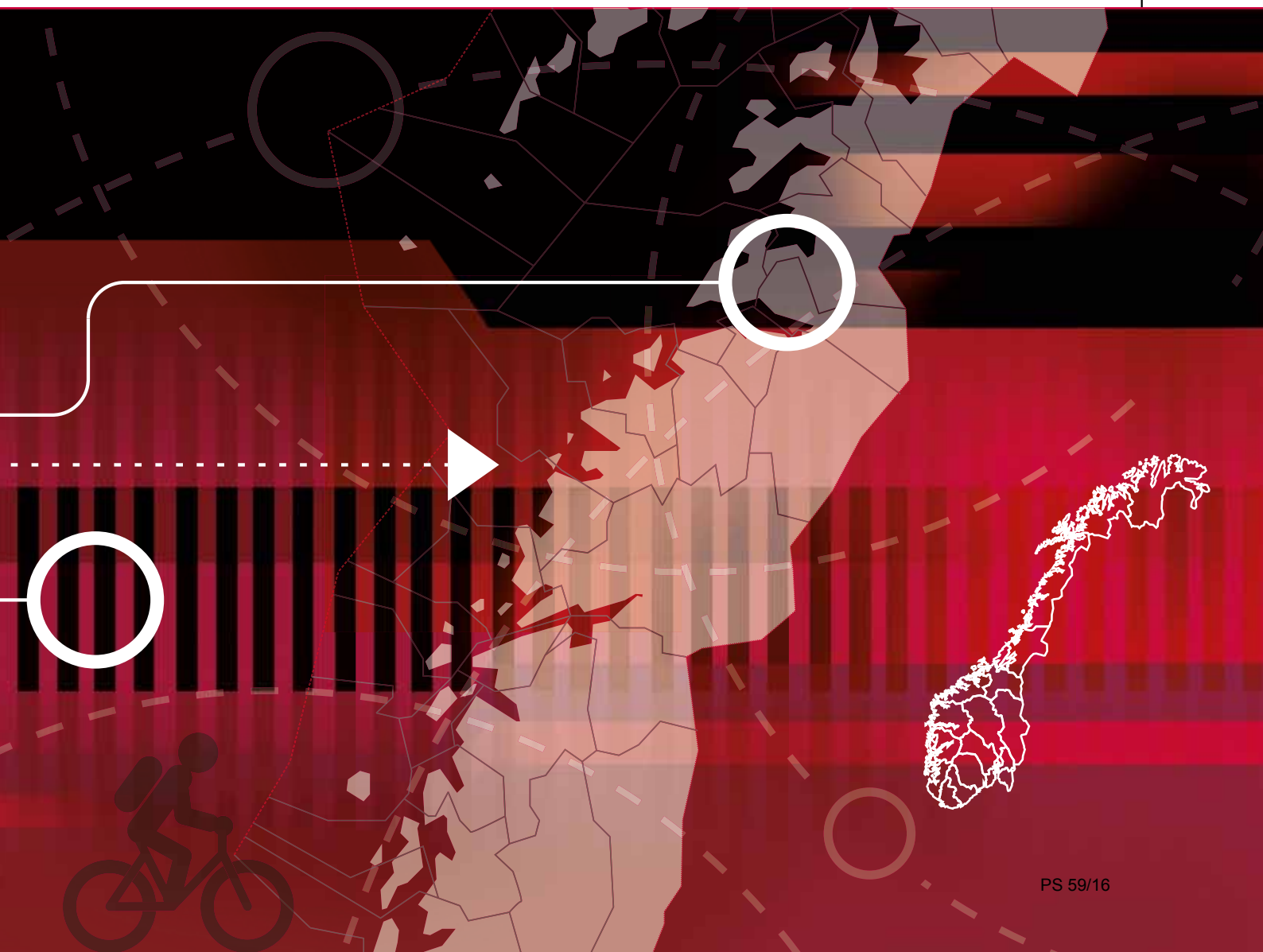

PS 59/16

MILJØVERNDEPARTEMENTET

Veileder

Kommunal planstrategi

PS 59/16

Innhold

1. Kommunal planstrategi som verktøy for bedre kommunal planlegging 6

1.1 *Bedre og mer behovsstyrt planlegging* *6*

1.2 *Verktøy for politisk prioritering av planoppgaver* *6*

1.3 *Bedre samarbeid om planoppgaver på tvers av kommune- og fylkesgrenser* *6*

1.4 *Kommunal planstrategi er ikke en plan* *6*

2. Nærmere om lovbestemmelsen 8

2.1 *Tidspunkt for utarbeidelse og vedtak av kommunal planstrategi (1. ledd)* *8*

2.2 *Vurderingen av planbehovet (§ 10-1 første ledd)* *8*

2.3 *Samrådsplikt med nabokommuner, fylkeskommunen og regional stat (§ 10-1 andre ledd)* *8*

2.4 *Medvirkning (§ 10-1 andreledd)* *9*

2.5 *Kommunestyrets vedtak om kommuneplanen skal revideres (§ 10-1 tredje ledd)* *9*

2.6 *Planstrategi som del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen (§ 10-1 fjerde ledd)* *9*

3. Kommunal planstrategi og kommuneplanleggingen 10

3.1 *Hel eller delvis revisjon av kommuneplanen* *10*

3.2 *Overgangen fra planstrategi til planprogram og kommuneplanprosess* *11*

3.3 *Nærmere om forholdet mellom kommunal planstrategi og planprogram* *12*

4. Forholdet mellom kommunal- og regional planstrategi og nasjonale forventninger 13

4.1 *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging* *14*

4.2 *Interkommunalt plansamarbeid* *14*

5. Det praktiske arbeidet med kommunal planstrategi 15

5.1 *Status gjeldende kommuneplan* *15*

5.2 *Nye overordnede føringer* *17*

5.3 *Utviklingstrekk og utfordringer som påvirker planbehovet* *17*

5.4 *Erfaringene med gjeldende kommuneplan* *17*

5.5 *Kommunens plansystem og øvrige planlegging* *18*

5.6 *Medvirkning i planstrategiarbeidet* *19*

5.7 *Arbeidsprosess og koordinering i tid* *20*

5.1 *Momenter knyttet til innhold i kommunal planstrategi* *21*

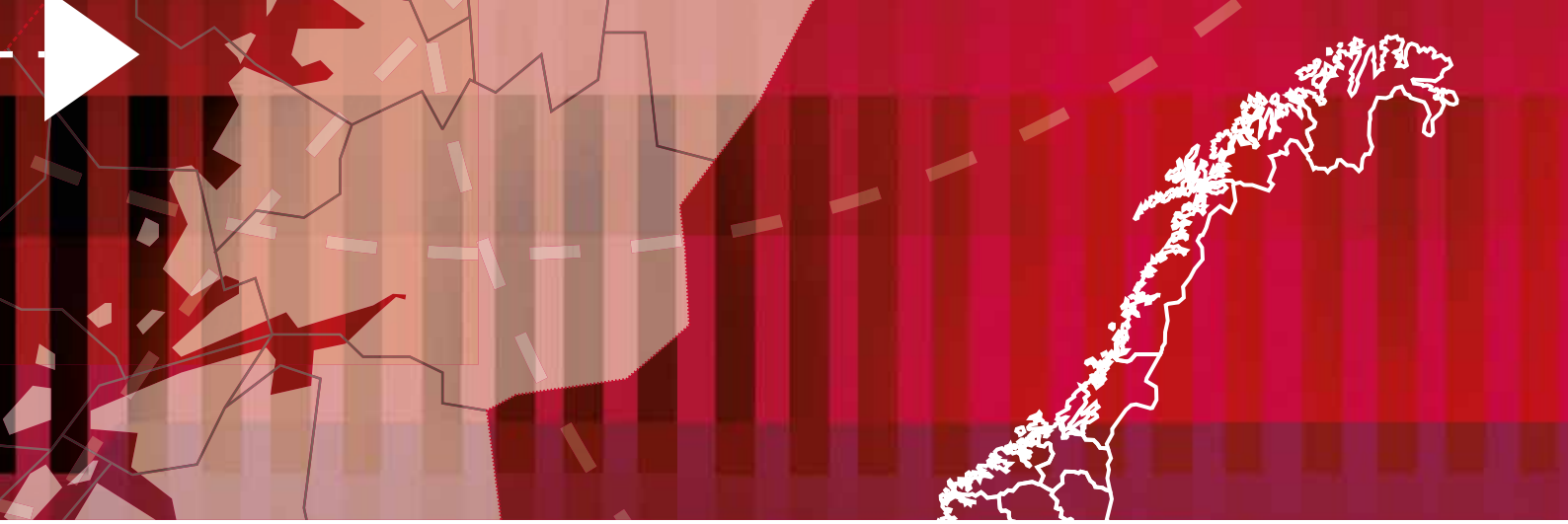

1. Kommunal planstrategi som verktøy for bedre kommunal planlegging

1.1 Bedre og mer behovsstyrt planlegging

Kommunal planstrategi er et nytt verktøy i plan- og bygningsloven. Formålet er å klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for en ønsket utvikling i kommunen. Kommunal planstrategi erstatter det obligatoriske kravet til rullering av kommuneplanen som lå i tidligere plan- og bygningslov (PBL 1985).

Planstrategien setter et stekt fokus på at planleggingen skal være behovsstyrt og ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig. Dette er også nedfelt i plan- og bygningsloven § 3-1 tredje ledd om oppgaver og hensyn i planlegging etter loven.

1.2 Verktøy for politisk prioritering av planoppgaver

Den kommunale planstrategien er et hjelpemiddel for det nye kommunestyret til å avklare hvilke planoppgaver kommunen skal prioritere i valgperioden for å møte kommunens behov. Et viktig siktemål er å styrke den politiske styringen av hvilke planoppgaver som skal prioriteres. Arbeidet med kommunal planstrategi vil gi en bedre og mer systematisk vurdering av kommunens planbehov slik at kommunen bedre kan møte de aktuelle utfordringene,.

Gjennom vedtaket av den kommunale planstrategien skal det nye kommunestyret ta stilling til om kommuneplanen helt eller delvis skal revideres. Planstrategien er også et egnet verktøy for å vurdere kommunens plansystem, planressurser og samlede planbehov i kommunestyreperioden knyttet til kommunedelplaner, tema- og sektor(fag)planer.

1.3 Bedre samarbeid om planoppgaver på tvers av kommune- og fylkesgrenser

Kommunal planstrategi skal utarbeides og vedtas senest ett år etter at kommunestyret er konstituert. Fylkestingene skal i løpet av den samme perioden vedta en regional planstrategi som skal avklare de regionale planbehovene. Denne samtidigheten åpner for bedre samhandling om planoppgaver, og i tillegg en bedre oppfølging av vedtatte planer, som går på tvers av kommune- og fylkesgrenser. Fylkeskommunen bør i samarbeid med kommunene utarbeide et opplegg som sikrer samordning.

Kommunal planstrategi er en viktig arena for å drøfte og avklare behov for interkommunal planlegging. Dette kan gjelde både innenfor arealplanalegging og tjenesteyting.

1.4 Kommunal planstrategi er ikke en plan

Den kommunale planstrategien er ikke en plan. Kommunal planstrategi er følgelig ikke en arena for å vedta mål og strategier, men å drøfte utviklingstrekk i kommunen som samfunn og organisasjon som grunnlag for å vurdere planbehovet i kommunestyreperioden.

Planstrategien er retningsgivende for kommunens planlegging og har ingen direkte rettsvirkning for kommunens innbyggere. Det kan ikke fremmes innsigelse mot kommunal planstrategi.

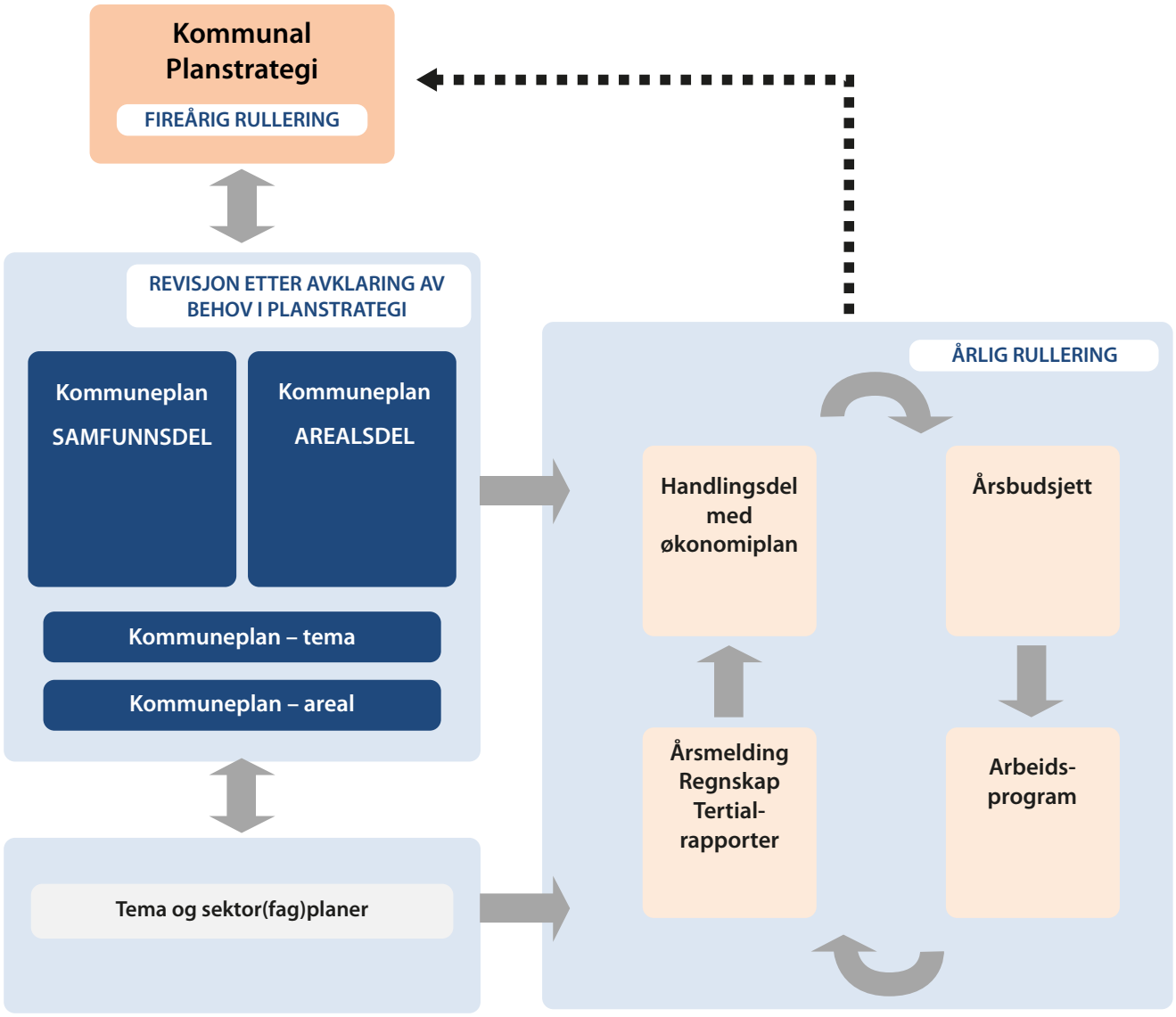

Figur 1. Kommunal planstrategi i det kommunale plansystemet.

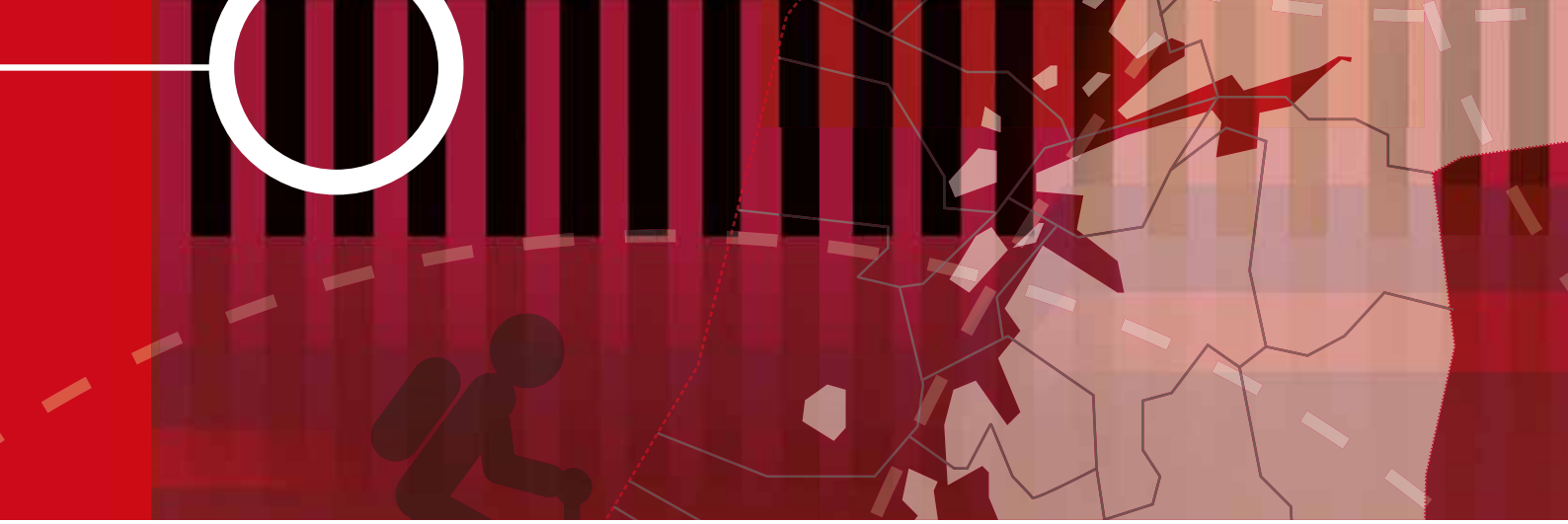

2. Nærmere om lovbestemmelsen

§ 10-1. Kommunal planstrategi
Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Utarbeiding og behandling av kommunal planstrategi kan slås sammen med og være del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen, jf. kapittel 11.

2.1 Tidspunkt for utarbeidelse og vedtak av kommunal planstrategi (1. ledd)

Kommunen har etter § 10-1 første ledd plikt til å vedta en kommunal planstrategi senest ett år etter at det nye kommunestyret er konstituert.

Det er opp til kommunen å vurdere når det er hensiktsmessig å starte opp arbeidet. Det er det nye kommunestyret som er ansvarlig for utarbeidingen. Det kan likevel være hensiktsmessig at forberedelser og oppstart av arbeidet med kommunal planstrategi skjer før nytt kommunestyre konstitueres. Det kan være en fordel å starte tidlig for å få med erfaringene fra sittende kommunestyre.

En tidlig oppstart av arbeidet med planstrategien vil bidra til at det nye kommunestyret gis en god mulighet for å vurdere og ta stilling til hvilke planoppgaver som skal prioriteres i planperioden. Kommunen kan revidere planstrategien i kommunestyreperioden om det er behov for det.

2.2 Vurderingen av planbehovet (§ 10-1 første ledd)

Kommunal planstrategi utformes etter behovet i den enkelte kommune. Det sentrale i paragrafens første ledd er at det skal ligge en vurdering til grunn for prioriteringene av planbehovet. Første ledd henviser til at denne vurderingen bør bygge på en drøfting av kommunens planbehov i lys av de utfordringene kommunen har som samfunn og organisasjon. Kommunen bestemmer selv innholdet i vurderingene.

2.3 Samrådsplikt med nabokommuner, fylkeskommunen og regional stat (§ 10-1 andre ledd)

Kommunen skal innhente synspunkter fra nabokommuner, statlige og regionale organer i forbindelse med arbeidet med planstrategien. Samarbeidet med nabokommuner er viktig blant annet fordi det kan bidra til å identifisere og avklare interkommunale planoppgaver i planperioden. I tillegg vil samhandlingen med regional stat og fylkeskommunen kunne bidra til å få en god dialog om planbehov som følge av nasjonale føringer og regionale utfordringer.

2.4 Medvirkning (§ 10-1 andre ledd)

Forslag til vedtak av kommunal planstrategi skal gjøres offentlig i minst 30 dager før kommunestyrets behandling. Kommunen bør vurdere om det er behov for bred medvirkning og allmenn debatt ut over dette, men loven setter ingen krav. I mange kommuner vil det heller være naturlig å legge opp til en bred medvirkning i planprosessene som følger etter at planstrategien er vedtatt, framfor å legge opp til en bred medvirkning om planbehovet.

2.5 Kommunestyrets vedtak om kommuneplanen skal revideres (§ 10-1 tredje ledd)

Kommunestyret skal gjennom vedtaket av kommunal planstrategi ta stilling til om gjeldende kommuneplan helt eller delvis skal revideres.

I tillegg kan kommunestyret ta stilling til om det i valgperioden er behov for andre planer enten dette gjelder arealplaner eller tema- og sektor(fag)planer, eventuelt også vurdere behov for revidering eller oppheving av slike planer..

2.6 Planstrategi som del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen (§ 10-1 fjerde ledd)

Kommunal planstrategi kan slås sammen med og være en del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen. I praksis kan da planstrategien og planprogrammet for kommuneplanen slås sammen. Den kommunale planstrategien må da følge prosessreglene som stilles til planprogrammet jfr. § 11-13. Planstrategiarbeidet vil da være en del av selve revisjonen av kommuneplanen slik at selve revisjonsbehovet av kommuneplanen må være avklart.

3. Kommunal planstrategi og kommuneplanleggingen

Det er i kommuneplanen nye mål og strategier skal behandles og vedtas og ikke i den kommunale planstrategien. Dette skillet er viktig blant annet fordi kommuneplanprosessen har helt andre krav til medvirkning, samråd og høring/offentlig ettersyn enn planstrategiarbeidet. Det er ikke intensjonen at planstrategiarbeidet skal erstatte eller «tømme» kommuneplanprosessen for innhold.

En viktig del av grunnlaget for å vurdere om kommuneplanen skal revideres vil være erfaringene med gjeldende kommuneplan, utviklingstrekkene framover og de utfordringene kommunen har som samfunn og organisasjon, samt i hvilken grad det nye kommunestyret ønsker en ny eller endret politikk for kommunen.

3.1 Hel eller delvis revisjon av kommuneplanen

Gjennom den kommunale planstrategien tar kommunen stilling til om kommuneplanen skal revideres eller videreføres uten endringer. Det er følgelig flere alternative løp mht. hvordan planstrategien kan følges opp gjennom videre kommuneplanlegging. Dette tilpasses kommunens plansituasjon og behov.

Gjeldende kommuneplan kan videreføres i sin helhet, slik at videre planlegging for eksempel skjer gjennom kommunedelplaner eller annen tema- og sektorplanlegging, kommuneplanen kan revideres helt eller delvis, eller det kan være behov for revisjon av bare samfunnsdelen eller bare arealdelen. Denne fleksibiliteten er vist i figur 2.

Figur 2. Behovstilpasset revisjon av kommuneplanen. Blå bokser er trinn i en kommuneplanprosess.

Slås planstrategien og planprogrammet sammen, vil arbeidet med planstrategien inngå som oppstart av en ordinær kommuneplanprosess, og planprogrammet må følge prosessreglene for planprogrammet. For kommuner der det er åpenbart at kommuneplanen må revideres vil det også være mulig å legge opp arbeidet med planstrategien og planprogrammet for kommuneplanrevisjonen parallelt. Planstrategien vedtas da før planprogrammet for kommuneplanrevisjonen. Det vises for øvrig til omtale av forholdet mellom planstrategi og planprogram i kapittel 3.3.

3.2 Overgangen fra planstrategi til planprogram og kommuneplanprosess

Kommuner kan i vedtak av den kommunale planstrategien beslutte at hele kommuneplanen, samfunnsdelen alene, eller arealdelen alene skal revideres uten å gå nærmere inn på innholdet i revisjonsarbeidet. Rammer og forutsetninger for revisjonsarbeidet, prioriterte tema, alternative strategier, opplegg for medvirkning mv. vil da bli avklart i planprogrammet for kommuneplanprosessen. Dette vil gi en klar arbeidsdeling mellom den kommunale planstrategien og planprogrammet for kommuneplanrevisjonen.

I de politiske diskusjonene om hvorvidt og i hvilken grad kommuneplanen skal revideres vil planbehovet kunne avgrenses til særskilte tema eller satsingsområder. Eksempelvis vil et nytt kommunestyre kunne ønske endringer i kommunens boligpolitikk, næringspolitikk, miljøpolitikk eller utbyggingsmønster, sammenlignet med gjeldende kommuneplan. Det kan også være ønske om å legge større vekt på nye satsingsområder som for eksempel folkehelse. Øvrige deler av kommuneplanen kan det være ønskelig å videreføre uten vesentlige endringer. Ved vedtak av kommunal planstrategi kan kommunestyret da gi rammer og et mandat for revisjonsarbeidet, og avgrense det til særskilte tema jf. figur 3.

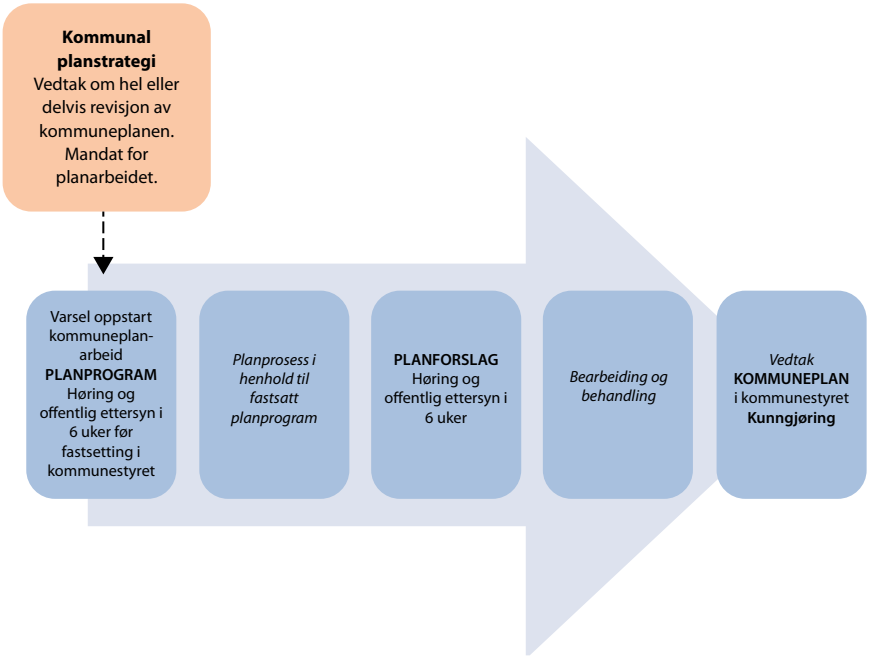

Figur 3. Forholdet mellom planstrategien og kommuneplanprosessen.

Når planstrategien peker ut særskilte tema og satsingsområder er det viktig at disse tas med videre inn i planprogrammet for kommuneplanrevisjonen. Her kan det gis en mer omfattende vurdering med hensyn til rammer, prioriterte tema, alternative strategier, opplegg for medvirkning mv. Til planprogrammet stilles det mer omfattende medvirkningskrav enn for planstra-

tegien, slik at spørsmålene kommer bredere og grundigere ut til offentlig debatt og diskusjon. Ved behandlingen av planprogrammet vil derved kommunestyret få et bredt grunnlag for å vurdere og å fastsette innholdet i revisjonsarbeidet. På denne måten sikres det en god forankring for revisjonsarbeidet, og en logisk sammenheng mellom planstrategien og den etterfølgende kommuneplanprosessen.

3.3 Nærmere om forholdet mellom kommunal planstrategi og planprogram

Planprogrammet omfatter tidlig fase av kommuneplanprosessen og er et program for gjennomføring av en konkret planprosess (§ 4-1). Planprogrammet skal redegjøre for formålet og forutsetningene for planarbeidet, tema eller hovedspørsmål og satsingsområder som tas opp, alternative utviklingsstrategier, utredningsbehov (arealdel), og opplegg for medvirkning.

Det er også viktig at planprogrammet klarlegger hvilke deler av kommuneplanen som ikke tas opp til revisjon slik det går fram av føringene fra planstrategien. Planprogrammet har like sterke krav til høring og offentlig ettersyn som et planforslag.

	KOMMUNAL PLANSTRATEGI	PLANPROGRAM FOR KOMMUNEPLANPROSESS
Lovhjemmel	§ 10-1	§ 11-13, § 4-1
Formål	Politisk prioritering av planbehovet i kommunestyreperioden, og om kommuneplanen helt eller delvis skal revideres.	Program for gjennomføring av et kommuneplanarbeid både med hensyn til innhold og prosess.
Innholdskrav	Vedtak om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, og et underlag som viser forutsetningene for vurderingen av planbehovet.	Skal gjøre rede for formålet med planarbeidet og hvilke hovedspørsmål/satsingsområder planarbeidet tar opp, planprosess og medvirkning, aktuelle strategiske valg/alternativ og utredningsbehov (arealdel)
Prosess	Skal innhentes synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres kjent i minst 30 dager før kommunestyrets behandling.	Sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i minst 6 uker.
Vedtak	Kommunestyret	Fastsettes av kommunestyret. Kan delegeres etter kommunelovens regler.
Virkning	Retningsgivende for kommunens prioritering av planoppgaver.	Prosessledende

Figur 4. Kjennetegn ved kommunal planstrategi og planprogram for revisjon av kommuneplanen.

Planprogrammet har etter hvert utviklet seg til en viktig tidlig fase av kommuneplanprosessene. Mange kommuner bruker planprogrammet aktivt til å legge rammer og forutsetninger for revisjonsarbeidet og drøfting av alternative strategier for areal eller samfunnsutvikling. Planprogrammet er en riktig arena for denne type tidlige diskusjoner i planprosessene.

Etter den nye plan- og bygningsloven er det krav om planprogram for samfunnsdelen også når den revideres alene.

4. Forholdet mellom kommunal- og regional planstrategi og nasjonale forventninger

Kommunal og regional planstrategi er to helt ulike verktøy i plansystemet. Den regionale planstrategien skal avklare hvilke regionale planer som skal utarbeides i valgperioden, og erstatter kravet om løpende fylkesplanlegging i den tidligere plan- og bygningsloven. Det er ikke lenger krav til at det skal være en samlet fylkesplan for hvert fylke. Kommunene har på sin side krav om at det skal utarbeides en kommuneplan med samfunnsdel og arealdel. Den regionale planstrategien blir derved det eneste obligatoriske element for rullerende regional planlegging.

	KOMMUNAL PLANSTRATEGI	REGIONAL PLANSTRATEGI
Lovhjemmel	§ 10-1	§ 7-1, § 7-2
Formål	Politisk prioritering av planbehovet i kommunestyreperioden, og om kommuneplanen helt eller delvis skal revideres	Eneste obligatoriske element for planlegging på regionalt nivå. Fastsetter hvilke regionale planer som skal utarbeides i valgperioden
Innholdskrav	Vedtak om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, og et underlag som viser forutsetningene for vurderingen av planbehovet	Skal redegjøre for viktige regionale utviklingstrekk og utfordringer, vurdere langsiktige utviklingsmuligheter og ta stilling til hvilke spørsmål som skal tas opp gjennom videre planlegging.
Prosess	Skal innhentes synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres kjent i minst 30 dager før kommunestyrets behandling.	Sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i minst 6 uker
Vedtak	Kommunestyret.	Fylkestinget. Godkjennes ved kongelig resolusjon.
Tidspunkt for vedtak	Innen ett år etter konstituering av kommunestyret og minst en gang i valgperioden.	Innen ett år etter konstituering av fylkestinget og minst en gang i valgperioden.
Virkning	Retningsgivende for kommunens prioritering av planarbeid	Skal legges til grunn for statlige organers og kommunenes planarbeid i regionen.

Figur 5. Kjennetegn mellom kommunal- og regional planstrategi.

I regional planstrategi avklares de regionale planbehovene i fylkestingsperioden, herunder hvordan pågående og nye regionale planoppgaver skal følges opp. Den enkelte kommune har en rett og en plikt til å delta i dette arbeidet når det berører deres virkeområde (§ 8-3).

Samordning av planstrategiarbeidet i en region vil være viktig for å få til en god avklaring av planbehovet i regionen, og hvordan det kan løses gjennom regional plan, interkommunalt plansamarbeid eller kommunalt planarbeid.

Fylkeskommunene har et særlig ansvar for å legge til rette for samhandling mellom kommunene, fylkeskommunen og regionale organer i regionens samlede planstrategiarbeid.

Veileder regional planstrategi.

4.1 Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

De nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging (§ 6-1) skal utarbeides hvert fjerde år, og ble fastsatt første gang juni 2011. Den nasjonale politikken som formidles gjennom forventningene vil kunne gi føringer for arbeidet med å avklare planbehov i kommunal planstrategi, og skal følges opp i den kommunale planleggingen etter plan- og bygningsloven.

4.2 Interkommunalt plansamarbeid

Regionale planbehov kan både løses gjennom regional planlegging og interkommunalt plansamarbeid jf. kapittel 9 i plan- og bygningsloven. Den kommunale planstrategien er også en arena for å avklare behov og planoppgaver som best kan løses gjennom interkommunalt plansamarbeid. Samtidigheten i vurdering av planbehovet på tvers av kommunegrensene er et viktig grunnlag for dette.

De fleste kommunene er en del av regioner eller delregioner der det vil være viktig å få vurdert prioriteringen av planoppgaver også i regional og interkommunal sammenheng.

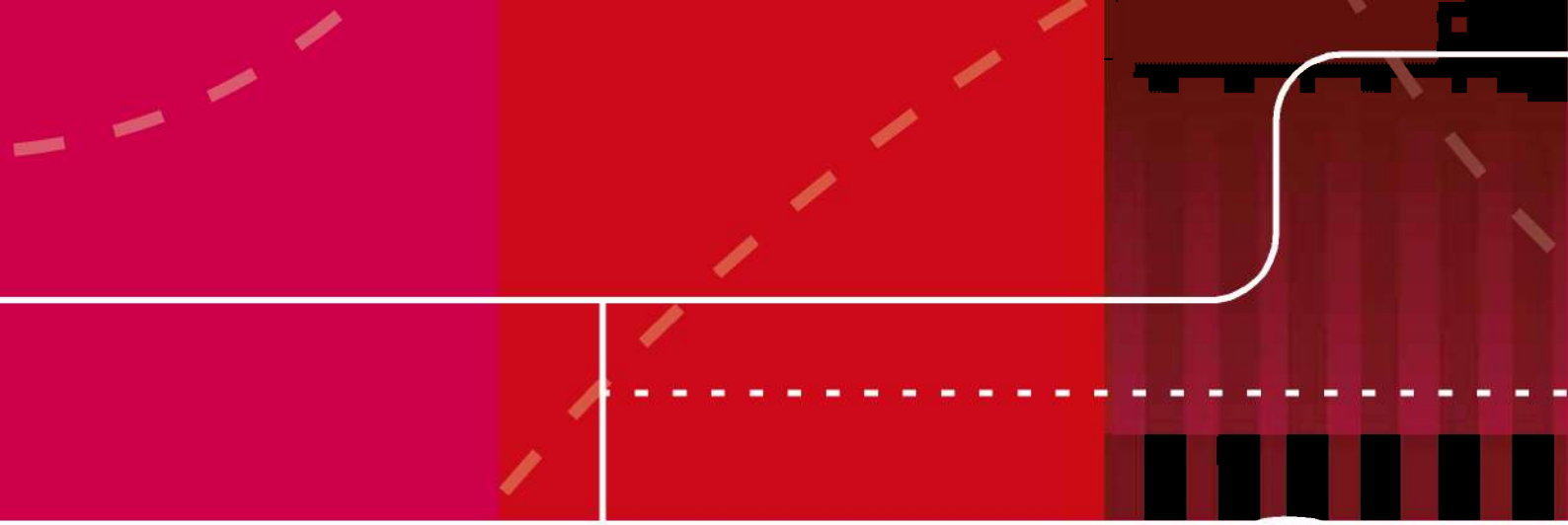

5. Det praktiske arbeidet med kommunal planstrategi

Kommunene er ulike, har svært ulike planbehov og vil tilpasse arbeidet med kommunal planstrategi til dette. By- og tettstedskommuner med vekstutfordringer har helt andre planbehov enn kommuner der hovedutfordringen er å legge til rette for vekst og hindre befolkningsnedgang. Samtidig er mange planoppgaver lovpålagt og noe kommunen uansett må forholde seg til. I det etterfølgende er det tatt opp noen generelle tema for det praktiske planstrategiarbeidet i kommunene.

5.1 Status gjeldende ko

Gjeldende kommunepla
utgangspunkt for den k
Her vil situasjonen i kor
lig og arbeidet med plan
dette. Er kommuneplan
kommunen bare arealde
rutiner for rullering av
planstrategiarbeidet kan

Status gjeldende kommuneplan	Momenter kommunal planstra
1) Kommuneplan med samfunnsdel og arealdel	α) Skal hele eller deler av kom
2) Kommuner med etablerte rutiner for fireårig rullering av kommuneplanen	α) Konvertere rammedokume munal planstrategi
3) Nylig vedtatt kommuneplan	α) Videreføre gjeldende plan β) Ny politikk som tilsier revisjon av hele eller deler av kommuneplanen?
4) Behov for ny samfunnsdel	α) Hovedfokus samfunnsdel β) Slå sammen planstrategien og planprogrammet for samfunnsdelen?

5.1.1 Kommuneplan med samfunnsdel og arealdel

For kommuner som har kommuneplan med samfunnsdel og arealdel vil en viktig diskusjon i planstrategien være om hele eller deler av kommuneplanen skal revideres. Som det går fram av kapittel 3 kan kommuneplanen revideres på ulike måter alt etter behovet. Dette avklares i planstrategien og kommuneplanrevisjonen kan avgrenses til:

- Revisjon av hele kommuneplanen.
- Revisjon av hele eller deler av samfunnsdelen.
- Revisjon av hele eller deler av arealdelen.
- Gjeldende kommuneplan videreføres. Planbehov løses gjennom kommunedelplaner og tema/sektorplaner, og oppfølging av gjeldende kommuneplan.

5.1.2 Kommuner med etablerte rutiner for 4-årig rullering av kommuneplanen

Mange kommuner har etablerte rutiner for 4-årig rullering av kommuneplanen. Disse kommunene vil i praksis allerede ha en kommunal planstrategi gjennom rammedokumenter eller tilsvarende som utarbeides i tilknytning til forberedelsene av den 4-årige rulleringen. Her vil planstrategi-

arbeidet kunne bygge direkte på kommunens etablerte rutiner og dokumenter.

Eksempel på innhold i rammedokument for 4-årig revisjon av kommuneplanen fra en større bykommune. Dokumentet inneholder momenter som skal gi bystyret grunnlag til å ta stilling til omfang, arbeidsopplegg og hva som bør være noen hovedtema for revisjonsarbeidet. En mer omfattende vurdering av rammer, prioriterte tema og opplegg for medvirkning vil bli nærmere vurdert i planprogrammet for kommuneplanrevisjonen

- Formelle rammer for kommuneplanarbeidet i plan- og bygningsloven
- Behovet for å samordne større pågående planprosesser i kommunen og regionen
- Premisser og erfaringer ved forrige revisjon av kommuneplanen
- Status og hovedutfordringer i forhold til evaluering av gjeldende plan
- Evaluering av medvirkningsprosessen ved forrige revisjon – politikernes rolle

Kommuner med etablert rutiner for rullering av kommuneplanen vil når det gjelder planstrategien ha et system der;

- Rammedokumenter eller tilsvarende for rullering av kommuneplanen konverteres til en kommunal planstrategi, med eventuell utvidelse der kommunens øvrige planbehov vurderes.
- Arbeidsopplegg gjennomføres med det nye kommunestyret etter konstituering

Tilpasse arbeidsopplegget til nødvendig samarbeid med fylkeskommunen, regionale myndigheter, nabokommuner og offentlighet som kreves etter § 10-1.

5.1.3 Nylig vedtatt kommuneplan

Noen kommuner vil ha nylig vedtatt kommuneplan (samfunnsdel, arealdel eller begge deler) når det nye kommunestyret konstitueres. Det faglige arbeidet vil da begrense seg til å klarlegge om det er nye utviklingstrekk og utfordringer kommunen må forholde seg til, ut over det som ligger til grunn for gjeldende plan. Normalt vil det da i planstrategien inviteres til at gjeldende kommuneplan videreføres.

Det nye kommunestyret kan på den andre siden ønske å revidere kommuneplanen for å stake ut en ny kurs for kommunen på viktige samfunnsområder. Det kan innebære at en nylig vedtatt kommuneplan tas opp til revisjon helt eller delvis.

Det kan også foreligge nye nasjonale forventninger som kan ha betydning for vurderingene av behovet for om kommuneplanen bør revideres.

5.1.4 Behov for ny samfunnsdel

For kommuner som ikke har eller har utdatert samfunnsdel bør behovet for ny samfunnsdel få hovedfokus i planstrategien. Får samfunnsdelen hovedprioritet i kommunestyreperioden, kan en løsning være å slå sammen planstrategien og planprogrammet for samfunnsdelen jf. § 10-1 siste ledd. Planstrategien behandles da som et planprogram og det vil ikke være nødvendig å ta med for eksempel prioriterte satsingsområder fra planstrategien til planprogrammet for samfunnsdelen jf. kapittel 3.2. Alternativt kan planstrategien og planprogrammet for samfunnsdelen utarbeides parallelt.

Eksempel på satsingsområder/hovedutfordringer fra en større bykommune som skal legge grunnlaget for arbeidet med samfunnsdelen til kommuneplanen og som kan inngå i sammenslått planstrategi/planprogram om kommunen ønsker dette.

- Klima og miljøutfordringene
- Arbeidskraftutfordringene
- Kompetanseutfordringene
- Trygg, inkluderende og mangfoldig by
- Kommunen som tjenesteyter, forvalter og samfunnsutvikler
- Fattigdomsbekjempelse og barns oppvekstvilkår

Slås den kommunale planstrategien og planprogrammet for samfunnsdelen sammen vil dette innebære at vurderingene av kommunens øvrige planlegging (tema og sektor/fagplaner) som ikke

er knyttet til revisjonen av samfunnsdelen ikke vil ha en naturlig plass i det sammenslåtte dokumentet eller prosessen. Dersom kommunens øvrige planer er et viktig tema i planstrategien, bør det vurderes om planstrategien og planprogrammet for samfunnsdelen bør utarbeides som to adskilte dokumenter og prosesser.

5.2 Nye overordnede føringer

I vurderingene av kommunens planbehov vil både nasjonale og regionale føringer og synspunkter fra nabokommuner være en del av grunnlaget. Her vil samhandlingen mellom kommunene, fylkeskommunen, fylkesmannen og øvrige regionale statsetater om planstrategiarbeidet i regionen være en viktig arena for avklaringer jf. kapittel 4.

For eksempel vil statlige samferdselssatsinger, regionale planer, nye reformer som samhandlingsreformen og oppgaver som følger av ny lovgivning (for eksempel ny folkehelselov og ny naturmangfoldslov) kunne ha direkte innvirkning på kommunens planbehov innenfor både samfunnsplanlegging og arealforvaltning. Nye arealrettede regionale planer (som for eksempel berører areal- og transportplanlegging, villreinfjellene, kystsonen m.v.) kan også gi et direkte behov for å revidere deler av kommuneplanens arealdel som følge av nye regionale planføringer.

5.3 Utviklingstrekk og utfordringer som påvirker planbehovet

For de fleste kommunene vil det være nyttig å sammenstille eller gi en oversikt over utviklingstrekk og utfordringer for kommunen som samfunn og organisasjon som kan ha betydning for vurdering av planbehovet. Omfanget vil variere i forhold til kommunenes behov, men det er viktig å legge til grunn at underlaget skal brukes til å vurdere planbehovet i valgperioden og må tilpasses dette formålet.

I noen kommuner kan det være aktuelt å utarbeide et eget utfordringsdokument som grunnlag for en politisk diskusjon om planbehovet. I andre kommuner kan det være tilstrekkelig med en kort beskrivelse som del av planstrategidokumentet.

Aktuelle tema for å beskrive utviklingstrekk og utfordringer som grunnlag for å vurdere planbehovet kan være:

- Befolkningsutvikling og sammensetning
- Levekår og folkehelse
- Næringsliv og sysselsetting
- Boligbygging
- Miljø og klima
- Transport og infrastrukturutbygging
- Langsiktig arealbruk
- Kommunal tjenesteyting og forvaltning og utfordringene framover innenfor kommunens tjenesteområder.

For noen kommuner kan det også være relevant å beskrive utviklingstrekk innenfor satsingsområdene i gjeldende kommuneplan. I mange fylker er det et samarbeid mellom fylkeskommunen, fylkesmannen og kommunene om kunnskapsgrunnlaget i planleggingen generelt, og som også vil være relevant for arbeidet med den kommunale planstrategien.

5.4 Erfaringene med gjeldende kommuneplan

Erfaringene med (eller evaluering av) hvordan gjeldende kommuneplan har virket bør inngå som en del av grunnlaget for å vurdere planbehovet i kommunestyreperioden. Vurderingene vil omfatte to adskilte tema:

- Hvordan kommuneplanen har virket som politisk og administrativt styringsverktøy
- I hvilken grad utviklingen har gått i den retningen som var trukket opp i mål og føringer i gjeldende kommuneplan

5.4.1 Kommuneplanen som politisk og administrativt styringsverktøy

Vurdering av hvordan gjeldende kommuneplan har fungert som styringsverktøy, kan omfatte;

- Hvordan kommuneplanen har blitt brukt som politisk styringsredskap. En eventuell evaluering må gjøres med det sittende kommunestyre.
- Hvordan kommuneplanen har blitt brukt som administrativt styringsredskap
- Kan det gjøres endringer i kommuneplanen

eller kommunens plansystem som gjør kommuneplanen mer egnet som styringsverktøy?

Eksempel på hovedresultat fra kommuneplanevaluering som grunnlag for vurdering av revisjonsbehov i en større kommune.

Resultat: (4 gruppeintervjuer og 25 individuelle)

- De fleste er fornøyd med grunnstrukturen – lettlest og pedagogisk dokument
- Stor enighet om målene og at utviklingen går i ønsket retning
- Likevel behov for mer rendyrking – horisontalt (sektorer) og vertikalt (mål – tiltak)
- Svært få politikere bruker den
- Ikke tilpasset ny styringsstruktur
- Fokuserer ikke hovedutfordringene for kommunen

Vurderingene av hvordan kommuneplanen har fungert som styringsverktøy kan gjøres på en enkel måte av administrasjonen, eller mer omfattende som en undersøkelse.

5.4.2 Utviklingstrekk sett i forhold til mål og føringer i gjeldende kommuneplan

Vurdering av dokumenterte utviklingstrekk sett i forhold til vedtatte mål og føringer i gjeldende kommuneplan kan være et nyttig underlag for de politiske vurderingene av behovet for endringer i kommuneplanen. Er det stor avstand mellom mål og reell utvikling innenfor for eksempel miljø, boligtilbud, sysselsetting eller arealutvikling, kan det tilsi at kommuneplanens strategier bør settes under ny diskusjon.

De fleste kommuneplanene er og bør være av overordnet strategisk karakter. Det er følgelig retningen på utviklingen i forhold til føringer trukket opp i kommuneplanen som bør ha hovedfokus, ikke en detaljert målanalyse.

Temaet vil være relevant for det nye kommunestyret som skal vedta planstrategien både ved at kommunestyret får en gjennomgang av gjeldende kommuneplan, hvordan den har virket og forholdet til utfordringer og planbehov framover.

5.5 Kommunens plansystem og øvrige planlegging

Kommunene gjennomfører planoppgaver innenfor en rekke områder, både lovpålagte og ikke lovpålagte. Dette gjelder både planoppgaver som ikke følger plan- og bygningsloven (lovpålagte etter sektorlovverk og ikke lovpålagte), og planlegging som følger plan- og bygningsloven.

I planstrategien er det naturlig at kommunen ikke bare vurderer behovet for revisjon av kommuneplanen, men kommunens samlede planbehov i kommunestyreperioden. Dette gjelder både lovpålagte planoppgaver, ikke lovpålagte og utredningsarbeid/utviklingsarbeid. I vurderingene av det samlede planbehovet vil det trolig være hensiktsmessig med en arbeidsdeling der planstrategien identifiserer planstatus og behov, mens det er gjennom den årlige rulleringen av handlingsdelen/økonomiplan at planarbeidet blir prioritert og tildelt resurser. Mange kommuner utarbeider egne program for plan- og utredningsarbeid kommunen skal gjennomføre eller delta i som del av revisjon av handlingsdel[1]/økonomiplan.

Plan- og utredningsomfanget i kommunene kan være omfattende, spesielt i de store kommunene, med et betydelig koordineringsbehov og avhengigheter i forhold til framdrift hos andre offentlige myndigheter og private. Innenfor «sekkeposten» øvrige planer vil det være planlegging og planoppgaver knyttet til blant annet:

Nasjonal og regional utvikling (for eksempel kommunal planinnsats knyttet til Nasjonal transportplan (NTP), konseptvalgutredninger vei og jernbane, regionale planer for areal og transportplanlegging (ATP), havneutvikling, flyplass mv).

Næring og verdiskaping (for eksempel næringsplaner, by- og stedsutviklingsprosjekter, strategiske tiltak for næringsutvikling mv.).

Oppfølging av store offentlige og private reguleringsplaner (for eksempel områderegulering i offentlig/privat samarbeid, eller regulering av store offentlige tiltak).

1 Handlingsprogram etter tidligere lov (PBL 1985).

Levekår og livskvalitet (for eksempel lovpålagte og ikke lovpålagte planer knyttet til omsorg, samlet helse- og sosialplan, oppvekst, kultur, anlegg for idrett og friluftsliv, smitte og pandemi mv)

Miljø og klima (for eksempel klima og energiplaner)

Kommunal infrastruktur (for eksempel hovedplaner for vann og avløp, renovasjon og brannberedskap)

Samfunnssikkerhet og beredskap (for eksempel beredskapsplaner og risiko- og sårbarhetsanalyser)

I den kommunale planstrategien er det flere momenter knyttet til kommunens plansystem og øvrige planer som det kan være aktuelt å vurdere:

- Tema og sektor (fag) planer
  - > Lovpålagte og ikke lovpålagte
  - > Hvilke skal videreføres, utgå eller må utarbeids som nye i kommunestyreperioden?

- Kommunedelplaner
  - > Tematiske (for eksempel idrett og friluftsliv)
  - > Areal
  - > Hvilke skal videreføres, inngå i arealdelen eller utgå i kommunestyreperioden?

- Når skal det skal utarbeides tematiske kommunedelplaner?
  - > Særlig viktige politikkområder?
  - > Behov for sterk grad av medvirkning fra befolkning og berørte myndigheter

- Større reguleringsplaner (områderegulering) som kommunen skal utarbeide selv eller i samarbeid med andre myndigheter eller private.

- Interkommunale og regionale planer der kommunen skal bidra med planinnsats i kommunestyreperioden.

I planstrategien vil det være naturlig å ta opp kommunens samlede plansystem og om det kan gjøres forenklinger og forbedringer i plansystemet.

5.6 Medvirkning i planstrategiarbeidet

Med medvirkning menes her den medvirkning og allmenne debatter kommunen legger opp til for å trekke med befolkningen, interesseorganisasjoner og næringsliv i arbeidet med kommunal planstrategi. Det lovpålagte kravet om innhenting av synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner defineres her som samarbeid. Bestemmelsene om medvirkning går fram av § 10-1 2. ledd.

Medvirkning er et krevende tema når det gjelder utarbeidelse av kommunal planstrategi. Hva skal det medvirkes om? Hvor interessant er medvirkning på dette nivået? I hvilken grad har befolkningen reell mulighet til å påvirke planbehovet?

I gjennomgangen av kommuneplanleggingen i Danmark[2], der den norske planstrategien er hentet fra, blir medvirkning eller borgerdeltagelsen i kommuneplanleggingen diskutert. Der konkluderes det med at borgerdeltagelsen *kan styrkes ved kun at inddrage offentligheten, når der er et reelt planleggingsbehov.* Det pekes på at befolkningen ikke klarer å skjelne om de er i tidlige planfaser eller ikke, og at de føler de ikke har reell innflytelse på kommuneplanbeslutningene fordi visjoner og mål ikke henger sammen med hva som skjer i praktisk handling. Mange føler seg sviktet eller at deres engasjement ikke har ført til noe.

Det er grunn til å anta at befolkningen vil ha problemer med å skille planbehov fra planinnhold og at medvirkning om planstrategi skaper et dilemma i forhold til planstrategiens innhold. I hvilken grad kan vi forvente at befolkningen er interessert i å medvirke om planbehov?

Erfaringene fra medvirkning på dette nivået tilsier at medvirkningsambisjonene knyttet til kommunal planstrategi bør målrettes eksempelvis mot grupper som kan ha særlige interesser og behov som kan møtes ved at kommunen igangsetter planarbeid. Dette kan eksempelvis være utbyggere/grunneiere, miljøorganisasjoner som kanskje ønsker områder vernet, eller brukergrup-

2 Strategi og kommuneplanlegging. Miljø og Energiministeriet 1999.

per som mener at kommunen bør utarbeide temaplaner for å ivareta utsatte gruppers behov.

Dersom planstrategien knyttes sammen med planprogrammet for rullering av kommuneplanen vil medvirkningskravene til planprogrammet tre inn, jf § 11-13.

5.7 Arbeidsprosess og koordinering i tid

Arbeidet med den kommunale planstrategien har 5 viktige ytre tidsmessige avhengigheter;

1. Planstrategien skal utarbeides og vedtas av nytt kommunestyre.

2. Den skal være vedtatt innen ett år etter at nytt kommunestyre konstitueres .

3. Den skal være gjort offentlig kjent minst 30 dager før kommunestyret gjør vedtak.

4. Nasjonale forventninger til lokal og regional planlegging ble fastsatt 24. juni 2011.

5. Nødvendig samhandling i forhold til nabokommuner og regionale myndigheter bør være gjennomført senest i løpet av første halvår.

5.7.1 Hvor lang bør planstrategiprosessen være?

Kommunene bestemmer selv når forberedelsene til planstrategiarbeidet starter administrativt. Bestemmelsene i § 10-1 forutsetter at det er det nye kommunestyret som skal utarbeide og vedta planstrategien.

Planstrategiprosessen med det nye kommunestyret er ment å være et effektivt verktøy som kommunene kan tilpasse etter behov. Normalt bør den politiske prosessen med planstrategien (fra prosessen introduseres for nytt kommunestyre, til forslag til planstrategi gjøres offentlig kjent) gjennomføres i løpet av 3-4 måneder. Kommuner som åpenbart står foran en hovedrevisjon av kommuneplanen bør legge vekt på en rask behandling av planstrategien, og eventuelt koble den sammen med planprogrammet.

En effektiv framdrift forutsetter at administrasjonen har fått forberedt arbeidet med planstrategien, og at en eventuell evaluering av gjeldende kommuneplan som styringsverktøy er gjennomført med det sittende kommunestyret, jf. kapittel 5.4.1.

5.7.2 Planstrategi og folkevalgtopplæring

For mange kommuner vil det være naturlig å koble planstrategiarbeidet til det å sette nye politikere inn i kommunens plansystem og bli kjent med den gjeldende kommuneplanen. For det nye kommunestyret vil dette også være en anledning til å drøfte behovet for endringer i kommuneplanen som følge av ønske om en annen politikk i kommunen. Arbeidsprosessen med planstrategien bør legge til rette for dette.

5.7.3 «Planstrategiåret» denne valgperioden

En viktig, men krevende, koordinering i tid vil være samhandlingen med nabokommuner, fylkeskommunen og regional stat. Kommunene vil velge ulike løp og tid for innfasing av planstrategien alt etter egne rutiner, plansituasjon og i noen kommuner også administrativ kapasitet. Som det er redegjort for i kapittel 5.2, har fylkeskommunen et særlig ansvar for å legge til rette for den regionale samordningen i tilknytning til arbeidet med regional planstrategi.

I planstrategiarbeidet for denne valgperioden vil i praksis perioden fra juni 2011 til august 2012 være «planstrategiåret». I dette året må samhandling om kommunal og regional planstrategi forberedes og gjennomføres. Samhandlingen må også ta hensyn til når kommunene velger å utarbeide egen planstrategi. «Planstrategiåret» kan i hovedtrekk deles inn i 4 faser.

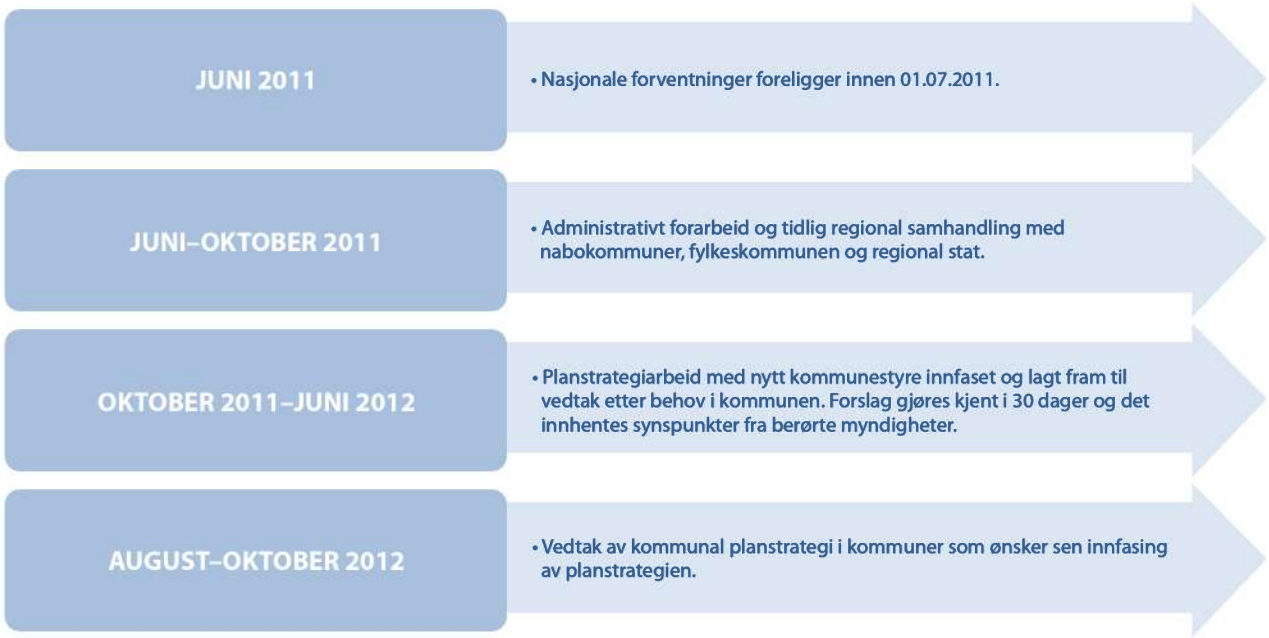

Figur 6. Hovedfaser i «Planstrategiåret» for kommende valgperiode

5.1 Momenter knyttet til innhold i kommunal planstrategi

Kommunene bestemmer selv innholdet i den kommunale planstrategien. I det etterfølgende er det satt opp noen mulige hovedmomenter knyttet til innhold.

- Formålet med kommunal planstrategi – prioritering av kommunens planbehov i valgperioden
- Kommunens plansystem
  - > Samfunnsdel
  - > Arealdel
  - > Plansystemet i kommunen
- Erfaringer med (evaluering av) gjeldende kommuneplan
- Overordnede føringer som har betydning for kommunens planbehov
  - > Nasjonale forventninger
  - > Regionale føringer og planer (regional planstrategi)
  - > Interkommunalt plansamarbeid
- Utviklingstrekk og utfordringer
  - > Samfunns- og arealutvikling
  - > Kommunal tjenesteyting
- Vurdering av planbehovet
  - > Revisjon av kommuneplanen (samfunnsdel og arealdel)
    - Videreføre gjeldende plan
    - Full revisjon
    - Kun revisjon av samfunnsdelen eller av arealdelen
  - > Kommunedelplaner (areal eller tema)
  - > Større reguleringsplaner som kommunen vil utarbeide (områderegulering)
  - > Tema og sektor(fag)planer som ikke følger plan- og bygningsloven
- Forslag til prioritering av planoppgaver
  - > Kommuneplanen
  - > Kommunedelplaner
  - > Matrise med oversikt over andre planer som skal utarbeides eller rulleres i løpet av valgperioden.

Utgitt av:
Miljøverndepartementet

Flere eksemplarer av denne
publikasjonen kan bestilles fra:
Klima- og forurensningsdirektoratet (KLIF)
Telefon 22 57 34 00
Telefax 22 67 67 06
E-post: bestilling@klif.no

Publikasjonskode: T-1494
ISBN 978-82-457-0451-8
Illustrasjon og design: Melkeveien designkontor AS
Trykk: Grøset Trykk 12/2011 - opplag 10.000

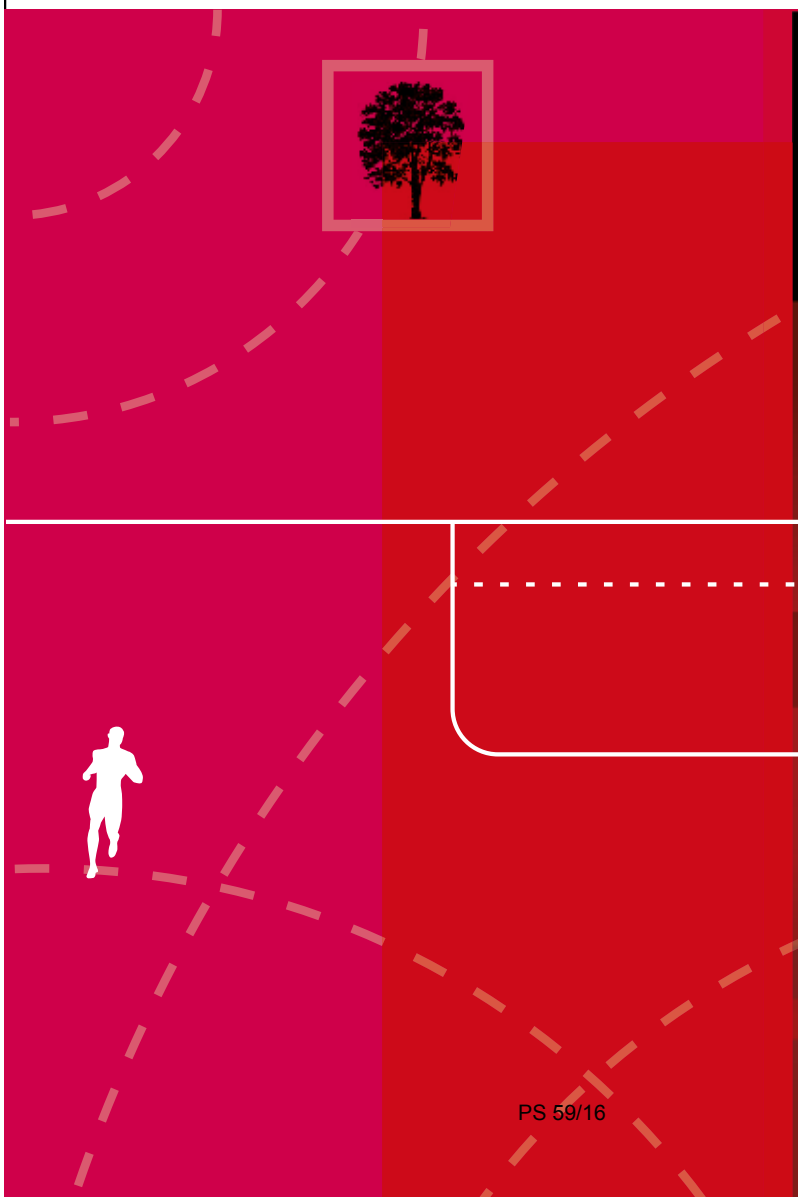

Skjervøy kommune

Arkivsaknr: 2016/46 -21
Arkiv: P00
Saksbehandler: Kjell Ove Lehne
Dato: 17.10.2016

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
60/16	Kommunestyret	26.10.2016

Oppføring av flytebrygge indre havn for bruk til redningsskøyten.

Henvisning til lovverk:

Vedlegg
1 Alternativ 1
2 Alternativ 2

Rådmannens innstilling

Formannskapet gjør slikt vedtak.

Alternativ 1 godkjennes som innebærer flytebrygge 90 grader på land og fremleie av lagerbygg.

Saksopplysninger

I forbindelse med redningsskøytas tilstedeværelse i Skjervøy kommune er det kommet ønsker om en tryggere ligge plass for redningsskøyta og da ihht selskapets HMS. Det har vært ønske fra redningsselskapets side om en flytebrygge og en dertil egnet lagerbygg på 40 m2 som i tillegg må være oppvarmet. Redningsselskapet ønsker ikke å bygge anlegget i egen regi og har forelagt problemstillingen for Skjervøy kommune

Administrasjonen har utarbeidet 2 alternativer skisser til løsning. Alternativene ligger vedlagt. Alternativene har vært oppe i formannskapet til diskusjon, der alternativ 2 var foretrukket med en trinnvis utbygging.

Vurdering.

Alternativ 1

En flytebrygge på 24 meter 90 grader på land med landgang. Byggmester Bjørn Sigurd Mathisen bygger tilbygg til sin eksisterende bygning på 40 m2 som kommunen leier og som så fremleier til Redningsselskapet.
Kostnaden for kommunen blir da et lån på ca. kr. 500.000,- for flytebryggen som utgjør 57.000,- i året i renter og avdrag. I tillegg kommer fremleie av lagerbygg kr. 32.000,- i året.
Totale årlige kostnader kr. 89.000,- som i sin helhet vil bli dekt inn ved utleie til Redningsskøyta.

Alternativ 2

En ser for seg at det blir lagt 2 flytebrygger med langsiden mot land, en i fortsettelsen av Refakaien og en i fortsettelsen av almenningskaien. Byggmester Bjørn Sigurd Mathisen bygger tilbygg til sin eksisterende bygning på 40 m2 som kommunen leier og som så fremleier til Redningsselskapet.
Kostnadene for kommunen vil være et lån på ca. 2.000.000,- for 2 flytebrygger på ca. 30 meter hver dette inkluderer mudring som til sammen utgjør ca. kr. 225.000,- i året.
I tillegg kommer fremleie av lagerbygg kr. 32.000,- i året.
Totale årlige kostnader blir da kr. 257.000,- i året hvorav redningsskøyta betaler kr. 89.000,- i året. Udekte inntekter blir da kr.168.000,-

For å redusere kostnadene i første omgang kan en bygge ut alternativ 2 i 2 trinn.

Trinn 1.
En bygger først en flytebryggen på ca. 30 meter, denne går da fra Refakaien og langs med land, samtidig som man bygger lagerbygget.
Kostnadsbehovet vil da bli et lånebeløp på kr. 800.000,- for flytebryggen samt noe mudring.
Årlige kostnader vil da beløpe seg til ca. kr. 88.000,-. I tillegg kommer fremleie av lagerbygg kr. 32.000,- i året. Totale kostnader som må betales av redningsskøyten kr. 120.000 i året.

Trinn 2
Flytebrygge på ca. 30 meter og mudring denne går fra almenningskaien og langs med land.
Kostnadsbehovet vil da bli et lånebehov på kr 1.200.000,- årlige kostnader vil bli kr.135.000,-

Det er imidlertid kommet innspill fra formannskapet som vil se på muligheten av å bygge lagerbygget i egen regi som et frittstående lagerbygg. Dette vil medføre et anslagsvis lånebehov for Skjervøy kommune på ca. kr. 400.000,- dette vil medføre en årlig kostnad på kr. 44.000,-

Saksbehandler er av den oppfatning at alternativ 1 er den mest optimale løsningen dette innebærer også at kommunen fremleier lagerbygget fra Byggmester Bjørn Sigurd Mathiassen. Prosjektet vil være selvfinansierende da redningsskøyten i form av leie vil betale kostnad for dette prosjektet. Leieperioden vil bli satt til 5 år med opsjon for 5 nye år.

ALTERNATIV 1.

Kartutskrift

Målestokk 1:500

11m

69/771
Gr1
404705
Industriveien
69/21
3.0
3.5
Industriveien
Gr3
Gr3
+69 / 781
Gr3
61
Industriveien 2
Gr3
409200
Industriveien 24
410195
+69 / 745
Gr2
Gr4
Gr5
408832
Industriveien 22
408824
408816
408808
Industriveien 16
Gr3
Gr2
Gr1
Gr5
Gr3
69/572
69/1 / 498
Gr1
11605990
Industriveien 12
Gr6
11605990-1
Gr4
409529
Gr7
Gr2
Gr3

ALTERNATIV 2.

Kartutskrift

Målestokk 1:500

11 m

69/71

Gr1

404705

Industriveien

69/21

3.0

3.5

35823885

Industriveien 30

Industriveien

Gr3

+69 / 781

Gr3

Industriveien 2

Gr3

409200

Industriveien 24

410195

+69 / 745

Gr2

Gr4

Gr5

408832

Industriveien 22

408824

408816

408808

Industriveien 16

Gr3

Gr2

Gr1

Gr5

Gr3

69/1/572

69/1 / 1 / 498

11605990

Industriveien 12

Gr1

Gr6

11605990-1

69/514

Gr4

409529

+69 / 2

Gr3

Gr7

Gr2

Skjervøy kommune

Arkivsaknr: 2016/2 -7
Arkiv: 613
Saksbehandler: Kjell Ove Lehne
Dato: 17.10.2016

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
61/16	Kommunestyret	26.10.2016

Økning av husleiesatsen ved ny inngåelse av husleiekontrakter

Rådmannens innstilling

Kommunestyre gjør slikt vedtak:

1. Husleieprisene ved ny inngåelse av husleiekontrakter settes til kr. 85 pr m2 for kommunale boligutleieenheter.
2. Husleieøkningen gjøres gjeldene fra vedtaksdato.

Saksopplysninger

Skjervøy kommune er inne i en fase der en trenger flere utleieenheter, dette være seg ny oppføring av leiligheter/boliger eller fremleie av leiligheter/boliger.

Det er også alternative måter å få til boligbygging, det er å inngå kontrakter med andre profesjonelle utleiere om OPS (offentlig og privat samarbeid) eller andre former for slikt samarbeid.

Skjervøy kommunestyre har vedtatt planlegging/oppstart for bygging av boliger i kommunal regi og som skal være selvfinansiert. For at boligene skal være selvfinansiert må m2 satsene settes høyere enn dagens satser på eksisterende boliger som for tiden er kr. 64 m2. For at kommunen skal kunne ha en forutsigbarhet på utleiesatsene mener en at en må ha en lik leiesats ved nyinngåelse av kontrakter, dette gjelder både eksisterende leiligheter og nyoppførte leieobjekter. Leiesatsen bør settes til kr. 84 m2. Økningen på husleiesatsen på 20 kr m2 er basert på m2 prisen ved oppføring av nybygg, dette for at byggingen av bolig skal være fullfinansiert. Kommunen har en utskiftingstakt ved nyinngåelse av leiekontrakter på ca. 10 boenheter pr. år. Eksisterende husleiesatser kan kun justeres med konsumprisindeksen for hvert år som tilsvarer 1 til 2 kr. pr m2. En har sett på ulike modeller for å kunne øke leiesatsene men satsene er regulert av husleiekontraktene. Kommunen har i de senere år inngått kontrakter på 3 år, dette for at

kommunen selv skal kunne regulere sine egne boenheter. Kommunen har i dag kontrakter som ble inngått for noen år siden, disse er uten oppsigelse. En ser at leietakerne ønsker å bo der til «evig tid», all den tid leiesatsene er så lave. Ved å innføre en ny og høyere m2 sats for nye og eksisterende leiligheter klarer kommunen å bygge de boliger som er bestemt til selvkostpris. Kommunen håper også at det ved økning av satsene på nyinngåelse av eksisterende leilighet/kontrakter kan bremse utviklingen med etterspørselen av kommunale leiligheter.

En har også sett på muligheten av å si opp alle kontrakter for så å inngå nye kontrakter med økte husleiesatser, dette er imidlertid ikke tillatt etter husleieloven. Kommunen kan derimot innføre gjengs leie for så å si opp alle kontrakter og inngå nye leiesatser med leietaker. Kommunen står derimot fritt til å ta den husleie de ønsker ved ny inngåelse av kontrakter.

Gjengs leie er et begrep som slår fast hva som er den gjennomsnittlig husleien i kommunen for en leilighet med middel standard. Man fastsetter da leien for 1 roms leilighet, 2 roms leilighet og videre. Når denne leien er fastsatt skal det gis fratrekk eller tillegg i leien på vurderingen av tilstanden av leiligheter. Det som er gjort i andre kommuner der en har innført gjengs leie er at ved inngåelse av kontrakter er det en takstmann som takserer leiligheten i forhold til de kriterier som er gitt (tilstanden på leiligheten). Dette er en dyr måte og administrere utleie av boliger på. Administrasjonen i Skjervøy kommune anbefaler ikke denne måten å administrere utleie av boliger på.

Vurdering:

For å få til bygging av nye leiligheter i Skjervøy kommune til selvkostpris må m2 prisen reguleres opp til kr. 84. For å få kommunale leietakere til å se seg om etter private leiligheter ønskes det at ved nyinngåelse av kontrakter i eksisterende leiligheter også økes til kr. 84.

Økning av husleiesatsene vil både muliggjøre innvesteringer av nye kommunale boenheter. En håper også at et høyere prisnivå vil dempe etterspørselen. En negativ konsekvens av høyere husleie kan være at vanskeligstilte kan få store problemer med å handtere husleieøkningen.

Det anbefales ikke at husleiesatsene skal fastsettes ved gjengs leie, da denne ordningen krever mye administrasjon. I stedet foreslås ei prisregulering på 20 kr. m2 til 84 kr pr m2.

Skjervøy kommune

Arkivsaknr: 2016/511 -1
Arkiv:
Saksbehandler: Cissel Samuelsen
Dato: 18.10.2016

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
62/16	Kommunestyret	26.10.2016

Samarbeidsavtale med Nord-Troms Studiesenter om studiebibliotek

Henvisning til lovverk:

Rådmannens innstilling

Kommunestyret gjør slikt vedtak:

Skjervøy kommune ser det som positivt at det inngås avtale med Nord-Troms studiesenter om studiebibliotek og godkjenner vedlagte avtale og minimumsstandard.

Saksopplysninger:

Studiebibliotekene inngår i Nord- Troms Studiesenter (NTSS) sin modell: Megler – Motor – Møteplass. Folkebibliotekene er den lokale infrastrukturen i studiesentret og skal fungere som møteplass, studiested og læringsarena i kommunen studentene er bosatt i.

Universitetsbiblioteket (UB) er positive til å inngå en samarbeidsavtale med Nord- Troms med gjensidige forpliktelser til studentenes beste, lik den UB har med Lenvik bibliotek/ Finnsnes studiesenter. I møte i mars 2015 så man behovet for å utarbeide en statusrapport for studiebibliotekene i hver kommune. Denne statusrapporten skulle danne grunnlag for utarbeidelse av forslag til samarbeidsavtale mellom NTSS og kommunene. En slik avtale vil igjen danne grunnlag for avtale med UB.

Revitalisering og oppgradering av studiebibliotekene ligger inne som satsingsområde i Strategisk plan for Nord-Troms Studiesenter (vedtatt i Regionrådet sak 10/14) – Handlingsdelen. Hensikten er å bygge på og videreutvikle NTSS og studiebibliotekene sine gode erfaringer med å framskaffe en merverdi for studentene gjennom lokal oppfølging og støtte.

Det er nødvendig med endringer som følge av teknologisk utvikling. Innenfor stadig flere fag og emner er det mulig for studentene å ta ulike studier via nett, der de også kan delta i faglige diskusjonsforum osv. Dette gir nye utfordringer for studiebibliotekene som ønsker å være en aktiv og viktig deltaker i satsingen på høyere utdanning og NTSS.

I oppstartperioden da studiebibliotekene var prosjekt avsatte kommunene midler i sine årlige budsjett til drift av disse. Etter 2011 har rammebetingelsene (økonomi, lokalitet, tilgjengelighet, åpningstider) for studiebibliotekene blitt ulike i kommunene. Det er behov for en ny avtale mellom kommunene og NTSS om drift av studiebibliotekene.

Biblioteksjefene har i samarbeid med NTSS utarbeidet vedlagte forslag til samarbeidsavtale og minimumsstandard for studiebibliotekene. Nord-Troms Regionråd støtter i vedtak i møte 23.09.16 forslaget til samarbeidsavtale og at denne inngås mellom Nord-Troms Studiesenter og kommunene i regionen.

Vurdering
Utdanningsløp innenfor fagarbeid og høyere utdanning er viktig for lokalt å produsere den arbeidskraft det offentlige og næringslivet har behov for. Nord- Troms Studiesenter tilbyr ordinære studier gjennom fleksible løsninger fra ulike utdanningsinstitusjoner og bidrar på den måten både til å høyne regionens utdanningsnivå og til å rekruttere, utvikle og beholde arbeidskraft.

For svært mange av studentene som er tilknyttet studiesenteret, er ikke alternativet å ta høyere utdanning andre steder. Alternativet er i stor grad å ikke ta utdanning. Karlegging foretatt på flere områder tilsier det vil bli kamp om kompetanse i årene framover og at kommunene vil trenge all den kompetanse de kan få.

Kommunene i Nord-Troms hadde i perioden 2009 – 2011 samarbeidsavtale med NTSS om studiebibliotek i hver kommune. Studiebibliotekene er en viktig merverdi for studenter fra Nord-Troms som tar fleksible nett- og/ eller desentraliserte studier.

En avtale med Universitetsbiblioteket vil være med på å utvikle studiebibliotekene. Universitetsbiblioteket foretrekker *én* avtale med Nord- Troms i stedet for avtale med hver kommune. Med bakgrunn i dette anbefales kommunen å godkjenne vedlagte avtale.

Minimumsstandard - Studiebibliotekene i Nord-Troms

Helt siden oppstarten med studiebibliotekene i 2004 har bibliotekene rustet opp etter felles plan for utvikling av tjenestene. Denne planen fikk etter hvert navnet «Minimumsstandard». Minimumsstandarden sikrer at studenter i Nord-Troms har lik tilgang til bibliotektjenester i alle seks kommuner, at tjenestene har tilnærmet samme kvalitet. Tjenestenes innhold, kvalitet og nivå er er beskrevet i minimumsstandarden.

Studiebibliotekene i Nord-Troms skal være attraktive møteplasser som gir studenter et brukervennlig, tilpasset og utvidet bibliotektilbud, med særlig fokus på det å være student i desentraliserte og fleksible studier.

1. Studiebibliotekene i Nord-Troms skal minimum tilby følgende tjenester:
   Tilgang til studieplasser/studierom/grupperom/undervisningsrom.
   Studiebibliotekene skal tilrettelegge et godt studiemiljø lokalt i hver kommune; fungere som lokal campus for desentraliserte studenter.
   Studieplasser og ulike rom må være hensiktsmessig plassert, innredet og tilrettelagt for voksne studenter.
   Studiebibliotekene må tilrettelegge for stille sone(r) som gir studenter arbeidsro.
   Studenter bør ha tilgang til å lage seg kaffe/te.
   Studiebibliotekene har også ansvar for å tilrettelegg og organisere tilgang til gruppe-/undervisningsrom i hver kommune som rommer inntil 15 personer. Det er her viktig at disse undervisningsrommene også er tilrettelagt og egnet for voksne studenter.

2. Tilgang til biblioteket i og utenom ordinær åpningstid.
   Alle studiebibliotek bør kunne tilrettelegge slik at studenter kan benytte biblioteklokalene utenom åpningstid.

3. Tilgang til faglitteratur og ulike databaser.
   Alle studiebibliotekene skal gi tilgang til relevant faglitteratur, støttelitteratur og metodebøker til oppgaveskriving.
   Alle studiebibliotekene har tilgang til ulike databaser gjennom Troms fylkesbibliotek sine avtaler/konsortier. Ansatte er forpliktet til å gjøre seg kjent og kunne veilede lånere i bruk av disse.

4. Veiledning knytta til informasjonskompetanse og søk i databaser.
   Det er viktig at alle studiebibliotekene i Nord-Troms har ansatte med tilstrekkelig bibliotekfaglig kompetanse og kunnskap i informasjonskompetanse, for å kunne veilede studenter.

5. Fjernlån – dvs. innlån av pensum-/tilleggslitteratur fra andre bibliotek.
   Alle studiebibliotek skal tilby studenter å låne inn aktuell faglitteratur fra andre bibliotek i Norge. Ved fjernlån er det eierbibliotekets låneregler som gjelder.

6. Tilgang til fagbibliotektjenester i folkebibliotek.
   Studiebibliotekene skal samarbeide med ulike lærested og tilby tilrettelegging og faglige ressurser.
   Lisensbelagte elektroniske ressurser har ikke folkebibliotekene i regelen tilgang til, men studiebibliotekene skal kunne veilede studenter til å logge på «campus» ved sin utdanningsinstitusjon og få tilgang til lærestedets elektroniske ressurser.
   Nærmere beskrivelse av denne tjenesten inngår som en del av avtalen som

Studiebibliotekene/NTSS skal tegne med Universitetet/Universitetsbiblioteket i Tromsø.

7. Tilgang til oppdatert PC med oppdatert programvare og egen skriver tilkoblet.
   PC-en bør helst kun være tilgjengelig for studenter; ikke kunne benyttes av andre lånere/besøkende.

8. Trådløst nettverk
   Alle studiebibliotek skal ha trådløst nettverk som fungerer i hele bibliotekrommet.
   Trådløst nettverk må også være tilgjengelig utenom ordinær åpningstid.

9. Tilgang til kopimaskin, scanner og fargeskriver.

10. Videokonferanseutstyr.
    Alle studiebibliotek skal ha tilgang til videokonferanseutstyr, enten i egne lokaler eller i nærliggende/tilstøtende lokaler. De bibliotekene som har små studioer må tilrettelegge for at det er mulig å leie større studioer i samme kommune.

11. Eksamenslokaler.
    Studiebibliotekene bør kunne tilrettelegge for avvikling av lokal eksamen. Dette skjer i tilfelle i samarbeid med det enkelte lærested og den enkelte student. Eventuelle utgifter må dekkes av lærested/student.

12. Informasjon
    Alle studiebibliotek er forpliktet til å informere og gjøre sine tjenester kjent for studenter/brukere i sin kommune. Det er spesielt viktig å være ute med informasjon i forkant av semesterstart og ved inngang til eksamensperioder.
    - Oppdatert informasjon om studiebibliotek på bibliotekets nettsider
    - Oppdatert brosjyre
    - Informasjon/oppslag i bibliotekrommet

13. Kompetanseheving
    Ansatte ved studiebibliotekene er forpliktet til å delta på kompetansehevende kurs som arrangeres i regionen. Dette for å sikre at ansatte har tilstrekkelig kompetanse for å kunne veilede studenter i bl.a. informasjonskompetanse.

Vedtatt 23.08.2016
i regionalt bibliotekmøte

Nord-Troms Regionråd DA

Lyngen Storfjord Gáivuotna/Kåfjord Skjervøy Nordreisa Kvænangen

Nord-Troms Studiesenter

SAMARBEIDSAVTALE

MELLOM NORD-TROMS STUDIESENTER OG

KOMMUNENE KVÆNANGEN, NORDREISA, SKJERVØY,

KÅFJORD, STORFJORD OG LYNGEN

Om studiebibliotek

For perioden 2017 – 2020

PS 62/16

BAKGRUNN

I Nord-Troms har man hatt et godt etablert biblioteksamarbeid siden 2004, organisert og formalisert med forankring i Nord-Troms Regionråd siden 2008. Studiebibliotekene ble etablert allerede i 2004 i alle seks kommuner/bibliotek i Nord-Troms. Alle bibliotekene har rustet opp etter felles minimumsstandard. Denne standarden har endret og utviklet seg i takt med at studentenes behov har endret seg. I 2006 ble Nord-Troms Studiesenter (NTSS) etablert og studiebibliotekene inngikk i studiesentermodellen: Megler – Motor – Møteplass. Folkebibliotekene er den lokale infrastrukturen i studiesentret og skal fungere som møteplass, studiested og læringsarena i kommunen studentene er bosatt i.

For å sikre drift og forutsigbarhet så man behov for å inngå mer forpliktende samarbeid. I 2009 ble det inngått samarbeidsavtale mellom NTSS og kommunene i Nord-Troms for perioden 2009-2011. Som en del av avtalen satte kommunene av midler til satsing på eget studiebibliotek. Midlene ble brukt til utstyr og kompetanseheving, i henhold til felles plan for utvikling av studiebibliotekene.

Bibliotekene i Nord-Troms er fremdeles viktige samarbeidspartnere for Nord-Troms Studiesenter, og det er behov for å formalisere dette samarbeidet.

FORMÅL

Hensikten med samarbeidet er gjennom gjensidig forpliktelse å sikre at det kan gis utdanningstilbud på høyere nivå i regionen og at studentene får en tilfredsstillende infrastruktur.

Folkebibliotekene i Nord-Troms er studiebibliotek og møteplass for de som tar utdanning. Med studiebibliotek i hver kommune får studentene nærhet og tilgang til godt kjente og etablerte lokaler. Her kan man ha gruppesamlinger og har tilgang til litteratur, internett, trådløst nettverk og lyd/bildestudio. Bibliotekene har leseplasser og grupperom til disposisjon, og kan benyttes både i og utenom ordinær åpningstid.

Det er nødvendig med endringer som følge teknologisk utvikling. Innenfor stadig flere fag og emner er det mulig for studentene å ta ulike studier via nett, der de også kan delta i faglige diskusjonsforum osv. Dette gir nye utfordringer for studiebibliotekene.

Med denne samarbeidsavtalen ønsker vi å sikre og videreutvikle det gode samarbeidet mellom NTSS og studiebibliotekene. Studiebibliotekenes tilrettelegging for utdanning av voksne må sees i sammenheng med prosjekt *Kompetanseløft i Nord-Troms*.

MÅL

Å styrke samfunns- og næringsutviklingen i regionen ved å gi utdanningstilbud som kan bidra til å rekruttere, videreutvikle og beholde kompetent arbeidskraft.

- Jobbe tett opp mot utdanningstilbydere for å få gode, fleksible løsninger for studenter i Nord-Troms.
- Etablere og følge opp relevante, nye kurs og studier i tett samarbeid med kommunal sektor og næringslivet i regionen.
- Rekruttere studenter til ulike studier gjennom aktiv markedsføring.
- Oppfølging av studentene i nært samarbeid med studiebibliotekene slik at studentene vil bli i Nord-Troms og bruke sin kompetanse her.
- Tilrettelegge best mulig for voksnes læring lokalt i hver kommune.

AVTALEPARTENES ANSVAR

Nord-Troms Studiesenters ansvar

- Mekle fram studier i regionen
- Sikre jevnlig informasjon om pågående og kommende kurs, studier og aktiviteter.
- Bistå studenter i kontakt med studiested- bibliotek
- Sikre kommunikasjon mellom studiestedet og bibliotektjenesten lokalt
- Kompetanseheving og kvalitetssikring av studiebibliotekenes tjenester.
- Felles møteplass NTSS og studiebibliotekene om voksnes læring
- Forhandle fram avtale med Universitetsbiblioteket
- Årlig rapportering til Regionrådet

Studiebibliotekenes ansvar

- Til enhver tid oppfylle minstestandarden
- Veiledning og tilrettelegging for studenter lokalt i hver kommune
- Informere om studier og kurs
- Informere om studiebibliotekets tjenester lokalt
- Delta på kompetansegivende kurs
- Årlig dokumentere og rapportere til NTSS og Nord-Troms Regionråd

Kommunenes ansvar

- Sikre studiebibliotekene tilstrekkelig økonomi til vedlikehold og oppgradering av tjenesten og til kompetanseutvikling for de ansatte.
- Sikre at studiebibliotekene oppfyller minimumsstandard. Vedlegg
- Informasjon i organisasjonen om Nord-Troms Studiesenter og Studiebibliotekene

ORGANISERING

Samarbeidsparter er Nord-Troms Studiesenter og kommunene gjennom studiebibliotekene. Styringsgruppa/ ressursgruppa for Nord-Troms Studiesenter er oppnevnt av, og rapporterer til styret i Nord-Troms Regionråd.

VARIGHET

Avtaleperioden er 3 år fra 2017 til og med 2020. Avtalen kan sies opp av partene med minimum 6 måneders varsel. Oppsigelsen får virkning fra neste kalenderår.

UNDERTEGNING

Nord-Troms, ... 2016

Kvænangen kommune

.....

Nordreisa kommune

.....

Skjervøy kommune

.....

Kåfjord kommune

.....

Storfjord kommune

.....

Lyngen kommune

.....

Nord-Troms Regionråd ved Nord-Troms Studiesenter

.....

Skjervøy kommune

Arkivsaknr: 2016/211 -4
Arkiv: 010
Saksbehandler: Kathrine Kaasbøll Hanssen
Dato: 17.10.2016

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
63/16	Kommunestyret	26.10.2016

Stortingsvalget og sametingsvalget 2017 - Fastsetting av valgdag

Henvisning til lovverk:
- Valgloven – LOV-2016-06-17-62

Rådmannens innstilling

Skjervøy kommune holder valglokalene åpne søndag 10.september og mandag 11.september 2017, i forbindelse med stortings- og sametingsvalget 2017.

Saksopplysninger

I statsråd 22.april 2016 er valgdagen for stortingsvalget og sametingsvalget 2017 fastsatt til mandag 11.september 2017.

Hvert enkelt kommunestyre kan – i medhold til valgloven § 9-2(2) – bestemme at det i vedkommende kommune skal holdes valg også søndag 10. september 2017.

Vurdering

Skjervøy kommune ved tidligere valg holdt valglokalene åpne over to dager. Dette har fungert veldig godt. Det ønskes derfor at valglokalene skal holdes åpne også søndag 10.september 2017.

Skjervøy kommune

Arkivsaknr: 2015/722 -38
Arkiv: 033
Saksbehandler: Kathrine Kaasbøll Hanssen
Dato: 17.10.2016

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
64/16	Kommunestyret	26.10.2016

Valg av medlemmer til Skjervøy eldreråd

Rådmannens innstilling

Kommunestyret tar stilling til valgnemndas forslag lagt frem i møtet.

Saksopplysninger

Da flere av representantene valgt i kommunestyremøtet i desember-16 ikke ønsker å sitte i rådet må det velges 5 nye representanter.
Valgnemnda legger frem forslag i møtet.

Skjervøy kommune

Arkivsaknr: 2015/722 -40
Arkiv: 033
Saksbehandler: Kathrine Kaasbøll Hanssen
Dato: 18.10.2016

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
65/16	Kommunestyret	26.10.2016

Politisk behandling: Søknad om fritar fra verv i kommunestyret

Henvisning til lovverk:
- LOV-1992-09-25-107

Ordførers innstilling

Kommunestyret gjør følgende vedtak:
1. Fra tiltredelsesdato fratrer Helene Mathiassen Solvang vervet som 1. vararepresentant i Skjervøy kommunestyre
2. Vararepresentantlisten til Arbeiderpartiet oppdateres etter kandidatoppgjøret fra valget i 2015

Saksopplysninger

Helene Mathiassen Solvang søker i mail datert 17.10.2016 om fritak fra verv som vararepresentant til kommunestyret (AP) grunnet representantens nye stilling som personalsjef i Skjervøy kommune, og rollen i Rådmannens ledergruppe.

Kommuneloven § 14, punkt b om valgbarhet:
Utelukket fra valg er fylkesmannen, assisterende fylkesmann, og den som i vedkommende kommune eller fylkeskommune er administrasjonssjef eller dennes stedfortreder, er sekretær for kommunestyret eller fylkestinget, er leder av forvaltningsgren, har ansvaret for regnskapsfunksjonen i kommunen eller fylkeskommunen, eller foretar revisjon for kommunen eller fylkeskommunen. Leder av enkeltstående virksomheter er likevel ikke utelukket fra valg. I kommuner og fylkeskommuner med parlamentarisk styreform er ansatte i sekretariatet til rådet som har fått myndighet delegert fra rådet, ikke valgbare.

Vurdering

Dersom Helene Solvang Mathiassen satt i stillingen som personalsjef i Skjervøy kommune ved valget i 2015 ville hun ikke vært valgbar til vervet i kommunestyret. Mathiassen skal også på

sikt også tre inn som fungerende rådmann. På grunnlag av dette kan ikke Helene Solvang Mathiassen sitte i vervet som vararepresentant i Skjervøy kommunestyre

PS 66/16 Interpellasjoner /

PS 67/16 Referatsaker /

SKJERVØY UNGDOMSRÅD

Skjervøy 13.10.16

Hannah Larsen
Vilde Karlsen
Andrea Kenta
Arian Mollan
Eva Sakka
Marte Jacobsen
Årviksand Montesorri skole

Katrine Johansen
Anne Martine Brox Antonsen
Thomas Paulsen
Ingvild Waagbø
Vara Årviksand

Referat fra møte i ungdomsrådet på formannskapssalen 13.10.16 kl.17.00

Tilstede: Hannah, Vilde, Ingvild (v), Eva, Tobias (v), Anne Martine (v), Thomas

Sak 41 / 16: Nytt ungdomsråd
Fra Nord-Troms videregående Hannah Larsen, Vilde Karlsen, Andrea Kenta
Vara: Ingvild Waagbø
Fra Skjervøy ungdomsskole: Marte Jacobsen, Eva Sakka, Arian Mollan
Vara: Kathrine Johansen, Anne Martine Brox Antonsen, Tobias Paulsen,
Årviksand Montesorri skole: Ikke valgt

Sak 42 / 16: Ungdommens pott
Det står igjen kr.10.000,- på ungdommens pott. Ungdomsrådet har fått delegert oppgaven med å fordele resten av potten av ungdommens kommunestyre.

Vedtak: Søknadsskjema blir lagt ut på facebooksida til ungdomsrådet og plakater blir satt opp på skolene. Søknader om tilskudd sendes inn innen 1.nov.

Sak 43 / 16: Skateboardrampa, oppfølging.
Planlagt beising av rampa ble ikke utført da været hindret ungdomsrådet å utføre arbeidet. Ungdomsrådet har fått tippemidler for å utvikle skateboardområdet. Det må rapporteres nøye hva en bruker pengene til. Pengene blir først utbetalt når arbeidet er gjort.
Vedtak: Det blir kjøpt inn presenning for å dekke over rampa i vinterhalvåret. Eldbjørg rådfører seg med teknisk etat.

Sak 44 / 16: Opplegg om barnas rettigheter i skolen.
Ungdomsrådet vil planlegge et opplegg om barnas rettigheter i 6.klasse på Skjervøy barneskole. Opplegget vil bli brukt i november. De vil møtes i to planleggingsmøter. De vil bruke samme mal som de har brukt med gruppearbeid. Tobias, Anne Martine, Eva og Marte har meldt seg til oppgaven. Første møte blir 18.okt. kl.14.15 på Eldbjørgs sitt kontor.

Sak 45 / 16: Sjumilskonferansen i Tromsø
Temaet for konferansen er «Byggestein for et godt liv.
Vedtak: To stykker kan delta på konferansen.
Frist for påmelding er 28.okt. Andrea, Eva og Marte har lyst til å delta. De finner sjøl ut hvem som skal reise.

Sak 46 / 16: Rustkonferansen 21.okt
Hanna og Vilde er representanter fra Skjervøy i Rust. De har vørt med og planlagt konferansen som skal avholdes 21.okt. kl.9.30 – 15.00.
Vedtak: Både representanter og vararepresentanter i Ungdomsrådet i Skjervøy meldes på til konferansen.

Sak 47 / 16: Ungdommens fylkesting 28.-30.okt.
Dette er det 7.ordinøre fylkestinget som arrangeres. Det holdes på Thon Polar Hotel og starter opp kl.10.00 på fredag 28.okt. Frist for å melde seg på er 17.okt.
To representanter fra hver av ungdomsrådene i Troms inviteres til å delta.
Vedtak: Eva Sakka og Vilde Karlsen deltar. De melder seg på sjøl.
For Ungdomsrådet.

Sak 49 / 16: Åpent foreldremøte i regi av TRG 17.nov.

TRG (tverrfaglig ressursgruppe) vil arrangere et møte om rus og psykiatri som en fortsettelse av konferansen ungdomsrådet arrangerte på ungdomsskolen. Ungdomsrådets representanter oppfordres til å gå på møtet. Møtet starter kl.18.00 og varer til 19.30.

Sak 50 / 16: Eventuelt.
Neste møte blir 15.nov. Her vil en oppsummere fra konferanser og møter ungdomsrådet har deltatt på. Ungdommens pott vil også bli fordelt.

Hannah Larsen	Ingrid Lønhaug
Leder	Sekretær

PROTOKOLL FRA MØTE
NORD-TROMS REGIONRÅD DA

EMNE:	**Møte nr 05-2016**
STED:	**Hotell Maritim, Skjervøy**
TIDSPUNKT:	**22. og 23. september 2016**

DELTAKERE:	
Ordførere:	Ørjan Albrigtsen, Skjervøy Øyvind Evanger, Nordreisa Svein O. Leiros, Kåfjord Eirik Losnegaard Mevik, Kvænangen Knut Jentoft, Storfjord
Rådmenn:	Cissel Samuelsen, Skjervøy Anne-Marie Gaino, Nordreisa Einar Pedersen, Kåfjord Leif Lintho, Lyngen Trond-Roger Larsen, Storfjord
Fra adm:	Berit Fjellberg, daglig leder
Forfall:	Dan-Håvard Johnsen, Lyngen Frank Pedersen, Kvænangen

Rådsordfører hadde gjort avtale med redaktøren i lokalavisa om et møte i forkant av regionrådsmøte kl 1200-1330.

Stikkord fra debatten;

Møte med Framtid i Nord ved Kjetil Nielsen Skog

- Utviklingen de siste årene innen bransjen – store endringer
- Utviklingen for Framtid i Nord – papiravisa vs digital avis
- Viktig med «meninger» – alà leserinnlegg – ønsker en dreining med mer fokus på meninger
- Hvordan skape mer debatt både i papiravisa og på nett?
- Meninger gir mye klikk
- Også «blålys» og trafikk gir mye klikk
- Relevans og konsekvens av vedtak som fattes – viktig å ha fokus på
- Hvem skal styre debatten? Hvem skal eie definisjonsmakta?

Adr.: Hovedveien 2, 9151 Storslett
Tlf. 77 58 82 79, Org. nr. 979 470 452
E-post: regionrad@ntroms.no
www.nordtromsportalen.no

- Hvilket geografisk nedslagsfelt skal Framtid i Nord ha i framtida?
- Habilitet – en utfordring i lokalavisa
- Tips om mer fokus på nasjonale saker som får betydning lokalt
- Ønske om mer næringslivssaker
- Redaktøren stiller gjerne opp om det er aktuelt med medie-kurs
- Møtet med FiN opplevdes som nyttig

Møtestart regionrådsmøte 22.09.16 kl 1345
Rådsordfører åpnet møtet:

Merknad til innkalling: ingen
Merknad til sakslisten: ingen merknad
Til dagsorden: På dagens møte er det kun sak 36/16 som behandles.

Sak 36/16 Samarbeid Nord-Troms, videre prosess
Saksdokumenter:

- Rapport interkommunalt samarbeid Nord-Troms fra 2012
- Høringsuttalelser til rapport fra 2012 fra kommunene
- Selskapsavtale Nord-Troms Regionråd (vedtekter)
- Styrings- og strategidokument 2016-2019
- Kommunereformarbeidet i Troms status per 30.06.16

Saksopplysninger:
Rådmannsutvalget skal i møte 19.09.16 gjennomgå beholdningen/status når det gjelder interkommunalt samarbeid i Nord-Troms. Rådmannsutvalget vil i sitt møte ta utgangspunkt i rapport fra 2012, som viser en oversikt over alle samarbeidsordninger i regionen, og oppdatere status til 2016.

Ordfører i Kåfjord kom med innspill etter regionrådsmøte i juni, vedrørende behovet for å gjennomgå og drøfte alle interkommunale samarbeid i Nord-Troms, og at det settes av rikelig med tid til diskusjon. Aktuelle spørsmål å drøfte er: «Hvor står vi etter kommunereformen? Er vi blitt mere splittet eller skal vi fortsatt ha ett regionråd i Nord Troms med 6 kommuner?»

Arbeidsutvalget har i møte 25. august diskutert saken og hvilke spørsmål en slik drøfting kan bygges på. Det blir viktig å avklare forhold rundt «samarbeidet» og det hva innebærer? (forankring, forpliktelse og forståelse)

- **Hva er behovet?**

- **Hvem vil man samarbeide med? (funksjonelle regioner)**
- **Hvordan skal man samarbeide?**

I drøftingene er det viktig å skille mellom regionalt utviklingsarbeid og interkommunalt samarbeid. **Regionalt utviklingsarbeid** er gjerne er motivert ut fra et ønske om å ivareta den helhetlige utviklinga av regionen (befolkningsutvikling, næringsutvikling, ungdomssituasjonen, regionens omdømme etc), dette arbeidet kan ha et langt tidsperspektiv. I**nterkommunalt (flerkommunalt) samarbeid** er motivert ut fra ønske om kostnadsreduksjon, faglig miljø, brukertilfredshet etc, og er primært driftsorientert (tjenesteproduksjon).

Saken legges fram til drøfting uten innstilling.

STIKKORD FRA DEBATTEN I MØTET:

Innledning ved Øyvind:

- Alle kommunene har gjort vedtak i kommunereformen – alle ønsker å stå alene, men ønsker mer samarbeid
- Hvordan få mer forpliktelse i samarbeidet framover? Hva skal vi samarbeide om? Skal det være lov å shoppe det som passer best for den enkelte?
- Samarbeidstiltakene er etablert av kommunene for å dekke et behov for løsning

Svein:

- Viktig å være ærlig i debatten, viktig å tenke helthetlig
- Må se på samarbeidet totalt
- Synes ikke noe om ordningen med «shopping»

Trond:

- Fra rådmannsmøte (RU) mandag; det er veldig mange samarbeid i regionen
- Samarbeidstiltakene må være hensiktsmessige – det er viktig
- RU konkluderte at man gjerne tar et oppdrag om en ny utredning

Eirik:

- Ikke så interessert i totalpakken, men samarbeidene må være god nok til at disse er kvalitativ holder mål i konkurranse med andre

Einar:

- Viktig at politisk ledelse har noen tanker rundt hva man vil samarbeide om
- To forskjellige momenter; «utenrikspolitikk» og tjenestetilbudet

Ørjan:

- Regionrådene ser ut til å bli viktigere og viktigere
- Viktig at vi har denne diskusjonen i regionen
- Har ikke vært flink nok i regionrådet til for eksempel å ha møter med andre regionråd
- Tror ikke samarbeidet med Lyngen er avklart – vedtak skal fattes

- Kan ta ned kommunal drift i budsjettarbeidene – men ikke «røre» de interkommunale samarbeidene
- Hvordan rapportere/evaluere interkommunale samarbeid? Bør legge opp til at det er mulig å korrigere/justere samarbeid som ikke fungerer godt nok
- Skjervøy kommune har gjort vedtak om at man skal samarbeide med en eller flere – dersom man ikke kan løse oppgaven alene

Knut:

- Storfjord ønsker å være med i Nord-Troms – samarbeide om regionale oppgaver
- Det må være mulig å ha samarbeid med nærkommuner – der hvor det er mest praktisk
- Utredningsarbeid – prosjektarbeid – alt går gjennom Halti næringshage. Reises en del kritikk mot dette utenfor regionen
- Kan være en styrke og samle oss om regionale oppgaver

Svein:

- Vi er en veldig «gjøre-region» – hva er de typiske regionale oppgavene?
- Kanskje vi skal starte med å se på hva som skal være de regionale oppgavene som vi skal samarbeide om?
- Plankontorets historie; målet var å få på plass arealplan i 5 kommuner – dette kom man ikke i mål med

Øyvind:

- Henvendelser fra statlig og regionalt nivå – ikke alltid lurt å bruke regionråd, da man ikke møter fagfolkene i kommunene
- Hvordan skal vi forholde oss til hverandre – samarbeidskonstellasjoner?

Knut:

- Begrepsbruk – for eksempel Nord-Troms 4, Lyngenregionen – viktig med bevissthet rundt dette
- Må samarbeide om det som gagner alle kommunene
- Solidarisk opptreden når det trenges er viktig (store satsinger i en kommune som trenger støtte fra nabo-kommunene)

Eirik:

- Visit Lyngenfjord – spørsmål om Kvænangen skal være med – i vurderingen må det også tenkes slusing av turister via Alta – synliggjøre hvordan dette potensiale kan utnyttes

Svein:

- Visit Lyngenfjord – om de andre kommunene blir med, må man selvfølgelig også se på Sørkjosen og Alta
- Det viktigste er at turister kommer til regionen

Cissel:

- Fokus på de regionale oppgaver – skal vi da ikke samarbeide om kommunale tjenester?
- Utfordringer i Nord-Troms – det er vanskelig å levere tjenester med lange avstander, dette gir utfordringer både på administrativt og politiske nivå

Knut:

- Må samarbeide regionalt – må vurdere dette fra tiltak til tiltak

Svein.

- Hva er regionale oppgaver? Oppfatter at vi er nøyd til å samarbeide på tjenesteproduksjonen

Eirik:

- Som den minste kommunen – ser hver dag hvor vanskelig det er løse alle oppgavene
- Hvorfor har vi planer? Jo for at vi skal utvikle – det er det folk er opptatte av
- Arbeidsplasser, pris og kvalitet er jeg som politiker opptatt av

Anne-Marie:

- Samarbeidet må gagne alle – det er hele forutsetningen for samarbeid
- Fylkesmannen har snakket om glasskula – at vi skal se langt fram. Vi har fokus på at vi klarer oss sjøl (kjører sololøp) enn så lenge, vi klarer ikke se langt nok fram
- Ønske om en bestilling fra regionrådet til RU på hva man skal gjøre – for eksempel gjennomgang alle samarbeidsområder – gjøre vurdering/evaluering, kanskje også foreslå lokalisering
- Skal vi ha fokus på at dette klarer vi sjøl å løse på kommunenivå (solo) – eller skal vi også vurdere om vi kan få en bedre kvalitativ tjeneste enn om vi samarbeider?

Ørjan:

- Hovedprinsippet i generalistkommunen – kommunen skal løse alle oppgaver sjøl, det bør ligge i botn
- Er det rett vei å begynne å se på nye samarbeidsområder?

Trond:

- «Storslett-syndromet» – tror det er lurt at man vurderer lokalisering som en del av utredningen
- Forsvaret i Troms – en sak som burde vært på dagsorden i regionen

Einar:

- Må ha noen politiske føringer på hva vi skal samarbeide om
- Ønsker at overordnede politiske føringer må på plass – for eksempel i forhold til lokalisering
- Det er behov for oppstramming av det interkommunale samarbeidet

Anne-Marie:

- Det ligger et potensiale for å løse oppgaver i regionen gjennom samarbeid – gjelder oppgaver som i dag kjøpes utenfor regionen (for eksempel krisesentertjeneste)

Einar:

- Tydeligere vedtekter for interkommunale samarbeid må vedtas i kommunestyrene

Svein:

- Regionrådet sjøl som har vedtatt alle samarbeid som er startet opp gjennom tidene
- Aldri tatt en gjennomgang av alle samarbeidene på samme måte
- Det viktigste i forhold til arbeidsplassene er at vi beholder dem i regionen

Cissel:

- Avstand er et problem. Vi har litt ulike ståsteder internt i de ulike kommunene
- Om det er type merkantile samarbeid trenger ikke avstand nødvendigvis være en like stor utfordring

Knut:

- Hva er regionale oppgaver? Et eksempel: PP-tjenester, både avhengig av et faglig miljø samtidig som man skal være nær bruker. Dette bør derfor ikke være en regional oppgave – kanskje digitale møteplasser kan brukes for større faglig miljø
- Opplagte regionale oppgaver: IT

Trond:

- IT som eksempel – jobber med samme type tjenester alle sammen – dette er viktig å bygge samarbeidet på. Forslag fra RU om å organisere dette på en annen måte, i en enhet. Hva med Lyngen som ikke er med lenger?

Ørjan:

- IT – hvorfor har vi ikke fått dette til? Hva har skjedd? Avhengig av gode digitale løsninger på kommunens hjemmesider
- Ulike organisasjonsformer – hva funker? Hva funker ikke?

Eirik:

- IT – behovet er der, er ikke så opptatt av organisering, bare få det på plass, viktig at ting fungerer
- Må diskutere alle samarbeidene vi har – også gjennom selskap for eksempel Nord-Troms Museum. Må gjennomgå/diskutere hvert enkelt samarbeid
- Ta tak i utfordringene – lage en plan

Einar:

- Viktig med gjennomgang – intern prioritering – fordeling av samarbeidstiltak
- Organisering og avstand – avhengig av hvordan man rigger/hvilken struktur man velger for tjenesten

Leif:

- Lyngen – satt i gang en debatt vedørende samarbeid, kommer en interpellasjon i k-styret neste uke
- Lyngen k-styre må avklare forholdet til Nord-Troms regionråd i løpet av høsten. Uansett må Lyngen være med i Nord-Troms ut 2017 ift vedtektene
- Lyngen skal utrede masse ift region nord – fakta skal legges fram for politikerne
- Tror også det er viktig å gjennomgå 2012 rapporten – for å oppdatere denne. Det må være hensiktsmessig med samarbeid
- Tror man må spisse og prioritere noen satsingsområder, mangler oversikt over samarbeidsområder – hva koster det? Hva får vi igjen? Mange ulike samarbeidsløsninger – vanskelig å få oversikten
- Ledelse er viktig å ha fokus på

- Tror man må samle fagfolkene – må være villig å reise/pendle
- Antall samarbeid må ned
- Bra at man er i gang med å diskutere og evaluere samarbeidet
- Gikk ut av IT-samarbeidet for å bli herre i eget hus – fungerer meget bra
- Demokratiperspektivet – utfordringer å løse samarbeid gjennom egne selskap
- Manglende rapportering om interkommunale samarbeid i k-styrene
- Viktig å beholde kompetansearbeidsplasser i kommunene

Knut:

- Samarbeidsløsninger Nord-Troms – handler om vilje
- Eksempel behov; utfordringer mht grunnforhold for utvikling av kommunene i Nord-Troms – behov for «friskmelding boligområder»

Ørjan:

- Spørsmål til Lyngen vedrørende konsekvenser av å trekke seg ut av samarbeidet – hvor omfattende blir dette?

Cissel:

- IT- samarbeidet – lang historie, om det er et område som ikke fungerer, er det også mulig for politikerne å ta opp saken
- KS – laga et hefte vedrørende interkommunale samarbeid
- For hvert samarbeid må man vurdere hva som kan være fornuftig organisering av ordningen

Eirik:

- Organisering er en administrativ sak

Svein:

- Kartlegging grunnforhold – i gang med arbeid. NVE kartlegger områder med marin leire – rundt Lyngenfjorden og Nordreisa – regner med oppstart i løpet av 2017

Berit:

- Delt ut kopi av hovedpunkter fra rapporten «Hvordan lykkes med interkommunalt samarbeid?»
- Tegner bilde av regionråd Troms – Vesterålen, Vest-Finnmark
- Organisering av dagens samarbeid – hva er vedtatt i regionrådet
- Skogen av interkommunale samarbeidstiltak – ikke vedtatt i regionrådet
- Viktig å skille mellom utenrikspolitikk og innenriks eller regionalt utviklingsarbeid (samfunnsperspektiv) og interkommunale samarbeidstiltak (kr +/kompetanse)
- Bruk av eierskapsmeldinger for selskaper man eier sammen
- Hvilke grep gjør for å rydde og bli bedre?

Eirik:

- Må trekke opp noen mål
- Ønske om å få forslag til hvordan dette kan organiseres

Svein:

- Behov for å få gjort en jobb

- Mulig å kjøpe daglig leder fri for å gjøre en slik utredningsjobb?

Ørjan:

- Har ikke hatt oversikt til nå
- Ser behovet for å rydde

Knut:

- Siden Lyngen ikke er her – viktig å avklare om hvem som vil
- Fokusere på samarbeid som gjelder alle kommunene
- Må ha noen hovedpilarer som samarbeidet hviler på

Svein:

- Utredningsjobb regionråd – daglig leder
- Interkommunale samarbeidsløsninger – RU
- Kunne vært bedre/mer politisk jobbing i regionrådet
- Viktig å ivareta arbeidsgiveransvaret i en slik prosess

Eirik:

- Vi må tørre å ta opp det som ikke fungerer – ha arena for det
- Plattform for å ta opp ting som ikke fungerer – både politisk og administrativt
- Enig med Svein – for lite fokus på politikk – er politikerne fra Nord-Troms flinke til lobbyering? Utenrikspolitikken må struktureres
- Faste møter med Tromsbenken – hvor vi bare har fokus på Nord-Troms
- Lurt å reise til Oslo – møter med komiteer

Svein:

- Lurt å ta det politiske rommet som er gitt i regionrådet
- La administrasjonen styre

Trond:

- Hvilken beslutningsmyndighet skal regionrådet ha? Styret? Rådmannsutvalget? Delegering fra k-styret?

Forslag til vedtak fremmet i møte:

Styret i Nord-Troms Regionråd vedtar følgende for den videre prosessen:

1. Administrasjonen får i oppgave å utrede forslag til framtidig organisering av regionrådet
2. Rådmannsutvalget får i oppgave å gjøre en totalgjennomgang av alle interkommunale samarbeidsområder, med forslag til endringer/forbedringer og eventuelt nye samarbeidsområder
3. Forslagene presenteres for styret i regionrådet i mars-møte neste år. Saken legges også fram representantskapsmøte april 2017

Vedtak: forslag til vedtak fremmet i møte ble enstemmig bifalt.

Møtet 22.09.16 hevet kl 1715.

Møtestart 23.09.16 kl 0830
Deltakere: samme som 22.09. med unntak av rådmann fra Skjervøy.

REFERATSAKER:
Brev fra Oddvar Ørnebakk, medlem av Skibotn kvenforum, med i Norske kveners forbund ○ Vedrørende krigsminner ○ Om å ta heksebrenningsprosessene på 1600-tallet inn i kvenenes lange og vanskelige historie

Vedtak: referatsaker tas til orientering.

VEDTAKSSAKER:

Sak 35/16 Godkjenning av referat fra forrige møte
Saksdokumenter:
- Protokoll fra møte 21.06.16

Forslag til vedtak:
Styret i Nord-Troms Regionråd DA godkjenner protokollen fra møtet 21. juni 2016.

Vedtak: forslag til vedtak ble enstemmig bifalt.

Sak 37/16 Regnskap pr 30.06.16
Saksdokumenter:
- Totalregnskap og delregnskaper pr 30.06.16

Saksbehandler: Berit Fjellberg

Saksopplysninger:
Regnskapet består av totalregnskap og delregnskaper for 3 avdelinger;

- Avdeling 1 drift (inkl ungdomssatsingen RUST)
- Avdeling 2 Nord-Troms Studiesenter
- Avdeling 4 Kompetanseløft Nord-Troms

Perioderegnskapet pr 30. juni viser et overskudd på kr 136.865. Overskuddet skriver seg fra avdeling 1 «drift» og skyldes i hovedsak budsjetterte aktiviteter som ikke er gjennomført i første halvår (ca 75.000), og sykepengerefusjon (daglig leder).

Driftstilskuddet fra kommunene: fordeles 40 % «flatt» og 60 % etter folketall i den enkelte kommunene.

Delregnskap avdeling 1 Drift:
Delregnskapet for drifta, som også inkluderer ungdomssatsingen RUST viser et overskudd for 1. halvår 2016 på kr 212.492,-. Regnskapet er satt opp mot budsjett. Driftstilskuddet fra kommunene er periodisert likt pr måned for hele perioden. Dette medfører et overskudd for perioden, da flere av de avsatte midler i budsjettet ikke er benyttet første halvår (for eksempel data/hjemmeside, datautstyr, annonser/info, mastergradsstipend og tiltaksposten for RUST). Sykepengerefusjon har medført lavere personalkostnader enn budsjettert.

Når det gjelder posten «revisjon» er det i budsjettet medtatt regnskapshonorar. For 2016 er det en spesiell situasjon vedrørende regnskapsfører, da vi har engasjert Kaj Båtnes til å ivareta denne oppgaven, slik at kostnaden kommer til uttrykk som deler av personalkostnaden. Tidligere har vi hatt avtale med firma. Høsten 2016 vil regnskapsoppdraget lyses ut med virkning fra 01.01.17.

Delregnskap avdeling 2 Nord-Troms Studiesenter:
Delregnskapet for Studiesenteret viser et underskudd på kr 75.628,- for perioden. Store deler av underskuddet tilskrives en feilbelastning av kostnader mellom avdelingene (utvikling av ny hjemmeside skal belastes prosjekt Kompetanseløft). Dette vil bli korrigert i neste kvartal.

For 2016 bidrar eierkommunene med 500.000 og Troms fylkeskommune med 500.000 til driften av studiesenteret, dette er samme beløp som tidligere år.

Delregnskap avdeling 4 Kompetanseløft:
Kompetanseløft i Nord-Troms er en 5-årig satsing, finansiert med RDA-midler tilsvarende 75 % av kostnadene (5 mill) og 25 % egeninntjening. Utviklingsprosjektet

startet opp høsten 2014. Tilskuddsmidler og egeninntjening dekker kostnadene. Prosjektet har 3 hovedsatsinger;

- Strategisk kompetanseutvikling i kommunene
- Strategisk kompetanseutvikling i bedrifter
- Strategisk utvikling av funksjonene megler, motor og møteplass i studiesenteret

Forslag til vedtak:
Nord-Troms Regionråd DA tar regnskapet pr 30.06.16 til orientering.

Vedtak: forslag til vedtak ble enstemmig bifalt.

Sak 38/16 Budsjett 2017

Saksdokumenter:

- Forslag til budsjett drift regionrådet 2017

Saksbehandler: Berit Fjellberg

Saksopplysninger:
Kommunenes tilskudd til drift av Nord-Troms Regionråd fordeles på eierkommunene etter nærmere avtale mellom kommunene (jfr § 6 i selskapsavtalen/vedtektene). Representantskapet i regionrådet har fastsatt en kostnadsfordelingsnøkkel, hvor 40 % av driftstilskuddet fordeles «flatt», og 60 % etter folketall.

Budsjettoppbygging
Dagens budsjett for regionrådet består av 3 hovedområder;

1. Drift av sekretariatet i regionrådet
2. Drift av ungdomssatsingen RUST
3. Drift av Nord-Troms Studiesenter

Drift av sekretariatet i regionrådet
Sekretariatet i regionrådet har siden oppstart vært bemannet med en 100 % stilling som sekretariatsleder. I henhold til vedtektene (§ 8) skal NTRR ha et sekretariat med permanent bemanning, med hovedkontor i Nordreisa kommune.

I tillegg til personal- og kontorholdkostnader dekkes møtekostnader for

representantskap, styre og rådmannsutvalg, samt møter med regionale og sentrale myndigheter over sekretariatets budsjett. Styret og rådmannsutvalget dekker reiser til møter over kommunens budsjett. Regionrådet dekker reisekostnader hvor man representerer regionrådet utad, for eksempel i møte med regionale og statlige myndigheter eller i utvalg/styrer.

Drift av ungdomssatsingen RUST

Ungdomssatsingen RUST er i dag bemannet med 50 % stilling. Budsjettet dekker personalkostnader og kontorhold. I tillegg dekkes møtekostnader for Nord-Troms ungdomsråd og fagråd (ungdomsarbeidere i kommunene). Det avsettes kr 50.000 til tiltak årlig (tur ungdom/ordførere, prøv sjøl, 16. mai, skolering av ungdomsråd og evt andre regionale arrangement). Det kan også søkes om tiltaksmidler fra andre (for eksempel Troms fylkeskommune).

Drift av Nord-Troms Studiesenter

Fra 2013 har studiesenteret mottatt kr 500.000,- årlig i driftstilskudd fra Troms fylkeskommune, med krav om at eierkommunene bidrar med like stor andel. Det legges opp til en videreføring av denne samfinansieringen.

I 2014 ble studiesenteret/satsing på kompetanse prioritert av ordførere og fylkesråd som ett av de viktigste satsingsområdene for regionen. Det har resultert i ett 5-årig utviklingsprogram «Kompetanseløft i Nord-Troms», som er organisert som en egen avdeling i regnskapet på grunn av størrelsen på prosjektet.

Vurdering:

Gjennom vurdering av de siste års budsjettrammer mot regnskap er det behov for å holde budsjettrammen på samme nivå for 2016 som for 2014 og 2015, det vil si en ramme på kr 2.145.000,-.

Saken er diskutert i arbeidsutvalget.

Forslag til vedtak:

Styret i Nord-Troms Regionråd DA godkjenner det framlagte forslaget til budsjett og fastsetting av kommunale driftstilskudd for 2017 etter tidligere vedtatte fordelingsnøkkel (40 % "flat" fordeling og 60 % etter folketall).

Vedtak: forslag til vedtak ble enstemmig bifalt.

Sak 39/16 Strategisk utredning Nord-Troms

Saksdokumenter:

- Protokoll fra møte i regionrådet 21.06.16
- Innspill fra kommunene Skjervøy, Nordreisa og Kvænangen (ettersendt)

Saksbehandler: Berit Fjellberg

Saksopplysninger:

Klipp fra møteprotokoll 21.06.16:

«TEMA SAMFERDSEL- HELHETLIG STREKNINGSSTRATEGI NORD-TROMS
Samferdselssjef Bjørn Kavli, Troms fylkeskommune og Rigmor Thorsteinsen fra Statens Vegvesen deltok på møtet.

Innledning til tema ved Øyvind Evanger

- *Tidligere jobbing og innspill*
- *Vegsjefen har gitt positive signaler vedrørende utredning for Nord-Troms*

Orientering ved Rigmor Thorsteinsen, SVV

- *Gjennomgang av mål for utvikling av riksvegnettet*
- *Kunnskapsgrunnlag – Riksvegutredning som danner grunnlaget for NTP*
- *Riksvegrute 8b*

Orientering om mulig utredning Tromsø/Balsfjord – Alta *ved Bjørn Kavli*

- *Utredning må gjøres i et helhetligperspektiv*
- *Rigge en planprosess ala KVU – slik at vi får et helhetlig plan*
- *En strategisk utredning for Nord-Troms, kan deles opp – TFK er i samtale med SVV om en slik type utredning*
- *Tilbakemelding gis når svar fra SVV foreligger*

Diskusjon – «utredning Nord-Troms»;

- *Enighet om at det er behov for en plan som verktøy for videre arbeid*
- *Rutevisutredningen 8b gir et godt kunnskapsgrunnlag*
- *Har behov for mer jobbing rundt tettsteder og over Baddereidet (+ andre strekninger/steder som ikke er berørt i rutevisutredningen)*
- *Den regionale vegplanen bør si noe om utviklingen i regionen – hva skal vi satse på i Nord-Troms? Og hva vil ha behov for i framtiden? Hvilket perspektiv skal legges til grunn? Hvor langt utenfor NT? Mot Finnmark, Tromsø, Finland??*
- *Hvilke arealer bør settes av? Kostnadsberegning? – disse elementene bør også inngå i en plan (sjekk ut utredningen «fra kyst til marked»)*
- *Vi må lage input til «vegplanen» – utarbeidelse av planer for å bygge veier gjøres av SVV. Lage en strategi for hva vi vil i denne regionen*
- *Samfunnsutviklerperspektivet og samfunnssikkerhetsperspektivet må ivaretas. Også fokus på tilførselsveier og sjø- og lufttransport)*
- *Rullering av regional transportplan – vedtak oktober 2017 – planprogram til høring høsten 2016. Viktig å komme med innspill til planprogrammet – vi ønsker en* ***regional plan for Nord-***

Troms *– dette kan vi gi som innspill i prosessen. Viktig å være enige om prioriteringer internt i NT – får ikke gjennomslag utad dersom man er uenig. Hvilke andre næringer/hva er viktig utover fisketransport?*

- *Nord-Troms pakken – hva skal «barnet hete»?*
- *Styringsdokument NTRR – må skrive inn mer om mål for eksempel innen samferdsel*
- *Bo- og arbeidsmarked i kystbyregionen*
- *Planavdelingen til TFK – planforum*

Konklusjon for videre arbeid:
Fylkeskommunen ved Kavli har sendt en forespørsel til Statens vegvesen om en regional plan for Nord-Troms. Avventer svar fra SVV. Ikke avklart hvorvidt dette bør være en KVU eller en regional plan. Hvilken modell som velges avgjør hvem som er ansvarlig for planarbeidet, Troms fylkeskommune eller Staten?

KVU-modell har en fast struktur for gjennomføring som kan legges til grunn for et slikt arbeid uansett modellvalg. Det blir viktig for NT å komme med innspill til innretningen på en slik regional plan.

Regional plan Nord-Troms må spilles inn i prosessen med Regional transportplan;

- *Planprogram høring sept-okt 2016 (behandling fylkesting desember 2016)*
- *Utarbeiding av regional transportplan for Troms – regner med det blir avholdt innspillsmøter i prosessen*

Kavli og Thorsteinsen fratrådte møte

Styret i Nord-Troms Regionråd var enige om å utarbeide en søknad om RUP-midler til utredningen. Innspill gitt i møtet regional plan Nord-Troms;
Det skal gis et «bilde av dagens» Nord-Troms og om utformes et scenario som beskriver NT 2036 – tema som må belyses;

- ***Bo- og arbeidsmarkedsregion***
- ***Næringsliv***
- ***Beredskap/samfunnssikkerhet***
- ***Transportkorridorer (eksisterende – nye)***
- ***Statistikk – trafikkmønster***
- ***Kart-materiale (transportårer)***

Daglig leder følger opp saken og ber om innspill fra kommunene (en kort utredning fra hver kommune) som kan inngå i søknad om RUP-midler. NUNT (næringskonsulentene i Nord-Troms) bes også komme med innspill.»

Daglig leder sendte e-post til ordførere og næringsutviklere med kopi til rådmenn 30.06.16 og ba om innspill til strategisk utredning Nord-Troms slik styret var blitt enige om i møte 21. juni. Frist for innspill var satt til 20. august. Påminning/etterlysning av svar ble sendt 24.08.16. Pr dags dato har vi mottatt innspill fra kommunene Skjervøy og Nordreisa.

Vurdering:

For å utforme en søknad om RUP-midler fra Nord-Troms er vi avhengige av innspill fra alle kommunene for å ha grunnlag for å skrive en slik søknad. Da det pr i dag mangler innspill fra 4 av 6 kommuner bør saken utsettes.

En slik «Regional plan Nord-Troms» bør spilles inn i prosessen med Regional transportplan for Troms. Planprogrammet er planlagt på høring sept-okt 2016, med behandling i fylkestinget desember 2016.

Forslag til vedtak:
Saken utsettes til neste møte i Nord-Troms Regionråd DA.

Forslag til vedtak fremmet i møte:
De kommunene som ikke har gitt tilbakemelding får frist til 30. september med å gi innspill til RUP-søknaden for utarbeidelse av Regional plan Nord-Troms.

Vedtak: forslag til vedtak fremmet i møte ble enstemmig bifalt.

Sak 40/16 Kommunikasjonsstrategier Nord-Troms Regionråd

Saksdokumenter:

- Overordnet styrings- og strategidokument 2016-2019 Nord-Troms Regionråd
- Sak 34/16 Kommunikasjonsstrategier Nord-Troms Regionråd
- Forslag til kommunikasjonsstrategi Nord-Troms Regionråd med vedlegg

Saksbehandler: Berit Fjellberg

Saksopplysninger:
Nord-Troms Regionråd vedtok overordnet styrings- og strategidokument 2016-2019 i møte 29.3.16. Dokumentet ble presentert for representantskapet i rådsforsamlingen 26. 04.16. I det overordnede styringsdokumentet er «øvrige styringsdokumenter» listet opp. Herunder «Kommunikasjonsstrategi for Nord-Troms Regionråd». En slik strategi har ikke vært utarbeidet tidligere.

På regionrådsmøte 21.06.16 ble det gjort vedtak om at det skal utarbeides forslag til «Kommunikasjonsstrategi for Nord-Troms Regionråd» som legges fram i september-møte 2016.

Forslaget til strategi:
Det er for tiden stor aktivitet i Nord-Troms Regionråd, både i driftsorganisasjonen og gjennom prosjektsatsingene knyttet til realiseringen av «Nærings- og utviklingsplan for Nord-Troms» som gjennomføres i samarbeid med Troms fylkeskommune.

Begrepene informasjon og kommunikasjon brukes om hverandre. En enkel måte å skille dem på er at kommunikasjon betegner prosessen, mens informasjon er produktet eller budskapet. Informasjon er det som blir formidlet når vi kommuniserer.

Kommunikasjonsstrategien skal bidra til at Nord-Troms Regionråd når sine målsettinger som samfunns- og kompetanseutvikler i regionen. Regionrådet er en samhandlingsarena og et felles talerør som skal opptre koordinert og samlet med en felles stemme utad. Regionrådet skal utøve politisk påvirkning for Nord-Troms overfor regionale og sentrale myndigheter. Vi vil spre informasjon om våre tiltak og satsinger til definerte målgrupper. Beslutninger og handlinger skal synliggjøres for allmennheten.

Vårt profileringsverktøy («Verktøykassa») skal ved enhver anledning benyttes for å bygge et positivt omdømme av regionen, og fremme våre stedskvaliteter og styrke felles regional identitet.

Plandokumentet inneholder;

- Beskrivelse av målgrupper
- Avklaring av ansvar og roller
- Beskrivelse av regionalt utviklingsarbeid og interkommunalt samarbeid
- Tiltak
- Vedlegg (ulike retningslinjer/verktøy)

Det er lagt vekt på at dokumentet skal være kort og oversiktlig for brukerne.

Forslag til vedtak:
Styret i Nord-Troms Regionråd DA godkjenner forslaget til Kommunikasjonsstrategi 2016-2019 som regionrådets strategi for perioden.

Vedtak: forslag til vedtak ble enstemmig bifalt.

Sak 41/16 Møte med Tromsbenken på Stortinget – fastsetting av dagsorden

Saksdokumenter:

- Sak 31/16 Møte med Tromsbenken på Stortinget (evt Finnmarksbenken)
- Sak 32/16 Henvendelse fra Tromsø-områdets regionråd vedrørende felles møter

Saksbehandler: Berit Fjellberg

Saksopplysninger:

Saken om møte med stortingsrepresentanter ble først tatt opp av ordfører i Kvænangen, hvor det ble foreslått å be om møte i Oslo med representantene fra både Troms og Finnmark, med begrunnelsen om mange felles saksfelt som tiltakssone, sykestuer, fiskeri, demografi etc. Forslaget ble fulgt opp av regionrådet som gjorde følgende vedtak (sak 31/16);

1. *«Styret i Nord-Troms Regionråd ønsker å få til et møte med Tromsbenken og Finnmarksbenken i Oslo i løpet av høsten (oktober 2016). Aktuelle tema;*
   - *Samferdsel*
   - *Næringsliv*
   - *Tiltakssonen*
   - *Sykestuesenger*
   - *Studiesenteret*
   - *Skredsenter Kåfjord*
2. *Det bør lages et kort notat på de ulike tema som oversendes stortingsrepresentantene i forkant av møtet*
3. *Fra 2017 er det ønskelig å få til faste årlige møter med Tromsbenken i april måned.»*

Vedtaket ble fulgt opp av rådsordfører som sendte henvendelser til både Troms- og Finnmarksbenken med forespørsel om møte.

I etterkant kom et initiativ fra Tromsø-områdets regionråd hvor de hadde gjort følgende vedtak;

«Et enstemmig regionråd ønsker et sterkere samarbeid med Midt-Troms og Nord-Troms regionråd.

1. *Felles møte med Tromsbenken i løpet av høsten 2016.*
2. *Felles regionrådsmøte mellom de tre regionrådene. Minst en gang i året.»*

Styret i Nord-Troms Regionråd sluttet seg til vedtaket fra Tromsø-regionens regionråd i junimøte.

Saken om fellesmøte ble fulgt opp av administrasjonene i regionrådene og det er avtalt felles **møte med Tromsbenken fredag 11. november 2016**.

Pr dags dato er det ikke gjort noen avtale vedrørende møte med Troms- og Finnmarksbenken i Oslo.

Vurdering:
Arbeidsutvalget har diskutert saken i møte 25.08.16 og har gjort noen vurderinger. Siden det er inngått en avtale om møte med Tromsbenken i november, synes det unødvendig å avholde et eget møte i Oslo i høst med Troms- og Finnmarksbenken. Arbeidsutvalget mener det er mer fornuftig å få til et møte i april 2017 slik pkt 3 (sak 31/16) i vedtaket viser til.

Fellesmøte med Tromsø-områdets regionråd og Tromsbenken må forberedes. Det har så langt ikke kommet noen innspill til saker/tema som skal presenteres i møte. Det er ønskelig å få til et felles forberedende møte mellom de to regionrådene for å sette opp aktuelle saker på dagsorden og fordele oppgaver. En høvelig anledning kan være KS Høstkonferanse i Tromsø 12. og 13. oktober hvor de fleste ordførere deltar.

Forslag til vedtak:

1. Nord-Troms Regionråd inviterer Tromsø-områdets regionråd ved ordførere til forberende møte i forbindelse med KS Høstkonferanse.
2. Møte mellom Nord-Troms Regionråd og Tromsbenken og evt Finnmarksbenken avholdes i april 2017.

Vedtak: forslag til vedtak ble enstemmig bifalt.

Sak 42/16 Uttalelse vedrørende fortsatt behov for fleksibel lærerutdanning

Saksbehandler: Kristin Vatnelid Johansen, leder Nord-Troms Studiesenter

Forslag til uttalelse:

FORTSATT BEHOV FOR FLEKSIBEL, DESENTRALISERT LÆRERUTDANNING.
Det er et økende rekrutteringsbehov for nye lærere i Nord-Troms. Gjennomsnittsalder blant lærerne er i flere av kommunene godt over 50 år. Samtidig

medfører statlige krav til kompetanse/ videreutdanning av lærerne at det trengs kvalifiserte vikarer.

Nord- Troms Studiesenter tilbyr ordinære studier gjennom fleksible løsninger fra ulike utdanningsinstitusjoner og bidrar på den måten både til å høyne regionens utdanningsnivå og til å rekruttere, utvikle og beholde arbeidskraft. For svært mange av studentene som er tilknyttet studiesenteret, er ikke alternativet å ta høyere utdanning andre steder. Alternativet er i stor grad å ikke ta utdanning.

De fleste voksne har forpliktelser som gjør det vanskelig for dem å være ordinære heltidsstudenter og de er også mer stedbundne enn unge studenter. Det er derfor viktig at utdanning for disse er tilgjengelig i lokalsamfunnet gjennom fleksible løsninger. Nord-Troms har fått mange stabile lærere gjennom flere kull med desentralisert allmennlærerutdanning fra Alta.

Vi er kjent med at det også ved UiT, Campus Alta startes opp Masterutdanning av lærere fra inneværende studieår og at Alta muligens vil alternere annethvert år mellom master 1-7 og 5-10.

Nord-Troms Regionråd ber på det sterkeste om at det fortsatt blir lagt til rette for desentralisert, fleksibel lærerutdanning slik at flest mulig fra Nord-Troms som ønsker det får mulighet til å ta slik utdanning. Nord-Troms trenger flere kvalifiserte lærere!

Uttalelsen kan sendes til:
Til UiT- Norges Arktiske universitet, Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning, Institutt for lærerutdanning og pedagogikk.

Forslag til vedtak:
Nord-Troms Regionråd vedtar forslaget til uttalelse vedrørende behov for fleksibel, desentralisert lærerutdanning.

Forslag til tilleggspunkt fremmet i møte:
Ta med studiebibliotekene i uttalelsen.

Vedtak: forslag til vedtak med tilleggspunkt ble enstemmig bifalt.

Sak 43/16 Revisjon av retningslinjer mastergradsstipend

Saksdokumenter:

- Sak 03/13 opprettelse av mastergradsstipend – godkjenning av retningslinjer
- Forslag til reviderte retningslinjer mastergradsstipend

Saksbehandler: Berit Fjellberg

Saksopplysninger:

Nord-Troms Regionråd (NTRR) vedtok i 2013 retningslinjer for mastergradsstipend. Dette ble gjort i en felles prosess med de øvrige regionrådene i Troms, for å bidra til økt forskning innen områder som er relevant for kommunal sektor og regionen.

I perioden fram til 2016 har det ikke vært avsatt midler på budsjettet i regionrådet. Det er heller ikke oppnevnt stipendstyre. På regionrådets budsjett for 2016 er det avsatt kr 40.000 til mastergradsstipend.

Regionrådet har en overordnet samarbeidsavtale med Universitetet i Tromsø som omfatter utvikling og gjennomføring av utdanning, masteroppgaver/studentoppgaver og forskning. Samarbeidsavtalen følges opp med møter mellom partene, sist i møte mellom rektoratet og ordførerne i Nord-Troms 7.9.16. I forbindelse med forberedelser til møte ble det bl.a. diskutert aktuelle oppgavetema for mastergradsstudenter på junimøte i regionrådet, og det var enighet om å lyse ut ordningen for studenter.

Regionrådet har også andre tiltak og prosjekter som er forankret i den overordnede samarbeidsavtalen med UiT bl.a. «forskningsnode Nord-Troms», som er et samarbeidsprosjekt mellom UiT, regionrådet og Halti næringshage. I oppfølgingsmøter med næringshagen ble det diskutert en mulig forsterking av en slik stipendordning for masterstudenter.

Spørsmålet om en forsterking/utvidelse av stipendordningen ble diskutert i arbeidsutvalget i regionrådet, og det var enighet om å invitere inn andre regionale aktører i Nord-Troms, med mål om avklaring innen møte med UiT 7.9.16 slik at saken kunne presenteres i møte, og på studentkveld for Nord-Troms studenter og på arbeidslivsdagen 8.9. Slik arbeidsutvalget oppfattet saken ville en styrking av stipendordningen gi oppmerksomhet, og bidra til ny kunnskap med relevans for regionen, og fondet vil øke i størrelse slik at man kan dele ut flere stipend. En annen effekt kan være at arbeidslivet i regionen vil knytte kontakter med studenter som kan være potensielle arbeidstakere etter studiene.

For å prøve ut en slik ordning er det foreslått et tidsløp på 2 år med påfølgende evaluering før evt videreføring.

Følgende regionale aktører i Nord-Troms ble invitert til samarbeid:

- Sparebank1 Nord-Norge
- Avfallsservice AS
- Ymber AS
- Halti-miljøet (Nasjonalparksenter, Statskog, Nord-Troms Museum, Halti Kvenkultursenteret og Halti Næringshage)

Alle inviterte aktører har svart ja til deltakelse med unntak av Avfallsservice. De som har takket ja til deltakelse bidrar økonomisk og kan komme med innspill til aktuelle oppgavetema. Stipendfondet beløper seg til kr 100.000 som søkbart beløp pr år i to år (2016 og 2017).

Vurdering:
Siden flere aktører ønsker å være med i forsøksordningen med mastergradsstipend er det nødvendig å justere retningslinjene til å omfatte næringsutvikling i tillegg til kommune- og regionperspektivet i tidligere retningslinjer.

Arbeidsutvalget forslår at ordningen prøves ut i 2 år (2016 og 2017) og evalueres før den eventuelt videreføres. Regionrådet har satt av kr 40.000 for 2016. Samme beløp foreslås for 2017. Øvrige aktører har også sagt seg villig til å være med i en utprøving av ordningen i 2 år.

Samarbeidsaktørene bør også kunne fremme forslag til masteroppgavetema som formidles til studenter. Masteroppgaven skal knyttes til problemstillinger som er relevant for Nord-Troms regionen. Stipendet skal brukes til utarbeidelsen av oppgaven. Formålet er å gi mottakeren et bidrag til arbeidet med å skrive oppgaven innen et tema som tilfører regionen ny kunnskap. Stipendiaten forplikter seg til å presentere resultatet/arbeidet under Forskningsdagene/arrangement i Nord-Troms etter nærmere avtale med stipendstyret.

Alle masterstudenter på studiesteder godkjent av Statens lånekasse kan søke. Størrelsen på stipend kan variere, det foreslås i retningslinjene at stipendstørrelsen kan variere mellom 10.000 – 40.000 kr. Søknadene må behandles av et eget stipendstyre.

Stipendstyre bør ha bred kompetanse, hvor en av representantene bør komme fra UiT. Arbeidsutvalget foreslår at stipendstyret består av 3 personer, se sak 44/16. Søknadsskjema må være elektronisk og publiseres på flere nettsteder (bl.a. www.nordtromsportalen.no)

Forslag til vedtak:
Det framlagte forslaget til reviderte retningslinjer for mastergradsstipend Nord-Troms vedtas.

Vedtak: forslag til vedtak ble enstemmig bifalt.

Sak 44/16 Oppnevning av stipendstyre

Saksdokumenter:

- Sak 43/16 Revisjon av retningslinjer mastergradsstipend

Saksbehandler: Berit Fjellberg

Saksopplysninger:

Det vises til sak 43/16 hvor reviderte retningslinjer for mastergradsstipend Nord-Troms blir behandlet.

I punkt 2 i forslaget til reviderte retningslinjer «2 Tildeling» går det fram at stipendstyre består av 3 personer og oppnevnes av regionrådet.

Vurdering:

Arbeidsutvalget i regionrådet har i møte 25. august diskutert størrelse på stipendstyre og konkludert med at dette ikke bør være et stort styre. I forslaget til retningslinjer har arbeidsutvalget foreslått en sammensetning med representanter fra regionalt næringsliv og UiT med rådsordfører som leder.

Forslag til vedtak:

1. Nord-Troms Regionråd oppnevner følgende styre for tildeling av mastergradstipend Nord-Troms for perioden 2016-2017:
   - Rådsordfører, leder av styre (Øyvind Evanger)
   - Regionbanksjef, styremedlem (Hege Olaussen)

- Representant fra UiT, styremedlem (Inger-Ann Hanssen)

2. Daglig leder i regionrådet ivaretar sekretærfunksjonen for styret.

Vedtak: forslag til vedtak ble enstemmig bifalt.

Sak 45/16 Samarbeidsavtale og minimumsstandard for studiebibliotekene

Saksdokumenter:

- Forslag til samarbeidsavtale og minimumsstandard studiebibliotek

Saksbehandler: Kristin Vatnelid Johansen/biblioteksjefene

Saksopplysninger:

Rådmannsutvalget gjorde følgende vedtak i sak 23/16 om studiebibliotekene:

«Biblioteksjefene får i samarbeid med NTSS i oppgave å utarbeide et forslag til avtale som legges fram på neste møte i RU. Avtalen bør bla inneholde;

- *Rapportering til eiere og interessenter*
- *Minimumsstandard vedrørende kvalitet»*

Biblioteksjefene har i samarbeid med NTSS utarbeidet vedlagte forslag til samarbeidsavtale og minimumsstandard for studiebibliotekene. Forslaget ble endelig vedtatt i regionalt bibliotekmøte 23. august 2016.

Slik det framgår av forslaget til samarbeidsavtale er hensikten med samarbeidet at man gjennom gjensidig forpliktelse sikrer at det kan gis utdanningstilbud på høyere nivå i regionen og at studentene får en tilfredsstillende infrastruktur der de bor.

Avtaleperioden er foreslått til 3 år fra 2017 til og med 2020. Avtalen kan sies opp av partene med minimum 6 måneders varsel. Oppsigelsen får virkning fra neste kalenderår.

I forslaget til avtale er «**Kommunenes ansvar»;**

- *Sikre studiebibliotekene tilstrekkelig økonomi til vedlikehold og oppgradering av tjenesten og til kompetanseutvikling for de ansatte. Minimum kr 20.000,- pr år*
- *Sikre at studiebibliotekene oppfyller minimumsstandard. Vedlegg*
- *Informasjon i organisasjonen om Nord-Troms Studiesenter og Studiebibliotekene*

Forslag til vedtak:
Nord-Troms Regionråd oppfordrer kommunene til å signere samarbeidsavtalen mellom Nord-Troms Studiesenter og kommunene vedrørende studiebibliotekfunksjonen.

Forslag til vedtak fra rådmannsutvalget lagt fram i møte:

- Forslag om at «sum kr 20.000 foreslås fjernes fra avtalen».
- Felles saksframlegg utarbeides av regionrådet ved Kristin Vatnelid Johansen og Berit Fjellberg.
- Hvordan saken skal behandles i den enkelte kommune avgjøres av den enkelte kommune

Vedtak: **forslag til vedtak fra rådmannsutvalget ble enstemmig bifalt.**

ORIENTERINGSSAKER:

Orientering fra møte vedrørende **regionreformen** 23.08.16 (ved Dan-Håvard Johnsen) – utsatt

Orientering vedrørende framdrift i **politireformgruppa** (ved Ørjan Albrigtsen)

- Har hatt møter
- Opplever at det er en sentraliseringsreform
- Utfordring er de enorme avstandenen
- Mye fokus på hvilke type tjenester skal gis
- Det er gitt tilbakemelding om at tjenestene bør legges så nært bruker som mulig
- Ny struktur – hvordan dette skal organiseres er pr i dag ikke avklart
- Neste møte 3. oktober 2016 (Ørjan og Dan-Håvard er representanter fra Nord-Troms)

Orientering fra møte i **rådmannsutvalget** 19.09.16

- Nord-Troms samarbeidet var hovedtema
- Framdrift i arbeidet med rekrutterings- og kompetanseplan
- Forslag om ny organisering av IT-samarbeidet – kommer til kommunene til behandling

Orientering fra møte i **NUNT** (næringsarbeidere i Nord-Troms) 12.09.16

- Valg av leder (Silja Karlsen) og nestleder (Jens Kristian Nilsen)

Orientering fra møte i **RUST** 12.09.16

- Bør få på plass yrkes- og utdanningsmesse i Nord-Troms
- Regionrådet ber NUNT følge opp denne saken

DISKUSJONSSAKER:

- Eierskapsmeldinger – utsettes

Tur ungdom og ordførere

- Tidspunkt mandag 7. november i Lyngen
- Regionrådsmøte 8. nov flyttes til 10. nov på ettermiddag 1800-2000 med fortsettelse påfølgende dag 0830-1100 i Tromsø (send kalenderinnkalling). Kombineres med møte med Tromsbenken og Tromsøområdets regionråd.

Møtet hevet kl 1140
Rett protokollutskrift bevitnes
23. september 2016
Berit Fjellberg
Referent